

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1594/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1594/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1594/A

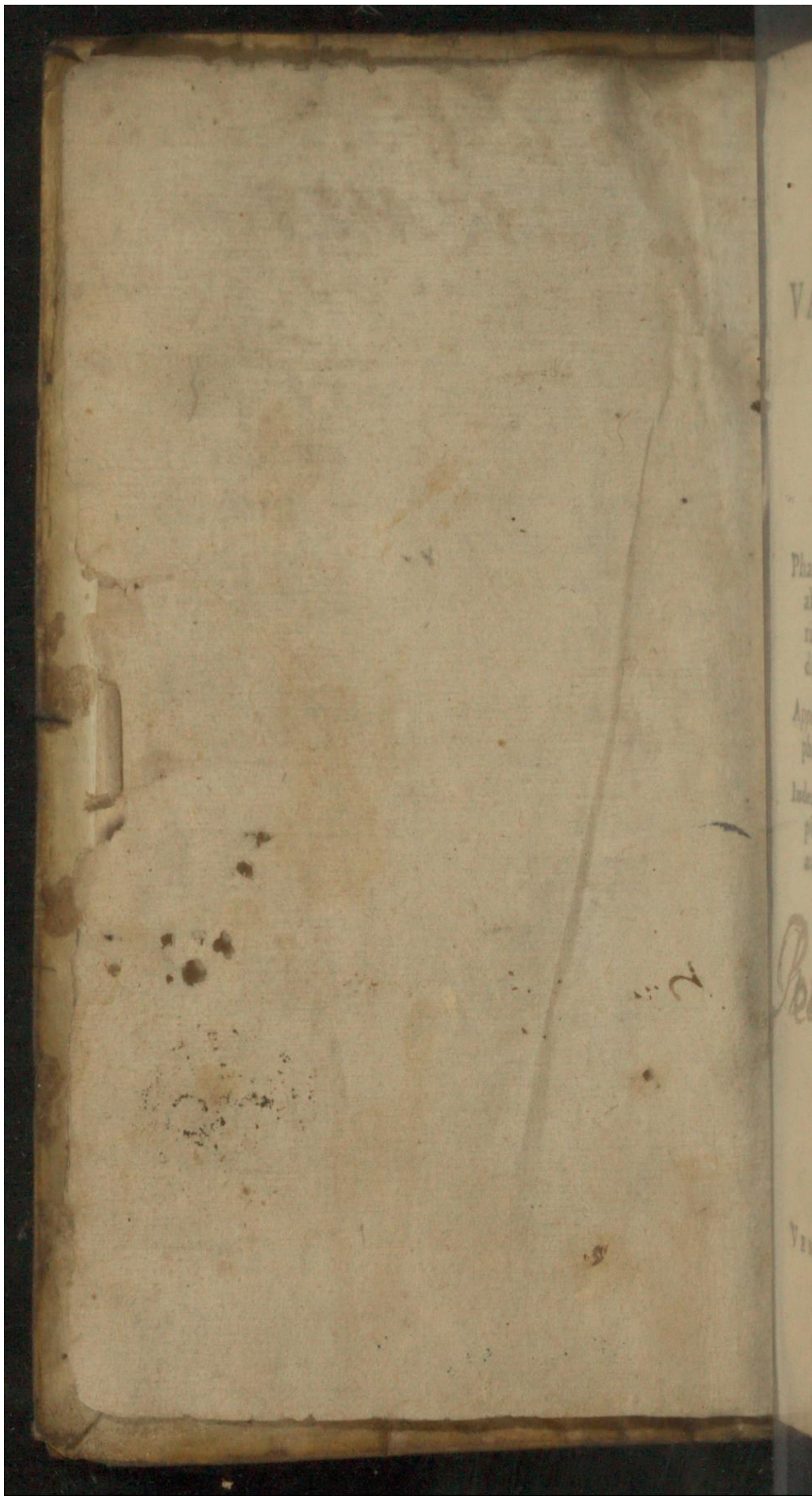
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1594/A

1594

A

L xxxiii en

P. *rubricatus* *Fabroni*
in *1.º* *M.ª* *de* *la*
parte *de* *minor* *ob.*
arilino

VA

Phar

ab

ru

du

Apper

phar

Index

phar

an

Phar

Yen

55350

Nouum
VALERII CORDI

Dispensatorium,

HOC EST,

Pharmacorum conficiendorum ratio: quam
ab ipso olim auctam, nunc à quamplu-
rimis mendis expurgatam in lucem e-
dimus.

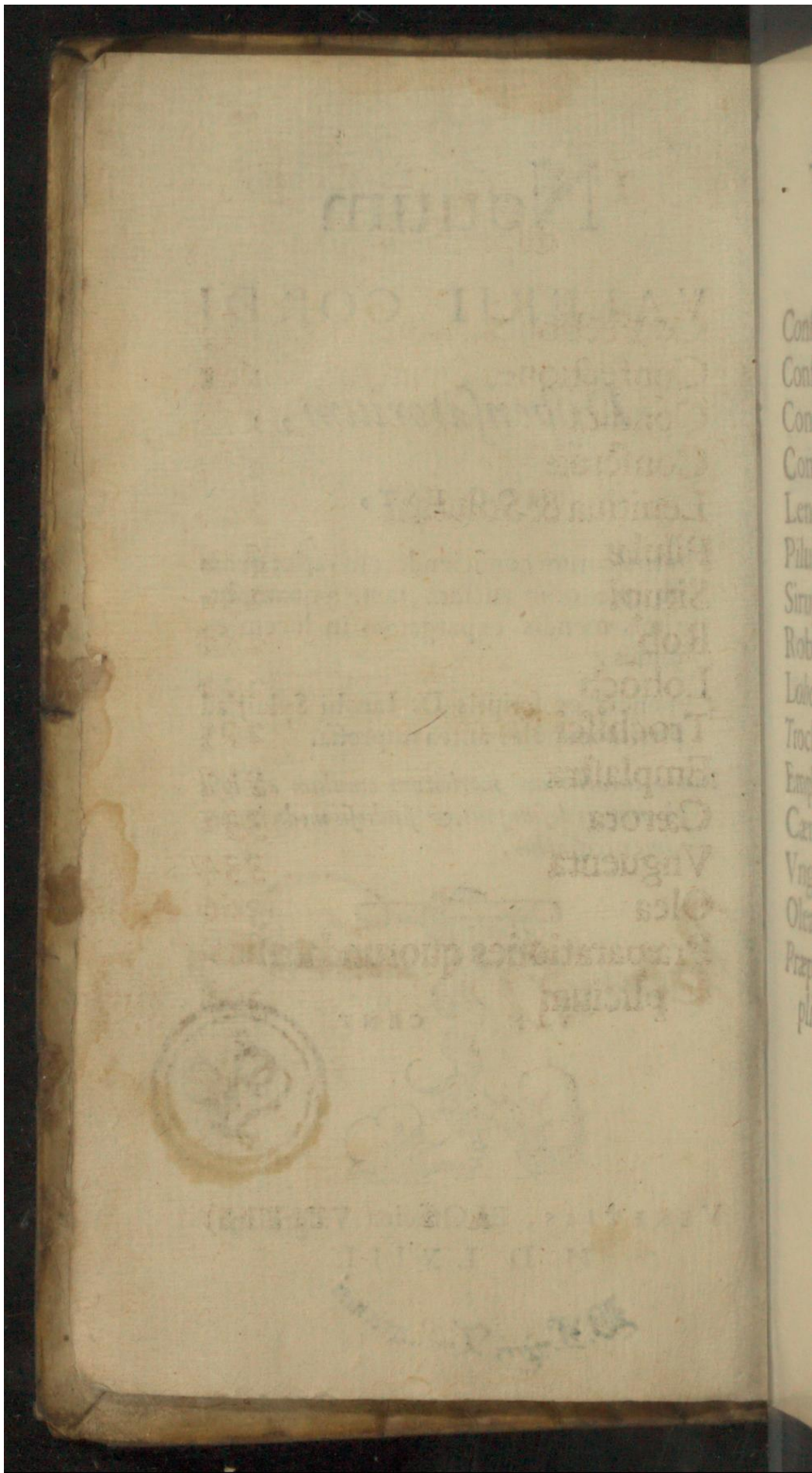
Appendix ex scriptis D. Iacobi Syluij ad
pharmacopolas antea impressa.

Index curationum morborum omnium ab ipsis
pharmacis desumptus, & studiosis medicis ma-
xime necessarius.

VENETIIS, Ex Officina Valgrifiana.
M D L X I I I.

D. Luigi Longo

Com
Com
Com
Com
Len
Pili
Sim
Rob
Loh
Tro
Emp
Car
Vng
Ole
Pray
pl

T I T V L I
dispensatorij.

Confectiones Aromaticæ.	69
Confectiones Opiatæ.	121
Condita	179
Conseruæ	180
Lenitiua & Solutiua	144
Pilulæ	219
Sirupi	251
Rob	288
Lohoch	290
Trochisci	295
Emplastra	317
Carota	331
Vnguenta	334
Olea	366
Præparationes quorundam simplicium	398

A : TITVLI

T I T V L I

Appendicis.

De Collectione, Repositione, & Duratio
ne simplicium. 408

De Adulterationibus simplicium medica-
mentorum cognoscendis. 415

De simplici aliquo absolute scripto, quid
accipiendum. 423

De succedaneis, scilicet, Quid pro Quo.
430

Item, Qualem uirum Pharmacopolam es-
se conueniat. 439

Lectori

Medicamenta, quæ ab ipso Cordo
sunt adiecta, ut magis tibi sint in
promptu; hoc * asterisco curaui-
mus adnotari.

P R A E F A T I O

Ad lectorem.

V M Valerius Cordus, Euritii illius celeberrimi Medici filius, studiorum gratia Italiã petiturus, obiter ad urbẽ nostram Norimbergam peruenisset, atque cum doctis quibusdam ac bonis uiris, præcipuè Medicis, mutuam notitiam, amicitiam, familiaritatemque studiosè cõtraheret, inter cætera, quæ de bonis literis, atque re medica, ultro citroque inter eos familiariter, ut fieri solet, agitata sunt, mentio incidit Dispensatorii quod ipse ex omni genere bonorum authorum, cum ueterum, tum recentium de Pharmacorum omnium, quatenus in usu sunt, conficiendorum ratione collectum, diligenter & emendantissimè conscripserat. Cumque constaret, illud iam antea in aliquot Saxoniae urbibus,

A 3

Præfatio

bus, præcipuis Medicis approbanti-
bus, in usum publicum fuisse rece-
ptum, interimque tamen ab eo & lo-
cupletatum, & annotationibus eru-
ditis, magis atque magis illustratum,
rogatus fuit à compluribus, ut illud
ipsum etiam nostris Pharmacopolis
impertiret. Cordus autem, etsi ad
iuuandum rem medicam iam tum
mirificè esset accensus; pro sua ta-
men modestia, atque prudentia, non
nihil subuerebatur, priuatam suam
authoritatem ad Pharmacopolas per-
mouendos, ponderis haudquaquam
satis esse habituram. Itaque librum
suum Senatui potius offert, tum de-
mum in usum publicum assumen-
dum, cum esset illius iudicio & au-
thoritate comprobatus. Senatus ue-
rò, pro sua in studiosos omnes pro-
pensione, ac reipublicæ omni ex par-
te iuuandæ diligentia ac sollicitudi-
ne, officium illud Cordi perquam
gratum habuit, librumque collegio
Medicorum, Cordo præsentem, per-
legendum & examinandum tradi-
dit:

Præfatio

dit : vt si quid mutandum , adiiciendum ve arbitraturi essent , id auctore non modò sciente , verum etiam consentiēte fieri posset . Quod cū sedulò ac magna diligentia factum esset , Senatusque ex Medicorum cēsurā iam intellexisset , nihil hactenus absolutius , aut emendatius in hoc descriptionum genere typis in uulgatum esse , librum non solū in publicum edendum , verū etiam Pharmacopolis , vt eum veluti lumen quoddam deinceps sequantur , offerendum esse decreuit . Cuius quidem editioni , hac quoque de causa studiosius inuigilatum , est , ut auctore interim in Italia , dum admetam studiorum suorum quā acerrimè cōtendit , immatura morte sublato , aliquid tamen illius extaret , quod ingenium eius & industriam posteritati testaretur , eumque ab obliuione vindicaret . Hoc igitur Valerij Cordi , candidissimi & diligentissimi iuuenis monumentum quaecunque , certè non poenitendum ,

A 4 studiose

Præfatio

studiose lector, obuijs ulnis ample-
ctere: & si quid ex eo iuuaberis, (iu-
uaberis autem, nisi fallor, quàm plu-
rimùm) Amplissimo Norimbergen-
si Senatui, cuius liberalitate tibi
communicatur, gratias habe. Sin
autem aliquid in eo displicuerit, ne
authorem mortuum inhumaniter
calumnijs impete, sed absolutiore o-
pere in publicum edendo illum uin-
cere, & nomen eius obscurare con-
tende. Et bene uale.

I N D E X

INDEX COMPOSITO- RUM MEDICA-

mentorum, secundum
ordinem Alpha-
beti.

ACACIAE succedanea	406
Adipum præparatio	405
Agaricus Trochiscatus	309
Aloes præparatio	398. et 399
Aromaticum Charyophyllum	69
Aromaticum Rosatum	70
Aurea Alexandrina	134
BENEDICTA laxatiua	203
CASSIA extracta sine fol. Senæ	186
Cassia extracta cum fol. Senæ	ibidem
Cassia extracta pro clysteribus	187
Catharticum imperiale	216
Cerotum infrigidans Galeni	331
Cerotum Sandalinum	ibidem
Cerotum stomachale	332
Confectio liberantis	106
Confectio cordialis	108
Confectio Hamech maior	198
Confectio Hamech minor	199
Condita varia	179
Conseruæ	180
Confectio Anacardina	134
Colocynthis præparatio	402
DIANISV Mesuæ	71
Diambra	72
Diathamaron	73
A 5 Diacalaminthon	

Index

Diacalaminthon	75
Diacalminthon Galeni	77
Diacimynu	ibidem
Diacinnamomu	78
Dianthus	79
Diamargariton frigidum	80
Diamargariton calidum	81
Diamarenatum simplex	194
Diamarenatum compositum	ibidem
Diamoschu dulce	81
Diamaschu amarum	83
Diagalanga	84
Diapenidion	85
Diaireos Salomonis	86
Diaireos simplex	ibidem
Diatragacanthu frigidum	ibidem
Diatragacanthu calidum	87
Diahyssopu	88
Diacostu	89
Diarhodon abbatis	90
Dialacca maior	91
Diacurcuma maior	93
Diapraffiu	94
Diatrion Sandalon	98
Diaxylo aloes	99
Diatrion pipereon	100
Diazingiber	101
Diacorum	119
Diaolibanu	121
Diacodion Mesuæ	138
Diacodion Actuarii	139
Diacastoriu	141
Diasatyriu Nicolai	146
Diasatyriu Mesuæ	148
Diacitonium	

Compositorum

Diacitonium simplex	181
Diacitonium compositum	182
Diacitonium è succo Citoniorum	183
Diacassia cum Manna	185
Diaprunum compositum	191
Diaprunum Compositum laxatiuum	193
Diacatholicon	195
Diaphœnicon	200
Diaphœnicon in forma solida	201
Diasena	202
Diaturbith cum rhabarbaro	208
Diaturbith maius	ibidem
Diaturbith minus	209
Diacarthamu	ibidem
Diamoron	289
Diamoron Valerij Cordi	ibidem
Dosis Sacchari ad conseruas	181
Dosis specierum ad lib.unâ Sacchari in con fectionibus solidis	69
Dosis specierum ad lib.vnam mellis	132
ELECTVARIVM Ducis	101
Electuarium de gemmis	104
Electuarium Iustinum	105
Electuarium letitiæ Galeni	109
Electuarium lætificans Rasis	110
Electuarium plirisarcoticon	112
Electuarium diapœonias	116
Electuarium resumptiium	117
Electuarium de baccis Lauri	146
Electuarium lenitiium	187
Electuarium lenitiium de Manna	188
Electuarium de Sebesten	190
Electuarium Indum maius	196
Electuarium Indum minus	197

A 6 Electuarium

Index

Electuarium Elefscoph	204
Electuarium de Psyllio	205
Electuarium rosatum Mesuræ	206
Electuarium de succo rosarum	207
Emplastrum Diachylon simplex	317
Emplastrum Diachylon compositum	318
Emplastrum Diachylon magnum	319
Emplastrum Diachylon paruum	320
Emplastrum de meliloto	ibidem
Emplastrum Triapharmacum	322
Emplastrum Oxycroceum	323
Emplastrum Apostolicum	324
Emplastrum Apostolicum aliud	325
Emplastrum album coctum	327
Emplastrum Griseum	ibidem
Emplastrum viride	328
Emplastrum basilicum magnum	ibidem
Emplastrum de crusta panis	329
Emplastrum de baccis Lauri	330
Esdræ Antidotus Aërij	174
Esdræ Antidotus Actuarij	178
Esulæ præparatio	
FLORES Cassiæ fistulæ solutiæ	184
GERSAM faciendo modus	403
HEPATIS lupini præparatio	404
Hiera picra simplex	210
Hiera picra cum agarico	ibidem
Hiera picra composita	
Hieralogodium	ibidem
Hiera Pachij	214
Hiera piera Rafis ad pilulas cochias	227
INFUSIO Rosarum	260
Infusio violarum	261
Ioleb rosatum	282
Iuleb	

Compositorum

Iuleb violatum	ibidem
L'ACCÆ ablutio	400
Lithontripon	114
Lohoch sanum & expertum	290
Lohoch de Pino	291
Lohoch de Papauere	292
Lohoch de Scilla	293
Lohoch de pulmone vulpis	294
Lohoch ad asthma	ibidem
MANVS Christi perlata	88
Medulla prunorum acetos.	191
Medulla Ceraforum	194
Mel rosatum	284
Mel Anacardinum	287
Mel emblicorum	ibidem
Mel passularum	ibidem
Medullarum præparatio	405
Mezerei præparatio	402
Michleta	145
Mithridatium Damocratis	166
Mithridatiū ex Cleopatro & Antipatro	170
Mithridatium Andromachi	173
Miua Cydoniorum simplex	283
Miua Cydoniorum aromatica	283
Musa Enea, siue Egetea vel Zarenea	122
NASALIA	118
OESIPVM faciendi modus	445
Oleum ex ligno Iuniperi	366
Oleum ex Iuniperi baccis	367
Oleum Nardinum simplex	ibidem
Oleum Nardinum compositum	368
Oleum Costinum	ibidem
Oleum de piperibus	369
Oleum Mandragoræ	370 & 371
Oleum	

Index

Oleum Mastichinum	372
Oleum de Euphorbio	ibidem
Oleum Castorei	373
Oleum Scorpionum simplex	374
Oleum Scorpionum compositum	ibidem
Oleum Formicarum	375
Oleum Lumbricorum	ibidem
Oleum uulpinum	ibidem
Oleum de Cappare	376
Oleum de lateribus	377
Oleum de Terebinthina	ibidem
Oleum Tartari	378
Oleum Cytoniorum	ibidem
Oleum sampsuchinum	379
Oleum Vitellorum ouorum	380
Oleum Hyperici	381
Oleum Irinum	ibidem. & 382
Oleum Moschelinum	384
Oleum Rutæ	385
Oleum Anethinum	386
Oleum Chamæmelinum	387
Oleum Lilinum	ibidem
Oleum Narcissinum	ibidem
Oleum Ligustrinum	388
Oleum Sambucinum	ibidem
Oleum Iasminum	ibidem
Oleum Cheyrinum	389
Oleum Myrtillorum	ibidem
Oleum Myrtinum	390
Oleum Menthæ	ibidem
Oleum absinthii	ibidem
Oleum rosaceum	391
Oleum uiolaceum	ibidem
Oleum Nymphæatum album	393
Oleum	

Compositorum

Oleum ex Nymphæa citrina	ibidem
Oleum Populinum	ibidem
Oleum Populinum aliud	ibidem
Oleum amygdalarum dulcium	394
Oleum Amygdalarum amararum]	395
Oleum Balaninum	ibidem
Oleum de Cherua	ibidem
Oleum Papaveris	396
Oleum Hyoscyami	ibidem
Oleum spicæ	ibidem
Oleum Laurinum	397
Oleum Sesaminum	ibidem
Oxyfacchara simplex	269
Oxyfacchara composita	ibidem
Oxymel simplex	285
Oxymel compositum	ibidem
Oxymel Scilliticum simplex	286
Oxymel Scilliticum compositum	ibidem
PETROLEUM flauum	397
Petroleum nigrum	398
Philonium maius, siue Romanum	123
Philonium Mesuæ	124
Philonium ex Gale. & Aegineta	125
Philonium Persicum	ibidem
Pilulæ Alephanginæ	219
Pilulæ Aslaieret	221
Pilulæ Arabicæ	222
Pilulæ Arthriticæ	ibidem
Pilulæ de Agarico	223
Pilulæ Aureæ	224
Pilulæ Aggregatiuæ	225
Pilulæ Benedictæ	226
Pilulæ Cochiæ Rafis	ibidem
Pilulæ Colocynthidæ	227
Pilulæ	

Index

Pilulæ ex Eupatorio	228
Pilulæ de Euphorbio	ibidem
Pilulæ foetidæ maiores	229
Pilulæ foetidæ Rasis	230
Pilulæ è fumo terræ	231
Pilulæ de hermodactylis	ibidem
Pilulæ Indæ	232
Pilulæ de Hierâ simplici	233
Pilulæ de Hierâ composita	ibidem
Pilulæ de Hierâ cum Agarico	234
Pilulæ de Lapide Lazuli	ibidem
Pilulæ de lapide Armenio	235
Pilulæ de Mezereo	ibidem
Pilulæ lucis maiores	236
Pilulæ lucis minores	237
Pilulæ Mastichinæ	238
Pilulæ Mastichinæ aliæ	ibidem
Pilulæ de aloë, & mastiche	239
Pilulæ de aloë lota	240
Pilulæ de Rhabarbaro	240
Pilulæ pestilenciales	241
Pilulæ de Sarcocollâ	ibidem
Pilulæ sine quibus esse nolo	242
Pilulæ Imperiales	244
Pilulæ de Opopanaco	245
Pilulæ de quinque generibus Myrobalano- rum	246
Pilulæ de octo rebus	ibidem
Pilulæ de Serapino	247
Pilulæ de Bdellio	248
Pilulæ de Cynoglossa	ibidem
Pilulæ Bechiæ	249
Pilulæ Alephanginæ Valerij Cordi	ibidem
Pilulæ stomachicæ AlKindi	243
Pilulæ	

Compositorum

Pilulæ stomachicæ Mesuæ	ibidem
Pinguedinum præparatio	405
Plumbi lauatio	400
Pulmonis vulpini præparatio	404
Pulpa Prunorum	191
Pulpa Cerasorum	194
Pulpa Cassiæ fistulæ solut.	184
Pulpa Tamarindorum	185
Pulvis ad Epithema cordis	120
Pulvis ad Epithema hepatis	ibidem
Pulvis medicaminis Turbith	216
Pulvis Senæ præparatæ	217
Pulvis aut Tragea laxatiua	ibidem
Pulvis sternutatorius	218
Pulvis ad glandes vel suppositoria	219
REQUIES Nicolai	126
Rosata nouella	115
Rob de ribes compositum	288
Rob de ribes simplex	ibidem
Rob de berberis compositum	ibidem
Rob de berberis simplex	ibidem
Rob Nucum	289
SANGVINIS hirci præparatio	404
Scoriæ præparatio	400
Scammoneæ præparatio	401
Sirupus de duabus radicibus	251
Sirupus de quinque radicibus	ibidem
Sirupus acetosus simplex	252
Sirupus acetosus compositus	ibidem
Sirupus acetositatis Citri	253
Sirupus acetositatis Limonum	ibidem
Sirupus Aranciorum acetosorum	254
Sirupus de agresta	ibidem
Sirupus de Pomis	255
Sirupus	

Index

Sirupus Granatorum dulcium	ibidem
Sirupus Granatorum acetosorum	257
Sirupus de Byzantijs simplex	ibidem
Sirupus de Bizantijs compositus	257
Sirupus de Artemisia	ibidem
Sirupus de Absinthio maior	259
Sirupus infusionis Rosarum	260
Sirupus infusionis Violarum	ibidem
Sirupus de fumaria maior	262
Sirupus de Mentha maior	363
Sirupus de Mentha minor	264
Sirupus de Calamintha	ibidem
Sirupus de Succo Endiuia	265
Sirupus de Endiuiā compositus	266
Sirupus de Cichorio cum rhabbaro	267
Sirupus de Iuiubis	269
Sirupus Violarum compositus	270
Sirupus de Succo Violarum	ibidem
Sirupus de Prasio	271
Sirupus de Glycyrrhiza	272
Sirupus de Hyssopo	273
Sirupus de Eupatorio	ibidem
Sirupus de Stœchade simplex	275
Sirupus de Stœchade compositus	ibidem
Sirupus de Epithymo	276
Sirupus de Nymphæa	277
Sirupus de Succo acetosæ	278
Sirupus de Papauere simplex	279
Sirupus de Papauere compositus	ibidem
Sirupus de succo Myrtillorum	280
Sirupus Myrtinus compositus	ibidem
Sirupus de succo Borraginis	281
Sirupus de succo Buglossæ	ibidem
Sirupus de Lupulo	282
	Spodii

Compositorum

Spodij præparatio	403
Species ad suppositoria	219
Squyllæ præparatio	402
Suppositoria seu glandes	219
TEREBINTINAM coquere	406
Theriaca Andromachi	150
Theriacha Andromachi senioris	161
Theriaca Diateffaron	166
Tryphera magna	127
Tryphera minor	128
Tryphera Sarracenicæ	130
Tryphera Persica	132
Trochisci de Vipera	295
Trochisci Scillitici	ibidem
Trochisci Hedychroi	296. 297. & 298
Trochisci Cyphi	300
Trochisci Ramich	301
Trochisci de Cappare	302
Trochisci de Eupatorio	303
Trochisci Diaion	304
Trochisci Diani	ibidem
Trochisci de Lacca	305
Trochisci Diarhodon	306
Trochisci de Rhabarbaro	ibidem
Trochisci de Berberis	307
Trochisci Gallix Moscatæ	ibidem
Trochisci aliptæ Moscatæ	308
Trochisci de Agarico	ibidem
Trochisci de Myrrha	310
Trochisci Alkekengi	ibid.
Trochisci de Rosis	311
Trochisci de Camphora	312
Trochisci de Terra sigillata	313
Trochisci de Spodio	314
Trochisci	

Index

Trochisci de Absinthio	315
Trochisci Alhandali	ibidem
Trochisci de Caraba	309
Trochisci Bechii albi	316
Trochisci Bechii nigri	317
VNGVENTVM Agrippæ regis	335
Vnguentum Apostolicon	ibidem
Vnguentum Arogon	336
Vnguentum Martianum	338
Vnguentum Martianum magnum	342
Vnguentum Martianum paruum	346
Vnguentum album	347
Vnguentum Dialthæa simplex	348
Vnguentum Dialthæa compositum	349
Vnguentum Aegyptiacum	ibidem
Vnguentum aureum	350
Vnguentum citrinum	ibidem
Vnguentum Populeon	352
Vnguentum fuscum	359
Vnguentum Diapompholygos	ibidem
Vnguentum Comitissæ	360
Vnguentum de Artanira maius	361
Vnguentum de Artanira minus	363
Vnguentum potabile	364
Vnguentum rosatum Mesuæ	ibidem
Vnguentum pectorale	365
Vnguentum album caphuratum	ibidem
Vnguentum rubeum caphuratum	ibidem.

*Finis Indicis medicamentorum
compositorum.*

INDEX SIMPLICIVM

quæ in hoc libro declarantur.

ABSINTHIVM Ro-	Bedeguar	274
manum 261	Borax	351
Albatheca 311	Branca Vrsina. 144. &	
Acorus. 119 160. et 162	340	
Acacia 160. & 168	Bunias	158
Acini 361	Buglossa domestica	206
Adiantum nigrum 188	Buglossa vulgaris	282
Agresta 244	CARDAMOMVM	71
Alypias 144	Carpobalsamus	74
Alleluia 342	Carpobalsami succeda	
Amomū 137 160 et 199	nea	75
Amarena Cerasa 194	Calamintha montana	
Amaracus 345	76. & 265	
Amentum dulce 251	Calamintha campestris	
Amylum 85	76. & 275	
Anthophylli 74	Cassia lignea 97. et 159	
Anguria 190	Calamus Vnguentarius	
Anchusa 383	301	
Anthera 314	Carduncellus	341
Aristolochia tenuis 160	Camphorata	342
Aristolochia rotunda	Cathengit	363
167	Cardina	374
Arum 403	Centumneruia	340
Arceuthides 301	Camedrys	123
Artanita 362	Chamamelum	319
Aspalathus 297	Chamapitys	159
Aspalathi loco quid 299	Calcitis	160
Asarum 90	Chalcucēcacumēos	326
B ALSAMITA 96	Cherua	395
& 240	Cinnamum	383
Baucia 150	Coma	158
Bardana 353	Coffus	74. & 90
Balanus Myrepsica 395	Condita varia	179
	Conserua	

Index

Conserua	180	Glycyrrhiza	70
Conseruarum facienda		Glutē alchanath	320
rum ratio	181	Granum Ben	395
Conyxa	337	HALVS, aut halum,	
Crocus Cilicius	158	sue alum	140
Cretamus agrestis	180	Herba paralysis	341
Crispula	142	Herba Crassula	ibid.
Crinon	383	Herba Moschata	342
Cyperus rotundus & lō		Herba S. Maria	341
gus 100. & 101		Herba venti	345
Cyāea glycyrrhiza	164	Herba Thurca	341
Cyminiū Carmenū	228	Helenium	383
Cymbalaris	353	Hypocisthis	139
DAVCVS Creticus		IARVS	337
97. 160. & 165		Iasminis flos	388
Denarius quid	215	Iris Illyrica	128
Dentalium	351	LACRYMA Terebin-	
Dictānus Creticus	158	thi.	164
Dictānus vulgaris	251	Lapis Armenus	203
Diploma, id est, uas du		Leureola	338
plex	367	Lapat hiolum	341
ELATERIVM	235	Lepis Chalku	316
Endiua uera	265	Lingua auis	131
Enthabium	351	Lingua ceruina	346
Esbrium	345	Libanotidis species	172
Eupatoriū 255. & 274		Ligustrum	388
FILIX	363	Libra medicinalis	469
Folium 70. 174. & 196		Limatura auri	75
Folia Caryophyllo.	203	Luph planum, & Luph	
Flos aris	336	crispum	149
GALANGA ruffa	69	MABATH E M A T I-	
Galanga magna	70	cum	164
Galle Cypressi	314	Malabatrū 159 et 145	
Gallion	174	Marum	296
Gerfa serpentaria	352	Marathrum	346
		Mamera	

Simpl icium

Mamera	279	Opobalsamum	158
Malum terra	215	Opobalsami succedane-	
Matris silua	341	um	ibidem
Maturella	ibidem	Opiū in oleo dissolui nō	
Mandragora	353	potest	372
Men 137. 139. & 164		Origanū Persu	129. 228
Mel Tabarzet	292	PARIETARIA	187
Menthastrum	310	Pelecinus	172
Mētha Saracenicā	341	Petroleum	144. et 398
Mira solis	331	Petroselinū Maced.	76
Moschocarion	321	Phu	137. & 164
Moschus	71	Phyllon	171
Mucharus	261	Pimpinella	346
Muxus sapor	263	Piper nigrū	76. 158
Myrrha Trogloditica		Ponderū dispensatio in	
137. & 158		confectionibus	69
Myrrhus	347	Polium motanum	159
NARDVS indica		Polit richon	341
172. & 174		Pompholigos	359
Nardus Cel. 128 et 168		Prasium viride	326
Napus 137. & 149		Propopolis	325
Nasturtium album 218		Prunus sylvestris	361
Neremisch	111	Pseudodictānus est fra-	
Nerion	177	xinella	251
Nitrum	351	Pulpa seminis Asparagi	
Nigra spina	165	et Brusci debet accipi	
Nucleus seminū quid 80		et nō nuclei offei 204	
Nux Indica musc. 386		Pulicaria	387
Nymphaea	278	Pulegium ceruinū	310
OBOLVS quid 172		RAVED seni	225
Ocimum citratum 82		Rha Ponticum	158
Oesypus 320. & 362		Rhodostagma	304
Olusatrum 103		Rhus 141, &	177
Omphacinū oleum 380		R icinum	396
Onychis	301	Rubus Idæus	290

S A N.

Index

SANDALVM	ma-	Spina nigra	166
chorixi	70	Spargula	240
Sampsuchus	296	Spodium	403
Saliunca	75	Squama eris	325
Saccharū tabarxeth	79	Styrax rubea	159.143
Saxifrag.	96.216et259	& 308	
Saphyrus,	105	Succus Eupato.	93.226
sarda gemma	ibidem	Succhaba	274
Sal Hammoniacum	144	Succus Borruginis et Bu	
Sagapenu	146.et161	glosse	281.&282
Satyrion	147	Succus Scilla	319
Sanguisorba	284	Syson	177
Schoenanthū	89.et92	TAMARISCVS	129
Scoria ferri	129	Testiculi vulpis	149
Scincus	147	Tetrahit	341
Scordion	158	Thamar quid	74
Scariola	91.98.278	Thus masculum	121
Scolopendrium	303	Thymiana Hammonia	
Scatuncellum	353	cum	176
Seselios	76.159	Thlaspi	159
Seseli tenue quid	165	Thereniabin	236
Seta cruda	85	Tribuli aquatici	335
Secacul	119.&131	Thymbra	78
Seitaragi Indum	131.&	VAS duplex	367
230		Venter mergi	177
Sextarius	139 345. &	Vermicularis	353
383		Vipera	158. & 295
Semen bulbi	147	Viscus quercinus	325
Semen rosarum	314	Vlmus	318
Sinonum	97. & 337	Vmbilici marini	351
Sicilicus	141	Vua lupina	359
Sigillum Lemnium	159	ZVRVMBETH	105
Sisymbrium	100. & 380		
Smaragdus	105		
Sorba	361		

FINIS.

Ponderum

I
EDICAMENTORVM

OMNIVM COMPO-

SITORVM,

Quæ in hoc opere continentur,
facultates.

A

Bortum prohibet.

Vnguentum comitisæ.

Aduſtionis morbos pro-
hibet.

Tryphera perſica

Vnguentum album.

Aegritudo lege morbos

Aegritudinibus omni-

bus frigidis tempore frigido nocentibus con-
fert.

Diacastoriu

Aegritudines antiquas sanat

Diacurcuma maior

Rosata nouella.

Theriaca

Hieralogodion.

Aegritudini ex humore crudo orta confert.

Diaphœnicon.

Aegritudinibus biliosis eſt utile

Electuarium roſatum.

Aegritudini pituitosa & melâcholica proſunt

Pil.de colocyntide

A

Aegritudin i

Aegritudini melancholica prosunt

Pilulæ indæ

Pilulæ de lapide lazuli.

Aegritudini pituitosa sunt utiles

Pilulæ foetidæ maiores.

Pilulæ de sarcocolla.

Aegritudines frigidas iuuat

Oleum de castorio

Oleum laurinum.

Albaras curant.

Pilulæ foetidæ maiores.

Alphis conueniunt

Pilulæ foetidæ maiores.

Alui recrementa mediocriter mouent.

Hiera picra simplex.

Alui profluuiis est utile

Diacodion Actuarij

Syrupus de agresta

Syrupus de mentha maior

Syrupus de succo myrtillorum

Trochisci de berberis.

Gallia muscata

Oleum de cherua

Aluum subducit

Diacassia cum manna

Pilulæ aureæ

Syrupus infusionis uiolarum

Trochisci diaion

Vnguentum de artanita maius

Oleum balaninum.

Aluum lege Venter

Anhelosis medetur

Diatragacantha calidum

Philonium Mesuæ

Oleum

Facultates

3

Oleum irinum

Anima defectioni confert

Diachiloaloes

Electuarium de gemmis

Electuarium pliris arcoticon

Trochisci ramich.

Antraci prodest.

Syrupus de cichoreis cum reubarbaro.

Apostemata maturat

Diachylon compositum

Oleum lilinum

Apostemata dura resoluit

Oleum irinum

Oleum anethinum.

Apostematum ruptorum saniem abstergit

Emplastrum diachylon compositum.

Apostemata gutturis, & pectoris resoluit

Cassia

Apoplecticis confert.

Theriaca

Mitridatum

Appetentiam excitat.

Cerotum stomachale Galeni

Oleum menthæ

Oleum absinthij

Pilulæ stomachicæ

Syrupus de absinthio

Syrupus de cichorio cum reubarbaro

Miua citoniorum aromatica

Trochisci de absinthio.

Arenam expellit

Electuarium iustinum

Arena lege Calculus, & lapis

Arteriacis est adiumento.

A 2

Diatha-

4 Medicamentorum

Diathamaron

Theriaca

Diaciminum.

Arterias lenit.

Diaolibanu

Arteriam asperam lenit

Oleum papaveris

Arthritidi confert

Oleum de piperibus

Pilulæ foetidæ maiores

Pilulæ de hermodactilis

Vnguentum martianum magnum

Vnguentum martianum paruum.

Arthritidi calida prodest

Electuarium rosatum

Arthritidis dolorem sedat

Oleum uulpinum

Oleum populinum.

Articulos iuuat

Diarubra

Articulos à pituita purgat

Benedicta laxatiua

Pilulæ foetidæ maiores.

Articulorum dolores sedat

Electuarium eleuscopoli

Pilulæ arthriticæ

Pilulæ de colocynthide

Pilulæ de opopanaco

Vnguentum arogon

Oleum de euphorbio

Petroleum flauum.

Articulorum morbos calidos iuuat

Electuarium de succo rosarum

Articulorum morbos curat.

Hiera

Facultates

5

Hiera pachij.

Articulus lege iunctura

Asclitem per urinas mouent

Trochisci de lacca.

Aspera leuigat

Oleum sesaminum

Vnguentum citrinum.

Asthmaticis prodest

Diamargarita frigidum.

Diatragacantha calidum

Diaprasii

Electuarium pliris arcoticon

Lohoch ad asthma

Mitridatium

Oleum irinum

Pilulæ de agarico Mesuæ

Pilulæ assaieret cum agarico.

Pilulæ de hiera cum agarico

Syrupus de calamintha

Syrupus de prassio

Theriaca

Auditum amissum recuperat

Oleum amygdalarum amararum.

Aurium diuersas distemperantias emendat

Hierapicra composita

Mitridatium.

Philonium maius

Aurium dolores sanat

Oleum amygdalarum amararum

Oleum balaninum

Oleum de cherua

Oleum irinum

Pilulæ sine quibus esse nolo

Aurium tinnitum tollit

A 3

Oleum

6 Medicamentorum

Oleum amygdalarum amararum

Oleum balaninum

Oleum irinum Nicolai.

B

B *Illosas excretionēs sistit*

Rob de ribes simplex

Rob de ribes compositum

Rob de berberis simplex

Rob de berberis compositum

Bilis lege cholera

C

C *Echexiam emendat*

Diacurcuma maior

Theriaca diatessaron.

Calculos comminuit

Aurea alexandrina

Theriaca

Mitridatium

Oleum de piperibus

Electuarium iustinum

Calculosos purgat

Diaprasium

Electuarium iustinum.

Calefactionem desiderantibus opitulatur

Oleum iasminum

Oleum rutæ

Oleum uulpinum

Oleum de piperibus

Calorem natium suscitatur

Diarubra

Electuarium

Electuarium lactificans.
Calorem refrigerat
Syrupus acetosus simplex
Cassia
Oleum rosatum
Vnguentum populeon.
Caniciem moratur
Oleum costinum
Caniciem arcet
Electuarium lætitiæ
Oleum ligustrinum.
Canis rabidi morsus sanat
Mitridatium.
Capitis diuersas passiones curat
Diaolibanum
Aurea alexandrina
Hiera picra composita
Capitis dolores sedat
Aurea alexandrina
Cerotum infrigidans Galeni
Diacorum
Diacastorium
Electuarium de psyllio
Electuarium rosatum
Hiera logodion
Hiera pachij
Philonium romanum Mesuæ
Pilulæ arabicæ
Theriaca
Vnguentum martianum magnum
Vnguentum rosatum
Oleum mandragoræ
Oleum de euphorbio
Oleum populinum

A 4 Oleum

8 Medicamentorum

Oleum laurinum.

Capitis doloribus præseruant

Pilulæ mastichinæ

Capitis uitia emendant

Pilulæ aggregatiuæ

Pilulæ, de hiera composita

Caput optime purgat

Catharticum imperiale

Pilulæ aureæ

Pilulæ cochie

Pilulæ, de octo rebus

Puluis senæ præparatæ.

Caput purgat à phlegmate cum cholera mixto

Oleum nardinum simplex

Trochisci de agarico

Capitis uitis frigidis medetur

Diahyssopus

Mitridatium

Pilulæ lucis maiores

Vnguentum martianum magnum.

Capitis defuxiones sistit

Aurea alexandrina

Rob nucum

Cardiacis confert

Dianthus

Aurea alexandrina

Puluis ad epithema

Hiera logodion

Rosata nouella

Lege Animæ defectioni confert

Carnem consumptam restaurat.

Vnguentum apostolicon

Vnguentum ægyptiacum

Emplastrum de meliloto

Carnem

Facultates

9

Carnem mortuam consumis
Vnguentum apostolicon
Carnem duram mollit
Vnguentum apostolicon
Catharrhum prohibet
Philonium Mesuæ
Catarrho succurrit
Syrupus de papauere simplex
Syrupus de papauere compositus.
Catalepticis prodest
Theriaca
Cerebrum confortat.
Theriaca
Cerebrum roborat
Trochisci galliæ muscatæ
Oleum maltichinum
Oleum myrtinum
Cerebri dolorem dissipant
Pilulæ elephanginæ
Cerebri malis frigidis succurrit
Diamoschu dulce
Electuarium de gemmis
Oleum de euphorbio
Oleum nardinum simplex
Syrupus de stœchade
Theriaca diateffaron
Cerebrum purgant, & roborant
Oleum sampsuchinum
Pilulæ de aloe lota
Pilulæ stomachicæ
Cerebrum purgant à phlegmate cum cholera mixto
Trochisci de agarico
Cervicis dolorem mitigat
A 5 Emplastrum

10 Medicamentorum

Emplastrum apostolicum

Cholera obstitit

Electuarium resumptiuum

Electuarium lenitiuum de manna.

Cholera digerit

Syrupus acetosus simplex

Cholera educit

Cassia

Cassia cum manna

Catharticum imperiale

Diaphœnicon

Diacartamu

Diaprasiu.

Electuarium de psyllio

Diaturbit cum reubarbaro.

Electuarium rosatum

Electuarium de succo rosarum

Pilulæ aggregatiuæ

Pilulæ assaiaret

Pilulæ de quinq; generibus

Pilulæ sine quibus

Puluis laxat.

Cholera crassam incidit

Syrupus acetosus compositus

Cholera æstum mitigat

Syrupus acetositis citri

Cholera acrimoniam obtundit

Syrupus de succo uiolarum

Syrupus de nymphaea

Trochisci ramich.

Cholera phlegmaticam, & melancholicam educit

Electuarium lenitiuum.

Chæradas mollit, & iuuat

Empla-

Facultates

II

Emplastrum diachylon simplex

Cibi inappetentiam summè corrigit

Diambra

Diacalaminthen Mesuæ

Syrupus de cichorio cum reubarbaro.

Cibum in ventriculo continuat

Emplastrum de crusta panis

Miua citoniorum

Cicatrices extenuat

Oleum balaninum

Oleum de cherua

Vnguentum citrinum

Coeundi desiderium auget

Diasatyriu Oleum formicarum.

Lege Venerem auget

Cæliacis suluenit

Diacodion Actuarij

Philonium maius.

Cogitationes malas compescit

Electuarium lætificans

Colice prodest

Aurea alexandrina

Electuarium de baccis lauri

Electuarium indum

Musa Enea

Philonium Mesuæ

Pilulæ foetidæ maiores

Colicis cruciatibus confert

Diaphœnicon

Electuarium ele Scopoli

Oleum de piperibus

Oleum myrtillorum

Oleum moschelimum

Oleum rutæ

A 6

Oleum

Oleum lilinum
 Oleum rutæ
 Colorem pallidum emendat
 Confectio anacardina
 Diaprasium
 Electuarium lætitiæ
 Diacitonium compositum
 Hierapicra simplex
 Oleum nardinum
 Oleum costinum
 Triphera minor
 Triphera sarracenicæ
 Comitialibus prodest
 Aurea alexandrina
 Electuarium plirisarcoticon
 Hiera pachij
 Diamoschu dulce
 Lege epilepsiæ confert
 Complexioni cuilibet calidæ confert
 Syrupus de endiuiâ compositus
 Lege Intemperiem
 confortat
 Electuarium resumptium
 Pilulæ mastichinæ
 Lege animi defectioni, cardiacis confert
 Concoctionem iuuat
 Cerotum stomachale Galeni
 Aromaticum rosatum
 Diacyminu
 Diacinamomu
 Diagalanga
 Diatragacantha calidum
 Diaxiloaloes
 Diathissopus

Electua-

Electuarium lætitiæ
 Electuarium de gemmis
 Miua citoniorum aromatica
 Pilulæ elephanginæ
 Pilulæ stomachicæ
 Oleum de mentha
 Tryphera sarracenica
Conualeſcentibus auxiliatur
 Aromaticum roſatum
 Diamargariton frigidum
 Dianthus
Convulſionibus eſt utile
 Vnguentum arogon
 Vnguentum ſantalinum
Cor confortat
 Aromaticum charyophyllatum
 Syrupus infuſionis roſarum
 Syrupus de cichorio cum reubarbaro
 Syrupus de ſucco bugloſſæ.
Cor imbecillum roborat
 Diambra
 Oleum myrtinum
 Syrupus de pomis Meſuæ
 Syrupus de ſucco borraginis
 Trochiſci galliæ muſcatæ
Ad cordis ſupercalēfactionem uale
 Syrupus de endiuia compoſitus
 Syrupus de ſucco acetosæ
Cordis palpitatiōi, uel tremori medetur
 Electuarium de gemmis
 Syrupus de pomis Meſuæ
 Syrupus de ſucco borraginis
 Diamoſchu dulce
Cordis calori, & ſiccitati confere

Rofata

14 Medicamentorum

Rosata nouella

Cor in peste praeservat

Confectio cordialis

Cordis malis frigidis prodest

Diaxiloaloes

Electuarium de gemmis

Corporis malo habitui est utile

Syrupus de eupatorio

Corporis dolores omnes sedat

Mitridatium

Oleum cheyrinum

Ad Corporis imbecillitatem omnem est efficax

Diambra

Corporis perfrictionem omnem discutit

Diambra

Corporis frigiditati omni est utile

Oleum moschelinum

Corporis malis frigidis prodest

Vnguentum arogon

Vnguentum martianum

Corporis noxam omnem calidam emendat

Diarrhodon abbatis

Corporis odorem commendat

Diacitonium compositum

Oleum costinum

Oleum nardinum

Trochisci de gallia muscata

Tryphera Saracenica

Corpus totum incorruptum ducit, & custodit

Theriaca

Corpus totum perpurgat

Electuarium lenitiuum de manna

Coxendicum resolutioni medetur

Vnguentum martianum

Cutis

Facultates

15

Cutis morbos sanat
Syrupus de fumo terræ
Cutis fæditatem remouet
Confectio hamech maior
Confectio hamech minor
Oleum ex ligno iuniperi
Oleum sambucinum
Cutis liuorem emendat
Vnguentum martianum
Cutis uitijs omnibus prodest
Syrupus de fumo terræ
Oleum uitellorum ouorum.

D

D *A Emoniæ prodest*
Hiera logodion
Delicatis est optima
Cassia cum manna
Cassia pro clysteribus
Dentium corrosioni est remedium
Musa enea
Dentium dolorem mitigat
Aurea alexandrina
Diamoron
Diaprasium
Mitridatium
Musa enea
Oleum rosaceum
Diaphragmati succurrit
Mitridatium
Digestionem confortat
Oleum de citonijs
Digestionis tarditatem accelerat
Musa

16 Medicamentorum

Musa enea. Theriaca diateffaron.

Digestio lege Concoctio

Dolorem uehementer sedat

Emplastrum de meliloto

Oleum anethinum

Oleum mastichinum

Oleum rutæ

Oleum chamæmelinum

Oleum populinum

Vnguentum martianum magnum

Malè dormientibus est utile

Oleum mandragoræ

Lege somnum promouens.

Dorsi dolorem sedat

Oleum de lateribus

Oleum uulpinum.

Duritias emollit

Emplastrum diachylon simplex

Emplastrum diachylon compositum

Diachylon magnum

Oxicroceum

Oleum anethinum

Oleum irinum

Oleum sisaminum

Vnguentum martianum

Dysentericis prodest

Diacodion Actuarij

Michleta

Mitridatium.

Dysuriam soluit

Lithontripon.

E

Elephantia est presidio

Confectio

Confectio hamech maior
 Confectio hamech minor
 Pilulæ indæ
 Syrupus de epithymo
 Empycis prodest
 Diatragacanthu calidum
 Diahyssopus
 Diaulibanu
 Epilepsia confert
 Diacastoriu
 Hiera logodion
 Mitridatium
 Oleum de piperibus
 Oleum de lateribus
 Petroleum flauum
 Rosata nouella
 Syrupus de stœchade
 Theriaca
 Theriaca diateffaron
 Erysipelata exiccat
 Vnguentum diapompholygos
 Vnguentum rosatum
 *Excreatu humores difficiles extenuat & edu-
cit*
 Lohoch de scylla
 Syrupus de hyssopo
 *Excoriatis ex calciamentis uel alia de re me-
detur*
 Emplastrum album coctum
 Extenuatis uires restaurat
 Electuarium resumptiuum.

F

Faciem terget, & erugat

Oleum

18 Medicamentorum

Oleum tartari

Vnguentum citrinum

Faciei maculas emendat

Oleum amygdalarum amararum

Oleum amygdalarum dulcium

Oleum balaninum

Faucium rheuma lenit

Diaolibanu

Faucium exasperationibus medetur

Diatragacanthu frigidum

Iulep uiolatum

Oleum amygdalarum dulcium

Pilulæ bechiæ.

Febrem sedat

Electuarium resumptium.

Diacassia cum manna.

Febri ardenti prodest

Manus christi perlata

Febri acuta confert

Diacatholicon

Diaprunum non laxatium

Electuarium de scbesten.

Syrupus infusionis uiolarum

Tryphera persica.

Febris acuta, & peracuta typos sedat

Requies Nicolai.

Febribus ardentibus, & curatu difficilibus auxiliatur

Cerotum infrigidans Galeni

Electuarium de psyllio

Lo'hoch de papauere

Syrupus acerositatis citri

Syrupus de nymphaea

Febribus biliosis cum alui fluore conferunt

Trochi-

- Trochisci de spodio
Febris calorem mitigat
 Cassia
 Electuarium de sebesten
 Iulep rosarum
 Syrupus acetositatis limonum
 Syrupus infusionis rosarum
 Oleum papaueris
Febri diurne confert
 Oxisacchara composita
 Pilulæ aggregatiuæ
 Pilulæ de reubarbaro
 Trochisci de eupatorio
 Trochisci de absinthio
 Trochisci de lacca
Febribus diurnis, & compositis auxiliatur
 Diaphenicon
Febri erratica confert
 Oxisacchara simplex
Februm frigora, & rigores sedat
 Oleum anethinum
 Oleum castorei.
Febri pure, & continue prodest
 Electuarium de sebesten
Febri cholerica confert
 Syrupus de quinque radicibus
 Syrupus de agresta
 Syrupus granatorum acetosorum
 Syrupus de succo acetosæ
Febribus cholericis interpollatis confert
 Electuarium de sebesten
 Pilulæ de eupatorio maiores
Febri humoralis est auxilio
 Electuarium lenitium

Febri

Febri pestifera resistit

Syrupus acetosus simplex

Syrupus acetositatis citri

Syrupus decichorio cum reubar.

Syrupus de succo acetosæ

Febri pituitosa confert

Syrupus de quinq; radicibus

Syrupus granatorum acetosorum.

Febri quartana prodest

Diasena

Mitridatium

Oximel scylliticum compositum

Pilulæ indæ.

Febri quartana typos arceat

Aurea alexandrina

Requies Nicolai

Febri quotidiana confert

Mitridatium

Oximel scylliticum compositum

Syrupus de quinq; radicibus

Syrupus granatorum acetosorum

Febri quotidiane typos sedat

Requies Nicolai.

In Febribus sitim, & calorem mitigat

Pulpa prunorum.

Febri tertiane confert

Electuarium de succo rolarum

Febri tertiane typos remouet

Aurea alexandrina

Requies Nicolai.

Fistulis est utile

Vnguentum aegyptiacum

Vnguentum apostolicon

Flatus discutit.

Dialacca

Facultates

21

Dialacca maior
Electuarium elefscopoli
Syrupus de absinthio
Syrupus de artemisia
Thryphera saracenica
 Flatus crassiores expellit
Diagalanga
 Lege uentositatem dissoluit
 Fluxum sedat
Oleum de cytonijs
Diacitonium simplex
 Lege Alui profluuium est utile
 Fluxum sanguinis retinet
Trochisci de carabe
 Lege Sanguinis fluxum.
 Feminis dolores sedat
Oleum hyperici.
 Fætorem corporis remouet
 Fetum mortuum expellit
Theriaca.
 Forme corrupte conferunt
Trochisci de reubarbaro
Tryphera minor.
Diacitonium compositum
 Lege corporis odorem commendat
 Frigus emendat
Pilulæ imperiales
Syrupus de artemisia
Theriaca

G

Gengiuarium noxas curas
Diamoron

Genuum

22 Medicamentorum

Genuum dolores sedant

Oleum de lateribus.

Honagra conferunt

Pilulæ foetidæ maiores

Pilulæ de opopanaco.

Gonorrhæam emendat

Diaolibanu.

Grauidam præseruat abortu

Philonium persicum

Grauidarum uomitum reprimis

Syrupus de agresta

Gustum excitat

Diacitonium simplex

Lege Appetentiam.

Guttur lenit

Cassia

Lohoch de papauere

Oleum sesaminum

Pilulæ bechiæ

Syrupus infusionis uiolarum

Gutturis apostema resoluit

Cassia

H

H *AE*morrhoides sanat

Michleta

Oleum irinum Nicolai

Pilulæ de bdellio

Tryphera sarracenicæ.

Hæmorrhoidarum sanguinem retinet

Philonium persicum

Trochisci de carabæ

Tryphera persica

Vnguentum

Facultates

23

Vnguentum comitissæ

Hemorrhagiam omnem cohibent

Trochisci ramich

Trochisci de terra sigillata.

Hæmoptoicis medetur

Diaolibanu

Mitridatium

Theriaca.

Hæsticis vires reddit

Electuarium resumptium.

Hæsticis confert

Oleum amygdalarum amararum.

Hemicraniam iuuat

Diacastoriu

Diaolibanu

Hieralogodion

Mitridatium

Oleum de euphorbio

Pilulæ arabicæ

Theriaca

Hepati confert;

Theriaca

Hepar roborat.

Cerotum stomachale Galeni

Oleum mastichinum.

Hepatis affectus emendat

Hiera composita

Hieralogodion

Oleum costinum.

Hepatis ægritudines chronicas eradicat

Diacartamu maior

Trochisci de reubarbaro.

Hepatis calori, & siccitati prodest

Rosata nouella.

Hepatis

24 Medicamentorum

Hepatis concoctionem iuuat

Tryphera saracenica.

Hepatis dolorem, & debilitatem sedat

Diaprasium

Emplastrum de baccis lauri

Oleum de euphorbio

Philonium maius

Puluis ad epithema

Trochisci ramich

Trochisci de berberis.

Hepatis affectus frigidus curat

Ceratum stomachale Galeni

Oleum nardinum simplex

Oleum irinum

Theriaca diatesaron.

Hepatis inflammationi est utile

Electuarium lenitium de matino

Syrupus infusionis rosatum

Syrupus de succo endiuiae simplex

Syrupus de succo endiuiae compositus

Tryphera persica

Vnguentum rosatum.

Hepatis obstructa aperit

Oleum sambucinum

Syrupus acetosus compositus

Trochisci de absinthio

Trochisci de eupatorio

Trochisci de lacca.

Hepatis scirrhus emollit, & iuuat

Emplastrum diachylon

Vnguentum martianum magnum.

Herpetas sanat

Humiditatem radicalem restituit

Electuarium resumptium.

Hume-

Humectat

Electuarium resumptiuum.

Vnguentum rosatum.

Humores acutos educit à uis urine, & vesica.

Electuarium de sebesten.

Humores acutos biliosos digerit

Syrupus de endiuia compositus.

Humores biliosos ducunt

Pilulæ aggregatiuæ.

Humores biliosos, acres, & salsos purgant.

Pilulæ de fumoterræ.

Humores non permittit corrumpi

Confectio liberantis

Pilulæ mastichinæ.

Humores crassos attenuat

Lohoch ad asthma

Lohoc de Scylla

Oximel simplex

Oximel compositum

Oximel simplex Scylliticum

Oximel Scylliticum compositum

Syrupus acetosus simplex

Syrupus de bizantiis

Syrupus de eupatorio.

Humores crudos maturat

Syrupus acetositatis limonum.

Humores crudos destruit

Tryphera minor.

Humores duros mollit

Syrupus acetosus simplex.

Humorum excrementa educit

Electuarium indum

Humores fluentes sistit

Oleum chamemelynum.

B

Vnguen-

Vnguentum defensuum.

Humores ineptos euellit

Syrupus acetosus simplex

Humorum malitiam corrigit

Syrupus acetosus simplex.

Humores phlegmaticos purgat

Oleum rutæ

Pilulæ aggregatiuæ

Pilulæ benedictæ

Puluis laxatiua.

Humores phlegmaticos educit, purgat, & calefacit

Diaturbith maius

Humores cholericos phlegmati mistos digerit

Oxifacchara simplex.

Humores uiscosos incidit

Oximel simplex

Syrupus acetosus simplex

Syrupus de bizantiis.

Humores uastos uacuat

Syrupus de epithymo

Humores tenues, & subtiles inspissat

Syrupus acetosus simplex

Humores per urinam expellit

Syrupus de absynthio

Syrupus de cichorio cum reubarbaro.

Humerorum extensionem sanat

Mitridatium.

Hydropisi incipienti medetur

Diacostu

Pilulæ de reubarbaro

Trochisci de eupatorio.

Hydropicis prodest.

Diacurcuma

Dialacca

Dialacca maior
 Diathamaron
 Syrupus de eupatorio
 Syrupus de lupulis
 Theriaca
 Theriaca diateffaron
 Vnguentum Agrippæ regis
 Vnguentum de artanita maius
Hydropicorum aquam ducunt
 Pilulæ de euphorbio
 Pilulæ de mezereo
 Syrupus de eupatorio
Hypocundriis subuenit
 Emplastrum de meliloto
 Mitridatium.

I

Icteris prodest
 Oleum sambucinum
 Theriaca
 Trochisci de eupatorio
 Trochisci de reubarbaro.
Icteris calidis confert
 Tryphera persica.
Iecinoris uitia emendant
 Pilulæ aggregatiuæ
 Trochisci de eupatorio
 Trochisci de reubarbaro
Iecoris actione impeditos inuas
 Diacatholicon
 Diagalanga
 Diatrionpipereon.
Iecinoris calori medetur
 Cerotum infrigidans Galeni

B 2

Dia

28 Medicamentorum

Diarhodon abatis
 Diatrion sandalon
 Electuarium de psyllio
 Oxisacchara comp.
 Syrupus infusionis uiolarum.

Iecoris duritias sanat

Dialacca maior
 Emplastrum de meliloto.

Iecoris malis frigidis succurrit

Diaxilaloos
 Electuarium de gemmis
 Oleum laurinum
 Syrupus de eupatorio.

Iecoris obstructa tollunt

Pilulæ de eupatorio maiores
 Pilulæ de reubarbaro.

Iecor roborat

Miua citoniorum aromatica
 Syrupus de absinthio
 Syrupus de eupatorio
 Syrupus de fumo terræ

Lege Hepar

Ignis combustionem sanat

Oleum hyperici
 Oleum myrtillorum
 Vnguentum de calce
 Vnguentum diapalma.

Ilei dolorem sedat

Diazingiber
 Electuarium de baccis lauri
 Lithontripon
 Vnguentum martianum magnum.

Ileos medetur

Aurea alexandrina

Hiera

Facultates

29

Hiera picra simplex

Mitridatium

Philonium maius

Theriaca

Imaginationes falsas abolet

Electuarium lactificans

Manus Christi perlata.

Impetigini medetur

Confectio hamech maior

Confectio hamech minor

Syrupus de fumo terræ maior.

Impinguat

Oleum amygdalarum dulcium

Oleum papaueris

Oleum sesaminum

Indigestioni succurrit

Diazingiber

Hieralogodion

Lithontripon.

Ingenium acuit

Diacorum

Confectio anacardina

Insanos mulcet

Aurea Alexandrina.

Insomniis tumultuosis confert

Diamoschu dulce

Insomnium mitigat

Oleum papaueris

Intemperiem calidam emendat

Cerotum sandalinum

Trochisci de berberis

Intestinorum doloribus confert

Electuarium de baccis lauri

Emplastrum de baccis lauri.

B

3

Inte-

30 Medicamentorum

Intestina lenit, & mollit
Electuarium lenitium.

Intestinorum asperitatem lenit, & spasticita-
tem remouet

Cassia cum folijs fenæ.

Intestinorum erosiones sanat

Oleum rosaceum.

Intestina crassa resoluit

Syrupus de calamintho.

Intestina frigida confortant, & solvunt

Pilulæ imperiales.

Intestinorum lenitati confert

Diacodion Actuarii

Trochisci ramich.

Intestinorum uentositatem dissolunt

Diazingiber

Michleta

Pilulæ aureæ.

In intestinis uulnera habentibus est adiuuēto.

Theriaca

Iuncturarum dolores sedat

Oleum lumbricorum terrestrium

Oleum irinum

Oleum de lateribus

Oleum laurinum

Oleum sambucinum

Pilulæ de serapino.

Iuncturarum affectus frigidos iuuat

Oleum castorei

Pilulæ sine quibus.

Iuncturas roborat

Oleum mastichinum

Iuncturarum duritiem, & siccitatem lenit

Oleum amygdalarum dulcium.

Ischiati

Ischiaticis prodest
Aurea alexandrina
Hiera logodion
Oleum de piperibus
Pilulæ de serapino
Vnguentum martianum magnum
Vnguentum martianum paruum.

L

L *Aetitiā adfert*
Dianthos
Diaxilo aloes
Electuarium lætitiæ
Electuarium lætificans
Pilulæ arabicæ
Syrupus de buglossa.
Lapides prohibet
Cassia.
Lapidis dolorem sedat
Diazingiber.
Lapides renum. & vesicæ frangit, & expellit.
Lithontripon.
Lapides vesicæ frangit
Philonium Mesux.
Lassitudini succurrit
Oleum sampsuchinum
Tryphera sarracenica.
Laterum dolores sedat
Electuarium ele Scopoli
Hiera pachij
Philonium Mesux.
Lateralī morbo medetur
Syrupus infusionis uiolarum
Syrupus de endiuia simplex

32 Medicamentorum

Laxa adstringit
 Rosata nouella.
Lepram emendat
 Hiera logodion
 Syrupus de fumo terræ
 Syrupus de epithymo
 Theriaca
Lethargo prodest
 Oleum de euphorbio.
Lienis calori medetur
 Diarhodon abbatis
Lienis morbos chronicos sanat
 Diacatholicon
 Diucurcuma maior.
Lienis duritiem emolli
 Emplastrum de meliloto.
Lienis malis frigidis confert
 Oleum nardinum.
Lienis obstructa aperit
 Oximel compositum
 Quisacchara composita
 Syrupus acetosus compositus.
Lienis obstructa, & tumorem aperit
 Trochisci de eupatorio
 Trochisci de lacca.
Lienosis confert
 Diasena
 Oleum de lateribus
 Syrupus de calamintha.
Lienteria prodest
 Michleta
 Mitridatium
 Miua aromatica citoniorum.
Lingua exasperationi est utile

Diatra

Facultates

33

Diatragacanthu frigidum.

Lumborum dolores compescit

Hiera pachii

Lithontripon

Pilulæ de eupherbio.

M

Macie confectis auxiliatur
Diatragacanthu frigidum.

Mammarum duritias curat

Hiera pachii

Mania confert

Confectio hamech minor

Diasena

Syrupus de succo borraginis.

Matricem calefacit

Oleum rutæ.

Matricis dolores sedat

Philonium Mesuæ.

Matricis dolores frigidos sedat

Oleum lilinum.

Matricis dispositionem inuat

Diamargariton calidum

Oleum irinum

Syrupus de artemisia.

Matricis vitia omnia excludit

Mitridatium

Pilulæ mastichinæ

Syrupus de artemisia

Maxillarum vitiiis medetur

Mitridatium

Melancholicis prodest

Confectio hamech minor

B s Dia-

34 Medicamentorum

Diasena

Cassia cum foliis senæ

Electuarium lenitium de manna

Electuarium pliris arcoticon

Hiera pachi

Mitridatium

Pilulæ mastichinæ

Syrupus de epithymo

Syrupus de pomis

Syrupus de succo borraginis

Tryphera magna.

Melancholiam digerit

Syrupus acetosus simplex

Melancholiam purgat

Confectio hamech minor

Catharticum imperiale.

Diatribith cum reubarbaro

Pilulæ indæ

Pilulæ de lapide lazuli

Pilulæ de lapide armeno

Pilulæ lucis maiores

Pilulæ de quinque generibus.

Membris omnibus subuenit.

Diambra.

Membra collapsa, & debilia corroborat.

Diacitonium simplex.

Membra principalia confortat

Electuarium lætificans Rasis

Memoriam amissam recuperat

Confectio anacardina

Electuarium plirisarcoticon.

Menses prouocat

Dialacca maior

Diaprasiu

Hie-

Hiera logodion

Mitridatium

Oleum sampsuchinum

Pilulæ de serapino

Syrupus de artemisia

Theriaca

Trochisci de myrrha

Menses sistit

Diaolibanu

Philonium persicum

Pilulæ de bdellio maiores

Trochisci de caraba

Trochisci de terra sigillata

Tryphera minor.

Mentis vigorem conservans

Pilulæ arabicæ.

Morborum generationem prohibet

Tryphera sarracenica

Morbos acutos, & peracutos inuat

Diacatholicon

Morbos ex atra bile procreatos curat

Diasena

*Morbis ex cholera, & pituita salsa confectis
est utile*

Confectio hamech maior

Mores bonos efficit

Electuarium lætificans

Morpheæ conducit

Confectio hamech minor

Morsum inuat

Emplastrum apostolicum descriptione Nicolai.

Morsus venenatos curat

Hiera logodion

36 Medicamentorum

Mitridatium.

Mulierum affectibus prodest

Diamargariton calidum.

Musculis prodest

Oleum costinum.

Musculis praevis auxiliatur

Emplastrum apostolicon Nicolai

N

N *Aribus fluenti sanguini medentur*
Trochisci de terra sigillata
Narium foetorem emendat

Oleum irinum.

Narium putredines aufert

Oleum irinum Nicolai.

Nauseam sedat

Aromaticum charyophyllatum

Diaolibanu

Hiera pachij

Oleum menthae

Syrupus de mentha.

Lege Vomitus

Nephreticos iuuat

Hiera logodion

Oleum populinum

Philonium maius

Theriaca

Vnguentum martianum magnum, & par-
uum.

Nephreticos purgat

Diaprasii

Nervorum agilitudinibus auxilio est

Diacorum

Oleum

- Oleum costinum
 Oleum de euphorbio
 Oleum de castoreo
 Oleum mastichinum
 Oleum de lateribus
 Oleum moschelinum
 Oleum rutæ
 Pilulæ de opoponaco
 Vnguentum Agrippæ
 Vnguentum martianum paruum.
Nervos corroborat
 Oleum citoniorum
 Oleum ligustrinum
 Oleum myrtinum
 Syrupus de artemisia
Nervorum affectus frigidos sanat
 Oleum lumbricorum terrestrium
 Oleum laurinum
 Oleum sampsuchinum
 Petroleum flavum
 Syrupus de stœcade
Nervis humores crassos euacuat
 Pilulæ cochix
 Pilulæ hieræ compositæ
Nervis præcis medetur
 Emplastrum apostolicum descriptione Nicolai
 Oleum hyperici
Nervorum tensionibus prodest
 Hi era pachij.
Nutritionis membra purgat ab humoribus pituitosis, & putridis
 Electuarium indum
Nutritionis membra calefacit
 Aroma-

38. Medicamentorum

Aromaticum charyophyllatum

Nutritionis membra roborat

Syrupus de absinthio maior

Syrupus de cichorio cum reubarbaro.

Aromaticum rosatum

Trochisci de absinthio.

In Nutritoris instrumentis flatus crassos, ma-

laq; hinc orta sanat

Electuarium indum.

Nutritionis membra supercalefacta iuuat

Syrupus de endiuiā simplex

Syrupus de endiuiā compositus

○

O *Blinioni confert*
Confectio hamech minor
Oleum de lateribus

Petroleum flauum

Obstructiones remouet

Oleum absinthij

Oleum amygdalarum amararum

Oleum costinum

Oleum de piperibus

Oximel simplex

Syrupus acetosus simplex

Syrupus de bizantijs

Syrupus de endiuiā compositus

Syrupus de succo fumoterræ maior.

Ad Oculorum diuersas distemperantias ua-
let.

Hiera picra composita

Pilulæ de aloe lota.

Oculis, quorum obiecta culicum, aut pilo-
rum-

[Facultates

39

rum imagines obuersantur, prodest

Hiera picra simplex Galeni.

Oculorum caligines abstergit.

Diaprasii

Pilulæ aureæ

Pilulæ sine quibus.

Oculorum ruborem auferit

Vnguentum citrinum

Oculorum lachrymas exiccat

Aurea alexandrina

Mitridatium

Oculorum dolori opitulatur

Electuarium rosarum

Oculorum cataratas prohibent

Pilulæ de octo rebus

Oedematis succurrit

Vnguentum Agrippæ

Oppilationes lege obstructions

Oris uitæ est auxilio

Diamoron

Mitridatium

Oris amaritudinem remouet

Electuarium de sebesten.

Oris fœtorem emendat

Catharticum imperiale

Diaxiloaloes

Oleum cheyrinum

Trochisci de gallia moscata

Tryphera sarracenica

Oris torturam curat

Oleum sampsuchinum

Lege spasmus cynicum.

Oris depascentia ulcera inuat

Diamoron.

Osibus

40 Medicamentorum

Ossibus fractis prodest
Emplastrum oxicroceum.

P

P *Alatum purgat*
Diaprasium
Mitridatium

Paralysin iuuat

Diacastorium

Hieralogodion

Mitridatium

Oleum de castoreo

Oleum de lateribus

Oleum sampsuchinum

Petroleum flauum

Pilulæ de oppoponaco

Philenium Mesuæ

Syrupus de stœcade

Theriaca diateffaron

Vnguentum martianum magnum, & par-
uum.

Pectoris contractioni est utile

Trochisci aliptæ

Pectoris asperitates lenit

Oleum amygdalarum dulcium

Pectus lenit, & apostema resoluit

Cassia

Trochisci bechij nigri

Pectoris catarrho fluxo medetur

Diacodion

Pectoris coarctationi prodest

Diatragacanthu frigidum

Theriaca

Pectoris

Pectoris causas amputat

Diaprasiu

Syrupus de calamintha

Pectoris dolorem sedat

Dialthæa compositum

Hiera pachij

Vnguentum martianum magnum

Pectoris frigiditates emendat

Diahyssopus

Oleum lilinum.

Pectoris ulcera consolidat

Lohoch de pulmone uulpis

Trochisci de caraba

Penetrat ubiq;

Syrupus acetosus simplex

Peripneumoniaciis est utile.

Diaolibanu

Diatragacanthu calidum, & frigidum.

Mitridatium

Philonium maius

Theriaca

Tryphera magna

Pesti confert

Confectio liberantis

Oleum scorpionum compositum

Pilulæ pestilenciales Ruffi

Syrupus infusionis rosarum.

A' Peste præseruat

Confectio cordialis

Confectio liberantis

Pestilentes tumores iuuat

Vnguentum diapalma.

Phlegmonas mitigat

Iulep uiolatum

Vnguentum

42 Medicamentorum

Vnguentum rosatum

Phibificis medetur

Diatragacanthu calidum

Oleum amygdalarum dulcium

Syrupus de papauere

Trochisci de camphora.

Phreneticis prodest

Tryphera magna

Pituitam digerit

Syrupus acetosus simplex

Pituitam educit

Cassia

Benedicta laxatiua

Diaphœnicon

Diacartamu

Diaturbith cum reubarbaro

Diaturbith maius, & minus

Electuarium eleſcopoli

Electuarium indum

Pilulæ affaieret

Pilulæ affaieret cum agarico

Pilulæ fœtidæ maiores

Pilulæ de quinque generibus

Pilulæ de sarcocolla

Pilulæ, ſine quibus

Pilulæ ſtomachicæ Meſuæ

Puluis laxatiua

Pituitam incidit, & terget

Syrupus acetosus compoſitus.

Pituita affectos reſarcit

Diambra

Muſa enea

Pleuritidem inuat

Iulep uiolatum

Lohoch

Lohoch de papauere

Oleum moschelinum

Syrupus de glycyrrhiza

Syrupus granatorum dulcium

Syrupus de hyssopo

Syrupus de iuiubis

Syrupus uiolarum.

Pleureticorum angustias paragorizas

Dialthæa comp.

Diaolibanu

Diaprasiu

Hiera logodion

Philonium maius

Vnguentum pectorale

Podagricis est presidio

Mitridatium

Oleum de lateribus

Oleum populinum

Oleum uulpinum

Pilulæ arthriticæ

Pilulæ de euphorbio

Pilulæ fœtidæ maiores

Pilulæ de hermodactilis

Pilulæ de opoponaco

Pilulæ de serapino

Vnguentum martianum magnū, & parū.

Poros aperit

Electuarium resumptium

Oleum anethinum

Oleum chamæmelinum

Syrupus de artemisia.

Pulmonis causas amputat

Diaprasiu

Syrupus de prasio.

Pal-

44 Medicamentorum

Pulmonem purgat
Syrupus de glycyrrhiza
Pulmonis uitiis aridis medetur
Diarhod on abatis
Diatragacanthu frigidum
Rosata nouella
Pulmonis asperitates lenit
Oleum amygdalarum.
Pulmonis catarrho fluxo medetur
Diacodion
Pulmonis ulcera consolidat
Lohoch de pulmone uulpis
Trochisci de caraba.
Puncturas inuat
Emplastrum apostolicum Nicolai
Putredini resistit
Syrupus acetosus simplex
Syrupus acetositatis limonura
Syrupus infusionis rosarum.

Q

Quartanis confert
Diatrionpipereon
Quartana typos reprimis
Diaprasiiu.
Quotidiana typos reprimis
Diaprasiiu
Legit Febrem

R

Regio morbo correptis prodest
Diatrion sandalon

Electuarium

Electuarium de psyllio
 Pilulæ de eupatorio maiores
 Syrupus de absynthio maior
 Syrupus de bizantijs
 Syrupus de lupulis

Renibus opitulatur

Hiera picra composita
 Mitridatium.

Renum humores ducit

Electuarium elefcopoli

Renum dolores sedat

Aurea alexandrina

Diacurcuma maior

Diathamaron

Electuarium indum

Emplastrum apostolicon

Electuarium iustinum

Oleum cheyrinum

Oleum de lateribus

Oleum uulpinum

Petroleum flauum

Oleum laurinum

Vnguentum Agrippæ

Vnguentum arogon

Renum duritias lenit

Dialacca maior

Reues calefacit

Oleum lilinum

Oleum rutæ

Renum calori est optima

Cassia

Oleum nenupharis albi

Renum imbecillitatem remouet.

Diasatyriu

Vnguentum

Vnguentum comitisflæ

Renum affectibus frigidis est utile

Oleum lilinum

Oleum nardinum

Oleum de piperibus.

Renum lapidem frangit

Oleum scorpionum.

Renum obstructa aperit

Oximel compositum

Syrupus acetosus compositus

Renum pituitam ducit

Benedicta laxatiua

Pilulæ de benedicta.

Renum ulcera sanant

Trochisci de alchechengi.

Rheumaticis auxiliantur

Tryphera magna

Ructibus acidis confert

Diagalanga

Diatrionpipereon

Oximel scylliticum simplex

S

S Agittas extrahit
Emplastrum apostolicon

Saliva abundantes curat

Hiera pachij.

Sanguinem mundificat

Cassia

Confectio anacardina

Pilulæ imperiales

Pilulæ de quinque generibus

Electuarium

Electuarium lenitium de m^ana

Syrupus de artemisia

Sanguinem fluentem sistunt

Trochisci de caraba

Sanguinem cum excrementis excernentes innat

Tryphera persica

Sanguinis fluxum ex ore compescit

Philonium Mesuæ

Sanguinis screatum sistit

Syrupus myrtinus

sanitatem presentem tuetur

Tryphera sarracenica

Sanitatem pristinam restituit

Electuarium resumptivum.

Sapientibus, & scire desiderantibus confert

Confectio anacardina

Satyriasm emendat

Diaolibanu.

Scabiei confert

Schivosi est presidio

Mitridatium

Confectio hamech maior, et minor

Vnguentum album

Vnguentum citrinum.

Scorpionis morsus est cura

Oleum sampsuchinum

Theriaca diatesaron

scotomaticos innat

Hiera pachij.

Sedis rimas persanat

Oleum myrtillorum.

Sedis inflammationibus prodest

Oleum de cherua.

Sensus acuit

Confectio

48 Medicamentorum

Confectio anacardina

Diacorum

Electuarium pliris arcoticon.

sensuum defectionem releuat

Theriaca

Sensoria purgant ab humoribus salsis et pituitosis

Pilulæ elephanginæ.

Senum agrorum remedium est

Diacorum

serpiginem curat

Oleum ex ligno iuniperi

Oleum uitellorum ouorum.

Syrupus de succo fumariz

Singultus sedat

Philonium Mesuæ

Syrupus de mentha.

Sitim compefcit

Electuarium resumptiuum

Electuarium de sebesten

Cassia

Iulep rosarum

Rob de ribes

Syrupus acetosus simplex

Syrupus acetositatis citri

Syrupus de agresta

Syrupus granatorum dulcium

Syrupus infusionis rosarum

Syrupus infusionis uiolarum

Syrupus de nymphaea

Rosata nouella

Trochisci de camphora

Trochisci de spodio

Tryphera persica

Somnum

Somnum inducit

Oleum anethinum

Oleum nenupharis albi

Syrupus de cichorio cum reubarbaro

Vnguentum populeon

Somnum statim prouocat

Philonium Mesuræ

Spasmm iuuat

Oleum de castoreo

Oleum irinum

Oleum de lateribus

Oleum de piperibus

Oleum rutæ

Philonium Mesuræ

Syrupus de stœcade

Vnguentum martianum magnum.

Spasmm cynicum curat

Hiera pachii

Pilulæ de opoponaco

Syrupus de stœcade

Theriaca diatesaron

Sperma multiplicat

Diasatyriu

Oleum amygdalarum dulcium

Oleum sesaminum.

*Spine prodest**Spir itum uiuificat*

Electuarium lætificans

Pilulæ imperiales

Hiera pachii

Pilulæ fœtidæ maiores

Spir itum faciliorem reddit

Eclegma de scylla

Lohoch de pino

C

Oximel

50 Medicamentorum

Oximel simplex
Vnguentum pectorale
Spirantibus difficulter medetur
Diacalaminthon Mesuae
Diamoschu dulce
Diacyminu
Diathamaron
Diaireos
Trochisci bechij albi
Splen inuat
Hieralogodion
Splenis dolorem sedat
Oleum de euphorblo
Oleum laurinum
Philonium maius
Pilulae indae
Splenis duritiem emollit
Hiera composita
Trochisci de capparibus
Vnguentum martianum **magnum**
Sputum educit
Oleum irinum
Oximel simplex
Trochisci bechij nigri
Sputum sanguinis emendat
Aurea alexandrina
Philonium maius
Philonium persicum
Trochisci de caraba
Trochisci de terra sigillata
Squinantium soluit
Mitridatium
Stomachi dolorem sedat
Confectio anacardina
Oximel
Diazolibanu

Facultates M 51

- Diaolibanu
 Diapraffiu
 Philonium Mesue
 Oleum laurinum
 Tryphera magna
 Vnguentum martianum magnum.
Stomachi molestia prodest
 Diathamaron
 Oxisacchara simplex
Stomachi debilitatem abscindit
 Rosata nouella
 Tryphera minor.
Stomacho inflammato prodest
 Tryphera persica
Stomachi calori, & siccitati confert
 Rosata nouella
Stomacho frigido est utile
 Diacurcuma maior
 Diahyssopus
 Musa enea
Stomachum à phlegmate purgat
 Diaturbith minus
 Pilulæ hieræ cum agarico
 Pilulæ de aloe, & mastiche.
Stomachi uentositatem delet
 Diazingiber
Stomachum iuuat
 Hiera simplex Galeni
 Hiera pachij
Stomachum à malis preseruat
 Pilulæ mastichinæ
Stomachum confortat
 Diacitonium simplex
 Diapraffiu
 C 2 Diatraga-

52. Medicamentorum

Diatragacanthu calidum
 Mel rosatum
 Syrupus infusionis rosarum
 Theriaca
Stomachum mundificat
 Cassia
 Hiera composita
 Pilulæ arabicæ
 Pilulæ imperiales
Stranguriosis epitulatur
 Oleum moschelinum
Stranguriosos purgat
 Diaprasiiu
 Electuarium iustinum
Strumas dissoluit
 Vnguentum de artanita minus
Sudorem prouocat
 Oleum anethinum
 Oleum citoniorum
 Oleum myrtillorum
 Oximel simplex
 Tryphera magna
Sudorem diaphoreticum reprimit
 Rosata nouella
Supercily dolorem sedat
 Mitridatium
Supercily lacrynas stringis
 Diaolibanu.
Suspiriosis prodest
 Diatragacanthu calidum
 Diaprasiiu
Syncopen sanat
 Syrupus de buglossa
 Syrupus de pomis.

Synocho

Syncho confert
Diaprunum non laxativum.

T

Tabidis prodest

Aurea alexandrina.
Diamargariton frigidum
Diapenidion Nicolai
Diatragacanthu frigidum
Diathamaron
Diatrionsandalon

Tendones roborat

Oleum costinum.

Tetanus curat

Hiera pachij
Mitridatium.

Thoracis & stomachi molestie prodest

Diapenidion Nicolai
Diathamaron
Diatragacanthu
Eclegma de scylla
Lohoch de papauere
Oleum cheyrinum
Pilulæ de Agarico
Pilulæ assaieret cum agarico
Pilulæ hieræ cum agarico
Syrupus de prassio
Syrupus de succo uiolatum

Thoracis asperitatem mitigat

Iulep uiolatum
Lohoch sanum

Thoracis humorem expuenti medetur

C 3 Aurea

34 Medicamentorum

Aurea alexandrina

Thoracis incendium extinguit

Iulep rosatum

Thoracem expurgat

Lohoch de pino

Syrupus de glycyrrhiza

Syrupus de hyssopo

Tibiarum ulcera sanat

Oleum ex ligno iuniperi

Vnguentum diapompholygos

Timidis confert

Mitridatium

Pilulæ indæ.

Tremori confert

Hieralogodion

Oleum de piperibus

Syrupus de stæcade

Tribulatis præter rationem confert

Dianthus

Electuarium de gemmis

Electuarium pliris arcoticon

Lege Cardiacis

Tristitia confert

Diasena

Pilulæ indæ

Pilulæ nativæ

Lege melancholicam

Tumorum materiam dissipat

Pilulæ de euphorbio

Pilulæ indæ

Vnguentum in martimum magnum.

Tumores validos digerit, et matrem

Emplastrum diachylon magnum.

Tumores duos lenit

Oleum

Oleum de lateribus
Oleum mastichinum
Tumoribus incertis prodest
Diamoschu dulce
Tussientibus prodest
Aurea alexandrina
Diacyminu
Diamargariton frigidum
Diaireos
Diaolibanu
Diahyslopus
Diathamaron
Electuarium resumptium
Iulep uiolatum
Lohoch de papauere
Oleum amygdalarum amararum
Oleum irinum
Philonium maius
Philonium Mesuæ
Syrupus granatorum dulcium
Syrupus de iuibis
Syrupus de papauere
Syrupus de succo myrtillorum
Trochisci bechij albi
Vuguentum pectorale
Tussi diuturna prodest
Dianisu
Lohoch ad asthma
Lohoch de pino
Pilulæ bechiæ
Syrupus de calamintha
Syrupus de glycyrrhiza
Tussi arida succurrit
Syrupus infusionis uiolarum

56 Medicamentorum

Syrupus de papauere

Syrupus uio larum

Trochisci bechij nigri

Tussi calide & sicca confert

Diatragacanthu frigidum

Tussi frigide auxiliatur

Diapenidion Nicolai

Diatragacanthu calidum

Lohoch sanum.

V

Vapores resoluit

Oleum anethinum

Oleum chamemelinum

Variolas emendat

Theriaca

Venas consolidat

Philonium persicum.

Venena omnia iuuat

Hiera logodion

Mitridatium

Oleum scorpionum compositum

Syrupus de agresta

Theriaca.

Venenosam materiam iuuat

Syrupus de cichorio cum reubarbaro

Venena lethalia curat

Esdrae antidotus

Veneri potioni est auxilio

Theriaca diateslaron

Venerem stimulat, & exiccat

Diasatyriu.

Tryphera sarracenic

Venerem

Venerem prohibet

Oleum nenupharis albi

Ventositatem dissolvit, & carminat

Aromaticum charyophyllatum

Diacalaminthion Mesuæ

Diacitonium compositum

Musa enea

Oleum amygdalarum amararum.

Ventriculi inflationem dissolvit

Electuarium indum

Emplastrum de baccis lauri

Theriaca diatesaron.

Ventriculi humores putres absorbet

Pilulæ elephanginæ

Pilulæ stomachicæ Alchindi

Tryphera sarracenica

Ventriculi malis frigidis prodest

Electuarium de gemmis

Musa enea

Oleum moschelinum

Oleum nardinum

Theriaca diatesaron

Ventriculi duritiem emollit

Emplastrum de meliloto

Ventriculum confortat

Aromaticum charyophyllatum.

Ventriculi dolorem sedat

Diaphænicon

Pilulæ elephanginæ

Pilulæ foetidæ

Trochisci de rosis

Theriaca diatesaron

Ventriculo affecto prodest

Dianthus

C 5 Diacy-

58 Medicamentorum

Diacyminu
 Pilulæ aggregatiuæ
 Pilulæ hieræ simplicis
 Pilulæ pestilenciales Ruffi.
Ventriculo imbecillo succurrit
 Aromaticum rosatum
 Cerotum stomachale Galeni
 Electuarium plinifarcoticon
 Iulep uiolatum
 Miua citoniorum aromatica
 Oleum costinum
 Oleum citoniorum
 Oleum mastichinum
 Oleum myxtinum
 Pilulæ elephanginæ
 Rob de ribes
 Syrupus de absynthio maior
 Syrupus de succo fumiterræ maior
 Syrupus de stœcade
 Syrupus de succo myrtorum
 Trochisci ramich
Ventriculi obstructa aperiant
 Trochisci de absynthio
Ad uentriculi partes putrefactione affe-
ctas ualet
 Aromaticum charyophyllatum
 Aromaticum rosatum
 Diacinnamomu
 Diamoschu amarum
 Hiera picra simplex Galeni
 Pilulæ elephanginæ
 Syrupus de calamintha
Ventriculum purgant
 Pilulæ

Pilulæ de aloë loto

Pilulæ stomachicæ Alchindi

Ventriculi scirrhus inuat

Empla: rum diachylon simplex

Ventriculi crassos flatus dissolvit

Dianisu

Electuarium indum

Pilulæ aureæ

Ventriculi calori prodest

Diarrhodon abbatis

Diatrion sandalon

Oleum rosaceum

Syrupus de succo acetosæ

Trochisci de camphora

Trochisci de spodio

Vnguentum rosatum

Ventriculi a frigidityte impeditas

actiones inuat

Diagalanga

Diotrion pipereon

Dialacca

Oleum menthæ

Syrupus de mentha

Ventriculi pituitam absorbit

Dianisu

Diacalaminthon Mesuæ

Diacinnamomu

Oximel scylliticum simplex

Pilulæ elephanginæ

Pilulæ stomachicæ Mesuæ

Ventriculi concoctionem inuat

Trochisci de rosis

Triphera sarracénica

Ventriculum fastidientem neque cibum

60 Medicamentorum

continentem roborat
Diambra
Ventris totius dolorem sedat
Philonium Mesuæ
Ventris fluxum retinet
Michleta
Philenium persicum
Syrupus myrtinus
Tryphera minor
Ventris torsioni præclarum est remedium
Michleta
Ventris dolori frigido confert
Confectio anacardina
Ventrem a dolore præseruant
Pilulæ mastichinæ
Ventrem lenit
Cassia
Cassia pro clysteribus extracta
Ventrem stipticum subducit
Cassia cum foliis senæ
Diacassia cum manna
Vnguentum Agrippæ
Ventrem malo omni liberat
Aurea alexandrina
Vermes necat
Oleum absynthii
Oleum de cherua
Syrupus acetosætis limonum
Vnguentum de artatritha maius
Vertigini medetur
Aurea alexandrina
Confectio hamech minor
Diacastoriu
Dianioschu dulce

Dia-

Diaprasu
 Electuarium de psyllio
 Electuarium rosatum
 Oleum de lateribus
 Petroleum flauum
 Pilulæ arabicæ
Vesica dolorem sedat
 Diacurcuma maior
 Oleum amygdalarum dulcium
 Oleum cheyrinum
 Oleum hyperici
Vesica lapidem frangit
 Oleum scorpionum
Vesica calefacit
 Oleum rutæ
Vesica confortat
 Hiera composita
 Mitridatium
 Oleum de lateribus
 Tryphera minor
Vesica debilitatem emendat
 Diasatyriu
Vesica pituitam ducit
 Benedicta laxatiua
 Pilulæ aggregatiuæ
Vesica dolori frigido confert
 Petroleum flauum
Vesica affectus frigidos emendat
 Oleum lilinum
 Oleum nardinum
 Oleum de piperibus
Vesica humores purgat
 Electuarium eliosc.
Vesica symptomatis cholericiis opitulatur
 Philo-

Philonium maius

Vesicae ulcera consolidant

Trochisci de alchechengi

Vigilias remouet

Electuarium de sebesten

Viribus deiectionis medetur

Electuarium resumptiuum

Manus Christi perlata

Oleum citoniorum

Virium imbecillitatem omnem firmat iis, quibus animus deficit

Diamargariton frigidum

Lege Cardiacos

Virtutem digestiuam confortat

Diacitonium simplex

Virtutem naturalem respiciunt

Pilulae de aloe, & mastiche

Pilulae imperiales

Virtutem retentiuam confortat

Diacitonium simplex

Viscera roborat

Mixa citoniorum aromatica

Syrupus de succo myrtillorum

Trochisci ramich

Viscerum vitiis omnibus prodest

Diaprasium

Viscerum dolorem lenat

Diacostu

Diarhodon abbatis

Viscera lenit

Diacassia cum manna

Syrupus acetosus simplex

Viscerum humores putres absumunt

Pilulae de aloe toto

Try-

Tryphera sarracenica

Viscera frigida inuat

Syrupus de calamintha

Visum acuumt

Pilulæ arabicæ

Pilulæ lucis maiores

Pilulæ de octo rebus

Visum a fumis cholericis deperditum reparat.

Tryphera persica

Visum custodiunt

Pilulæ sine quibus

Vitalium partium noxam omnem discutit

Diamargariton frigidum

Vlcera consolidat

Emplastrum basilicon

Philonium persicum

Vlcera desiccant, replet, & cicatrizat

Emplastrum griseum

Vlceribus prodest

Vnguentum apostolicum

Vlcera antiqua inuat

Vnguentum ægyptiacum

Vlcera maligna curat

Oleum vitellorum ouorum

Vlcera maligna præcauet, curatque

Oleum ex ligno iuniperi

Syrupus de epirhymo

Vnguentum diapompholygos

*Vlcera phlegmone carentia tangit, & rep-
solidat*

Vnguentum basilicon magnum

Vocis iacturam refarcit

Diaireos

Diaperidion Nicolai

Tro-

Trochisci bechij nigri

Vocis raucedinem emendat

Lohoch sanum

Oleum sesaminum

Syrupus iuiubarum

Theriaca

Vomitum sedat

Aromaticum caryophyllatum

Diacitonium simplex

Diaolibanu

Miua citoniorum aromatica

Philonium maius

Philonium Mesue

Philonium persicum

Oleum citoniorum

Oleum menthæ

Rob de ribes

Rosata nouella

Syrupus de agresta

Syrupus de mentha

Trochisci de gallia muscata

Vrinam prouocat

Diacurcuma maius

Oleum hyperici

Oximele compositum

Philonium Mesue

Syrupus accetosus simplex

Syrupus de eupatorio

Vnguentum Agrippæ

Vrine ardorem sedat

Oleum amygdalarum dulcium

Vrine difficultatis est remedium

Aurea alexandrina

Diasatyriu

Vrinam

Vrinam incontinentem sistit

Oximel scylliticum simplex

Vterum putris humoribus purgant

Pilulæ de aloe lota

Vteri dolorem sedant

Pilulæ de serapino

Vteri malis frigidis prodest

Electuarium de gemmis

Oleum nardinum

Oleum de piperibus

Petroleum flauum.

Vuam exiccat

Diahyssopus

Diaprasii

Vulnera consolidat

Emplastrum triapharmacum

Vnguentum apostolicum

Vnguentum aureum

Vulneribus cruentis prodest

Vnguentum diapalma

Vulnera iuuat

Vnguentum album

Vnguentum apostolicum descriptione Nicolai

Vulnæ excoriate ardorem sedat

Oleum amygdalarum dulcium

Vulnæ duritias præclusionesque emollit

Oleum matrisinum

Z

Zermas varias emendas

Hiera logodion

Ponderum

PONDERA, quibus
hodie Medici utuntur,
hæc sunt: libra, uncia,
quarta, drachma, scru-
pulus, siliqua: & hæc
quidem à Græcis atq;
Romanis mutuarunt. Præter hæc sunt
alia, quæ à Barbaris atque Arabibus de-
sumpserunt, qualia sunt: manipulus, pu-
gillus, aureus, kist, kirath, & danic, quo-
rum nominibus Mesuen potissimum uti
constat. Libra itaque, quæ & pondo etiã
dicitur, in duodecim uncias diuiditur. Er-
rant itaque indocti huius ætatis Pharma-
copolæ, qui libram sedecim unciarũ, quæ
sanè mercatoria ac negociatoria est, in me-
dicamentis conficiendis accipiunt. Ea au-
tem illos uti libra facile ex quartis colli-
gitur, quibus uncias quatuor assignant,
quas si quater sumpserit, sedecim prodi-
bunt uncie. Quartam autem libræ partẽ
Latini quadrãtem nominant, sicuti terciã
trientem, sextam sextantem. Quadrãs ita-
que, uel (ut nostri loquuntur) quarta, pon-
dus existit trium unciarũ. Triës uerò qua-
tuor, ueluti sextans duarum unciarum.

Porro

Porro uncia, octo drachmas cōstituit.
 Drachma scrupulos tres. Scrupulum ue-
 rò, qui Græcis *ὑπάλλα* dicitur, quasi pri-
 mum ponderis elementum, nonnulli Scri-
 ptulum etiam nominant, habet uerò obo-
 los duos. Obolus pēdet siliquas, quæ Græ-
 cis *κεράτια* uocantur, tres. Siliquæ ita-
 que sex grana, scrupulum pendent. Vnum
 uerò siliquæ granū, sex lentis seminibus,
 pondere respondet: quæ si sexies sumpse-
 ris, prodibunt in unam triginta sex,
 quæ scrupulum constituunt. Sic se habent
 pondera, quæ Græcorum Medici etiam
 usurpant. Nunc ad ea quibus Arabes,
 & recentiores usi sunt ueniamus, inter
 quæ primum Manipulus nobis occurrit.
 Sic autem uocant herbarum fasciculum
 qui manu deprehendi, & complecti po-
 test. Pugillo autem perperam pro ponde-
 re utuntur recentiores, cū sit diminu-
 tiuum potius à pugno, qui compressis sit
 digitis. Aureus, illis pondus unius drach-
 mæ cum dimidia significat. Dauc pon-
 dus sex granorum. Kirath uerò trium.

NOTAE POND-E-

rum, quæ hodie in
vfu sunt.

Grani	}	Nota est	gr. Ein gren' oder gersten Kornleinsch ruerr,
Scrupuli			℥. Ein scrupel, ein dritteil eius quint- lins.
Drachmæ			ʒ. Ein quintle, oder golder schryver.
Vnciæ			ʒ. Ein vntz, ist xv- veylot.
Quadrantis			quad. Ein quatt. vi. lor.
Libræ	}		lib. Ein pfund.
Semis			s. Halb.

NOTAE

CON-

CONFECTIONES

aromaticæ.

Aromaticum Caryophyllatum, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Caryophyllorum ʒ vii.

Macis

Zedoariæ

Galangæ

Sandali Machoziri

Trochiscorum diarhodon

Cinnamomi

Ligni aloës

Spicæ Indicæ

Piperis longi

Cardamomi maioris ana ʒ i.

Rosarum ʒ iiij.

Glycyrrhizæ rasæ

Galliæ moschatæ ueræ ana ʒ ii.

Folij. (sumatur eius loco cassia lignea uera, aut duplex pondus Cinnamomi)

Cubearum ana ʒ ii. gr. v.

Ambra ʒ i.

Moschi ʒ s.

Sacchari oprimi.

IN confectiõibus aromaticis ad lib. unam pendentem ʒ xij. accipiat ʒ i. specierum.

MYROPOLAE accipiant in confectiõibus libram continentem ʒ xij. & secundum hanc diuidantur ʒ. & ʒ i. pendeat xx. grana electa.

GALANGAE, id est minoris Galangæ & rufæ, saporis aromatici. Nam affertur hodie noua quedam

quedam Galanga magna, crassa, foris subruffa, intus Zingiberis palliditate et filis, gustu acerri-
ma sine aromatica aliqua gratia, hac in nullas co-
fectiones iniicienda est. Quod semel dixisse satis sit.

SANDALIVM Machoxiri, est species citrini sandali, odoratissima, & ualde aromatica, tam gustu quam odore, & affertur ad nos cum sandalo albo, & citrino uulgaris.

GLYCYRRHIZA est dulcis radix, quam hodie corrupto nomine Liquiritiam appellant.

FOLIUM nondum allatum est ad nos in Germaniam, quare cum eo careamus, necesse est eius loco aliquod succedaneum accipere. Est autem eius succedaneum ut Galenus nobis reliquit, Spica Indica, aut Cassia lignea uera. Cum autem hac co-
fectio alioquin capiat Spicam Indicam, Folium uice cassia ligneam ueram accipiendam esse censeo.

MOSCHI scribendum est, nam Musci appellatione, arborum uulsa canicies dicitur.

Ventriculum & Cor confortat, Nau-
seam & uomitum sedat, & ualet contra putrefactionem in partibus uentriculi. Membra uero nutritionis calefacit, uentositatem dissoluit & tormina.

Sit desit 3 i.

Aromaticum Rosatum descriptione

Gabrielis.

R. Rosarum rubearum 3 xvi.

Glycyrrhizae rasa 3 vii.

Ligni aloës

Sandali Machoxiri ana 3 iiii.

Cinnamomi electi 3 v.

Macis

Aromatica

71

Macis
Charyophyllorum ana 3 ii. s.
Gummi Arabici
Tragacanthæ ana 3 ii. E. ii.
Nacis Muschatæ
Cardamomi minoris
Galangæ ana 3 i.
Spicæ Indicæ
Ambre griseæ ana 3 ii.
Moschi 3 i.
Sacchari.

CARDAMOMI, videlicet minoris. Nam cum simpliciter Cardamomum scribunt, auctores minus Cardamomum, id est, usuale intelligunt.

MOSCHI, hoc est, ut vulgo dicitur, corrupto vocabulo, Musci, pro illud aromaticum.

Ventriculo imbecillo aliisque nutritioni deseruientibus instrumentis succurrit. Ventriculi humiditatem, omnemque in eo putredinem emendat, concoctionem iuuat, & ex morbo conualescentibus auxiliatur.

Sit dosis 3 i.
Dianisu, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Anisi electi 3 xx.
Glycyrrhizæ rasæ
Mastiches ana 3 i.
Carui
Macis
Galangæ
Fœniculi
Zingiberis. (idem est quod zinziber)
Cinnamomi ana 3 v.

Macro-

Macropiperis

Melanopiperis

Leucopiperis

Calamintha

Pirethri

Cassiae lignae verae ana 3 ii.

Cardamomi maioris

Charyophyllorum

Cubeborum

Spicae Indicae

Croci ana 3 i. s.

Sacchari.

MASTICHES, hoc est, ut vulgd dicitur, Mastice.

CASSIA ligna vera debet accipi, quae nuper caput affertur figura Cinnamomi, gustu aliquantulum lubrica, & Cinnamomi emula, ac non ille parvus cortex saporis insipidi ac stiptici, ut hactenus factum est.

Crassis flatibus in uentriculo natis, eiusdemq; perfrictioni succurrit. Item pituita in eo cruda absomit, tussiq; diuturnae prodest.

Diambra, secundum descriptionem Mesuae.

R. Cinnamomi

Doronici

Charyophyllorum

Macis

Nucis Muscatae

Folii. (aut succedanei eius)

Galangae ana 3 iii.

Spicae Indicae

Car-

Cardamomi maioris

Cardamomi minoris ana 3 i.

Zingiberis 3 i. s.

Sandali citrini

Ligni aloës

Piperis longi ana 3 ii.

Ambræ 3 i.

Moschi 3 s.

Sacchari albißimi

¶ Cōtra omnem corporis imbecillitatem
 efficax est, omnemq; corporis perfrictionē
 discutit, natiuum suscitāt calorem, & redi-
 uiuum recreat, refarcitq; eos, qui frigido tor-
 quētur humore, iuuat articulos, & membris
 omnibus magnificē subuenit, uentriculum
 fastidientem, quique cibum continere non
 potest, roborat, & inappetentiam cibi sum-
 mē corrigit. Cor ipsum roborat.

Sit dosis in elect. 3.iii. in solida forma. 3.vi.

Diathamaron, secundum descriptionem Nicolai.

R. Anthophyllorum

Zingiberis ana 3 v. 3 i. gr. xvi.

Cinnamomi

Carnium dactylorum

Caryophyll. ana 3 iiii. 3 i. gr. xvi.

Galangæ

Spicæ indicæ

Zedoariæ

Costi

Pyrethri

Corallii albi

D

Corallii

Corallii rubei

Rheupontici. (accipiatur rhabbarum sic
uocatum)

Saliuncæ

Tragacanthæ

Anacardii

Ostium dactylorum

Carpobalsami

Anisi

Baccarum Iuniperi

Leuco pipëris

Macropiperis ana ʒ i. ʒ ii. gr. viii.

Limaturæ auri puri

Limaturæ argenti meri

Ostium de corde cerui ana ʒ ii. ʒ.

Rasuræ Eboris

Moschi ana ʒ i. gr. vii.

Ambra ʒ i.

Sacchari.

THAMAR Arabibus dactylum, palme arbo-
ris fructum significat, unde confectioni nomen
Diathamaron.

ANTOPHYLLI sunt grandes charyophyl-
li, qui ad maturitatem peruenerunt, nucleo intus
duro bifidoque, sapore non tam acres ut charyo-
phylli, præterquam in superficie.

COSTI uidelicet albi, feruidum & aromatis-
cum saporem habentis. Non uulgaris illius gran-
dis, qui teterrimum & rancidum saporem habet,
& adulterinus est, atque ex Heluetiorum alpi-
bus & Italia ad nos affertur.

CARPOBALSAMI. Non habentur Opobal-
samum, Carpobalsamum & Xylobalsamum secun-
dum eorum ueram descriptionem: uerum cum ex
perientia

perientia didicerimus, quod olea Cinnamomi & Charyophyllorum secundum nostram artem destilandi, ueteribus ignota, parata, in probis Balsami ueri, & uirtutibus similia esse. Quare etiam pro opobalsamo, oleum charyophyllorum in theriacam nostram accepimus. Non inconsultum esset, si quis Carpobalsamo acciperet Cubebas, aut Charyophylla, siue etiam Cardamomum, aut aliud semen, quod haberet mordacitatem in gustu cum quadam redolentia, secundum Carpobalsami descriptionem, si horum nullum antea esset in descriptione.

SALVNCA Germanicum est uocabulum, quo significatur Spica Celtica uera, quam in Pharnacopoliis Spicam Romanam appellat. Sed in Nicolao Alexandrino Græco, inuenitur loco Saluicæ Elelyphacum, id est salvia, præsertim in Aurea Alexandrina.

LIMATVRAE auri & argenti. Cum aurum sit metallicum & ualde ponderosum corpus, limatura eius uel scobs, semper fundum petit, nec æqualiter confectionibus commiscetur, quare & hic, & reliquis omnibus locis sumantur folia auri.

Efficaciter prodest difficulter spirantibus, arteriacis, tussientibus, tabidis & omni thoracis & stomachi offensæ, aquæ subter cutem fusæ, renum doloribus uoluptatem parit, corporaque saginat.

Diacalaminthon, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Calaminthæ montanæ
Calaminthæ campestris

D . 2 Sefelios

Seselios

Petroselini Macedonici ana 3 vi.

Zingiberis 3 iii.

Apii, id est seminis Apii

Comarum Thymi ana 3 ii.

Ligustici 3 v.

Piperis, id est piperis nigri 3 xii.

Sacchari albisimi.

CALAMINTHA montana nascitur copiosissime in montibus circa Confluentiam urbem ad Rhenum & Mosellam confluentes.

CALAMINTHA campestris, hoc est usualis Calamintha, que in arvis nascitur, hac efficacior est quam in humidis locis nata, Germanice Kornmyntz uocatur.

SESELIOS, id est Siselios, quod etiam Siler-montanum uocatur.

COMARVM Thymi, id est, summitatum, foliorum & florum Thymi.

PETROSELINVM Macedonicum non est Olusatrum, uel ut corruptè pronuntiant Olixagrum aut Alexandrum, semine longo, magno, nigro, amaro ac myrrham emulante sapore. Sed quia iam uero macedonico Petroselino caremus, licet nobis eius loco Olusatri semine accipere, quod uulgò in Pharmacopolys Petroselinum Macedonicum, falsò tamen, appellatur, donec aliquando uerum nobis contingat.

PIPERIS, id est piperis nigri, nam cum piper simpliciter pronuntiamus, semper nigrum intelligimus.

Ad-

Aromaticæ. 77

Auxiliatur iis quos cibi fastidium urget,
appetentiam reuocans, ægrè quoque spiran-
tibus, uentriculo refrigerationem sentien-
ti, & flatibus distento confert.

Sit dosis ʒ i.

Diacalaminthon Galeni.

R. Calaminthæ

Pulegii

Petroselini

Seseleos ana ʒ i.

Apii

Cacuminum Thymi, ana ʒ ii.

Libyftici seminis ʒ viii.

Piperis ʒ xxiii.

Sacchari.

Diacyminu, secundum descriptionē

Nicolai.

R. Cymini pridie præparati, id est, aceto
infusi, & iterum exiccati ʒ viii. ʒ i.

Cinnamomi

Charyophyllorum ana ʒ ii. s.

Melanopiperis

Zingiberis ana ʒ ii. gr. v.

Galangæ

Thymbræ (eius loco sume satureiam.)

Calaminthæ ana ʒ i. ʒ ii.

Ammios

Ligustici ana ʒ i. gr. xviii.

Macropiperis ʒ i.

Spicæ Indicæ

D ʒ Car

Cardamomi
Nucis Muscatæ ana ʒ. iii. s.
Sacchari.

TYMBRA est propriè *Satureia sylvestris*, eir-
ea quam nascitur *Cuscuta Epithymo* similis, quæ
Epithymum appellatur. Affertur iam ad nos ex
orientalibus partibus, uerùm rarò, ideoq; in dese-
ctu eius satinam *Tymbra*, hoc est, *Satureiam*,
accipere nobis licet.

Arteriacis, difficultati spirandi, tussicu-
losis, inflationibus efficaci est adiumento,
noxam uentriculi corrigit, concoctionem
adfert, adstrictionum uitia sanat.
Sit dosis ʒ. iii.

Diacinnamomu, secundum descriptio-
nem *Mesue*.

R. Cinnamomi subtilis ʒ. xv.
Cinnamomi crassi
Cymini
Enule ana ʒ. iiii.
Galangæ ʒ. vii.
Caryophyllorum
P peris longi
Cardamomi maioris
Cardamomi minoris
Zingiberis
Macis
Nucis Muscatæ
Ligni aloës ana ʒ. iiii.
Crocī ʒ. i.
Sacchari tabarzeth ʒ. v.
Sacchari.

Sacchari albisimi.

SACCHARI tabarxeth, id est, purissimi atque optimi Sacchari, cuius 3. v. miscentur speciebus. idq; ideo hoc loco accipitur, ut species eo melius conferuentur ad usum. Vltimum Saccharum additur cum uis rotulas facere ex speciebus.

Est medicina salubris ad humorositatem uentriculi & putrefactionem in eo, phlegma digerit, & digestionem adiuuat.

Dianthus, secundum descriptionem Nicolai.

R. Florum Rosmarini 3 i.
 Violarum
 Rosarum
 Glycyrrhizæ ana 3 vi.
 Charyophyllorum
 Spicæ Indicæ
 Nucis muscatæ
 Galangæ
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Zedoariæ
 Macis
 Ligni aloes
 Cardamomi
 Anisi
 Anethi (uidelicet seminis) ana 3 iiii.
 Sacchari.

Prodest præter rationem tribulatis, cardiacis, animi lætitiā auget. Eos roborat;

D 4 qui

qui à longo morbo debiles adhuc sese re-
colligunt, uētriculum perpulchre emēdat.
Sit dosiſ 3 i.

*Diamargariton frigidum, secundum
descriptionem Nicolai.*

R. Nucleorum seminum Citrulli.

Cucurbitæ

Melonum

Cucumerum

Seminis portulacæ

Papaueris albi

Sandali albi

Sandali Moschatellini. i. Citrini boni odo-
ris

Ligni aloes

Zingiberis

Rosarum rubearum

Florum Nymphææ albæ. j. Nenupharis

Florum Borraginis

Myrtillorum uerorum an. 3 s.

Corallii albi

Corallii rubei an. 3 s.

Margaritarum 3 iii.

Sacchari.

NVCLEVS seminum, est ipsa in medio semi-
num medulla. Sunt autem eximendi horū semi-
num nuclei, cum iam preparanda est confectio
hæc; aut alia quæ durare debent; nam diu antè
exempti rancidi fiunt.

Omniem uirium imbecillitatem firmat
iis, quos animus deficit, siue à corde, siue à
stomacho

stomacho deliquium originem ducat, omnem noxæ causam uitalium partium discutit: insuper asthmaticis, tussientibus, tabidis auxiliatur: longo morbo deiectos, & imbecillitate languentes recreat, & ad pristinum robur conducit.

Sit dosis 3 i.

Diamargariton calidum, secundum descriptionem Auicennæ.

R. Margaritarum non perforatarum

Pyrethri ana 3 i.

Zingiberis

Mastiches ana 3 iiii.

Zedoariæ

Doronici

Seminis apii

Radici Thapsiæ

Cardamomi

Nucis Muscatæ

Macis ana 3 ii.

Beni rubei

Piperis

Macropiperis ana 3 iiii.

Cinnamomi 3 v.

Sacchari.

Valet mulieribus, rectificat enim dispositionem matricis, & uentriculorum earum.

Sit dosis 3 v.

Diamoschu dulce, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Croci

Doronici

D 5 Zedonix

Zedoariæ
 Ligni aloës
 Macis ana 3 ii.
 Margaritarum albarum
 Setæ crudæ tostæ
 Coralij rubei
 Gallie Moschatæ ueræ
 Ocimi citrati ana 3 ii. s.
 Been albi
 Been rubei
 Polij, aut succedanei eius
 Spicæ Indicæ
 Caryophyllorum ana 3 i.
 Zingiberis
 Cubebarum
 Piperis longi ana 3 i. s.
 Moschi 3 ii.
 Sacchari albi.

OCIMVM citratum non est Melissa, sed species quedam Ocimi siue Basilici, odore Melissa aut citrei mali, cuius defectu Charyophyllatum Ocimum sumi potest.

¶ Prodest contra cordis palpitationē: ei quoque cui tumultuosa insomnia obuersantur: item his qui incertis tumoribus corripiuntur. Malis cerebri frigidis, uertigini, comitialibus, & difficiliter spirantibus succurrit.

In electo sit dosis. 3. ij. in forma solida à 3. vj. ad unciam.

Dia-

*Diamoschu amarum, secundum descri-
ptionem Mesuæ.*

R. Croci
Doronici
Zedoariæ
Ligni aloes
Macis ana 3 ij.
Margaritarum albarum
Seræ crudæ tostæ
Carabæ
Corallij rubei
Galliæ Moschataæ ueræ
Ocimi citrati
Been albi
Been rubei
Polij, aut succedanei eius
Spicæ Indicæ
Caryophyllorum ana 3 i.
Zingiberis
Cubebarum
Piperis longi ana 3 ii s.
Moschi 3 ii.
Absinthij
Rosarum ana 3 iiij.
Aloes lotæ 3 iiij.
Castorei.
Ligustici ana 3 j.
Cinnamomi 3 ii. s.
Sacchari.

*SETA cruda tosta significat Serica bombycis
vellus, nullo colore tinctum, nulloq; humori aut suc*

D 6 co

co qui tingendo sit incoctum. sed tale quale natura est, siciliq; inditum ac donec conteri possit, tostum, aut assatum, uulgo dicitur sericum ustum, quamuis comburi non debeat, sed torreretur aut assari tantum.

¶ Hæc confectio ualentior est ad ea, quæ supra dicta sunt. Et propriè ad exiccandum humiditates uentriculi, & putrefactiones eius.

Sit dosis eadem.

Diagalanga, secundum descriptionem Mesue.

R. Galangæ
 Ligni aloes ana 3 vii.
 Caryophyllorum
 Macis
 Ligustici ana 3 ii.
 Zingiberis
 Macropiperis
 Leucopiperis
 Calami aromatici
 Cinnamomi ana 3 i. s.
 Calaminthæ siccæ
 Menthæ siccæ
 Cardamomi maioris
 Spicæ Indicæ
 Seminis Apii
 Seminis Fœniculi
 Seminis anisi
 Seminis Carui ana 3 i.
 Sacchari albissimi.

¶ Valet

¶ Valet aduersus crassiores flatus, acidos
ructus, prauamque concoctionem, item a-
ctiones uentriculi & iecoris à frigiditate im-
peditas robustiores reddit, easdēq; emēdat.
Sit dosis in elect. 3.iii. in forma solida 3.vi.

Diapenidium, secundum descriptionem

Nicolai.

R. Penidiarium 3 ii. 3

Pinearum

Amygdalorum dulcium

Amygdalorum amarorum

Papaueris albi ana 3 iij. 3 i.

Cinnamomi

Caryophyllorum

Zingiberis

Succi glycyrrhizæ

Tragacanthæ

Gummi Arabici

Amyli candidissimi

Seminis enucleati Cucurbitæ

Citrulli

Cucumeris

Melonis ana 3 i. s.

Camphoræ gr. vii.

Sacchari albissimi.

AMYLVM hodie corrupto uocabulo dicitur
Amydum.

¶ Valet aduersus omnem thoracis noxam,
tussim à frigore contractam, uocis iacturā:
rabidis denique & purulenta excreantibus,
succurrit.

Sit dosis. 3.ii.

Diaireos

Diaireos Salomonis, ex Nicolao.

R. Ireos \bar{z} i.
 Pulegij
 Hyssopi
 Glycyrrhizæ ana 3 vi.
 Tragacanthæ
 Amygdalorum amarorum
 Pinearum
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Piperis ana 3 iii.
 Caricarum
 Passularum enucleatarum.
 Carnium dactylorum ana 3 iii. s.
 Styracis; Calamitæ rubæ 3 ii. \bar{z} ii.
 Sacchari albissimi.

¶ Tussiculosis, difficulter spirantibus auxiliatur, abscissæ uocis iacturam refarcit, quæ refrigeratione contracta sit.

Diaireos simplex.

R. Ireos \bar{z} s.
 Sacchari candidi
 Specierum diatragacanthi frigidi ana 3 ii.
 Sacchari albissimi.
 Sit dosis. 3. vi.

Diatragacanthu frigidum, secundum descriptionem Nicolai.

R. Tragacanthæ albilimæ \bar{z} ii.
 Gummi

Gummi Arabici ʒ i. ʒ ii.
 Amyli ʒ s.
 Glycyrrhizæ
 Nucleorum seminum Cucurbitæ
 Cucumeris
 Citruli
 Melonis ana ʒ ii.
 Camphoræ ʒ s.
 Penidiarum ʒ iii.
 Sacchari albissimi.

¶ Medetur omnibus pulmonum & thora-
 cis uitijis aridis, maximè tabidis, macie confe-
 ctis: inflammatione lateris laborantibus, om-
 nibusq; tussibus calidis & siccis, exaspera-
 tioni linguæ & faucium, deuoratum tandiu
 ægrotans in ore contineat, quoad liquefa-
 ctum perfectè exugatur.
 Sit dosis. ʒ. j.

*Diatragacanthu calidum, secundum de-
 scriptionem Nicolai.*

R. Gummi Tragacanthæ
 Hyslopi ana ʒ iii.
 Pineorum nucleorum
 Amygdalorum amborum purgatorum
 Seminis lini ana ʒ vi.
 Seminis fœnogræci
 Cinnamomi ana ʒ s.
 Glycyrrhizæ rasæ
 Succii glycyrrhizæ
 Zingiberis ana ʒ ii.
 Sacchari albi.

¶ Valet

88. Confectiones

¶ Valet tussientibus ex frigido phlegmate, & non ualentibus eicere, asthmaticis, empycis, anhelosis, suspiriosis, peripneumonicis, phthysicis, & ad omnem coarctationem pectoris: stomachum confortat, digestionem procurat.

Sit dosis. 3. i.

Manus christi perlata.

R. Sacchari clarefacti lib. i.

Aquæ rosarum lib. s.

CONCOQUANTVR dū aqua Rosacea igni eutanescat, & Saccharum iustam crassitiē consequatur, in fine Margaritarum minutissimè tritarum 3. s. addatur, atque super marmor aqua rosacea inspersum infundatur, & fiant rotula.

¶ Medetur deiectis uiribus, ardentibus febribus, & imaginationes falsas abolet.

Diabyssopus, secundum descriptionem Nicolai.

R. Hyssopi

Ireos

Thymi

Melanoniperis ana 3 xxx.

Pulegii

Thymbræ (eius loco sume Satureciam)

Rutæ

Cymini ana 3 xx.

Carnium dactylorum

Tragacanthæ

Gly-

Glycyrrhizæ

Caricarum pinguium

Passularum enucleatarum

Fœniculi ana 3 x.

Zingiberis

Anisi

Carui

Seminis ligustici ana 3 v.

Sacchari

Hoc accommodatum est ad capitis querelam ex frigido: vnam exiccat, arterias purgat, tussim compescit, omnes frigiditates pectoris & stomachi emendat, digestionem procurat, pleureticis & empycis mirabiliter opitulatur.

Diacostu, secundum descriptionem Mesue.

R. Costi candidi aromatici amari

Cassia lignea uera

Cinnamomi ana 3 v.

Seminis Apii

Seminis Anisi

Schoenanthi summitatum

Reubarbari ana 3 iii.

Azari 3 iiiii.

Croc

Aristolochia

Myrrhæ ana 3 ii.

Sacchari.

SCHOENANTHI, hodi e corrupto nomine,
dicunt squinanthum.

COSTI

90 Confectiones

COSTI AMARI, coepit hisce annis afferi,
loco veri Costi adulterinus quidam, qui nequa-
quam accipiendus est, ut supra dictum est, sed can-
didus amarus & aromaticus.

AZARI, id est, radicum eius, sola enim ra-
dices ad Medicinam accipi debent.

¶ Valet ad dolorem viscerum & oppila-
tionem in eis, & ad principium hydropisis.

Diarhodon Abbatis ex Nicolao.

R. Sandali albi
Sandali rubei ana ʒ ii. s.
Tragacanthæ
Gummi Arabici
Spodii ana ʒ iii.
Asari
Mastiches
Spicæ Indicæ
Cardamomi
Succi glycyrrhizæ
Croci
Xyloaloës, id est, ligni aloës
Charyophyllorum
Gallix Molchatae Mesuz
Anisi
Fœniculi
Cinnamomi
Rheubarbari
Seminis ocimi
Berberis, id est, acinorum eius
Seminis scariolæ
Seminis portulacæ

Nu-

Nucleorum seminis Cucurbitæ

Citruli

Cucumeris

Melonis

Seminis papaveris albi ana ʒ i.

Margaritarum

Ossium de corde cerui ana ʒ s.

Sacchari candi (ut eò melius species conser-

uentur)

Rosarum ana ʒ i. ʒ iii.

Camphoræ gr. vii.

Moschi ʒ iii. s.

Sacchari albilissimi.

SCARIOLA propriè est Endivia illa vulgaris
 quæ in dorso foliorum est spinosa. quid autem ve-
 ra sit Endivia, ubi locus postulauerit, dicemus.

¶ Valet adduersus uentriculi calorem, icci-
 noris, lienis, pulmonumq; , contra uiscerum
 dolores, & omnem totius corporis noxam
 à calore proficiscentem.

Sit dosis. ʒ. i.

*Dialacca maior, secundum descriptio-
 nem Mesue.*

R. Lacæ præparatæ (eius præparatio in fi-
 ne habebitur)

Rheubarbari ana ʒ. iiii.

Spicæ Indicæ

Mastiches

Apii

Foliculorum Schœnanthi

Absinthii

Succi

Succij Eupatorii Mesuæ
 Ammios
 Sabinae
 Amygdalorum amarorum
 Costi
 Myrrhæ
 Ruberæ tinctorum
 Fœniculi
 Anisi
 Asari
 Aristolochiæ longæ
 Aristolochiæ rotundæ ueræ
 Gentianæ
 Croci
 Cinnamomi
 Hyssopi siccæ
 Cassiæ lignæ ueræ
 Summitatum Schœnanthi
 Bdellij ana 3 i. s.
 Piperis
 Zingiberis ana 3 i.
 Sacchari albissimi.

COLICVLORVM Schœnanthi, herba hæc
 aromatica à Græcis dicitur σχοῖνος, id est, Schœ-
 nus, & significat iuncum aromaticum, qui hæc-
 nus, improprie dictus est squinantum. Nam Schœ-
 nanthum siue σχοῖνον ἀνθος, significat iunci hu-
 ius aromatici florem, qui non affertur ad nos. In
 hanc autem compositionem ingreditur bis Schœnā-
 thum, hoc quidem loco coliculi aut stipites eius, in
 ferius verò summitates eiusdem.

SUMMITATVM Schœnanthi, id est, florū
 eius, nam flores in summitates huius herba cōstitu-
 ti

ti sunt, & propriè Schœnanthum appellantur: sed quia flores non ad nos feruntur, cogimur tenerri-
mas eius partes in cacumine decerptas eorū uice
medicamentis miscere.

SVCCI Eupatorii, hic succus non debet fieri
ex vulgari Eupatorio, neque ex Eupatorio Græco-
rum, id est, Agrimonia falso hodie vocata, sed ex
Eupatorio quod Mesue describit. Est autem Eupa-
torii Mesue ea herba, quæ ab Italis dicitur Gra-
tia Dei sue Gratiola, cuius magnus est prouentus
Vuittembergæ in pratis ab Albim fluium sitis.

¶ Valet aduersus frigus uentriculi, ob-
structiones, inflationes, iecinoris & renum
duritias sanat, aquæ inter cutem causas om-
nes discutit, menses ciet, flatuosos spiritus
ab alto corporis abigit.

Diacurcuma, id est, Διακροκῶν ma-
ior, secundum descriptionem Mesue.

R. Tragacanthæ 3 i.

Croci

Azari

Petroselini Macedonici

Dauci

Anisi

Apij ana 3 iiij.

Reubarbari

Meu

Spicæ Indicæ ana 3 vi.

Costi

Myrrhæ

Cassia lignæ ueræ

Schœnanthi

Schoenanthi

Carpobalsami (aut aliquod succedaneum ut
superius significatum est)

Rubeæ tinctorum

Succi Absintij

Succi Eupatorii Mesux, id est, Gratiolæ

Opobalsami (aut aliquod succedaneum siue
oleum Caryophyllorum aut aliud cras-
sum odoriferum oleum) ana 3 ii.

Calami aromatici

Cinamomi

ana 3 i. s.

Scordij (uidelicet ueri)

Scolopendriæ

Succi glycyrrhizæ ana 3 ii. s.

Sacchari albissimi.

¶ Confert ad ægrotudines antiquas, &
cachexiam, & hydropisim iuuamentum ma-
nifestum, & eradicat ægrotudines hepatis &
lienis chronicas, quæ iam induratæ sunt, &
confert ad corruptionem stomachi, & hu-
miditatem frigidam, & uentositates grossas
in eis, & ad dolorem renum & uesicæ, & uri-
nam prouocat.

Sit dosis. 3. iii.

*Diaprasiu, secundum descriptionem
Nicolai.*

R. Prasij 3. v s.

Tragacanthæ

Pinearum mundatarum

Amygdalorum dulcium

Pistaciorum

Carnium dactylorum

Caricarum pinguium

Passularum

Aromatica

93

Passularum enucleatarum ana 3 iij. s.
 Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Nucis Muscatæ
 Macis
 Ligni aloes
 Galangæ
 Spicæ Indicæ
 Zingiberis
 Zedoariæ
 Glycyrrhizæ
 Rheupontici
 Anacardii
 Storacis calamitæ
 Galbani
 Terebinthinæ
 Mastiches
 Myrrhæ
 Ireos
 Aristolochiæ rotundæ
 Corticum radicum Capparis
 Gentianæ
 Melanopiperis
 Anisi
 Fœniculi
 Anethi
 Apij
 Petroselini Macedonici
 Saxifragiæ ana 3 ii.
 Hermodactylorum
 Origani
 Peucedani
 Schoenanthi
 Cardamomi
 Leucopiperis

Leucopiperis
 Carui
 Ligustici
 Vincetoxici ana 3 i. s. gr. ii. s.)
 Balsamitæ
 Pulegii
 Dictamni Cretici
 Costi
 Pyrethri
 Thymbræ
 Basiliconis
 Præoniæ (uidelicet' radicis eius, aut semi-
 nis)
 Macropiperis
 Amomi
 Sinoni
 Orobi ueri ana 3 i. gr. ij. s.
 Xylobalsami (aut succedaneum aliquod si-
 mile descriptioni xylobalsami)
 Cassiæ fistulæ
 Coralli rubei
 Rasuræ Eboris
 Carpobalsami (aut aliquod succedaneum
 ut suprâ)
 Dauci Cretici ana 3 s.
 Moschi
 Ambrae
 Ossis de corde cerui ana gr. xiiii.
 Sacchari albissimi .

SAXIFRAGIA in Italia dicitur ea herba, quam
 in Germania Pimpinellam uocamus. Itali habent
 diuersam Pimpinellam .

BALSAMITAE, Nicolaus Alexandrinus La-
 tino

tinè impressus non Balsamitam habet, sed Balsamum: significat tamen Balsami uox nonnunquā etiam Mentam, cuius species est Balsamita, hoc loco recipienda. Nam si Balsami liquorem intellexisset Nicolaus, non simpliciter Balsamum, sed opobalsamum posuisset.

SINONVM secundum Matthæum Syluaticum, est Petroselinum agreste. Sed de eo infra in annotationibus Aureæ Alexandrinæ.

CASSIÆ fistula nomine hoc loco nequaquā debet intelligi Cassia fistula, cuius nigra medulla bilem per aluum purgat, sed Cassia lignea aromatica, quæ Cinnamomo similis est. Nam hæc etiam apud probatos ueteres authores Cassia fistula uocatur.

DAUCVS Creticus hodie ignotus est, ideo possumus eius loco Seseli Creticum accipere, id est, Berrvurtx, aromaticam herbam foliis feniculi, sed multo minoribus.

¶ Sanat capitis uertigines, oculorum caligines abstergit, palatū & arterias purgat, destillationem uux adstringit, dentium dolorem mitigat, asthmaticis & iuspiriosis peculiariter opitulatur, pectoris & pulmonis causas faciliè amputat, stomachi & hepatis dolorem & debilitates sedat, spleniticorum & pleuriticorum angustias paragonizat, omnium interaneorum uitiis prodest, inflationes & torsiones ab eis aufert. Nephreticos, Calculosos, Stranguriosos & Cholicos purgat, & dolorem releuat: sæpius autem sumptum, colorem pallidum emendat, menses deducit, & in ordinem debitum redigit.

E Typos

Typos quotidianarios & quartanarios re-
primit. Qui autem hoc electuario usus fue-
rit, à multis conseruabitur morbis.

*Diatrion Sandalon, secundum descri-
ptionem Nicolai.*

R. Sandali albi
Sandali rubei
Sandali citrini
Rosarum
Sacchari ana 3 iii.
Rheubarbari
Spodii
Succi Glycyrrhizæ
Seminis portulacæ ana 3 ii. 3 s. gr. v.
Amyli
Gummi Arabici
Tragacanthæ
Nucleorum seminis Melonum
Cucumeris
Cucurbitæ
Citrulli
Seminis scariolæ ana 3 i. s.
Camphoræ 3 i.
Sacchari albissimi.

*SCARIOLA est Endiua vulgaris, cuius folia
in dorso habent spinulas, ut dictum est supra, in
Diarhodon Abbatis.*

¶ Pollet aduersus iecinoris & uentriculi
calorem mirum in modum: tabidis, & regio
morbo correptis, itidem prodest.

Diaxylo

Aromaticæ.

99

Diaxylo Aloes, secundum descriptio- nem Mesuæ.

R. Ligni aloes crudi
Rosarum ana 3 i.
Charyophyllorum
Spicæ Indicæ
Macis
Nucis Muscatæ
Galliæ Moschatæ Mesuæ
Cubebæ
Cardamomi maioris
Cardamomi minoris
Mastiches
Cinnamomi
Cyperi
Schœnanthi
Zedoariæ
Been albi
Been rubei
Folij, aut Macerum siue spicæ nardi
Setæ crudæ
Margaritarum
Coralli rubei
Carabæ
Foliorum citri
Corticum citrei mali
Ocimi Charyophyllati
Sisymbrii
Mentæ siccæ
Sampsuchi, id est, Maioranæ
Piperis longi
Zingiberis ana 3 iii.
Moschi boni 3 i.
B 2 Ambra

Ambrae 3 i. s.
Sacchari albissimi.

CYPERI, uidelicet Cyperi rotundi. Nam rotunda radices Cyperi propriè, & simpliciter ab authoribus Cyperus uocantur. Longis uero radicibus Cyperus uocatur ab iisdem Cyperis, quoniam uero non semper rotundum habere licet, necesse est in penuria eius, longo uti.

SISYMBRIVM est menta aquatica, nigricantibus ut purpura caulibus.

Prodest malis uentriculi cordis & iecinoris frigidis, animæ defectioni, concoctionique. Oris foetorem abigit, lætitiā quæ parit.

Diatrion Pipereon Mesuæ.

R. Macropiperis
Melanopiperis
Leucopiperis ana 3 v.
Zingiberis
Thymi
Anisi ana 3 ii.
Spicæ Indicæ
Ammios
Amomi (quod non habetur, & loco eius
capiatur carpesium siue cubeba, aut calamus aromaticus, qui pro uero acoro habetur)
Cinnamomi ana 3 i.
Cassia lignæ
Seminis Apii

Seselios

Seselios

Asari

Enulæ siccæ ana 3 s.

Sacchari albissimi.

¶ Refrigerato uentriculo, & acido ructui,
quartanis, exolutis, iecinorosis, & infla-
tionibus auxiliatur. Item tussientibus.

Sit dosis 3 ii. in forma solida 3 iii.

*Diazingiber, secundum descriptio-
nem Nicolai.*

R. Zingiberis

Galangæ

Caryophyllorum

Cinnamomi

Nucis Muschatæ

Granorum paradisi

Piperis longi

Macis

Cardamomi

Spicæ Indicæ

Rheubarbari

Rosarum rubearum ana gr. xv.

Pinearum mundatarum 3 s.

Phisticorum, id est, pistaciorum 3 ii.

Anisi

Fœniculi

Glycyrrhizæ rasæ

Croci ana 3 i.

Sacchari albissimi.

*Electuarium Ducis, secundum descri-
ptionem Nicolai.*

E 3 R. Anisi

R. Anisi
 Glycyrrhizæ
 Mastiches ana ꝑ ij. gr. v.
 Chamædryos
 Cinnamomi
 Zingiberis
 Galangæ
 Fœniculi
 Carui ana ꝑ i gr. xv.
 Xylocassizæ
 Calaminthæ
 Dauci
 Pyrethri
 Piperis albi
 Piperis longi
 Cyperi, id est, rotundi
 Schœnanthi
 Ireos
 Amomi (aut succedaneum eius)
 Folij (aut succedaneum eius)
 Asari ana ꝑ i.
 Spicz Indicæ
 Croci
 Gummi Arabici
 Tragacanthæ
 Seminis Anethi
 Calami aromatici
 Cubebæ
 Charyophyllorum
 Carpobalsami
 Cardamomi
 Ligustici
 Senninis olusatris
 Baccarum Juniperi

Seseli

Sefelios
 Pentaphylli, uidelicet radicum eius
 Seminis Asparagi
 Seminis Citri
 Acori aut loco eius Galangæ
 Anmios
 Rheubarbari
 Nucis Myristicæ, id est Nucis Muschata
 Ligni aloës
 Basilici Charyophyllati
 Milii Solis
 Seminis Saxifragiæ
 Nucleorum seminis Citrulli
 Cucumeris
 Melonis
 Cucurbitæ
 Seminis Scariolæ
 Petroselini Macedonici
 Been albi
 Been rubei
 Storacis calamitæ ana ℥ s. gr. ʒ.
 Penidiorum 3 iiii. ℥ ii. s.
 Sacchari albissimi.

CHAMAEDRYOS uidelicet uera, quæ folia
 habet similia quercus, nascitur in montibus lenæ,
 & inter Herspruck atque Ambergam.

OLVSATRI semen, est magnum semen, quod
 in omnibus pharmacopoliis dicitur Macedonicum
 siue Petroselinum Macedonicum.

¶ Valet ad indigestionem & uentositatem
 stomachi & intestinorum, & ilei dolorem
 & lapidis.

E 4 Electuarium

*Electuarium de Gemmis, secundum de
scriptionem Nicolai.*

R. Margaritarum albarum 3 iii.
Saphyri
Hyacinthi
Sardæ
Granatorum
Smaragdi ana 3 i. s.
Zedoariæ
Doronici
Corticum citrei mali
Macis
Seminis ocimi charyophyllati
Corallii rubei
Carabæ
Rasuræ Eboris ana 3 i. ☉ ii.
Been albi
Been rubei
Charyophyllorum
Zingiberis
Piperis longi
Spicæ Indicæ
Folii (aut succedanei eius)
Crocī
Cardamomi maioris ana 3 i.
Trochiscorum diarhodon
Ligni aloës ana 3 v.
Cinnamomi
Galangæ
Zurumbeth ana 3 i. s.
Foliorum auri
Foliorum argenti ana ☉ ii.
Ambræ 3 ii.

Moschi

Moschi 3 s.
Sacchari albissimi.

SAPHYRVS & Smaragdus, qui passim in Myropolijs habentur, nihil valent cum flammam edant in igne, & ex argenti fodinis colligantur, quare omittendi sunt, aut loco eorū de Hyacintho & Granato manus pondus sumatur.

SARDA est gemma, quæ Neotericis Carneola vocatur, quod diligenter est notandum. Hactenus enim qualis esset gemma Sarda, ignorauimus omnes.

ZVRUMBETH est species Zedoarie, quæ radicem habet rotundam & globosam, & affertur cum Zedoaria longa.

¶ Malis cordis, uentriculi, cerebri, iecinis, & uteri frigidis auxiliatur. Item palpitationi cordis, defectioni animæ, ac concoctioni, tristitiam denique citra causam ortam amouet.

Sit dos. aur. i. cum aqua buglossæ uel bono uino.

Electuarium iustinum, secundum descriptionem Nicolai.

R. Cinnamomi

Folii (aut succedanei eius)

Costi

Nardi, id est, Spicæ, Indicæ

Cassie lignæ

Aristolochiæ longæ

Aristolochiæ rotundæ

Enulæ Campanæ

Hysopi

E 5

Pulegii

Pulegii
 Artemisæ
 Pentaphylli (uidelicet radicis eius)
 Leucopiperis
 Orobiucri
 Petroselini
 Leuistici
 Olusatrici, idest, Petroselini Macedonici uo-
 cati
 Seminis urticæ
 Milij Solis
 Saxifragiæ seminis (sumatur eius loco semē
 pimpinellæ nostræ)
 Baccarum Iuniperi
 Seminis Asparagi
 Sileris montani
 Seminis Apii
 Seminis Anethi
 Seminis rutæ
 Seminis Citrei mali
 Seminis Fœniculi
 Seminis Anisi
 Baccarum Lauri ana ʒ i. s.
 Sacchari albissimi.

¶ Valet ad dolorem renum, calculos fran-
 git, & arenam expellit, ac stranguriam dis-
 soluit.

Confectio liberantis.

R. Radicum tormentillæ
 Seminis acetosæ
 Endiuicæ
 Coriandri

Coriandri præparati
 Citrei mali ana 3 i s.
 Sandalorum omnium
 Dictamni albi ana 3 i.
 Boli armeni præparati
 Terræ sigillatæ (loco eius bolus leuanticus
 id est, orientalis sumatur) ana 3 iii.
 Margaritarum
 Corallii albi
 Corallii rubei
 Carabæ
 Rasuræ Eboris
 Epodii, id est, Eboris usti, de quo in fine
 Ossium de corde cerui
 Been albi
 Been rubei
 Doronici
 Cardamomi
 Cinnamomi
 Macis
 Ligni aloës
 Cassiæ lignæ aut succedaneum eius
 Croci
 Zedoariæ ana 3 s.
 Smaragdi (loco eius hyacinthi aut granati)
 Hyacinthi
 Granati
 Serici crudi torrefacti, & incisi ana 3 i.
 Penidii
 Sacchari candi ana 3 ii.
 Florum Nenupharis, id est, Nymphaeæ
 Buglossæ
 Rosarum ana 3 i.
 Camphoræ gr. vii.
 E 6 Mosci

Moschi

Ambræ ana gr. iii.

Sacchari albissimi.

¶ Contra pestem plurimum ualet, tutatur corpus ne lœdatur à pestifero aere, & præseruat humores à corruptione.

Confectio cordialis.

R. Margaritarum

Spodij (id est, Eboris usti)

Granatorum uerorum

Cinnamomi

Tormentillæ

Boli armeni ana 3 iii.

Sandalorum omnium

Rasuræ Eboris

Vnicornu ana 3 ii.

Hyacinthorum

Saphyri (loco eius maius pondus Hyacinthi)

Coralli albi

Coralli rubei

Charabæ albi

Valerianæ ueræ

Dictamni

Zedoariæ

Ligni aloes ana 3 i.

Terræ sigillatæ (aut boli leuanticæ, hoc est, orientalis) 3 i. 3 ii.

Serici crudi, modicum torrefacti 3 ii.

Offium de corde cerui 3 i. s.

Been albi

Been

Been rubei ana \mathfrak{z} ii.

Foliorum auri fini numero v.

Moschi

Ambra ana gr. x.

Sacchari albißimi

¶ Præferuat cor in peste.

Electuarium letitiæ Galeni ex Nicolao.

R. Florum ocimi Caryophyllati.

Croci

Zedoariæ

Xylobalsami, pro quo lignum aloes, quum
in ista descriptione non habeatur

Caryophyllorum

Corticum citrei mali

Galangæ

Macis

Nucis Muschatæ

Storacis Calamitæ ana \mathfrak{z} ii. s.

Anisi

Rasuræ Eboris

Thymi

Epithymi ana \mathfrak{z} i.

Camphoræ

Moschi

Ambra

Margaritarum perforatarum

Ossium de corde cerui ana \mathfrak{z} s.

Auri foliati meri, id est, purissimi; *feingold*

Argenti foliati meri ana \mathfrak{z} i.

Sacchari albißimi.

Fiat

Fiat confectio solida.

Si uero uolueris facere in forma liquida siue
opiata, tunc adde

Succi Cydoniorum

Pomorum odoratorum dulcium

Borraginis

Vini ueteris optimi, ana partes æquales
in tanta mensura, quanta despumando & de
coquendo saccharo satisfuerit. Nulla enim
aqua saccharum dissolui aut decoqui ad spissitudinem debet in hac confectione.

¶ Latitiam, colorisque bonitatem efficit,
concoctionem iuuat, & caniciem arceat.

Electuarium letificans, Rasls.

R. Seminis Melissæ

Corticum citrei mali

Caryophyllorum

Galliæ moschatæ Mesuz

Mastiches

Croci

Cinnamomi

Nucis Muschatæ

Cardamomi maioris

Neremisch, pro quo potest semen pæoniæ
accipi

Been albi

Been rubei

Zedoariæ

Doronici

Seminis ocimi

Seminis ocimi Caryophyllati ana ʒ s.

℞ i.

℞ i. gr. iiii.

Sacchari albissimi.

Fiat confectio in tabulis.

Si uerò uolueris facere in liquida forma ut decet, tunc prædictas species sequenti Syrupo misce, & fac in modum opiatae.

R. Myrobalanorum Chebulorum, numero XL.

Emblicorum, numero LX.

Aquæ lib. vi. aut quantum sufficit. Coquantur trita Myrobalani in prædicta aqua donec remaneat tertia pars, deinde cola. Colaturæ adde mellis despumati li. ij. loco prædicti Sacchari, bulliat postea, usque ad iustam spissitudinem, & insperge species prædictas, postquam feruor Syrupi remissior, facilius fuerit.

NEREMISCH, apud Rasim est Rosa asinina. Auerrois autem interpres dicit, Peonia esse rosam asinorum, ergo secundum hunc Neremisch, idem esset quod Peonia: nisi Rasis de utraque, id est, de Neremisch, & de Peonia, duo propria faceret capitula, tanquam de rebus diuersis. Certò igitur statuere non possumus, quid sit Neremisch.

¶ Confortat omnia membra principalia, ex quibus uirtutes manant naturales & animales, iuuat calorem naturalem & spiritum uiuificat, compescit malas cogitationes, & bonos mores, lætitiā & gaudium gignit.

Electuarium

Electuarium quo utuntur reges, &
prælati

R. pinearum mundatarum. ʒ. viij.
Amygdalarum mundatarum. ʒ. vi.
Sacchari albi lib. iij.
Aquæ rosacæ lib. i.s.
Olei rosacei
Olei amygdalarum dulcium. ana ʒ. iij.
Cinnamomi electissimi. ʒ. vii. s.
Charyophyllorum. ʒ. iij.
Ligni aloes. ʒ. iij.
Sandalorum citrinorum. ʒ. iij.
Ambræ puræ. ʒ. i.
Moschi. ʒ. i. sextam partem.
Cerebrũ, cor, thoracẽ, & uētriculũ roborat.

Electuarium Plirisarcoticum πληρυσ-
στικόν) secundum descriptionem Nico-
lai.

R. Cinnamomi
Caryophyllorum
Ligni aloes
Galangæ
Spicæ Indicæ
Nucis muscatæ
Zingiberis
Spodii
Schœnanthi
Cyperii
Rosarum
Violarum ana ʒ. i. gr. xv.

Folii

Aromaticæ.

113

Folii, loco ipsius Macis sumatur.

Clycyrrhizæ

Mastiches

Styracis calamitæ

Sampſuchi, id est, Maioranæ

Balsamitæ

Ocimi

Cardamomi

Macropiperis

Meucopiperis

Cortillorum

Cortices Citrei mali ana \mathfrak{D} ii. gr. xv.

Margaritarum splendidarum

Been albi

Been rubei

Coralli rubei

Serici tosti ana \mathfrak{D} i. gr. ii. s.

Moschi gr. vii. s.

Camphoræ gr. v.

Sacchari albissimi.

¶ Tristibus, melancholicis, imbecillo uen-
triculo, deliquio animi a corde proficiscen-
ti succurrit. Memoriam amissam recupe-
rat, sensus acuit, comitialibus, & asthma-
ticis prodest, omnemque cerebri debilita-
tem aufert.

*Lithontripon, secundum descriptio-
nem Nicolai.*

R. Spicæ Indicæ

Zingiberis

Xylobalsami (aut ligni aloës vt supra)

Acori (sive calami aromatici)

Acori

114 Confectiones

Acori (sive calami aromatici)
 Cinnamomi
 Peucedani (videlicet radicis eius)
 Meu (loco eius accipe seseli cretici radicē,
 id est, *Beryvurtæ*)
 Melanopiperis
 Macropiperis
 Leucopiperis
 Saxifragiæ ana 3 ii. s.
 Opobalsami (loco eius sumatur oleum Iu-
 niperi ex granis)
 Charyophyllorum
 Costi
 Rheupontici
 Glycyrrhizæ
 Cyperi
 Tragacanthæ
 Seminis olusatrici, id est, semen quod Mace-
 donicum vocant
 Chamædryos
 Seminis Apii
 Ammios
 Seminis Asparagi
 Ocimi
 Vrticæ
 Citrei mali ana 3 i. gr., xv.
 Folii (aut succedanei eius)
 Croci
 Schoenanthi
 Lignæ Cassiæ (aut succedanei eius)
 Bdelii
 Mastiches
 Ireos
 Amomi

Ligustici

Ligustici
 Milii solis
 Petroselini Macedonici
 Sefelios
 Sinonii (de quo supra)
 Cardamomi
 Anethi
 Euphorbii
 Lapidis Lyncis
 Olei Nardini
 Olei Moschellini ana 3 i.
 Sacchari albiſſimi.

Si uolueris facere in forma Opiaræ, tunc speciebus adde triplum mellis deſpumati, loco ſacchari: diutius enim durant ſpecies mel le exceptæ quàm ſaccharo, poteſt tamen vtroque modo fieri.

OLEI Moschellini præparatio infra habebitur.

¶ Præclarum ad indigeſtionem ſtomachi ex frigiditate: iliorum lumborumque dolo rem compeſcit: lapides in renibus & veſica potenter confringit, & inde mirabiliter expellit. Stranguriam & dyſuriam è veſtigio ſoluit.
 Sit doſis ad 3 i. cum iure cicorum rubeorū.

Rofata nouella, ſecundum deſcriptionem Nicolai.

R. Roſarum
 Sa cchari
 Glycyrrhizæ ana 3 i. 3 i. 3 i. 3 i. s.
 Cinna-

116 Confectiones

Cinnamomi 3 ii. 3 ii. gr. ii.
 Caryophyllorum
 Nardi, id est, Spicæ Indicæ
 Zingiberis
 Galangæ
 Nucis Muscatæ
 Zedoariæ
 Storacis calamitæ
 Cardamomi
 Seminis Apij ana 3 i. gr. viii.
 Sacchari albissimi.

¶ Confert apprimè calori & siccitati stomachi, cordis, hepatis & pulmonis: sitim compescit & vomitum, abscindit debilitatē stomachi, astringit laxa. Cardiacis subuenit, sudorem diaphoreticum reprimit, ex chronica infirmitate debiles recreat.
 Sit dosis. 3 i.

Electuarium Diapæonias.

R. Radicum pæoniæ 3 i.
 Macis
 Spicæ Indicæ
 Croci
 Corallorum rubeorum
 Margaritarum non perforatarum
 Mastiches ana 3 s.
 Myrtillorum verorum 3 i. s.
 Cinnamomi
 Nucis Muscatæ
 Caryophyllorum
 Folij, loco eius Cassiæ lignæ veræ
 Zingiberis

Zingiberis
 Piperis longi
 Cardamomi
 Granorum paradisi ana 3 ii.
 Glycyrrhizæ 3 v.
 Anacardij 3 i. s.
 Moschi
 Ambræ ana gr. vi.
 Sacchari albissimi.

Fiat confectio in tabulis in æstate.
 In hyeme verò adde speciebus triplum mel
 lis despumati, & conficiatur electuarium.

¶ Confert epilepsiæ.

*Electuarium resumptivum, secundum
descriptionem Nicolai.*

R. Rosarum
 Glycyrrhizæ
 Sacchari ana 3 ii. gr. v.
 Gummi Arabici
 Tragacanthæ ana 3 ii. 3 ii.
 Sandali albi
 Sandali rubei ana 3 i. 3 i.
 Papaveris albi
 Succi glycyrrhizæ
 Amyli
 Seminis portulacæ
 Lactucæ
 Scariolæ ana 3 iii.
 Caryophyllorum
 Spodii, pro eo Eboris vsti.
 Cinnamomi ana 3 i.
 Zedoariæ

Zedoariæ

Zingiberis

Styracis calamitæ ana 3 ii.

Crocī gr. v.

Penidiorum 3 s.

Nucleorum seminis Cucurbitæ

Citrulli

Cucumeris

Melonis ana 3 ii.

Seminis Cydoniorum 3 ii.

Amygdalorum dulcium

Pineorum nucleorum

Berberis

Seminis Maluæ

Seminis Coti siue Bombacis

Seminis uiolarum

Sebesten ana 3 ii.

Cum Syrupi violati quātitate sufficienti fiat

Electuarium

¶ Restaurat humiditatem radicalem, lenit, humectat, nutrit, & confortat, aperit poros, obsistit cholerae, sedat febrem, tussim, & sitim: restituit integras vires, & pristinam sanitatem extenuatis, consumptis & hecticis

Diacorum, secundum descriptionem

Mesuae.

R. Radicum Secacul

Acori

Pinearum ana. lib. i. s.

Radices Secacul mūdatur, & incisæ coquātur in aqua clara, donec aqua consumatur, postea

postea optimè pistentur, & in minutissimas partes conteratur donec pulti similes fiant. Deinde affunde eis Mellis odorati & optimè despumati lib. x. coquantur lento igne, donec tota aqua, quam radices Secacul imbibent, in vaporem resoluta sit, diligenter agitando, ne ad uasis fundum aduratur radices. Cum autem iustæ spissitudinis cōsistentiam acquisuerit, ab igne deponito, & adde radices Acori tenuissimè tritas, & pineas minutissimè incisas.

Cum subsequenti puluere optimè mistas.

R. Piperis

3 i.

Piperis longi

Caryophyllorum

Zingiberis

Rosarum

Macis

ana 3 iiii.

Nucis Muscatæ

Galangæ

Cardamomi

ana 3 iii.

Omnia ista simul cum melle & radicibus Secacul misceto & unito, diligenter agitando ne grumi aliqui relinquantur.

SECACVL uerum est Sifer quod Germani uocant Gritzelmoren, & Klingelmorem, Galli Escheruis & Seruiles, Bauari Nudle, Sueui Geyrle, ACORVS, id est, vulgò uocatus Calamus aromaticus. Mesue iubet etiam Acori radices elixari. Sed quia nos recentes & uirides non habemus, ut ij qui in calidis regionibus habitant, ideo melius est eas tritas melli admiscere.

¶ Confert

¶ Confert mirū in modum ægritudinibus
neruorum, acuit omnes sensus & ingenium,
sedat dolores capitis, est peculiare remediū
frigidarum ægritudinum, senum, & maxi-
me catarrhi.

Sit dosis. 3 vi.

Puluis ad epithema Cordis.

R. Sandali rubei 3 i.
Corticum citrei mali
Sandali albi
Rosarum
Coralli albi
Coralli rubei
Carabæ
Spodii (accipe Eboris vsti) ana 3 s.
Osis cordis Ceruini
Croci ana 3 i.
Specierum lætitix Galeni.
Specierum Eleſtuarij de gemmis
Specierum Diamargariton ana 3 iiii.
Camphoræ 3 i.

In puluerem redactæ species commisceā-
tur.

Puluis ad Epithema hepatis.

R. Rosarum
Sandali albi
Sandali rubei
Abſinthij
Schoenanthi
Spodij, pro eo Eboris vsti
Spicæ Indicæ ana 3 s.
Contrita in puluerem misce & repone.

Con-

CONFECTIONES

OPIATÆ.

Diabolibanu, secundum descriptionem Nicolai.

R. Castorei
 Opii
 Hyoscyami albi ana 3 iiii.
 Cassiæ lignæ 3 ii. ̄ ii.
 Folii, aut succedanea eorum
 Croci
 Thuris masculi ana 3 ii.
 Rheupontici
 Amomi, pro quo carpesiū ana 3 i. ̄ ii.
 Myrrhæ 3 i s.
 Spicæ Indicæ
 Pyrethri
 Euphorbii
 Leucopiperis ana ̄ ii. s.
 Præoniæ
 Styracis calamitæ
 Macropiperis ana 3 i.
 Mellis despumati triplex pondus.

EST uerò obseruandum in omnibus opiatæ, ut singulis uncys specierum misceantur tres uncie mellis despumati. Si minus fuerit, exiccatur confectio facile. Si uerò plus addatur, uires eius disperguntur.

THVS Masculum, est Thus album aut flauū purissimum in globulos rotundos singulos, aut testiculo-

F

sticulo-

sticulatorum figura geminos concretum, ideoq; Masculi cognomen accepit.

¶ Vtile est ad diuersas passiones capitis, he-
micranicum dolorem placat & supercilii la-
crymas potenter stringit, fauces rheumati-
zatas & arterias lenit, hæmoptoicis & tus-
sientibus medetur, uomitum compescit, do-
lorem stomachi & nausæã aufert. Peripneu-
monicis, pleureticis, empycis sine dubio
subuenit. Gonorrhœam, & satyrifiam emē-
dat, & menstrualem sanguinem sistit.

*Musa Enea sine Zarcnea, uel Egetea,
secundum descriptionem Mesuæ.*

R. Castorei

Myrrhæ

Opii

Melanopiperis

Macropiperis

Galbani

Costi

Cinnamomi

Phu

Meu (aut loco eius Sefeli Creticum, id est,
Beryvurtæ)

Dauci

Asari

Croci ana 3 iiii.

Mellis despumati optimi triplex pondus.

¶ Valet ad omnes passiones frigidas, &
uentositates crassas, & dolorem dentium
& cor-

Opiatæ

123

& corrosiōem eorum, & ad frigus stoma-
chi, & tarditatem digestiōis, & colicam,
& difficultatem urinæ, & ad frigus & phleg-
ma, & ad mucositatem urinæ.

Sit dosiſ 3 iii.

*Philonium Maius siue Romanum, se-
cundum descriptionē Nicolai.*

R. Leucopiperis

Hyoscyami albi, id est, seminis eius ana
3 iiii.

Opii 3 ii. s.

Cassia lignea, aut succedanei eius 3 i. s.

Seminis Apii 3 i.

Petroselinī Macedonici

Fœniculi

Dauci Cretici ana 3 i. gr. v.

Croci 3 s.

Spicae indicæ

Pyrethri

Zedoariae ana 3 s. gr. v.

Cinnamomi 3 i. s.

Euphorbii

Costi ana 3 i.

Mellis despumati optimi triplex pondus.

Pro Dauco Cretico, accipere licet Sese-
li Creticum, id est, *Beryvurtæ*.

¶ Emendat tussim cum uino mulso obla-
tum, peripneumoniam cum hydromelite,
sanguinis sputum cum polygonia succo;
Indigestionem stomachi & uomitum cum
posca, dolorem hepatis cum ænomelite cu-
rat. spleniticis & auriginosis cum oxymeli

F 2 te sub-

te subuenit. Coeliacis cum apozemate pegani, pleureticis, iliofis, nephreticis, & uesicæ symptomatis cholericis medetur.

Philonium, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Piperis albi
 Seminis hyoscyami albi ana 3 xx.
 Opii 3 x.
 Croci 3 v.
 Spicæ Nardi Indicæ
 Pyrethri
 Castorei ana 3 i.
 Mellis despumati optimi triplum pondus.

¶ Mirum in modum mitigat dolores, præcipuè stomachi, matricis, laterum, totius uentris, & colicam cum decoctione chaniæmeli uel rutæ, & statim prouocat somnum cum aqua lactucæ uel syrupo papaueris, tollit dolorem capitis, cū decoctione stœchadis, prohibet catarrhum cū decoctione olibani uel spicæ, contra spasinum & paralysem bibitur cū decoctione nucis muscatæ, faciliat anhelitum cum decoctione baccharum lauri uel hyssopi, & sedat tussim cum aqua mellis, prouocat urinam, faciliat mictum, & frangit lapides uesicæ cū decoctione Saxifragiæ uel aqua Apii: compescit uomitum & fluxum sanguinis ex ore, cum succo plantaginis uel decoctione Mastiches, & sedat prouocationes & singultus, & uitia matricis, & potenter somnum inducit.

Phi-

Opiatæ

125

Philonium ex Galeno & Aegineta.

R. Croci 3 v.

Pyrethri

Euphorbii

Spicæ Indicæ ana 3 i.

Piperis albi 3 xx.

Hyoscyami 3 viii.

Lacrymæ papaveris 3 x.

Mellis despumati optimi triplum.

Philonium Persicum, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Papaveris albi

Hyoscyami albi ana 3 ix.

Opii

Terræ sigillatæ (pro qua boli armenij et supra) ana 3 x.

Lapidis hæmatitis

Croci ana 3 v.

Castorei

Spicæ Indicæ

Euphorbii

Pyrethri

Margaritarum

Carabæ

Zedoariæ

Doronici

Trochiscorum Ramith ana 3 i. de quibus infra

Camphoræ 3 i.

Mellis rosati optimi triplum.

¶ Inuentum est ad retinendum sanguinem menstruorum, hæmorrhoidarum, fluxum,

F 3 uentris

uentris, uomitum, & sputum sanguineum, præsertim si cum succo plantaginis dissolutum bibatur, & ad fluxum menstruorū mitatur in uulvam, & ad fluxum sanguinis ex coriatium clysterizetur. Consolidat ferme ulcera & uenas, & nihil est quod magis & tutius præseruet ab abortu prægnantem grauidam.

Sit dosis à 3 i. ad iii.

Requies Nicolai.

R. Rosarum
 Violarum ana 3 iii.
 Opii
 Hyoscyami
 Papaueris (uidelicet albi)
 Madragora (uidelicet corticū radicis eius)
 Scariolæ, uidelicet seminis
 Lactuæ, uidelicet seminis
 Seminis portulacæ.
 Psyllii
 Nucis Muschatæ
 Cinnamomi
 Sacchari ana 3 i. s.
 Sandali albi
 sandali citrini
 Sandali rubei
 Spodii
 Tragacanthæ ana 3 ii. gr. v.
 Mellis despumati optimi triplum.

¶ Requies dicitur, quia requiem accipientibus præstat. Maxime typicæ febricitantibus quotidianariis, tertianariis, quartanariis,

riis, acutis & peracutis.

Sit dosis a 3 i. ad iii.

*Tryphera magna, secundum descri-
ptionem Nicolai.*

R. Opii 3 ii.
Cinnamomi
Charyophyllorum
Galangæ
Spicæ Indicæ
Zedoariæ
Zingiberis
Costi
Storacis calamitæ
Calami aromatici
Cyperi
Iridis Illyricæ
Peucedani
Acori aut calami aromatici
Mandragoræ
Nardi Celticæ
Rosarum
Piperis
Anisi
Apij
Petrosellini Macedonici
Fœniculi
Dauci
Hyoscyami
Cymini
Ocimini ana 3 i.
Mellis despumati optimi triplum.

F 4

IRIS

IRIS illyrica, est eadem qua in Pharmaco-
polys dicitur Ireos.

NARDVS Celtica siue Spica Celtica & Sa-
linica est eadem herba, qua in Pharmacopolys
dicitur Spica Romana.

¶ Auxiliatur dolori stomachi ex frigidi-
tate, & cum accepta fuerit, statim patientē
ad sudorem prouocat, phreneticis & mulie-
ribus quę ex melācholia de matrice insom-
nes sunt, rheumaticis, peripneumonicis, &
qui excernunt excrementa cum sanguine,
utilissima est.

Tryphera minor Fœnonis.

R. Myrobalanorum Chebulorum
Bellericorum
Indorum
Emblicorum
Nucis Muscatæ ana 3
Nasturtii
Asari
Origani Persici
Piperis
Olibani
Ammios
Zingiberis
Fructus Tamarisci satius
Nardi Indicæ
Schœnanthi
Cyperii ana 3 iiii.
Scoriæ ferri, quinque diebus in aceto mace-
rata, & deinde tostæ 3 xx.
Myro-

Myrobalani cum butyro uaccino recēti non
salito afsētur modicū, reliqua oleo amyg
dalino dulci iuoluantur, deinde addantur

Moschi

3 i.

Mellis despumati triplex pondus.

Oportet autem diligenter attendere, ne My
robalani cōburātur cū in butyro aslantur.

ORIGANVM Persicum idem est quod origa
num orientale: nascitur etiam in Creta insula, et
Gracia: habet autem surculos, capitula, folia, &
ramulos maiorane similia, saporem uero inter sa
tureiam & dictamnium Creticum medium, estq;
ualde odoratum & aromaticum. affertur ex oriē
te in Italiam: loco autem eius accipere licet Dicta
mnium Creticum uerum.

TAMARISCVS satina arbor est procera. Sed
ea nos caremus, ideoq; cogimur loco eius nostratis
Tamarisci folijs uti.

SCORIA ferri propriè significat ferri recre
mentum, id est, eyssen chlacKen. Sed hoc non debet
hoc loco accipi, sed Squama aut Batilura ferri op
timi aut chalybis, quā Greci Stomoma appellant.

¶ Valet ad corruptionem & exuberan
tiam menstruorum, & hæmorrhoidarum,
& ad corruptionem formæ, & debilitatem
stomachi, & destruit humorem crudum, &
clarificat colorem, & confortat uesicam, &
abscindit fluxum uentris.

Tryphera Sarracenica, secundum de
scriptionem Mesuæ.

F

5

R. My-

R. Myrobalanorum Chebulorum
 Indorum
 Bellericorum
 Emblicorum
 Citrinorum
 Cinnamomi
 Leucopiperis
 Macropiperis
 Melanopiperis
 Secacul, id est, Siferis ut supra
 Folii (aut succedanei)
 Spicæ
 Cardamomi maioris
 Cardamomi minoris
 Cassiæ lignæ (aut succedaneum eius)
 Seitaragi Indi
 Cyperi
 Apii
 Linguae auis
 Caryophyllorum
 Been albi
 Been rubei
 Zingiberis ana 3 ii.
 Spicæ
 Nucis muscatæ
 Macis
 Sefami excorticati ana 3 iii.
 Amygdalorum dulcium
 Amygdalorum amarorum ana 3 v.
 Ligni aloës
 Rhabarbari
 Seminis Fœniculi
 Mastiches ana 3 ii
 Ocimi Charyophyllati

Menthæ

Menthæ siccæ

Origani Perfici (eius loco dictamnium Creticum accipe) ana 3 i. s.

Fricetur Myrobalani tritæ cum butyro uaccinò recenti & non salito, aliæ uerò species cum oleo Amygdalino dulci & cōfice cum mellis despumati optimi triplo.

SECACVL non est Iringus, neque Iringus qui habet folia Cretami marini, neque sigillum salomonis. Sed uerum Secacul est ueterum Sifar, hoc est, radix illa quæ Germanicè dicitur Klingelmorn, Grinzelmorn, Nudlen, & Geyrlen, Gallicè Escheruis & Seruilles.

LINGVA auis est semen fraxini.

SEITARAGI Indum, est herba Nasturtij odore et sapore, folijs longis, radice similis eius herbe, quam Merretich uocant, Germanicè dicitur Pfefserwurtx.

¶ Concoctionem uentriculi & hepatis suo calore iuuat, ob id flatus dissipat, humores in uentriculo & alijs uisceribus putres absu mit: oris & corporis odorem & colorem commendat, lassitudinem tollit, sanitatem præsentem tuetur, & morborum generationem prohibet, uenerem auget, hæmorrhoides sanat. datur 3 i. ad 3 iii.

Tryphera Persica, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Succorum Solatri aut Solani

Endiuia ueræ & satiuæ

F. 6

Apii

Apii

Lupulorum depuratorum ana lib. i.

Proijciantur desuper

Violarum siccarum aut uiridium 3 iii.

Folliculorum Senæ 3 ii.

Agarici 3 i.

Prunorum Damascenorum pinguium numero xv.

Cuscutæ 3 s.

Myrobalanorum Citrinorum

Chebulorum

Indorum fricatorum in oleo uiolarum
aut amygdalorum dulcium ana 3 ii.

Spicæ Indicæ 3 iii.

Bulliant molliusculo igne donec supersint
lib. ii. Et iniiciantur

Epithymi 3 xl.

Bulliant leuiter, deinde ab igne deponantur
& percolentur, atque dissoluantur in una
parte istius percolati

Thamarindorum recentium 3 iii.

Mannæ electæ 3 i. s.

Pulpæ Cassiæ 3 iii.

Sacchari uiolati lib. i.

Percolentur & mundetur à granis & for-
dibus, atque in aliam aquæ partem proii-
ciantur.

Sacchari albissimi lib. iii.

Aceti uini lib. i.

Coquantur leuiusculo igne, deinde proii-
ciantur super illud quod dissolutum est in
succis, & aggregentur simul in unum, atque
coquantur donec mellis crassitiem obtineant.

postremo

Opiatæ

133

postremò in puluerem redactæ sequētes species inspergantur.

Rhabbari optimi ʒ ii.
 Myrobalanorum Citrinorum ʒ i. s.
 Myrobalanorum Chebulorum
 Indorum ana ʒ i.
 Myrobalanorum Bellericorum
 Emblicorum ana ʒ iii.
 Sēminis fumiterræ
 Trochiscorum diarhodon
 Macis
 Mastiches
 Cubebæ
 Spodii (loco eius Eboris usti)
 Sandali Citrini ana ʒ ii. s.
 Nucleorum seminis Cucurbitæ
 Citrulli
 Cucumeris
 Melonis ana ʒ i. s.
 Spicæ Indicæ ʒ ii.
 Anisi ʒ iii.
 Inuoluantur in oleo uiolato, & reponantur
 in uase uitreo.

¶ Confert febribus acutis & inflammationi stomachi & hepatis, ictericis calidis, de opilatione incolumitatem acquirit, uisum à fumis cholericis deperditum reparat. Sittim mitigat, morbos adustionis fieri prohibet.

Confectio Anacardina, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Piperis nigri

Piperis

Piperis longi

Myrobalanorum Chebulorum

Emblicorum

Belliricorum

Indorum

Castorei ana 3 ii

Costi

Anacardi

Sacchari Taberzeth

Seminis Erucae

Baccarum lauri ana 3 vi.

Cyperii 3 iiij.

Anacardi per se terantur, & aliis tritis admisceantur, deinde omnia conficiantur cum Butyri Vaccini recentis non saliti.

Mellis despumati ana 3 v. s.

¶ Est confectio sapientum, & eorum qui desiderant scire, acuit enim intellectum, subtilizat sensum, memoriam recuperat, & confert dolori stomachi & uentris à frigidityte facto, & clarificat sanguinem, colorem bonum facit.

Sit. dosis. 3. s.

Aurea Alexandrina, secundum descriptionem Nicolai.

R. Affari

Carpobalsami (aut aliquod succedaneum ut supra)

Sem. Hyoscyami albi ana 3 ii. s.

Caryophyllorum

Opj Thebaici

Myrrhæ

Opiatæ

135

Myrrhæ
 Cyperi rotundi ana 3 ii.
 Opobalsami (loco eius oleum Caryophyl-
 lorum)
 Cinnamomi
 Euphorbii
 Folii (aut succedanei eius)
 Zedoariæ
 Zingiberis
 Costi ueri
 Corallii albi, & rubei
 Cassiæ lignæ ueræ
 Tragacanthæ
 Thuris masculi
 Mei
 Storacis calamitæ
 Saliuncæ, id est, Spicæ Celticæ, quæ nunc
 Romana dicitur. Sed in Græco Alexan-
 drino habetur elelisphacon, id est, Saluia.
 Cardamomi minoris
 Sefelios
 Seminis Napi
 Seminis Saxifragiæ
 Anethi
 Anisi ana 3 i.
 Ligni aloes
 Rheubarbari
 Aliptæ Moschatæ
 Castorei
 Spicæ nardi Indicæ
 Galangæ
 Opopanacis
 Anacardi
 Mastiches

Sulphuris

Sulphuris uiui
 Radicis Proniæ
 Eringii (uidelicet radicis eius)
 Rosarum
 Thymi
 Acori ueri (siue Calami aromatici)
 Pulegii
 Aristolochiæ longæ
 Gentianæ
 Corticum radicum Mandragoræ
 Chamædryos
 Phu
 Baccarum lauri
 Ammi, id est, ammeos
 Dauci Cretici, eius loco licet accipere Sese
 li Creticum, id est, Berberis
 Macropiperis
 Leucopiperis
 Xylobalsami, aut aliquod succedaneum
 Carui
 Amomi
 Petroselini
 Seminis Ligustici
 Rutæ
 Sinoni ana 3 s.
 Auri cocti, id est, omnino igne depurati &
 synceri
 Argenti meri
 Albarum Margaritarum
 Blaccæ Bizantiæ
 Ossium de corde cerui ana 3 i. gr. xiii.
 Limaturæ Eboris
 Calami aromatici
 Pyrethri ana gr. viii.
 Mellis

Mellis despumati triplum.

IN Græco Alexandrino Nicolao & alia quædam pretiosa habentur in fine, ni fallor, sicut videbitur, si in lucem venerit.

MYRRHAE. Actuarius author, quem Ruelius interpretatus est, pro Myrrha habet Myrri bacarum, id est, Myrtillorum, facili ex altera in alterutram vocem lapsus: nam Myrta in plurali numero Græcis sunt fructus Myrti, quæ vox magnam habet similitudinem cum Myrrha.

MEV uerò nos caremus, eius loco accipere licet Sisonis semen, quod iam dicitur amomum, aut Sefeli Creticum, hoc est, Berwurtz sed hoc inferius est accipiendum pro Dauco Cretico.

NAPVS est parua, densa, ac solida rapa, quam appellamus Germanice Merseburgisch, Borsfeldisch & Bairischrublein.

PHV uerum, quod ad medicinam requirunt authores, non est Valeriana vulgaris, sed alia herba quæ Germanicè dicitur GartenseliunK, Teriacskrant & spicwrtzel. Caulem & flores habet Valeriana, radicem maiorem & odoratiorem, folia longa & mollia, colitur à nobis in hortis.

AMOMVM uerum, est Rosa Hierichuntis odorata, sed eo pharmacopola hætenus caruerit, eius succedaneum est uerus acorus, aut carpesium.

SINONVM siue Sison, siue Sinnus, siue Sison, est semen nigrum aromaticum, quod hodie amomum in pharmacopolijs uocitatur falso.

AMBARVM Margaritarum, hoc est perforatarum & non perforatarum, alii legunt albarum Margaritarum. Actuarius habet simpliciter Margaritarum. non malè ergo quis agat, si tam perforatarum quam non perforatarum, ana ℞. gr. vi. videlicet

138 Confectiones

videlicet vt Nicolaus habet 3 i. gr. xiii.
 $\text{☉ s. acceperit. ita ex utrisque unum fiet pondus,}$

¶ Contra defluxiones capitis frigore conceptas efficax est, oculorum lacrymas exiccat, dentium dolores lenit, aduersus capitis cruciatum summopere prodest, illitum fronti, comitiales, insanos, uertiginosos, & in uniuersum omnem capitis noxam mulcet: tabidis, tussiculosis, humorē à thorace reicientibus, cardiacis, sanguinem excreantibus presenti est auxilio, ischiaticis, coli & renum cruciatibus. Aduersus iliorum noxam, difficultatem vrinæ, & eiusdem stillicidium valet, calculos cōminuit, omni uentris malo liberat, quotidianis & tertianis febribus circa accessionis initium, sufferuefacto stœchadi s iusculo medetur.

Diacodion, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Capitum Papaueris flaccidorum numero x.

Aquæ cœlestis sextarium i.

Coquantur ad tertias, id est, tandiu vsque quò tertia pars aquæ superfit.

Colaturæ expressæ adde

Sapæ optimæ ad tertias coctæ 3 iiii.

Mellis optimi 3 i.

Coquantur ad perfectionem, deinde addantur.

Acaciæ non ita aridæ sed liquidæ

Hypocisthidis

Crocī

Croci

Myrrhæ

Balauftiorum, hoc est, florum ana 3 i

Ramich 3 iiii.

FLACIDORVM, id est, non omnino recen-
tium neque aridorum, sed medio habitu, qualia
sunt pridè decerpta.

SEXTARIUS mensura genus est, quod si mel-
le repleatur, pendet 3 xxx. si oleo, pendet 3 xviii.
si verò aqua repleatur, pendet aqua 3 xx. hoc au-
tem loco accipiendus est. sextarius aqua cælestis. er-
go aqua oportet esse vncias viginti ponderales. Va-
riant tamen authores in sextarii definitione, ut in-
ferius in unguentis dicitur.

HYPOCISTHIS, id est, ut hodie corrupto no-
mine vocant, Hypoquistidos.

RAMICH, compositio est peculiaris qua poni-
tur in trochiscis.

MELLIS quantitas admodum parua videtur
esse in hac confectioe. Actuarius aliud habet Dia-
codion, quod huic subiiciemus statim.

¶ Confert eis quibus ex capite ad pectus
& ad pulmonem subtiles catarrhi defluunt,
& sunt causa tussis.

Sit dosis. 3 i.

Diacodion, secundum descriptionem
Actuarij.

R. Capita papaueris, neque perquam viri-
dia, neque etiam ariditate exulta, nume-
ro xii.

Rosarum

Rosarum

Acaciæ

Croci

Dulcis radicis, id est Glycyrrhizæ ana 3 i.

Armenæ glebæ, id est, boli Armeni 3 s.

Cinnamomi

Hali

Hypocisthidis

Florum sylvestris Punicæ, id est, balauftiarum ana 3 i.

Myrthi

Danci ana 3 i.

Corallii candidi, id est, albi

Corallii rutili, id est, rubei

Rhus culinarii

Sanguinis Draconis

Florum Althææ ana 3 ii.

Seminis portulacæ 3 v.

Capita Papaueris in cœlesti imbre sufficienti duos dies macerato, postmodum ad tertias coquito, & decoctum expressum ad iustam consistentiam coquito cum Mellis optimi lib. ii. Postremo deposito ab igne uase, species subtilissimè tritas adiicito, & bene unito.

☉. hoc signum significat pondus, quod dicitur Sicilicus. pendet autem tantum, quantum 3 ii. & est quarta pars vncie vnius.

HALVS aut Halum siue Alum, est Consolidasaxatilis, id est, Symphytum Petraum, quod hodie nō habet Pharmacopole, ideoq; necesse est Symphyti, siue consolidæ maioris radices accipere, nam Galenus dicit, vtile esse magnū Symphytum, id est, Consolidam ad omnia, quæ ad Petraum, i. Alum.

RHVS

RHVS Culinary, id est, ut nunc uocant Arabico nomine Sumach, oportet autem enucleatum, & pulpam eius accipere.

¶ Auxilio est cœliacis, dysentericis, lenitati intestinorum, alui profluuiio cū aqua cœlesti, in qua spodium inferbuerit, aut sucinum torrefactum, uel cum stillatio rosarum liquore.
Sit dosis, ʒ i.

Diacastoriū, secundum descriptionem Nicolai.

R. Castorii
Myrobalanorum Citrinorum ana ʒ ii.
Aloes ʒ i. s.
Folii (aut succedanei eius)
Antimonii
Pyrethri
Glycyrrhizæ
Tragacanthæ
Calami aromatici
Nitri
Galbani
Spicæ Nardi Indicæ
Croci
Schoenanthi
Opopanacis
Cassie lignæ
Leucopiperis
Macropiperis
Melanopiperis
Xylobalsami
Carpobalsami
(pro quibus Caryophyllorum)
Colocyn-

Colocinthidis
 Sagapeni
 Rheupontici
 Storacis calamitæ
 Zingiberis
 Cinnamomi ana 3 i. gr. ii.
 Charyophyllorum
 Afæ foetidæ
 Myrrhæ
 Euphorbii ana 3 i. gr. xvii.
 Staphisagriæ
 Dauci
 Fœniculi
 Petroselini domestici, & agrestis
 Apii
 Sileris montani
 Baccarum Lauri
 Petrolei
 Seminis Sinoni
 Storacis calamitæ rubeæ
 Sanguinis draconis
 Cardamomi maioris, & minoris
 Thuris
 Agarici
 Mastiches
 Salis Hammoniæ
 Zedoariæ
 Anisi ana 3 i. gr. ix.
 Thymbræ
 Hysſopi
 Pulegii
 Chamædryos
 Origani
 Balsamitæ

Ocimi

Ocimi

Radiciſ Branchæ uſinæ

Diſtamni, uidelicet Cretenſis

Seminis Rutæ

Ariſtolochiæ longæ

Ariſtolochiæ rotundæ

Aaron Mabathematicon

Aſari

Saluiæ uidelicet minoris

Roſarum

Bdellii

ana gr. xvi.

Epithymi

Polypodii quercini

Opobalfami (loco eius oleom Charyophyl
lorum)

ana gr. xix.

Alypiados

Capparidis, id eſt, radiciſ eius

ana gr. xi.

Peucedani

Abſinthii

ana gr. vii.

Anacardii

Sabinae

Gentianæ

Corticū radicum Mandragoræ

ana gr. xi.

Ireos

gr. iii. ut tertiam.

Mellis deſpumati triplum.

PETROLEVM hoc loco accipiendum eſt clarum flauum, atque liquidiffimæ tenuitatis: & non nigrum & craſſum

STORACIS rubæ, id eſt, Calamita rubæ: hoc enim loco non eſt accipiendus cortex ille fufcus & aridus, quem uocant Thymiama. atque malè Storacem rubeam. ſed Storacis Calamita puriſſimæ gutta quibus ruſus eſt color.

SALIS

SALIS Hammoniacy, hodie dicunt Armoniaci, est autē hic duplex. Facilitius quo utuntur Chymistae, aurifabri & erarii. Atque natiuus, qui ad medicinam recipitur. Cū autem careamus natiuo necesse est eius loco salem gemmeum accipere. Nam hoc loco non requiritur sal hammoniacus facilitius, ut puto, potest tamen tantilla eius portio toto misceri tam numerosis simplicibus huius compositionis.

BRANCA ursina, hoc loco non significat eam herbam quam Germani BernXlavy uocant, foliis asperis, umbella & semine anethi, odore & sapore cimum, radice acri & feruida, Sed eam Brancam quae in Italia ursina uocatur, radicibus longis, tragacanthae modo mucosis.

MABATHEMATICVM aiunt esse cauliculi siluestris succum, est autem cauliculus seu caulis agrestis, id olus, quod Cato & alii rei rusticae scriptores apud Latinos Brassicam syluestrem uocant, cuius multae sunt species.

ALYPIAS siue alypum quid sit, nondum constat: quidam interpretantur Mexereon, id est, Chamaelaam, sed falso, utrunque enim seorsum peculiari capite ab authoribus depingitur, vires habet acres et atram bilem per aluum purgandi, possumus autem eius loco accipere Epythymbrum, Thymbram, aut Thymum.

¶ Confert cephalalgicis. epilepticis, vertiginosis, hemicranicis, paralyfi omnium membrorum, & omnibus frigidis ægritudinibus, tempore frigido nocentibus confert.

Micleta,

145

Opiatæ
*Michleta, secundum descriptionem
Nicolai.*

R. Myrobalanorum Citrinorum
Chebulorum

Indorū omniū tostorū ana 3 ii. s.

Bellericorum

Emblicorum tostorum ana 3 ii.

Nasturtii, id est, seminis eius 3 ii. s.

Cymini

Anisi

Fœniculi

Ammios

Carui ana 3 i. s.

Omnia cruda terantur & macerentur in ace-
to uini modico xxiiii. horis, exiccentur cū
insperso aceto, postea torreantur supra pru-
nas. tostis addantur subsequencia,
Spodii. id est, Eboris usti.

Balaustiorum

Pulpæ Sumachii

Mastiches

Gummi Arabici ana 3 i. gr. xv.

Omnia cum oleo rosato fricentur, & com-
misceantur cum Syrupi myrtini triplo.

¶ Propriè ualet ad hæmorrhoides, & ad
uentris torsionem & rugitum lienterix, &
dysenterix, & optima est omni solutioni
uentris.

Sit dosis a 3 vi. ad 3 i.

*Electuarium de Baccis Lauri, secun-
dum descriptionem Rasii.*

G

R. Rutæ

R. Rutæ

3 x.

Ammios

Cymini

Nigellæ

Ligustici, id est, seminis eius

Origani

Carui

Amygdalarum amararum

Piperis nigri

Piperis longi

Menthastri

Dauci

Acori

Baccarum Lauri

Castorei ana 3 ii.

Sagapeni 3 s.

Opopanacis 3 iii.

Mellis despumati triplum, id est, lib.i. 3

iiii. 3 vii.

SAGAPENVUM corrupto nomine vocatur Serapinum in Pharmacopoliis.

¶ Valet ad colicam, & iliacam passionem, & doloribus intestinorum ex causa frigida uel uentosa confert.

Per os exhibeatur 3 vi. per clystere 3 ii.

Diasatyria, secundum descriptionem Nicolai.

R. Testiculorum Satyrii recentium denso
rum

Radicum

Opiatæ

147

Radicum Pastinacæ sativæ recentium

Radicum Secacul, id est, Gritzelmorem

Nucis Indicæ

Pinearum

Pistaciorum ana 3 xii.

Charyophyllorum

Zingiberis

Anisi

Erucæ seminis

Emguæ avis, id est, semen fraxini ana 3 v.

Cinnamomi

Caudarum scincorum

Seminis bulbi ana 3 ii. s.

Moschi gr. vii.

Mellis despumati optimi lib. iii.

SATYRION habet duas radices, unam solidam, alteram flaccidam, ex his tantum sumenda sunt densæ & solida.

SEMINIS Bulbi Bulbus vulgò non est cognitus quare eius loco urtica semen accipere licet.

SCINCORVM notandum est in primis non esse accipienda reptilia illa quadrupedia ex fossis, quæ nos vocamus vruassermolichen siue vrasfer Eydexen ut hælenus factitatum est. veri autem sciurum iam denuo in copia afferuntur ex Alexandria Aegypti, quos à Materialistis expetant Pharmacopola in posterum.

¶ Pollet contra vesicæ & renum imbecillitatem; ijs etiam auxilio est, qui urinam reddere nequeunt: uenerem stimulat, eamque certa de causa cessantem, haud segniter restituit.

Sit dosis. 3 iii.

G 2 Dia

148 Confectiones

*Diasatyriu aliud, secundum descri-
ptionem Mesuæ.*

R. Secacul albi & mundi & elixati in deco-
cto Cicerum, quorum prima aqua, in
qua decoquebantur, sit effusa lib. i.

Testiculorum uulpis 3̄ viii.

Radicis Raphani 3̄ i ii.

Radicis Lophi plani 3̄ ii.

Terantur hæ tres radices posteriores, & in-
fundatur super eas lactis bubuli aut ouili
tantum, ut lac duos digitos emineat, adii-
ciendo.

Olei sesamini

Butyri recentis non saliti ana 3̄ iiii.

Coquantur cum facilitate usque ad consum-
ptionem lactis, & donec omnino remolli-
tæ sint radices, & habeant iustam spissitudi-
nem instar pultis crassioris. nam si aqueum
quod in lacte & radicibus est non consuma-
tur, sicut contrahit hoc medicamentum.

Postea adfunde omnibus hisce prædictis
radicibus,

Mellis despumati optimi lib. vi.

Succi Caparum recentium lib. i. s.

Coque omnia simul ad perfectam decoctio-
nem, deinde ab igne deponere, & insperge sub-
sequentium specierum minutissimum puluerem.

Caudarum Scinci cum renibus & sumine 3̄ i.

Seminis Erucae

Zingiberis

Been albi

Been rubei

Linguae auis, id est, semen fraxini arboris.

Seminis

Seminis nasturtii

Cinnamomi

Piperis longi

Seminis Bauciæ

Seminis napi

Pulpæ seminis Asparagi maximè recentis
ana 3 iiiii.Confice cum eis : ultimò uerò adiiciantur
subsequentia,

Pinearum mundatarum lib. i. s.

Fisticorum, id est, Pistaciorum mundato-
rum 3 x.Confice & misce omnia optimè, & aroma-
tiza cum

Moschi boni 3 i.

RADICIS Raphani uidelicet satini, quam
uocamus Rettich.

LUPH planum. Duplex est Luph (id est Ser-
pentaria) crispum scilicet & planum. Crispum
folia habet diuisa, & crispa. Planum uerò lata
& plana ueluti aron, unde utriusque nomen inditū
est. vulgò autem apud nos caremus Luph, id est,
uera Serpentaria, ideò eius loco accipiendæ sunt
radices herbe, quam aron uocant.

TESTICULI uulpis, hoc loco non sunt acci-
piendi testes animalis, dicti uulpes. Sed radices Sa-
tyrij siue Orchios, quæ habent similitudinem testi-
culorum vulpium. Vnde etiam nomen herbe ac-
cepit, qua in re quosdam turpiter errasse scio.

NAPVS est paruum oblongum densumq; ra-
pum, cuius sunt species plures, Bayerischer rublem,
StecKrublẽ, Merseburgisch et Bortfedisch rublein

BAVCIA est pastinaca satina siue Caryota.

G 3 Gel-

Gelbenm. item Germani vocant.

FISTICVM *sive Phisticum, idem est quod Pistachium sive Pistacium.*

¶ Valet ad erectionem uirgæ, multiplicat
sperma, & desiderium coeundi.
Sit dosis art. v.

**Theriaca, secundum descriptionem
Andromachi.**

R. Trochiscorum scilliticorum 3 xlviii.

Trochiscorum de uipera.

Trochiscorum Hedychroi

Piperis nigri

Opii Thebaici ana 3 xxviii.

Rosarum

Scordii Cretici

Seminis Buniadis agrestis

Iridis Illiricæ

Agarici albi pontici, id est, in Ponto nati

Cinnamomi

Succi Glycyrrhizæ

Opobalsami, loco eius olei Charyophyllo-

rum ana 3 xii.

Myrrhæ Troglodyticæ

Croci Cilicii

Zingiberis

Rheupontici, id est, Rhabarbari

Radicum Quinquefolii

Calaminthæ montanæ

Marrubii comarum

Stœchadis comarum

Costi recētis, videlicet ueri, nō adulterini.

Piperis albi

Piperis

Piperis longi
 Dictamni Cretici
 Thuris masculi
 Petroselini Macedonici
 Schoenanthi
 Terebinthinæ Chia. i. in Chio insula natæ
 Cassiæ fistulæ, uidelicet Cassiæ lignæ ueræ
 Spicæ Nardi Indicæ ana 3 vi.
 Gentianæ
 Polii minoris comarum
 Styracis optimæ
 Seselios Massiliensis
 Abrotoni
 Seminis Thlaspios
 Ammii
 Chamædryos comarum
 Chamæpityos comarum
 Hypocisthidis
 Malabathri
 Nardi Celticæ, id est, Spicæ Romanæ
 Anisi Helladici, id est, cognomen Anisi a
 regione, ubi optimum est.
 Mei Athamantici
 Fœniculi
 Sigilli Lemnii aut Boli Armeni
 Chalcitidis semiaffatæ
 Amomi racemi
 Acori
 Cardamomi
 Phu pōtici (accipe uerū, qđ in hortis colit)
 Corpobalsami
 Hyperici comarum
 Acaciæ liquidioris
 Gummi uermiculati

Dauci Cretici

Galbani puri

Opopanacis

Sagapeni Persici

Bituminis Iudaici, id est, Asphalti

Centaurii minoris comarum

Castorii

Aristolochiae tenuis ana 3 ii.

Vini ueteris odorati, quantum liquoribus
& gummis dissoluendis satisfecerit. Mellis
despumati optimi triplum. Hoc est lib. xiiii.
3 vi. ut sequetur paulò post.

Confice sic. Cinnamomum, crocumq;
(ut Aëtius uult) unumquodque per se teri-
to, & si uoles etiam Rhabarbarum & Hedy-
chroos trochiscos, misce deinde inuicem
optimè, postea reliquas herbas ac radices
& omnia arida similiter tundito, semper si-
milia cum suis similibus, aromata per se, ac
reliqua etiam per se seorsum. Postea (si Aë-
tium imitari est animus) Crocum, Cassia,
Cinnamomum & Lemniam terram in pila
cum uino optimo tere atque unito, ac reli-
qua omnia secundum artem addito, & mel-
le despumato uniuersa excipito.

Ego uerò ita præparare consueui simili
ferè ratione.

R. Piper nigrum

Piper album

Piper longum

Iridem Illicam

Zingiber

Costum

Amomum (aut eius succedaneum)

Aco-

Acorum

Cardamomum

Carpobalsamum

Incidenda minutim concidito, & in minutissimum puluerem conterito, & per angustissimum cribrum excernito, postea in scatula diligēter, ne expiret extructa reponito, donec reliquis admisceas.

Posthac

R. Radices Quinquefolij

Gētianam

Meon (aut eius succedaneum)

Phu

Dauci Cretici radicem (aut eius succedaneum)

Aristolochiæ tenuis radicem

Rosas

Trochiscos scilliticos

Scordium

Trochiscos de uipera

Calaminthen montanam

Marrubii comas

Stœchadis comas

Dictamnium Creticum

Schœnanthum

Polii montani minoris comas

Abrotonum

Chamædryos comas

Chamæpityos comas

Nardi Celticæ radices

Hyperici comas

Centaurij minoris comas, atque

Castorium, & semina omnia

Cōcidito omnia minutim, teritoq̃ue in

G s

tenuinissi

tenuissimum puluerem, & per angustissimū
cribrum excutito. Excussū puluerem præ
dicto quem reposuisti adicito, diuque do-
nec perfectè commisti sint in mortario teri-
to adhibita diligenti curæ ne quid inter tun-
dendum excernendumq; pereat, aut teme-
rè ponderi decedat, mox è mortario exem-
ptum puluerem iterum ne expiret reponi-
to, usquequò omnia conficiantur. Interea
R. Agarici optimi albißimi, atque in lon-
ga rectaque capillamenta fissilis, frusta ele-
cta, ab his scobina deradito ʒ ii.

R. Opium

Succum Glycyrrhizæ

Myrrham

Acaciam

Gummi

Hypocisthida.

Cōcidito omnia in minutas partes & mi-
stis superinfundito uini optimi quantum dis-
soluendis atque eliquandis succis satis fore
coniecero, exprimito, postea per rarum co-
lum liquefactam & modicè calefactā parti-
culam colato, ita ut nihil præter sordes in-
colo remaneat. Quod si succi & liquores
isti sordidi & surculis foliisq; pleni fuerint,
ponderi eorum aliquid addendum esse faci-
lè æstimare quis potest, quod in sequētibus
densatis liquoribus etiam obseruādum est.

R. Galbanum.

Opopanacum & Sagapenum. hæc affuso op-
timo uino modestè supra prunas dissoluan-
tur, & per rarum linteum fortiter exprimantur.
His dissolutis,

R. Thus

R. Thus masculum

Bitumen Judaicum. Terantur quàm minutissimè poterint, addendo Terebinthinâ, & syncerissimam aut ex scobe ac fordibus expressam Styracem, dissoluatur lento admodum igne cum mellis despumati sufficiëti copia, & ita calidam polticulam postea cum reliquis calentibus misceto, & diligenter agitato ne rursus in grumos concrecant thus & bitumen, ubi refrixerint: quapropter aliquid de contusorû puluere est admiscendû. Quod si hoc modo dissolvere & miscere diffidas, bitumen & thus unâ cum reliquis aridis tundito, & tantùm styracem atque terebinthinam dissoluito, atq; mellis despumato calenti admisceto. His factis,

R. Cinnamomum

Malabathrum (aut eius succedaneum)

Cassiam fistulam ueram

Trochiscos Hedychroy

Spicam Nardi Indicam. Et simul tundito in tenuissimum puluerem. Postea

R. Crocum

Rheon siue Rhaponticum, id est, quod hodie Rhabarbarum uocatur, & unumquodque seorsim tundito. Deinde misceto.

Trochiscorum Hedychroi

Cinnamomi

Cassiae

Spicæ Nardi

Croci & Rheipontici, pulueres diligentissimè. Postea

R. Mellis optimi & aromatici, quale è Lithuania Dantiscum affertur, despumetur se

G 6 aulò,

156 Confectiones

dulò, despumati postremò mellis sume lib.
xiiii. 3 6. ex eo modicum infunde in am-
plum ahenum ex aurochalco factum, & in-
sperge paulatim commistos paulò ante Tro-
chilcorum & Hedychroi, Cinnamomi, Ca-
fiæ, Spicæ, Croci & Rheipontici pulueres,
alternis uicibus, mel despumatum tepidum,
atque pulueres iniiciendo, quæ diligentissi-
mè interim pistillo ligneo agitanda sunt. cū
hæc optimè fuerint cōmixta & floridum pu-
niceumque colorem contraxerint, inijcito
Lemniam terram antea subtilissimè per se,
deinde cum uino tritam, & unà etiam Chal-
citida assatam, quam hoc modo assabis: Ac-
cipe purissimæ Chalcitidis circiter 3 iiii. eā
in fictile non ita profundum iniectam, supra
prunas ponito, donec liquefiat & bulliat:
deinde ab igne auferto, & abiecto id quod in
superficie durum est atque rufescit, & ex me-
dio eius sume 3 iiii. & cum uino tritam at-
que dissolutam medicamento admisce. Po-
stea paulatim etiam infundito tepefactos li-
quores & succos, quos antea in uino dissol-
uisti, alternis uicibus, succos, & mel reli-
quos pulueres quos primò contriuiisti inij-
ciens, simul etiam admisce Styracem Tere-
binthinamque & Opobalsamum, ita ut om-
nia exactissimè admisceantur, atque sigilla-
tim mel & pulueres commisce, donec unī-
uersa unita & in unam substantiam redacta
sint, assiduè agitando, ne grumi aliqui re-
linquantur, aut nodi. Postquàm uerò op-
timè totam confectionem miscueris, indito
in uas ex densa materia factum, uidelicet ex
plumbo

plumbo albo, quod hodie stannum appellant: oportet uerò ut tertia aut quarta pars uasis relinquatur uacua, ut efferuescens medicamentum attollere se queat, nec effluat. Reponendum autem est hoc medicamentum donec feruescat in tepido & sicco loco, postquam uerò subsederit, in frigido & sicco loco conseruandum erit. Porro ego hac ratione præparauit Theriacem, alij uerò paulò aliter conficiunt. Sed omnium pessimè faciunt, qui succos & liquores & reliqua omnia simul tundunt, & postea tusum puluerem impuro melli incoquunt. Animaduertendum etiam est, ne uini plus quam opus sit liquoribus & succis dissoluendis adfundatur: nam si ultra modum uinum succis addatur, situm contrahet Theriaca. Propterea etiam non consueui Cassiam & Crocum & Cinnamomum uino permiscere, sed mel: nam aquosius est uinum nostrate. Quod intelligentes quidam ex recentioribus, qui de compositis medicamentis scripserunt, iubent pro uino accipere coctum mustum, hoc est sapam, passum aut defrutum, quibus tamen non assentior. Nam hæc uina sunt spissiora quam ut in eis concreti atque densati succi, & liquores dissolui queant. Nam eius tantum rei gratia uinum Antidoto huic permiscere soliti sunt ueteres, & nos imitabimur.

Hac descriptio est sumpta ex Aetio, paulò post ponetur ea quam transtuli ex Greco carmine Andromachi senioris.

VIPERAE serpentes sunt in Italia, inde etiam facti

facti ex eis Trochisci petendi sunt.

TROCHISCI Hedichroi inferius in Trochiscis describentur.

PIPERIS nigri. Andromachus senior qui inuentor est huius compositionis, hoc loco habet, Piper longum, in carmine Elegiaco Graco.

SCORDII Cretici, optimum scordium nascitur in Creta insula, nos interim nostrate utamur satis efficaci. Porro uerum Scordium herba est Chamadry similis, odore aliquo ally, & nullo modo Allium sylvestre, ut hactenus magno errore crediderunt. Nascitur in Saxonia, quemadmodum et circa Nurembergam.

BVNIAS, id est Napus: quid uerò sit Napus dictum est in Diasatyrio Mesuae, & antea etiam.

MYRRHAE Troglodytica. Troglodyta populi sunt Arabibus vicini, apud quos optima nascitur myrrha.

OPOBALSAMO uero caremus, ideoque eius loco accipiendum est succedaneum aliquod, ueluti est oleum Caryophyllorum.

CROCI Cilicy, id est, in Cilicia Asia regione nati, & idem est quod Crocus orientalis.

RHAPONTICVM hoc loco significat Rhabbarum, nam magna illa radix quae hodie Rhabpoticum uocant, falso hoc nomen habet.

COMAE sunt folia & flores plantarum.

PIPERIS longi. Andromachus senior, hoc loco habet, Piper nigrum. Iunior uerò Andromachus, id est, Senioris filius ordinem nigri et longi piperis inuertit, quae in hac compositione sequimur, paulò post etiam Seniores Iberiacen adscripturi.

DICTAMNVS Creticus folia habet alba, laugine obducta, gustu acris, ut Thymus. Affer-

unt

tur rursum ex Creta insula ad nos.

CASSIA fistula hoc loco significat Cassiam li-
gneam ueram, qua iam iterum affertur, estq; Cini-
namomo similis.

POLIVM montanum duplex est, unum pluri-
bus surculis fruticosum ac humi sparsum: alterum
candidius & rectius se attollens. Maius nascitur
apud nos, minus affertur ex monte Pessulano, &
ha sunt ueri Poly Species, & totam hyemem ui-
rent, ut Lavandula aut Thymus. Vulgò non ha-
buerunt uerum polium Pharmacopola usq; ad hoc
tempus.

STYRAX, id est, Storax calamita, accipien-
da autem est hoc loco purissima eius resina, in ma-
cas concreta.

SESELL, id est, Sileris montani. dicitur autem
Mafsiliense, à prouincia Mafsiliensi, in qua prone-
uit optimum.

THLASPI, est species agrestis nasturtij, qua
passim nascitur secus uias, semine rufo, sapore a-
cri & glutinoso, quod ut habeant, diligenter cu-
rent Pharmacopola, uocatur Germanicè vvege-
Kressen.

CHAMAEPITYS, uera est lina. herba est te-
nuibus folijs, floribus paruis, & luteis: nascitur
copiose ad Rhenum in Fræconia in uineis & agris
quiescentibus, praesertim Spira Vuormacia &
Vuirzburgi & alijs locis.

MALABATHRVM est folium Indum, cuius
succedaneum est Spica tam Indica quàm Celtica.

MEV non habemus, loco eius sumimus Sese-
li Creticum, id est, Berrvurix, aut potius Sison, hoc
loco: inferius enim sequetur Daucus Creticus.

SIGILLVM Lemnium, id est, terra sigilla-
ta.

ta, quæ signatur in Lemno insula, in qua effoditur
hec terra, in cuius defectu sumatur bolus Arme-
nus leuanticus.

CHALCITIS hodie non à quouis cognoscitur:
est autē utrioli natiui species: hac qui carent, ac-
cipere possunt utriolum viride optimum, quale est
Goslarianum in Saxonia. Porro Andromachum
mihi uidetur Chalcitida Theriaca miscuisse, nigri
coloris gratia, qui color ab omnib. in Theriaca re-
quiritur sine aliqua ratione. Mihi itaque uidetur
non necessariò eam addi; nam horribili & eru-
ginoso sapore totā compositionem inficit. At cū
ego aliquādo in Theriaca compositione adiecif-
sem Chalcitida, saporem gratiorem acquisiuit hoc
medicamentum. Consulantur igitur hac de re Do-
ctores Medici.

AMOMO uero caremus, eius loco accipimus
Carpesum aut Acorum uerum, id est, nostrum Ca-
lamum aromaticum.

ACORVS uerus, est illa radix, quam hodie
falsò uocant calamum aromaticum.

ACACIA succus est fructus ex arbore, è qua
distillat gummi Arabicum, loco eius accipimus syl-
uestrium Prunellorum succum inspissatum.

GUMMI uermiculati, id est, Arabici gummi,
quod concretum est in grumos uermium figura.

DAUCI CRETICI uice accipere licet Sese-
li Creticū, id est, Beryvurtz, uel radicem eius.

SAGAPENVUM hodie uocant Serapinū, quod
in Perside optimum provenit. Senior Andromi-
achus Sagapeni habet 3 iiij.

Iunior uero tantum 3 ij.

ARISTOLOCHIA tenuis, id est, Aristolochiæ
nostræ longa uulgaris.

¶ Theriaca

¶ Theriaca in omnibus antidotis od multū
plicem vsum potiores partes obtinet. Est
enim famosa & salubris contra genera ægri-
tudinum plurima, ualet enim ad grauissimas
passiones totius corporis humani. Epilepti-
cis, catalepticis, apoplecticis, cephalalgicis,
stomachicis, emicranicis prodest. Ad rau-
cedinem uocis & constrictionē pectoris op-
tima est. Arteriacis, asthmaticis, hæmoptoi-
cis, ictericis, hydropicis, peripneumoni-
cis, iliosis, & vulnera in intestinis habenti-
bus, nephreticis, calculosis subuenit: men-
strua educit, & fœtum mortuum expellit:
lepras, & uariolas, & frigus, & cæteras pas-
siones inueteratas emendat. Præcipue con-
tra omnia uenena & serpentium morsus &
reptiliū ualet. Sed diuersa est eius dosis pro
quantitate & qualitate uniuscuiusque pas-
sionis. Omnem defectionem sensuum rele-
uat. Cor, cerebrum, hepar, stomachum con-
fortat, totum corpus incorruptum ducit &
custodit.

*Theriaca Andromachi Senioris, ē car-
mine eiusdem Elegiaco translata.*

R. Trochiscorum Scilliticorum 3 xlviii.
Trochiscorum Theriacorum
Piperis longi
Liquoris papauerini, id est, opii
Magmatis Hedycroi ana 3 xxiiii.
Foliorum rosarum siccarum
Iridis Illyricæ, id est, ireos
Cyanæ glycyrrhizæ

Seminis

162 Confectiones

Seminis Buniadis, id est, napi, vulgo *Bey-
rische rublein.*

Scordii

Liquoris Balsami, loco cuius oleum Cha-
ryophyllorum

Cinnamomi

Agarici ana 3 xii.

Myrrhæ

Costi

Croci Corycij

Cassie, i. cassie lignee veræ, aut succedanei
eius.

Nardi Indicæ

Iunci Arabici, id est, schœnanthi

Thuris, uidelicet masculi & electi

Piperis candidi

Piperis nigri

Comarum Dictamni, id est, foliorum & flo-
rum dictamni Cretici ueri

Marrubii

Rhei, id est, quod hodie vocatur Rhabar-
barum

Stœchadis

Petroselini, id est, seminis eius

Calaminthæ, id est, Calaminthi montani te-
nuifolii

Lacrymæ Terebinthi Libystiadis

Zingiberis

Quinquefolii, i. radicum eius ana 3 vi.

Polii, uidelicet montani & albi, quod è
Lugduno affertur.

Chamæpityos

Syracis, id est, storacis calamitæ synceræ
& electæ.

Mei

Mei

Anomi racemosi, aut succedanei eius ut supra

Nardi Galaticæ, id est, Celticæ

Rubricæ Lemniæ, id est, terræ sigillatæ veræ, aut boli Armeni, ut supra

Phu pontici

Chamædryadis Celticæ, id est, Chamædryos veræ

Foliorum Malabathri, eius loco ponatur

Macis

Chalcitidis tostæ

Radici Gentiadis, id est, Gentianæ

Anisi

Succi Hypocisthidis

Fructus Balsami, id est, carpobalsami, pro quo etiam succedaneum sumatur, sicut supra facta est mentio

Gummi splendidi

Seminis sceniculi

Cardamomi Indici, id est, minoris

Seselios tenuis

Lacrymæ nigræ spinæ

Thlaspios

Hyperici

Ammios

Sagapeni ana 3 iiii.

Castorei

Aristolochiæ tenuis

Seminis Dauci

Bituminis

Liquoris panacis, id est, opopanax

Centaurij, uidelicet minoris

Chalbanidis pinguis, id est, Galbani recentis

tis

tis & puri ana 3 ii.
 Confice cum uino & melle. Haftenus Andromachus.

Vini autem tantum accipias, quantum liquoribus & succis dissoluendis satis fore coniecieris, ut proximè dictum est. Mellis uerò optimi accipe lib. xiiii. 3 iii. ita detrahis Mellis 3 iij. de priori Theriaca, quia huic defunt abrotoni & acori ana 3 iiii.
 Confice autem & hanc Theriacam ut proximam.

TROCHISCI Theriadi, sunt Trochisci de uiperâ siue de Thiro, ut hodie uocant.

MAGNA hedychrom, id est, Trochisci hedychroi, quos Auicenna uocat Alindaracaron, quorum compositionem in tractatu de Trochiscis inquire.

CYANEAE, id est, caeruleae uel nigrae Glycyrrhizae, seu ut hodie uocant Liquiritiae, quae nigrum colorem habet. Intelligit autem Andromachus succum Glycyrrhizae.

CROCVS Corycius, id est, in Coryco Ciliciae monte nati, hoc est Croci Orientalis.

LACRYMAE Terebinthi Libistiadis, id est, Resina Terebinthina Libyca, in Libya Aphrica regione nata. eius loco nos accipere possumus laticis resinam, quae ubique in Germania Terebinthina improprie uocatur.

MEI loco, quo caremus, possumus accipere Selsi Creticum, id est Bervvurtz, aut semen nigrum & odoratum, quod hodie uocant improprie Amomum, veteres autem Sison.

PHV Penticum, non est Valeriana vulgaris, sed ea herba, quae in Hestia uocatur Theriackskraut, uel Gartenfeliunck.

MALABATHRVM

MALABATHRVM non habemus. eius loco accipe Spica Romanæ radículas, uel Spica Romanæ & Macis ana partes æquales, ut Arabes præcipiunt: uel Cassiam ligneam ueram.

RADICIS Gentiadis, id est; Gentiane a Gentio Illyrici rege sic appellata, qui eam primum inuenisse creditur.

GUMMI splendidi, id est, mundi, sinceri & translucidi, uidelicet Gumi Arabici cognominata.

NIGRA uel cœrulea spina, est arbor, quæ alias dicitur spina Aegyptia, ex qua manat gummi Arabicum. Per lacrymam uero eius Andromachus intelligit succum eius, qui Acacia uocatur, & fit ex fructu siliquaceo huius spinæ. eius loco accipimus succum prunellorum agrestium.

SESELI tenue, est Seseli Creticum, quod ex omnibus speciebus Seselios minimum & tenuissimum est, Germanice uocatur Berrvurtz, potest tamen etiam vulgare intelligi.

DAUCVS, id est, daucus Creticus, hoc loco eius uice, accipe semen Pimpinelle nostratis, aut radices Seselios Cretici, nihil enim refert, quod bis accipiatur in hanc compositionem. est autem Sesele Creticum quod Germanice uocatur Berrvurtz.

ARISTOLOCHIA tenuis, est illa quæ apud nos nascitur, longa cognomento, cuius radices gracilitate sua & longitudine imitantur sarmenta uitium.

¶ Andromachus Neronis medicus, primum condidit medicamentum hoc, eiq; declarationem, heroicis carminibus descriptam, nuncupauit. Sed Galenus mutata forma, compositionem reddidit meliorem.

Theriaca Diatessaron, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Gentianæ
Baccarum lauri
Myrrhæ

Aristolochiæ rotundæ ana ʒ ij.

Mellis despumati optimi lib. ii. id est, ʒ
xxiii.

DIATESSARON, hoc est ex quatuor simplicibus composita.

ARISTOLOCHIA rotunda non est illa radix quam nos Holvvurtz vocamus, sed alia multo maior & tuberosa, intus solida, colore buxi flauo, odore & sapore similis Aristolochiæ longæ nostrati. Affertur ex Italia & Heluetiæ.

Theriaca antidotus Diatessaron ad affectus frigidos, tum cerebri, ut epilepsiam, paralysem, spasmus Cynicum: tum ventriculi, ut inflationem, & ab ea dolorem, tardam coctionem: tum denique hepatis, ut hydropem, cachexiam, obstructionē. Præterea morsus scorpionis, & potioni ueneni confert.

Mithridatium ex Democratis Græco carmine in Latinam linguam translatum.

R. Myrrhæ Arabicæ Trogloodytis

Croci

Agarici

Zingiberis

Cinnamomi

Spicæ

Spicæ Nardi
Thuris uidelicet electi
Thlaspios ana 3 x.
Seselios
Opobalsami (aut oleum Charyophyllorū)
Schoeni , id est, Squinanthi ut hodie vocant
Stæchadis
Costi (uidelicet veri & aromatici)
Chalbanæ
Terebinthinæ
Piperis longi
Castorei Pontici
Succi Hypocisthidis
Styracis bonæ
Opopanacis
Folij Malabathri recentis (aut succedanei
eius) ana 3 viii.
Cassie nigræ (lignæ aut succedanei eius)
Polij
Piperis albi
Scordij
Seminis dauci Cretici
Fructus balsami (aut succedanei eius)
Cypheos
Bdellij ana 3 vii.
Nardi Celticæ purgatæ
Gummi
Petroselini , id est, seminis eius
Opij papaueracei
Cardamomi
Seminis Fœniculi
Gentianæ
Foliorum Rosarum
Dictamni Cretici ana 3 v. boni ponderis
Anisi

Anisi

Arii

Acori (siue calami aromatici)

Phu

Sagapeni ana 3 iii.

Mei Athamantici

Acaciæ

Ventris Scinci videlicet ueri

Fructus Hyperici. i. summitatum eius ana
3 ii. s.

Vini quantum sufficit.

Mellis mensuram conuenientem.

VINI quantum sufficit, id est quantum satis
est succis & liquoribus dissoluendis.

MELLIS mensuram conuenientem, in Græco
est σύμμετρον quod idem significat. sit autem mel-
lis optimi odorati & despumati lib. ix 3 viii. 3 ii.

CYPHI sunt trochisci qui ad odorem suffiun-
tur, eius compositio habetur in tractatu de Tro-
chiscis.

NARDVS Celtica est Spica Romana. Purga-
ta, id est, à paleis, terra & sordibus mundata.
Radices eius tantum debent accipi.

ARII, in Græco est Αρίξ. i. Arius, quod nomen
apud nullum alium authorem in Mithridatio scri-
ptum inuenitur. Intelligit autem Democrates, per
Arion siue Arium, Aron id est Arum, quantum
ego ratiocinari possum: nam Aron egregiam facit
contra uenenata medicinam.

ACACIA uera caremus, accipe ergo loco eius
Succum prunellorum syluestrium, diligenter spissa-
tum, aut alium quendam, quem Noctores substi-
tuent. Nos inferius ponemus Acaciam succedaneâ.

Mithridaticum

¶ Mithridaticum proximum est, in quali-
tate, & virtute Theriacæ, & parum diffe-
runt: nisi fortè quòd theriaca est parum cali-
dior & potentior contra venena serpen-
tum. Curat omnes passiones capitis viro-
rum vel mulierum, si fuerint ex frigidityte:
& maxime melancholicis, & timidis, epile-
pticis & hemicranicis confert: & dolorem
supercilii patientibus & lacrymantibus ocu-
los, & ad omnia capitis vitia vel aurium sub-
uenit: dentium doloribus & palato, & om-
nibus vitiis oris & maxillarum medetur, si
super locum dolentem ponatur, & iterum
ad modum Emplastri ponatur in tempori-
bus, unde fit discussio. Squinantiam soluit.
Apoplecticis, tussientibus asthmaticis, hæ-
moptoicis peripneumoniacis, & omnibus
doloribus qui intra corpus humanum fiunt,
succurrit. Iliacis, dysentericis, & lienter-
icis confert, si detur cum decoctione balau-
stia. Extensionem humerorum, tetanos si-
ue spasmos patientes, & paralyticos sine mo-
ra sanat. diaphragmati & hypochondriis
subuenit, renibus & vesicæ opitulatur. Cal-
culos frangit, menstrua prouocat, omniaque
vitia matricis excludit, schirosim patienti-
bus, & podagricis singulis præsidio est. Præci-
puè datur contra venena omnia: venenatos
morsus, siue rabidi canis, seu cuiuscunque re-
ptilis, impositum siue bibitum, cum magna
admiratione emendat: quotidianariis &
quartanariis etiam ante horam accessionis
cum vino tepido datum mirificè prodest.
Sit dosis ad 3.iiii.

H Mithri-

*Mitoridatium aliud, ut ex Cleopatro
& Antipatro, Galenus & Aetius ex-
scripserunt.*

Myrrhæ	3	vii.	s.	iii.
Nardi tantundem				
Croci	3	vii.	iii.	
Opii	3	iiii.	ii.	s.
Styracis	3	v.		
Cinnamomi	3	vii.	iii.	
Castorei	3	vi.	i.	
Polii	3	vi.	iii.	
Scordii	3	vii.	iii.	
Zingiberis tantundem				
Colti	3	vi.	iii.	
Piperis albi		v.	ii.	
Piperis longi	3	vi.	iii.	
Seselios	3	v.		
Abrotoni tantundem				
Petroselini, uidelicet seminis	3	iiii.		
Seminis Dauci	3	vi.	iii.	
Cassie	3	v.	iii.	
Thuris	3	vi.	ii.	
Succi Hypocisthidis	3	vi.	i. s.	
Nardi Celticæ	3	iiii.		
Seminis Fœniculi	3	iiii.		
Nardi Indicæ	3	iiii.		
Acori (aut calami aromatici)				
Phu Pontici				
Sagapeni				
Fructus balsami, aut succedanei eius				
Hyperici				
Illyridis, id est, Ireos	ana	3	ii.	
Rubri-				

171

Mellis autem despumati optimi & odorati sume ad totam confectionem lib. vii. 3 vi. 3 vi. uinum ne addatur, præcepit. Cleophrantus: idè in aceto sunt dissoluendi liquores concreti, ut Sagapenum, Opopanax, & Galbanum. confice secundum artem.

H 2 MEL.

~~Attici~~ Attici nobis copia non fit, ideoq; aliud, quod optimum fuerit recipiendum erit.

Compositio hæc est ualde mendosa in ponderib. apud Aetium; apud Galenum uero est emendatior. Rursum simplicium numero aliqua desunt apud Galenū, quæ ex Aetio confectioni huic restitui. Aetius hunc authorem uocat Cleopatrum, Galenus uero Cleophantum.

hic Character significat obolum, est autem obolus pondus ss . scrupuli uidelicet dimidium, itaque vi. oboli faciunt z . i.

NARDVS indica hoc loco non significat Spicam nardi Indicam, sed Malabathrum, id est, folium Indum, quod nardi est species & in India gignitur. Aetius propterea hoc loco pro Nardo Indica habet Phyllon, id est, folium Indum, cuius loco accipe Cassiam ligneam ueram, quæ Cinnamomo est similis, aut Macis & radicem Spice Romanæ ana z ij.

ACORI, id est, radices, quæ nunc improprie uocatur Calamus aromaticus.

PELECINI, id est, seminis eius. in eius penuria accipe semen Nigellæ agrestis & cornutæ: est autem omnino similis ueræ Nigellæ, nascitur in agris.

LIBANOTIS hic non significat Rosmarinum sed Angelicam syluestrem minorem. Nam plures sunt Libanotidis species, semen autem eius accipi debet, quod Cachrys uocatur.

Mithridatium secundum descriptionem Andromachi.

R. Gly-

R. Glycyrrhizæ	3 vii. s.	iii
Opii	3 iii. s.	ii.
Castorei	3 vi.	
Polii	3 v. s.	ii.
Costi	3 v. s.	ii.
Nardi Spicæ	3 vi. s.	ii.
Cassia, uidelicet ueræ	3 v. s.	ii.
Thuris	3 vi.	
Seselios	3 v. s.	ii.
Succi Hypocisthidis	3 vi.	
Acori, id est, calami aroniativi	3 ii.	
Scordii, uidelicet veri	3 vi. s.	ii.
Folii, loco eius sumatur Macis	3 iii.	
Gallii	3 v. s.	iii.
Cypheos	3 vi. s.	ii.
Myrrhæ	3 vi.	
Croci	3 vii. s.	ii.
Cinnamomi	3 vii. s.	ii.
Styracis, uidelicet optimæ	3 vi. s.	ii.
Zingiberis	3 vii. s.	ii.
Phu Pontici	3 ii.	
Petroselini, uidelicet seminis	3 iii. s.	iii.
Nardi Celticæ	3 iii.	
Seminis Fœniculi	3 iii.	
Seminis Dauci	3 vi. s.	iii.
Nardi Indicæ	3 iii.	
Hyperici	3 ii.	
Acaciæ	3 ii.	
Gentianæ	3 iii.	
Anisi	3 iii.	
Thlaspios	3 vi. s.	iii.
Mei Athamantici	3 iii.	
Rosarum siccarum	3 iii.	
Gummi, uidelicet Arabici	3 ii.	
H	3	Cardamo-

Cardamomi 3 ii.
 Schoeni, id est, squinanthi 3 vi. . ii.
 Opopanacis 3 vi. . ii.
 Opobalsami siue olei Charyophyllorum
 3 vi. . iiij.
 Galbani 3 vii.
 Scinci, uidelicet ueri 3 v. ii. . ii.
 Terebinthinæ 3 vi. . ii.
 Vini Chii quod sufficit.
 Mellis Attici cocti quod sufficit, hoc est,
 lib. vi. 3 iii. 3 ii.

FOLIUM duas res significat, folium nardi
 uidelicet, aut Malabathrum, quod hic recipien-
 dum est.

SALION herba est multis minimisq; flori-
 bus, luteis & odoratis: est autem species Asper-
 gule, Germanicè uocatur Ranritzen.

NARDVS indica hoc loco non significat Ma-
 labathrum, id est, folium, sed radicem indica nar-
 di, nam nardi partes tres olim in usu fuerunt, ui-
 delicet radix, folium & spica, antea uero praece-
 pit in hanc compositionem sumendam esse Spicā
 nardi, & folium, id est Malabathrum, ideo neces-
 sariò hoc loco per indicam nardum intelligit radi-
 cem indici nardi.

Esdræ antidotus ex Aetio.

R. Amomi 3 xii.
 Florum Iunci odorati, id est, florum
 Squinanthi, eorum loco sume summitates
 Squinanthi 3 ix.
 Pyrethri 3 vi.

Croci

Opiatæ

175

Croci	⊖	xxxvi.
Cinnamomi	⊖	vi.
Myrrhæ Troglodyticæ	⊖	xii.
Styracis calamitæ	⊖	xviii.
Petroselini	⊖	iii.
Seminis Dauci	⊖	iii.
Tragacanthæ	⊖	vi.
Succi Hypocisthidis	⊖	ix.
Iridis Illyricæ, id est, Ireos		
Abrotoni	ana	⊖ xv.
Seminis fœniculi	⊖	vi.
Bdellii	⊖	ix.
Thuris	3	i.
Sulphuris uiui	⊖	vi.
Seminis Hyoscyami albi	⊖	xxvii.
Cassiæ lignæ aut succedanei eius	⊖	ix.
Seminis papaueris	⊖	xxx.
Spicæ Nardi	⊖	xii.
Seminis Rutæ	⊖	iii.
Seminis Ocimi	⊖	iii.
Rhois culinarij	⊖	lv.
Seminis anethi	⊖	vi.
Asari, id est, radicum eius	3	i.
Seminis Cardamomi	⊖	vi.
Opii	⊖	xxvii.
Euphorbii	⊖	vi.
Piperis nigri	⊖	xxx.
Rosarum siccarum	⊖	ix.
Phylli	⊖	xii.
Opobalsami siue olei Charyophyllorum		
	⊖	xxiiii.
Ventris mergi	⊖	vi.
Laccæ	⊖	xii.
Lycii Indici	⊖	xii.

H 4 Cha-

176 Confectiones

Charyophylli	℥ xii.	
Stercoris reperti in aluo mergi		℥ vi.
Florum Neri	℥ iii. s.	
Rheipontici, idest, Rhabarbari		℥ xii.
Mei Athamantici	℥ vi.	
Terræ Cimoliæ	℥ xii.	
Succi Artemisiæ	℥ xx.	
Foliorum Seridis, idest, Cichoreæ		℥ ix.
Spicæ Celticæ	℥ xii.	
Castorei	℥ iii.	
Costi	℥ xii.	
Gentianæ	℥ xii.	
Confectiones Hedychroi	℥ ix.	
Anisi	℥ vi.	
Sisonis	℥ xvij.	
Thymiamatis Hammoniæ	℥ xii.	
Foliorum Citrei	℥ xii.	
Vini ueteris odorati quātum satis fuerit succis & liquoribus resoluendis. Mellis despumati optimi, ut Aetius scribit interprete Cornario, lib. v. aut. vi. Sed nos singulis specierum uncias ternas uncias mellis adiciemus: itaque sume mellis despumati odorati quām optimi lib. vi. 3 vii. 3 ii. s.		
Arida omnium minutissimè contundito.		
Opium uerò & myrrham, hypocisthidem, bdellium, lycium, hammoniacum in uino dissoluito. Tragacanthā deinde seorsim per se affuso uino dissoluito. Deinde omnia simul misceto, addendo etiam despumatam Artemisiæ succum. In uniuersum hanc confectionem eodem modo conficis, quo Theriacam, & eodem modo dimittēda est ut effervescat, non omnino repleto uase.		

NICOLAUS

NICOLAUS Alexandrinus duas habet Eſdræ
compositiones, alteram Magnæ, alteram vero Hi-
ſpanienſis cognomento. Sed quia confuſæ & indige-
ſtæ tantum ſunt moles, & numeroſis, & nulla har-
monia coeuntibus ſimplicibus conſtant, ideo volui-
mus eas adſcribere, his duabus eius receptis paulò
exactius compoſitis contenti.

RHOIS culinary, id eſt, Sumach videlicet pul-
pæ eius ſine offeis ſeminibus.

PHYLLI, id eſt, folij, cuius loco pone Spicæ Ro-
manæ, Macis ana ꝑ vi.

PRO TERRA Cimolia accipe Bolum præpa-
ratum verum.

SYSON, id eſt ſemen illud nigrum, quod apio
ſimile eſt, & vocatur improprie Amomi ſemen.

THIMIAMA Hammoniacum, id eſt, Gum-
mi Hammoniacum, quod vocant ammoniacum.

VENTRIS Mergi, id eſt, ſtomachi avis Mer-
gi, Germanicè vocatur ein Taucher.

NERLON, id eſt, arbor Olcander, pro cuius
floribus accipe radices Vincetoxici. Legitur etiam
in Aetio roſarum Rhododaphnis: ſed idẽ eſt quod
flos Nery, ideo alterum tantum eorum poſuimus.

¶ Mirificè contra lethalia uenena pro-
deſt alioſque uſus multos habet, quos apud
Aetium libro 13. cap. 101. Paulum libro 7.
cap. 11. Actuar. in lib. de compoſi. medicam.
reperies.

Eſdræ Antidotus ex Actuario.

R. Mameræ

ꝑ i.

Amomi, eius loco ſume noſtrum calamum

H

ꝑ

anona-

aromaticum \bar{z} ij.
 Iunci odorati, id est, Squinanthi \bar{z} s.
 Pyrethri \ominus viij.
 Croci \bar{z} i.
 Myrrhæ \bar{z} iiij.
 Styracis \bar{z} s. \ominus ij.
 Petroselini \ominus iiij.
 Tragacanthæ \bar{z} i.
 Succi Hypocisthidis \bar{z} iiij.
 Ireos \bar{z} s. \ominus ii.
 Seminis fœniculi \bar{z} i.
 Folij, aut succedanei eius \bar{z} iiij.
 Radices Pontices, id est, Rhabarbari
 Rosarum siccarum
 Glycyrrhizæ
 Florum sylvestris Punicæ
 Cinnamomi ana \bar{z} iii.
 Nardi Celticæ \bar{z} i.
 Mellis despumati lib. vi. \bar{z} ix. \bar{z} vii.

Myrrham & hypocisthidem in uino dis-
 solve modico, tragacantham uerò per se etiã
 dissolue, & confice secundum artem. Actua-
 rius ponit absurdum conficiendi modum,
 quem non sequimur.

¶ *Mamere loco, sume Doronicum Romanum.*
Florum sylvestris Punicæ, id est, florum Balau-
fiorum.

CON-

CONDITA

179

Caro Citri

Cortices Citri

Flores Citri.

Limones. *Limones conditi frequenter pro Chebulis conditis uenduntur. Sed facile deprehenditur dolus. nam Chebuli unum tantum magnum et lignosum habet nucleum, Limones uero multa semina, &c.*

Arantia integra.

Cortices Arantiorum.

Flores Arantiorum.

Chebuli Myrobalani.

Bellirici Myrobalani.

Emblici Myrobalani.

Citrini Myrobalani.

Indi Myrobalani.

Omnes quinque Myrobalanorum species iam afferuntur ex India condita.

Nuces Muscatę. *integra ut ex India afferuntur.*

Iuglandes.

Citonia.

Mespila.

Pyra moschatella.

Cerasa

Pruna syluestria.

Charyophylli.

Piper *in racemos ut ex India affertur.*

Calamus aromaticus, *id est, uerus Acorus.*

Galanga.

Zingiber.

Enula Campana,

H 6

Secacul

Secacul, id est, Siser, Germanicè Gritzelmoren,
Clingelmoren.

Eringium.

Pimpinella nostra.

Crethami agrestis radix.

CRETHAMVS agrestis herba est Eringij pro
pemodum folijs; Germanicè vocatur Sichelmoren
& Sichel Kraut: nascitur in agris pinguibus.

Omnia diligenter saccharo clarificato condian
tur secundum artem.

CONSERVAE.

Anthos, id est, flos Rosmarini.

Borraginis.

Buglossæ.

Cichoreæ.

Fumiterræ.

Lauendulæ.

Maioranæ.

Melissæ.

Menthæ.

Nenupharis.

Primulæ ueris. Primula veris, idem est quod
herba paralytis.

Rosarum.

Pæoniæ.

Violarum.

Cardi benedicti.

Liliorum Conuallium.

Florum Tilæ.

Euphragiæ.

Sambuci.

Hyssopi

Conserua 181

Hyssopi
Acetosæ
Betonicæ
Scabiosæ
Saluæ

Flores minutissimè incidantur, & singulis libris florum addatur Sacchari albissimi libræ duæ, videlicet qui humidi mucilaginosi fuerint, ut Borraginis, Buglossæ &c. Siccioribus uerò, quales sunt Anthos, Lauendulæ, Maiorana, Melissæ, Saluæ, Menthe, & similibus, addantur Sacchari albissimi libræ duæ & semis.

Diacitonium simplex.

R. Carnium Citoniorum uapore aquæ dulcis coctorum, & ad spissitudinem coctorum.

Sacchari albissimi despumati, & ad spissitudinem iustam cocti ana lib. viii.

Coquantur ad solidam consistentiam, & extendatur in tabulam feruens massa, refrigerata in partes incidatur. Quidam octo libris carniū Citoniorum, addunt sex libras Sacchari clarificati.

Poteris etiam ita facere.

R. Citoniorum excorticatorum & ab interioribus mundatorum lib. viii. Sacchari clarificati lib. iiii. Coque deinde Citonia super uaporem aquæ dulcis: deinde unā cum Saccharo ad iustam spissitudinem coque.

¶ Pecu-

¶ Pecuniare remedium est fluxus, uel uomitus, quoniam stipticat & corroborat membra collapsa, debilia, confortat stomachum, uirtutem retentiuam & digestiuam: & summo opere excitat gustum. Sed ad fluxum datur ante cibum, & ad uomitum compescendum post cibum.

Diacitonium compositum, descriptione Nicolai.

R: Carnium Citoniorum comminutarum
& coctura inspissatarum lib. iij.

Coquantur simul ad iustam consistetiam, & postquam ab igne deposueris, antequam refrigerentur, insperge subsequentes species in tenuissimum puluerem contritas.

Cinnamomi ʒ i. ss.

Zingiberis ʒ i.

Piperis

Galangæ ana ʒ ʒ.

Caryophyllorum

Nucis Muschatæ ana ʒ iii.

Spicæ nardi

Ligni aloes

Macis

Cardamomi ana ʒ ii.

Zedoariæ ʒ i.

Extendatur tota massa in tabula marmorea prius rosacea aqua iniuncta in qua aliquid Moschi dissolutum fuerit.

Et quando ut aluum soluat conficere uolueris, antequam in tabula marmorea extendatur in unâ quâque lib. adde Scammoneæ ʒ s. quæ bene trita subigatur composito.

MEL

Conseruæ

183

MEL habet Nicolaus, ego potius consulerem
ut Saccharum loco Mellis adderetur.

Quedam exemplaria habent mellis lib. ij.

Sed Nicolai exemplar quod ad meas manus perue-
nit, habet lib. iiij. Nam necesse est etiam, ut spe-
cies suum conseruatium habeant.

¶ Hoc est calidius & melius ad ea que di-
ximus, resoluit ventositates, remouet fœ-
torem corporis, restituit pristinum colorē,
& magis restaurat.

Diacitonium ē succo Citoniorum.

R. Succi Citoniorum despumati lib. xiii.

Mellis optimi despumati

Sacchari albiss. clarificati ana. lib. ii.

Coquantur simul ad iustam spissitudinem,
deinde ab igne remotis & adhuc repenti-
bus insperge subsequentium specierum
pulueres minutissimè tritos, & per cri-
brum excussos.

R. Cinnamomi

Nucis Muscatæ ana ʒ iiii.

Charyophyllorum

Zingiberis

Galangæ ana ʒ ii.

Radicularum nardi Celticæ

Piperis nigri

Ligni aloes

Macis

Zedoariæ

Cubebæ

Cardamomi ana ʒ i.

Confice secundum artem.

LENITIVA

LENITIVA ET SOLUTIVA

Flores Cassiæ Fistulæ Solutivæ.

R. Cannas seu filiquas Cassiæ ponderosas, & quæ non resonant concussæ, aperi eas & contentam in eis pulpam seu medullam cum laminis & seminibus suis diligenter eua-
cua exempta proiice super inuersum & angustum cribrum, setis equinis contextum. Cribrum deinde pone supra bullientis aquæ uaporem, & auerso cochlearis conuexo medullam cassiæ hinc & inde ducito, ut per cribrum paulatim excernatur, & si quid excretum est, aut penetrauerit, confestim subinde auferto, ne plus quam necesse est de uapore imbibat, idq; tandiu facito, donec quantum uoles collegeris. Porro cum necessitas requirit, semper recentes exprime cassiæ flores, repositæ enim acescunt.

Siquis Cassiæ flores siue pultam magis solutiuam reddere uolet, in bullientem aquam proiciat folia Persici aut flores Persici, & Prunellorum syluestrium, aut omnia hæc simul: horum enim uapor & destillata aqua soluit aluum.

¶ Mundificat sanguinem, & compescit omnem acuitatem, & sedat sitim & propriè cum succo Endiuæ, aut Traxaconis, in quibus aduenerit depuratio secundum artem Et ipsa quidèmundificat stomachum, & edu-

& educit choleram & phlegma, & speratur
illud sine nocumento & excessu, caret enim
mordicatione. Et ipsa quidem lenit pectus
& guttur, & resoluit apostemata acuta in
eis. Et confert calefactioni renum sumpta
cum diureticis & infusione Glycyrrhyzæ,
& prohibet generationem lapidis in eis, &
confert febribus calidis.

Sit dosis ab ʒ. i. ad. ii. & si necesse fuerit;
ab. ʒ. ii. ad. iiii.

Diacassia cum manna.

R. Prunorum Damascenorum ʒ. ii.

Florum violarum M i. s.

Aquæ fontanæ ʒ. xviii.

Bulliant secundum artem usque ad medietate
tis consumptionem, cola, & in colatu-
ra dissolue

Pulpæ Cassiæ ʒ. vi.

Pulpæ Tamarindorum ʒ. i.

Mannæ optimæ Calabrinæ ʒ. ii.

Syrupi uiolarum ʒ. iiii.

Sacchari candi

Sacchari Penidii ana ʒ. i.

Sacchari Violati ʒ. iiii.

Confice secundum artem.

*Pulpa Tamarindorum sit ut pulpa Cassiæ, si-
ue flores Cassiæ.*

¶ Est pro delicatis, qui habent stipticum
ventrem: non enim est ingrati saporis, nec
molesta, sed salubris: lenit viscera, subdu-
cit aluum, purgat choleram, & mitigat fe-
bres.

sit dosis ab. ʒ. i. ad. ii.

Cassia

Cassia extracta sine folijs Senæ.

R. Prunorum numero xii.
 Violarum M i.
 Hordei mundi
 Anisi
 Polypodii
 Seminis Cartami ana 3 v.
 Capillorum Veneris
 Thymi
 Epitymi ana M s.
 Passularum 3 s.
 Fœniculi seminis 3 ii.
 Seminis Portulacæ
 Seminis Maluæ ana 3 iii.
 Glycyrrhizæ 3 iii.
 Fiat horum decoctio in sufficienti quantitate aquæ, colentur, in colatura dissolue.
 Pulpæ Cassiæ lib ii.
 Pulpæ Tamarindorum 3 i.
 Cinnamomi 3 iii.
 Sacchari optimi lib. i.
 Coquantur ad perfectionem secundum artē.

Cassia extracta cum folijs Senæ.

R. Confectionis Cassiæ extractæ sine folijs
 Senæ lib. ii.
 Pulueris foliorum Senæ 3 ii.
 Misce secundum artem.

¶ Facile soluit, lenit asperitatem intesti-
 norum, remouet stipticitatem, & uentris
 onus

Lenitiua 187

onus subducit, & morbis cholicis & mela-
cholicis auxilia præbet.

Cassia extracta pro clysteribus.

R. Violarum, id est, florum violarum

Maluæ

Mercurialis

Betæ

Parietariæ

ana M i.

Fiat horum decoctio in sufficienti aqua, cu-
ius beneficio Cassia extrahatur, & cannæ
eius interius lauentur. Deinde

R. Pulpæ Cassiæ cum hac decoctione extra-
ctæ & ad spissitudinem coctæ lib. i.

Sacchari lib. i. s.

Coque ad perfectionem secundum artem.

Quidam addunt Diagridium siue Scam-
moneam. Sed hoc nemo faciat insciis docto-
ribus Medicis.

*PARIETARIAE, videlicet vera, quæ circa
macerias & muros nascitur, sub stillicidijs tecto-
rum, & non sylvestris illius herba luteis floribus,
quæ dicitur Germanicè Tag vnd nacht.*

¶ Est lenitiua ventris & lenis, & est medi-
cina pro delicatis, carens acuitate & mordi-
catione, & omni excessu lædente.

Electuarium Lenitium

R. Passularum enucleatarum

℥ ii.

Adiantum

Adiantum nigri

Violarum

Hordei mundi ana M i.

Iuiubarum

Sebesten ana numero xx.

Glycyrrhizæ

Prunorum enucleatorum

Tamarindorum ana 3 vi.

Senæ

Polypodii ana 3 ii.

Mercurialis M i. s.

Decoquantur secundum artem in sufficien-
ti aqua, cola, & in colatura dissolue

Pulpæ Cassiæ

Pulpæ Tamarindorum

Pulpæ prunorum

Sacchari optimi

Sacchari violati ana 3 vi.

Pulueris Senæ 3 iii. 3 iii. s.

Confice secundum artem.

*ADIANTVM nigrum, id est, capillus Vene-
ris verus, qui à Lugduno affertur.*

¶ Vfus eius est in febribus humoralibus
& pleuresi, lenit enim & mollit intestina, &
delet eorum stipticitatem, facilè soluit sine
molestia & læsione choleram phlegmaticā
& melancholicam.

Sit dosis ab. 3 i. ad. ij.

*Electuarium lenitiuum de Manna Ni-
colai Alexandrini.*

R. Capillorum Veneris

Scolo-

Solutiua

189

Scolopendriæ, uel loco eius Ceterach sic
uocata

Hepaticæ, hoc est Lichenis ana 3 iii.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Melonis

Seminis Cucumeris

Violarum ana 3 i.

Prunorum Damascenorum numero xx.

Coquantur in aqua ad dimidias, deinde per
colentur cum expressione, in colato dis-
soluatur

Mannæ optimæ puræ

Conseruæ violarum

Pulpæ Cassiæ recens extractæ ana 3 i.

Saccari albissimi lib. iiii.

Concoquantur ad mellis consistentiam, po-
stremò species sequentes iniiciantur.

Nucleorum Seminis Melonis

Seminis Cucumeris

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citruli

Florum violarum

Florum Nenupharis

Seminis Lactuæ

Seminis Scariolæ

Seminis portulacæ

Rhabarbari electi

Foliorum Senæ

ana 3 i.

His accurate subactis conficiatur electua-
rium.

¶ Vtile est ad purgandum sanguinem, ad
choleram reprimendam & melancholiam:
valet

valet etiam ad hepar calefactum, & corpus
vniuersum perpurgat.

*Electuarium de Sebesten, D. Bartholo-
mai Montagnanæ.*

R. Sebesten sine nucleis.

Prunorum siccorum enucleatorum

Tamarindorum ana \bar{z} iv.

Aquæ violarum lib. i.

Aquæ Ireos

Aquæ Anguriæ ana \bar{z} vi.

Succi Mercurialis depurati \bar{z} iiii.

Penidiorum \bar{z} viii.

Diapruni simplicis lib. i. s.

Nucleorum seminis Cucurbitæ

Cucumeris

Melonis

Citruli ana \bar{z} ii.

Diagridi \bar{z} iii.

Caro siue pulpa Sebesten, Prunorum, &
Tamarindorum minutissimè teratur & cum
aquis extrahatur. Semina uerò minutissimè
incidantur, & reliquis misceantur, & fiat se-
cundum artem electuarium.

ANGVRIA est Melon magnus, viridis, alio
nomine uocatur Abateca siue Batega, & Melon In-
dus. Quidam per aquam Angurie intelligunt suc-
cum eius, & non malè, nam hic magis alui lenit.

¶ Confert febribus cholericis interpol-
latis, & continuis puris, & sedat acuitatem
febrium, sitim & uigilias, & etiam amaritu-
dinem

dinem remouendo, & educit materias acutas à uis uirialibus, & uesica.

Sit dosis à 3. ii ij. ad vii.

Medulla siue pulpa Prunorum.

R. Prunorum magnorum acetosorum & uinosorum quantitatem, quam uolueris, & exemptis nucleis in fictili uitreato magno coquito, deinde per cribrum setaceum exprimito, expressam pulpam iterum lento igne ad perfectam & iustam spissitudinem coquito, & sine Saccharo reponito.

Medulla prunorum uinosorum, calorem & sitim in febribus mitigat, & melius est ut conseruetur sine saccharo, Cerasorum modo inspissata.

Porrò si medullam prunorum laxatiuam requiris, ex duleibus prunis aut prunis Hugaricis magnis exiccatis conficito.

¶ Calorem & sitim in febribus mitigat.

Diaprunum compositum non laxatiuum, D. Nicolai.

R. Prunorum Damascenorum electorum numero centum.

Coquantur in modica aqua donec emolliantur, excola, deinde decoctum eorum priuatim reponens, ipsa uerò prunà super inuersum & uasi impositum cribrum ponantur, & manibus hinc & indè ducantur, & premantur, donec omnis eorum pulpa penetrauerit, & cutis cum nucleis tantum remaneant. Collectam deinde pulpam, & excola-

colatum eorum decoctum, in quo bulliuerit
uiolarum ʒ s. lento igne ad spissitudinem
coquito: Melius esset si prunorum pulpa per
se inspissaretur, & si cum decocto prunorum
& uiolarum pulpa Tamarindorum extrahe-
retur. Deinde cum inspissaueris,

R. Pulpæ inspissatæ lib. i.

Sacchari clarificati lib. ii.

Pulpæ Tamarindorum

Pulpæ Cassiæ ana ʒ i.

Agita omnia simul supra ignem, dein-
de insperge subsequenterum specierum pul-
uerem.

R. Sandali albi

Sandali rubei

Spodii

Rheubarbari

Cinnamomi ana ʒ iii.

Rosarum

Violarum

Seminis portulacæ

Seminis Scariolæ

Seminis Berberis

Succi Glycyrrhizæ

Tragacanthæ ana ʒ ii.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Cucumeris

Seminis Citrulli

Seminis Melonis ana ʒ i.

Confice secundum artem.

Dicitur etiam hæc cōfectio Diadamasce-
nem, à prunis Damascenis, quæ capit.

Quidam ponunt prunorum non nume-
ro centum, sed lib. i. sed malè, nam ex
Nicolao

Nicolao Alexandrino omnes alii hanc compositionem desumpserunt.

Quædam exemplaria non habent Cinnamomum. Sed Nicolaus Alexandrinus idipsum ponit, & nisi ingrederetur Cinnamomi pondus, confectio hæc esset manca: nam Nicolaus Alexandrinus scribit totam confectio- nem habere lib. iii. & s. & sic est. Im- pressi tamen codices mendosi sunt, ha- bent enim lib. ii. & s. Ita pro cifra 3. po- fuerunt 2. facili errore, non tamen condo- nando.

NICOLAUS Alexandrinus non ponit semen Cucumeris, nam si posuisset, dixisset confectio- nem habere lib. iij. & s. & 3 i. Itaque 3 i. semi- nis Cucumeris adiecta est à posterioribus, nihil ta- men refert, cum potius conducatur.

PER semina Cucurbitæ, Cucumeris, &c. de- bet intelligi exempta eorum medulla, & hoc sem- per intelligendum est cum pulueres horum semi- num ingrediuntur in confectioes quasunque.

¶ Datur acutas & peracutas patientibus, & maximè caufoni & synocho in principio in augmento & statu ægitudinis. Et sine Diagridio potest exhiberi in omni hora diei: cum Diagridio verò, in aurora matu- tinali, & cum cautela, quoniam est soluti- uum forte.

Sit dosis. $\bar{3}$ ii.

Diaprunum compositum, laxatiuum,
descriptione Nicolai.

I R. Dia-

R. Diapruni non Laxatiui adhuc recentis
& calidi lib. iiii.

Scammoneæ præparatæ ʒ. ii.

Misce & repone.

Sit dosiſ ʒ vi.

Medullaſue pulpa Ceraſorum.

R. Ceraſorum acetoforum quantum uolue-
ris, coque per ſe ſine humore aliquo, & per
cribrum ſetaceum manibus exprime, & ad
ſpiſſitudinem iuſtam coque, ac ſine Saccha-
ro repone, ut medullam prunorum. Poterit
qui uolet etiam cum ſaccharo conficere.

Diamarenatum ſimplex.

R. Amarena Ceraſa quantum libuerit, & cū
modico uino coque, coctas per cribrum ma-
nibus exprime, expreſſam deinde pulpam
ad ſpiſſitudinem coque, & deinde

R. Inſpiſſatæ pulpæ lib. xii.

Sacchari clarificati & inſpiſſati lib. viii.

Confice ſecundum artem.

AMARENAE ſunt magna Ceraſa gultu ui-
noſa, quæ Germanicè uocantur Amarellen, am-
merlinge, & amelber.

Diamarenatum compoſitum.

R. Diamarenati ſimplicis iam confecti, &
adhuc calidi lib. iiii.

Cui inſperge ſequentes ſpecies in minutiffi-
mum

Solutiua.

195

mum puluerem tritas.

R. Cinnamomi

Nucis Muscatæ ana $\bar{3}$ i.

Zingiberis

Galangæ ana 3 iiij.

Cardamomi

Charyophyllorum

Macis

Ligni aloës ana 3 iii.

Confice secundum artem.

Ad hunc modum potes etiam facere confecti-
ones ex cynosbatis & cornis, hoc est
corni fructibus.

Sit dosis 3 ii.

Diacatholicon Nicolai.

R. Pulpæ Cassiæ fistulæ

Pulpæ Tamarindorum

Senæ mundatæ

ana $\bar{3}$ ii.

Rheubarbari

Violarum

Polypodii ana $\bar{3}$ i.

Glycyrrhiæ rasæ

Penidiorum

Sacchari candi

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Cucumeris

Seminis Melonis ana 3 ii.

Conterenda conterantur, & seminum qua-
tuor maiorum nuclei incidantur, postea
omnia simul conficiantur, cum subsequen-
ti syrupo.

I 2

R. Poly-

R. Polypodii 3 i.
 Fœniculi, id est, seminis eius 3 vi.
 Fiat horum decoctio in aqua cœlesti quan-
 tum sufficit, addendo
 Sacchari optimi. lib. ii.

NICOLAUS Alexandrinus hanc confectiōē
 uocat Catholicum, è quo desumpta est. Is paulò ali-
 ter eam describit: sed quia impressum Nicolai exē-
 plar in hac confectiōe ualde mendosum est, malui
 ex concordi aliorum traditione hanc adscribere.

¶ Confert acutis & peracutis morbis: e-
 mollit enim, alterat, roburq; addit iecino-
 rosis & lienosis.

*Electuarium Indum maius, descriptio-
 ne Mesuæ.*

R. Cinnamomi
 Charyophyllorum
 Spicæ Indicæ
 Rosarum
 Cassiæ lignæ ueræ (aut succedanei eius)
 Macis
 Cyperi, uidelicet rotundi ana 3 iiii.
 Sandali Citrini 3 ii. s.
 Ligni aloes
 Nucis Muscatæ ana 3 ii.
 Turbith optimi 3 l.
 Sacchari
 Penidiorum ana 3 xx.
 Galangæ
 Cardamomi maioris
 Cardamomi

Cardamomi minoris

Afari

Mastiches ana 3 i. s.

Diagridii 3 i. 3. iiii.

Omnia terantur, & cum oleo amygdalino
dulci fricentur, & cum subsequenti syru-
po conficiantur.

R. Succi Citoniorum

Succi Granatorum

Succi Apii

Succi foeniculi oïum depuratorū ana lib. s.

Mellis despumati optimi lib. iiii. s.

Decoquantur succi cum melle ad spissitudi-
nem iustam secundum artem.

Excrementa humorum, maximè pitui-
roforum ac putridorum, ventriculo & aliis
nutritoriis instrumentis educit. Crassos in
iis etiam status dissoluit, malaque hinc nata
sanat: uerbi gratia, inflationem uentriculi,
colicos & renum dolores.
Sit dosis à 3 ii. ad v.

*Electuarium Indum minus, descriptio-
ne Mesue.*

R. Turbith optimi

Sacchari tantundem

Macis

Charyophyllorum

Piperis

Zingiberis

Cinnamomi electi

Cardamomi maioris

I

3

Nucis

Nucis Muscatæ ana 3 vii.
 Scammonææ correctæ 3 xii.
 Mellis optimi despumati triplum, hoc est
 lib. ii. 3 iii. 3 iii.
 ¶ Habet intentionem maioris.

*Confectio Hamech maior, descriptio-
 ne Mesuæ.*

R. Myrobalanorum Citrinorum 3 iiiii.
 Chebulorum
 Indorum
 Rheubarbari ana 3 ii.
 Agarici
 Colocynthidæ
 Polypodii quercini ana 3 xviii.
 Absinthii
 Thymi
 Senæ ana 3 i.
 Violarum 3. xv.
 Epithymi 3 ii.
 Anisi
 Fœniculi
 Rosarum ana 3 vi.
 Succifumi terræ lib. i.
 Prunorum numero lx.
 Passularum maiorum enucleatarum 3 vi.
 Infundantur omnia in seri quantitate suffi-
 cienti, & ponantur in uitro angusti orifi-
 cii bene obturato, & dimittantur per dies
 quinque. Postea ad ignem ferueant una atq;
 altera ebullitione, deinde colentur.
 In colatura dissolue
 Pulpæ Cassiæ 3 iiiii.

Pulpæ

Pulpæ Tamarindorum 3̄ v.

Mannæ 3̄ ii.

Agitentur simul, & adiiciatur.

Sacchari clarificati lib. i. s.

Scammoneæ correctæ 3̄ i. s.

Coquantur simul ad mellis spissitudinem,
deinde aspergatur subscriptarum specierum
pulis.

Myrobalanorum Citrinorum

Chebulorum

Indorum

ana 3̄ s.

Bellericorum

Emblicorum

Rheubarbari

Seminis fumi terræ

ana 3̄ iii.

Spicæ nardi Indicæ

Anisi

ana 3̄ ii.

Confice secundum artem.

¶ Morbis omnibus ex flaua bile & pitui-
ra falsa natis, nempe imperigini, scabiei, ele-
phantia, & cancro succurrit. In summa om-
ni sceditati cutis à biliosis & adustis humori-
bus procreatæ conuenit.

Sit dosis 3̄ ii. ad aur. iii.

*Confectio Hamech minor, descriptio-
ne Mesuæ.*

R. Myrobalanorum nigrarum, id est, In-
darum.

Chebulorum

Epithymi

ana 3̄ l.

Fumi terræ.

I 4

Abfinthii

Absinthii ana 3 xx.
 Thymi
 Calaminthæ
 Polypodii quercini
 Agarici
 Glycyrrhizæ
 Buglossæ ana 3 x.
 Stœchados Arabicæ
 Chamedryos, uidelicet veræ
 Chamæpityos, id est, Iuæ moschatae
 Bedeguaris (eius loco sume carduum bene
 dictum)
 Anisi ana 3 v.
 Prunorum
 Iuiubarum
 Sebesten ana numero lxx.
 Passularum enucleatarum lib. i.
 Decoquantur in aqua sufficienti usque ad
 tertias, colentur, & colaturæ addantur de
 fruti siue Sapæ lib. ii.
 Mellis despumati lib. i.
 Scammonæ correctæ 3 ii.
 Coquantur lento igne usque ad mellis spif-
 situdinem.

¶ Purgat melancholiam & uistos humo-
 res alios, ob id confert mania, melancho-
 lia, uertigini, obliuioni & uitiis cutis, qua
 lia sunt, pfora, id est, scabies, morphea,
 cancer, elephantia, impetigo.

Diaphœnicon, descriptione Mesuæ.

R. Dactylorum Heiron enucleatorum, ac
 tribus

Solutiua

201

tribus diebus in aceto maceratorum 3
ii. 3 ii.

Penidiorum 3 i. 3 i.
Amygdalorum dulcium 3 v.
Turbith 3 vi.
Scammonæ, id est, diagridii 3 ii.

Zingiberis
Piperis longi
Foliorum Rutæ
Cinnamomi

Macis
Ligni aloës
Anisi

Fœniculi
Dauci

Galangæ ana 3 i. gr. v.
Mellis despumati triplum, hoc est lib. i.
3 iii. 3 vi. 3 i. s.

Fiat secundum artem Electuarium.

Febribus compositis & diuturnis auxi-
liatur: bilem enim flauam & pituitam ducit.
Colicis cruciatibus mirificè confert, item
doloribus uentriculi, & alijs malis ex crudo
humore ortis.

Diaphœnicon in forma solida.

R. Dactylorum infusorum in aceto tribus
diebus ac noctibus, numero vi.

Seminis Leuistici 3 ii.
Pineorum nucleorum
Amygdalorum dulcium ana 3 xv.

Turbith 3 xii.
I 5 Diagridii

Diagridii 3 xi.
 Sacchari candi 3 ii.
 Piperis longi
 Zingiberis
 Foliorum Rutæ
 Cinnamomi
 Macis
 Fœniculi
 Anisi
 Dauci
 Galangæ
 Ligni aloës ana 3 i.
 Sacchari lib. i.
 Fiat confectio in rotulis, secundum artem.

*ISTA confectio solida Diaphœnicon plerisque
 medicis est vsui.*

Diasena, descriptione Nicolai.

R. Senæ 3 iii.
 Auellandarum tostarum numero L
 Serici tosti 3 ii.
 Lapidis Armeni loti 3 i.
 Lapidis lazuli loti 3 iii.
 Sacchari 3 vi.
 Cinnamomi 3 i.
 Charyophyllorum
 Galangæ,
 Piperis
 Spicæ nardi Indicæ
 Ocimi
 Foliorum Charyophyllorum
 Cardamomi

Croc

Croci
Zingiberis
Zedoariæ
Florum Rosmarini
Macropiperis ana 3 ii.
Mellis despumati lib. ii.

LAPIS Armenus est similis lapidi Lazuli, sed non est tantopere cæruleus, sed magis viridis.

FOLIA Charyophyllorum, sunt similia folijs lauri, & odorem atque saporem habent Charyophyllorum, eorum loco sume Charyophyllos ipsos.

¶ Succurrit melancholicis, mania uexatis, & quartana tristitiaque affectis, lienosis & omnibus malis ex atra bile procreatis. sit dosis à 3 v. ad.vii.

Benedicta laxatiua, descriptione Nicolai.

R. Turbith electi
Sacchari ana 3 x.
Diagridii
Esulæ
Hermodaetylorum
Rosarum ana 3 v.
Charyophyllorum
Spicæ nardi Indicæ
Zingiberis
Croci
Saxifragiæ
Macropiperis
Amomi (sumatur acorus uerus eius loco
I 6

204 Lenitiua &

vel calamus aromaticus)

Cardamomi minoris

Seminis Apii

Salis Geminei

Galangæ

Macis

Carui

Fœniculi

Seminis Asparagi

Seminis Rusci, id est, brusci

Granorum solis, id est, millii solis ana 3 i.

Mellis despumati optimi triplum, hoc est
lib. i. 3 vi. 3 iii.

Confice secundum descriptionem.

DOSIS istius electuarij per os sit à 3. iij

ad 3 s. per inferius ab 3 i. ad ij.

PER semen Asparagi & Rusci intellige car-
nem & pulpam eius, reiectis nucleis ossis,

¶ Humores pituitosos, potissimum ad
articulos decumbentes, elicit. A renibus
quoque & uesica purgat.

Electuarium Ele Scop. siue Episcopi,
descriptione Mesue.

R. scammonæ Antiochenæ

Turbith optimi ana 3 vi.

Charyophyllorum

Cinnamomi

Zingiberis

Myrobalanorum Emblicorum

Nucis

Solutiuæ

205

Nucis Muscatæ
Polypodii ana 3 ii. s.
Sacchari 3 vi.
Mellis despumati triplum, id est 3. x. 3 i.

¶ Bilem flauam & pituitam elicit, flatus quoque expellit, doloribus articularum, laterisque prodest, itemque colicis cruciatibus, ad renes etiam & uesicam decumbentes humores expurgat.
Sit dosis ab aur. ii. ad iii. in forma solida á. 3 vi. ad 3 i.

Electuarium de Ppsyllio, descriptione Mesuæ.

R. Succi Buglossæ domesticæ
Succi Buglossæ agrestis
Succi Endiuix
Succi Apii, omnium coctorum & despumatorum ana lib. ii.
Succi fumi terræ 3 iii.
In quibus macerentur per xxiiii. horas subsequentia.
R. Cuscutæ
Anisi
Senæ ana 3 s. M i.
Capilli Veneris
Asari
Spicæ nardi Indicæ ana 3 ii.
Bulliant aliquantulum adiiciendo
Violarum 3 iii.
Ephithymi 3 ii.
Hæc postquâ modicè bulliuerint, colentur

tur, & colaturæ iniiciantur

Psyllii seminis integri ʒ iiiii.

Macerentur per xxiiii. horas, singulis horis agitando, deinde sume expressæ à Psyllio mucilaginis lib. iiiii.

Sacchari albissimi despumati lib. ii. s.

Diagridii in citonio malo affati ʒ iii. s.

Coquantur lento igne ad perfectionem, Ad dendo puluerem

Trochiscorum Diarhodon

Rheubarbari electi ana ʒ i.

Trochiscorum Berberis ʒ s.

Confice secundum artem.

P E R Buglessam domesticam potes intelligere Boraginem, vel magnam illam Italicam Buglossam.

¶ Flauam bilem euocat, febribus ardentibus & curatu difficilibus auxiliatur, dolori capitis & vertigini à biliosorum humorum euaporationibus procreatis, morbo regio, & iecori supra modum calefacto. Sit dosis à ʒ ii. ad vi.

Electuarium rosatum, descriptione Mesuæ.

R. Succii rosarum rubearum perfectarum lib. iiiii.

Sacchari Tabarzet, id est, albi lib. i. s.

Mannæ puræ & recentis ʒ vi.

Scammoniz Antiochenæ ʒ i. s.

Coquantur sensim ad ignem molliusculum, dum ad

Solutiua

207

dum ad mellis consistentiam usque dens-
fescant, deinde insperge
Trochiscorum de Berberis 3 iiii.
Trochiscorum de Spodio 3 i.
Galliae Moschatae verae
Crociana 3 ii.
Reponatur in uase uitreo.

¶ Est cholagogum clemens, ob id salu-
bre biliosis affectibus, arthritidi calidae,
cephalalgiae calidae, uertigini, oculorum
dolori, ictero.

Electuarium de succo rosarum, descrip- tione Nicolai.

R. Succi rosarum rubearum
Sacchari albissimi ana lib. i. 3 iiii.
Diagridii 3 i. 3 iiii.
Sandali rubei
Sandali albi
Sandali citrini ana 3 vi.
Spodii de Ebore 3 iii.
Camphorae 3 i.
Succus rosarum cum saccharo ad iustam con-
sistentiam coquatur, deinde tritae species
adiiciantur.

Hae compositio potest fieri in forma so-
lida.

¶ Expellit flauam bilem citra molestiam
ad morbos articulorum ex biliosis & calidis
humoribus natos, ad febresque tertianas
confert.

sit dosis

Sit dosis à 3 iii. ad. vi.

Diaturbith cum Rheubarbaro, descriptione Montagnana.

R. Turbith optimi
 Hermodactylorum ana 3 i.
 Rheubarbari 3 x.
 Diagridi 3 iiii.
 Sandali albi
 Sandali rubei
 Violarum
 Zingiberis ana 3 i. s.
 Mastiches
 Anisi
 Cinnamomi
 Croci ana 3 s.
 Sacchari albissimi triplum, hoc est, lib. i.
 3 ii. 3 ii.
 Potest fieri in liquida & solida substantia.

¶ Est cholagogum, phlegmagogum, & melanogogum.

Sit dosis ab 3 s. ad i.

Diaturbith maius.

R. Turbith optimi 3 i.
 Diagridii
 Zingiberis ana 3 iiii.
 Cinnamomi
 Charyopyllarum ana 3 ii.
 Galangæ
 Piperis longi

Macis

Solutiua

209

Macis ana 3 i.
 Sacchari albissimi 3 viii. 3 v.
 Ducit phlegmaticos humores, & purgat, & calefacit.

Diaturbith minus, descriptione Zezaris.

R. Turbit albi & gummofi 3 x.
 Zingiberis 3 v.
 Mastiches 3 iii.
 Sacchari albissimi 3 vi. 3 vi.

¶ Leuiter purgat phlegma a stomacho.

Diacartamu, descriptione Arnoldi de Villa noua.

R. Specierum Diatragacanthi frigidi 3 s.
 Pulpæ Citoniorum 3 i.
 Medullæ feminis Cartami 3 iiij.
 Zingiberis albi 3 ii.
 Diagridii 3 iii.
 Turbith albi 3 vi.
 Mannæ granatæ 3 ii.
 Mellis rosati colati 3 i.
 Sacchari 3 viii.
 Hermodactylorum 3 iiiij.
 Sacchari albissimi 3 x 3. iii.
 Fiat in liquida substantia.

Cum autem species reseruare volueris, mel rosatum non conuenit addere. Si autem species alicui daturus es, pro viii. drachmis sacchari, impone Sacchari 3 viii.

PVLPA

PVLPA *sine caro Citoniorum hic requiritur
exiccata.*

¶ Prodest in euacuatione choleræ & phleg-
matis.

*Hiera picra simplex, descriptione Ga-
leni.*

R. Cinnamomi
Xylobalsami (aut succedanei eius
Asari
Spicæ nardi Indicæ
Croci
Mastiches Chiæ ana 3 vi.
Aloes non lotæ 3 centum
Mellis despumati lib. iiii. 3 iiii.

Cum hæc confectio magis confortatiua
quàm solutiua esse debet, cum aloe lota ad-
denda est.

¶ Contra iliosos, putres, marcidosque
humores, qui os ventriculi infederunt, re-
medio est, item ijs quorum faciem pallor
decolorauit, ijs quòque quorum oculis ob-
iecta culicum aut pilorum imagines obuer-
santur, alui recrementa mediocriter mouet,
ad iecur vsque progrediens: lædit eos, qui-
bus iecur calidius exhibet negotium, & sto-
machum iuuat.

Tu fac pil. sit dosis. a 3 i. ad ij cum sac-
charo a 3 iiii. ad 3 i.

Hiera picra cum Agarico.

R. Specierum Hieræ simplicis sine aloe
Agarici

Solutiua

211

Agarici trochiscati ana 3 iiii,
 Aloes non lotæ 3 i.
 Mellis despumati 3 vi.

Hiera picra composita, descriptione Nicolai.

R. Cinnamomi
 Spicæ nardi Indicæ
 Croci
 Schoenanthi
 Asari
 Xyllocassia
 Xylobalsami
 Carpobalsami
 Violarum
 Absinthij
 Epithymi
 Agarici
 Rosarum
 Turbith
 Colocynthis
 Mastiches
 Aloës non lotæ
 Mellis despumati

} quorum loco suman-
 tur succedanea, ut su-
 præ.

ana 3 ij.
 3 x. 3 ij.
 3 viii.

¶ Facit ad diuersas capitis & aurium & ocu-
 lorum distemperantias, stomachum quoque
 optimè purgat. affectiones hepatis emendat,
 splenis duritiem & densitatem emollit & ex-
 tenuat. Renibus & uesicæ prodest, & matri-
 cis distemperantiam emendat.

Hieralogodium, descriptione Nicolai.

R. Pulpæ Colocynthis

Polypodii

Polypodij ana 3 ij.
 Euphorbii
 Polij montani minoris
 Coccognidii ana 3 i. s. gr. vi.
 Absinthii
 Myrrhæ Troglodyticæ ana 3. i. gr. xii.
 Centauræ minoris
 Agarici
 Hammoniæ
 Polii (aut succedanei eius
 Spicæ nardi indicæ
 Scillæ asiatæ
 Diagridii ana 3 i.
 Aloes
 Comarum Thymi
 Cassiæ lignæ
 Chamædryos
 Bdelii
 Prassii ana 3 ii. gr. xiiij.
 Cinnamomi
 Opopanacis
 Castorei
 Aristolochiæ longæ
 Leucopiperis
 Macropiperis
 Melanopiperis
 Croci
 Petroselini Macedonici
 Sagapeni ana 3 s.
 Hellebori nigri
 Hellebori albi ana gr. vi.
 Mellis despumati triplum, hoc est, 3 x.
 3 vi. 3 i. gr. iiii.

QVAEDAM

QVAEDAM exemplaria habent Colocynthidis $\bar{3}$ $\bar{4}$. sed maximo errore. Nos itaque veram compositionem Nicolai Alexandrini sequimur, qui habet hanc proportionem.

COCCOGNIDII debent esse 3 i. s. & gr. xii. si Alexandrinum Nicolaum sequi volumus impressum, qui habet 3. xvii. & hac compositio habet decimam partem Nicolai. Itaque si 3 i. s. & gr. xii. multiplicatur per decem, erunt 3. xvii

NOTA Ξ ii. & gr. xiiii. sunt decima pars drachmarum nouem: in Nicolao autem Alexadrino impresso, non nouem sed undecim legitur: sed hoc factum est uitio librariorum xi. pro ix. ponentium, quamuis impressus codex pro xi. habet. Il id est undecim per cifras scriptum. quod autem legendum sit ix. et non xi. indicat degradatio ponderis in tota hac confectione.

¶ Exterminat diuturnas & inueteratas passiones, id est mania: ad omnes melancholias, epilepsias, scotomaticos, id est, vertiginosos & spumantes caducos, & qui sibi præmordent linguam, cephalalgicos, hemi-cranicos, & qui ita vexantur ex capitalibus commotionibus, vt uideantur quasi dæmonium habere, qui appellantur spatici. Data, ne incendium aut lipotomia generetur corpori, quod superscriptis passionibus subiacet quibus inuitis etiam medetur. Paralyticis & tremulis subuenit: datur in digestis, cardiacis, pleuriticis, hepaticis, pleniticis, elicit menstrua, nephreticos, arthriticos, & ischiadicos subleuat: uenena & enenatas passiones & morsus admodum persanat,

persanat, lepras & varias zermas emendat.
Est autem sine vlllo periculo, neque alias mo-
lestias infert accipientibus, daturque de ea
ter in mense pondus drachmarum trium cū
mulsæ cyathis iij. & salis cochleari.

*Hiera Pachij, ex descriptione Nicolai
Alexandrini.*

R. Stœchados

Marrubij

Chamædryos

Agarici

Colocynthydos ana ℥ x.

Opopanacis

Sagapeni

Petroselini

Mali terræ

Piperis albi ana ℥ v.

Cinnammomi

Spicæ nardi

Myrrhæ

Folii

Croci ana ℥ iiij

Mellis despumati triplum, id est, ℥

cc lxx xv. qui faciunt lib. iij. 3

iiij. ℥ v.

Arida omnia in tenuissimum puluerem
tundito, liquores verò opopanacem, saga-
penum, electa & pura in mortario tundito,
deinde in feruenti mortario cum melle de-
spumato feruenti adhuc vnito, ac reliquis
misceto, cū omnino læuigata fuerint. Cū
uerò mel ad dissoluendos hos liquores acci-
pies,

Solutiu a

215

pies, de suprascripta quantitate sumito, nihil addendo.

MALVM terra, id est, radix Aristolochia rotunda vera.

SCRIBONIVS Largus mirum in modum effert huius Hieræ virtutes, quemadmodum etiam Marcellus. itaque non ab re fuerit tutò ea uti, cum nos eius efficaciam aliquoties experti sumus.

✠ hæc nota significat Romanis scriptoribus denarium, est autem denarius pondus Romanum drachma paulò grauius. Nam drachmæ octo faciunt vnciam, cum denary septem constituent vnciam: non rarò tamen indifferenter pro drachma accipitur, sed malè.

¶ Compositio hæc sanat morbo comitiali correptos, furiosos, scotomaticos, cephalalgicos, facit ad deprauatam in vtranlibet partem. Ad tetanum, & Cynicū spasmus, præcipuè uerò ad pectoris & lateris dolores prodest, ex qualibet causa factos siue latente & occulta, siue manifesta. Prætereà neruorum tensionibus mirificè conuenit, prodest & ad articulare morbum, ad spinam & totius lumborum dolorem: duritias in mammis mulierum cum dolore consistentes, ex toto interdum sanat. Ad stomachicos euidenter conuenit. Remediat enim eos quibus frequenter inacescit cibibus, aut assiduè nauseant, aut saliuæ abundant, præcipuè uerò melancholicis benefacit &c.

Catharticum

Catharticum imperiale, secundum descriptionem Nicolai Alexandrini

R. Diagridii
 Sacchari ana 3 viii.
 Cinnamomi
 Nardi
 Saxifragæ
 Polypodii ana 3 iiij.
 Charyophyllorum
 Zingiberis
 Celticæ, id est, spicæ Celticæ
 Melanopiperis
 Macropiperis
 Cardamomi
 Anomi, eius vice fume nostrum calamum
 aromaticum ana 3 iii.
 Mellis de spumati lib. i. 3 iiij. 3 vii.

SAXIFRAGA, quam Græci describunt, mediam habet figuram & magnitudinem inter Pulegium et Thymum, Germanicè uocatur Steinpolei.

¶ Caput optimè purgat, os bene olens reddit, de stomacho & toto corpore utranque bilem deducit.
 Sit dosiſ a. 3. iij. ad v.

Pulvis medicaminis Turbith, descriptione Auicennæ.

R. Zingiberis albi
 Mastiches ana 3 x.

Turbith

Solutiua

217

Turbith subtiliss. puluerizati 3 x.
Sacchari Tabarzet quantum eorum est.
Commisceantur.

¶ Purgat humores phlegmaticos, datur pueris, mulieribus, senibus; & humidis, delicatis & otiosis.

Puluis Senæ præparatæ, descriptione Montagnanæ.

R. Senæ 3 xii.
Zingiberis
Macis ana 3 iii.
Cinnamomi
Tartari ana 3 i. s.
Hæc in puluerem redacta commisceantur.

¶ Purgat caput mirabiliter.
Dosis 3 i. ante coenam.

Puluis aut Tragea laxatiua.

R. Turbith 3 i.
Zingiberis
Cinnamomi
Mastiches
Galangæ
Cardamomi minoris
Charyophyllorum
Anisi
Hermodactylorum
Diagridij ana 3 s.
K Foliorum

Foliorum Senæ

℥ ii.

Sacchari

℥ iii.

Misceantur in puluerem contrita.

Purgat choleram, phlegma & melancholiam.

Sit dosis a ℥ i. ad ℥ i. cum uino, uel iure,
uel aqua hordei*Puluis sternutatorius.*

R. Radicum Pyrethri

℥ i.

Castorei

℥ s.

Hellebori albi

Hellebori nigri

ana ℥ i.

Maioranæ

M. i.

Misceantur, fiat puluis lege artis.

Nasalia.

R. Calaminthæ

Maioranæ

Radicis Ireos

Seminis Nigellæ

Castorei

Seminis Staphisagriæ

ana ℥ i.

Hellebori albi

Pyrethri

Nucis muscatæ

Myrrhæ rubæ

Euphorbii

ana ℥ ii.

In pulueres singula cōterantur, deinde cum

Ladani ℥ vi. & melle modico formentur nasalia.

Species

Solutiua

219

*Species ad glandes, aut suppositoria
acuta conficienda.*

R. Hellebori albi
Granorum Colocynthidis ana $\bar{3}$ i. s.
Esulæ præparatæ
Hermodactylorum ana $\bar{3}$ i.
Specierum Hieræ picræ simp. Gal. $\bar{3}$ ii.
Misceantur puluerizata.

Suppositoria simplicia.

Conficiantur ex melle & sale.

P I L V L A E.

*Pilulæ Alephanginæ, secundum descri
ptionem Mesuæ.*

R. Cinnamomi
Cubebarum
Ligni aloes
Calami aromatici
Macis
Nucis muscatæ
Cardamomi
Charyophyllorum
Asari
Mastiches
Schœnanthi
Spicæ Indicæ
Carpobalsami aut succedanei eius ana $\bar{3}$ i.
Absinthii sicci

K 2 Rosarum

Rosarum

ana 3 v.

Conterantur grosso modo, & infundantur in aquæ libris duodecim, & coquantur lento igne in duplici uase usque ad consumptionem duarum partium, id est, ad remanentiam tertiæ partis. Deinde exprimantur fortiter, & colentur: in colaturæ libris duabus dissolue Aloes Succotrinæ multoties in uitreo uase lotæ, cum aqua pluuiali, & iterum siccitate lib. i. agitentur simul continuè in sole: deinde addantur pulueres Myrrhæ, Mastiches ana 3 v. Croci 3. iii.

Deinde quod reliquum est colati decocti ex aromatibus, etiam affundito, & exiccantur ad solem uel in stufa, admiscendo subinde quod densatum est, liquido, & linteo puro uas obtegatur, aduersus incidentium muscarum & sordium iniurias. Postremò repōnatur massa, & fiant. Pilulæ parux cum necessitas requirit.

PILVLAE Alephanginae compositæ sunt à Mesue, ut confortent potius stomachum & cerebrum, quàm ut aluum ducant. Propterea aloem toties lotam requirit, & nullum solutiuum medicamentis eis admiscet, sed confortantia omnia, nisi quis solum asarum excipiendum esse contendat.

ISTAE pilule ubique sunt in frequenti usu, sed rarisimè, ut decebat, conficiuntur: nam detrahunt ponderi & numero aromatum, & augent pondus aloes: quidā etiam impurissimam aloem admiscunt, atque ipsius aloes sordes. Porro miror, cur Mesue inbeat ut decoquantur aromata, cum tamē in illa aromata tenuissimis constet virtutibus, quæ facile

Pilulæ

221

facile inter decoquendum resolvuntur. Adeo etiã
ut deinde ipsum decoctũ aut colatura, prorsus non
sapiat aromata quæ incocta fuerant. Sed quia ita
preparari hanc massam voluit Mesue, in nulla re
immutabimus eius placitum.

QVIDAM confectioni huius massæ pilularum
Alephanginarum consulentes, dimidiam aroma-
tum partem cum aqua decoquunt, & aloem in cola-
tura dissolunt: alteram autem partem aromatum
in minutissimum pulverem redactam, inter exsic-
candum massæ admiscunt, non absurda admodum
ratione, si aromata decoctionem sustinerent.

Ventriculum, cerebrum, & sensoria hu-
moribus crassis, putribus, pituitosis pur-
gant, & inde natum dolorem dissipant, ven-
triculum roborant, & concoctionem eius
iuvant.

Sit dosis à 3 ii. ad lii.

*Pilulæ Assaieret, secundum descriptio-
nem Auicennæ.*

R. Specierum Hieræ picræ, descriptione Ga-
leni 3 i.

Mastiches

Myrobalanorum Citrinorum ana 3 s.

Aloes optimæ 3 ii.

Syrupi de Sthœchade q.s. Fiat massa.

¶ Bilem flauam, & pituitam vacant.

Sit dosis ad 3 ii.

K 3 Pilulæ

Pilulæ Arabicæ, secundum descriptionem Nicolai.

R. Aloes optimæ ʒ iii.

Radicis Bryoniæ

Myrobalanorum Citrinorum

Myrobalanorum Chebulorum

Myrobalanorum Indorum

Myrobalanorum Belliricorum

Myrobalanorum Emblicorum

Mastiches

Diagridii

Asari

Rosarum ana ʒ i.

Castorei ʒ iii.

Croci ʒ i.

Succi Fœniculi q. s.

Fiat massa.

Valent ad capitis dolorem, vertiginem, hemicraniamque, lætitiā generant, mentisque vigorem conseruant, uisum acuunt, auditumque amissum reparant, ac stomachum à uitiosis humoribus purgant.

Sit dosis à ʒ i. ad ii.

Pilulæ Arthriticæ siue Artheticæ, de descriptione Nicolai.

R. Hermodactylorum

Turbith

Agarici ana ʒ iii.

Cassia lignæ ueræ

Spicæ nardi Indicæ

Charyo-

Charyophyllorum
 Xylobalsami
 Carpobalsami
 Zingiberis
 Mastiches
 Fœniculi
 Anisi
 Saxifragiæ
 Seminis Asparagi
 Seminis Rusci, id est, brusci
 Rosarum
 Granorum solis, id est, milii soli
 Salis gemmei ana 3 s.
 Aloes optimæ ad pondus omnia
 Succo fœniculi quantum sufficit.
 Fiat massa.

Ex asparagi & Rusci seminibus tantum pulpa illa carnosâ accipi debet, abiectis cornis seminibus, idque semper est observandum.

Valent ad podagram, aliosque articulo-
rum dolores.

Sit dosis à 3 i. ad ii.

*Pilulæ de Agarico, descriptione Me-
sue.*

R. Agarici
 Mastiches ana 3 iii.
 Ireos
 Præpsii ana 3 i.
 Turbith 3 v.
 Hieræ picræ 3 iii.
 K 4 Colocynæ

Colocynthidæ

Sarcocollæ ana 3 ii.

Myrrhæ 3 i.

Sapæ quantum sufficit.

Fiat massa.

E G O consulerem ut Hiera picra nondum melle commista acciperetur, hoc est species eius aromatica cum aloe tantum mista: intelligenda autem est Hiera picra simplex Galeni.

S A P Aest mustum optimum ad tertias decoctum.

Auxiliantur Asthmaticis, & aliis thoracis uitiis à crassis & pituitosis humoribus natis.

Sit dosis à 3 i. ad lii.

Pilulæ Aureæ, secundum descriptionem Nicolai.

R. Aloes

Diagridii ana 3 v.

Rosarum

Seminis Apii ana 3 ii. s.

Anisi

Fœniculi

Mastiches ana 3 i. s.

Crocī

Pulpæ Colocynthidis ana 3 i.

Mucilaginis Tragacanthæ q. s.

Fiat massa.

Caput expurgant, aciem oculorum exa-
cuunt, flatus uentriculi & intestinorum
dissol-

Pilulæ

225

diffoluunt, ac citra molestiam aluum deiciunt.

Sit dosis à 3 i. ad ii.

Pilulæ Aggregatiuæ, secundum descriptionem Mesuæ.

R. Myrobalanorum Citrinorum

Raued Seni ana 3 iiij.

Succi Eupatorii

Succi Absinthii ana 3 ii.

Diagridii

3 vi.

Myrobalanorum Chebulorum

Myrobalanorum Indorum

Agarici

Colocynthidis

Polypodii ana 3 ii.

Turbith optimi

Aloes ana 3 vi.

Mastiches

Rosarum

Salis gemmei

Epithymi

Anisi

Zingiberis ana 3 i.

Electuarii de succo rosarum Mesuæ q. s.

Fiat massa.

RAVED Seni, id est, Rhabarbarum orientale optimum.

SVCCI Eupatorii & absinthii debent esse inspissati, ut Aloe,

PER Eupatorium hoc loco intelligendum est Eupatorium quod Mesuæ describit, quod idem est

K 5 cum

cum Gratiola. Germanicè uocatur vreyfaurin.
copiosè nascitur ad Albin. igitur hic erit facien-
dus eius succus.

Valent ad diuturnas febres, & uitia capi-
tis, uentriculi, & iecinoris. Humores item bi-
lios & pituitosos educunt.

Sit dosis a . 3 i. ad ii.

*Pilulæ Benedictæ, descriptione Nico-
lai.*

R. Specierum Benedictæ laxatiuæ 3 vi.
Mellis rosati quantum sufficit.
Fiat massa.

Humores pituitosos, potissimum ad ar-
ticulos decubentes eliciunt, à renibus quo-
que & uesica purgant.

Pilulæ Cochiae, descriptione Rhafis.

R. Specierum Hieræ picræ Rhafis 3 x.
Colocynthidæ 3 iii. 3 i.
Scammonæ 3 ii. s.
Turbith
Stœchadis ana 3 v.
Syrupi de Stœchade quantum sufficit.
Fiat massa.

STOECHAS cùm simpliciter & indefinite
ponitur, semper est intelligenda Stœchas Arabica.

¶ Cephalica rectius appellantur, quòd
scilicet caput magna efficacia expurgent,
ex eoq;

Pilulæ

227

ex eoque ac nervis humores crassos eua-
cuent.

Sit dosis a 3 i. ad ii.

*Hiera picra Rhasis ad faciendum pilu-
las Cochias.*

- R. Rosarum rubearum
- Spicæ nardi Indicæ
- Mastiches
- Xylobalsami
- Carpobalsami } aut succedaneorum
- Cinnamomi } eorum
- Xylocassia ueræ
- Asari, uidelicet radicum eius ana 3 i.
gr. vi.
Aloes 3 vi. 3 ii.

Pilulæ de Colocynthide, descriptione

Mesue.

- R. Pulpæ Colocynthidæ 3 vi.
- Myrobala. nigrarum, id est, Indarum
- Myrobala. Citrinarum
- Sagapeni
- Bdellii mollis
- Sarcocollæ ana 3 v.
- Aloes 3 vii.
- Nigellæ
- Cymini Carmeni
- Origani Persicii
- Nasturtii albi
- Salis gemmei
- Absinthii

K 6 Succ

Succi porri, quantum sufficit.
Fiat missa.

CYMINVM *Carmenum, id est orientale, ex
Carmania regione.*

ORIGANVM *Persicum, id est quod Creticum
Origanum, & est Maiorana simile.*

NASTURTIVM *album, id est, Thlaspi, Ger-
manica vnegekressen, significat etiam Merretich.*

Valent ad affectus pituitosos & melan-
cholicos, ut albos curatu difficiles, & iun-
cturarum dolores.

Sit dosis à 3 i. ad ii.

*Pilulæ de Eupatorio maiores, descri-
ptione Mesuæ.*

R. Myrobalanorum Citrinorum

Succi Eupatorii Mesuæ

Succi Absintii ana 3 iii.

Raued Seni, id est, Rheubarbari 3 iii.

Mastiches 3 i.

Croci 3 s.

Aloes bonæ 3 v.

Succi Endiuix quantum sufficit.

Fiat massa.

Mirificè profunt in febribus intermit-
tentibus biliosis, morbo regio, iecinorisque
obstructionibus.

Sit dosis ad 3 ii. cum aqua casei.

*Pilulæ de Euphorbio, descriptione Me-
suæ.*

R. Eu-

Pilulæ

229

R. Euphorbii

Colocynthidæ

Agarici

Bdellii mollis

Sagapeni

Aloes

ana 3 ii.

Succi porri quantum sufficit.

Fiat massa.

¶ Ad emittendam hydropicorum flauam aquam, & materiam tumoris discutiendam ualent: opem quoque afferunt lumborum doloribus, & podagræ humida causa concitata.

Sit dosis à 3 s. ad i.

Pilulæ Fœtidæ maiores, descriptione

Mesuræ

R. Sagapeni

Hammoniæ

Opopanacis

Bdellii mollis

Colocynthidæ

Seminis Rutæ

Aloes

Epithymi

ana 3 v.

Hermodactylorum

Esulæ minoris

ana 3 ii.

Scammoneæ

3 iii.

Cinnamomi

Spicæ nardi Indicæ

Croci

Castorei

ana 3 i.

Turbith

3 iii.

Zingi-

Zingiberis 3 i. s.
 Euphorbii 3 ii.
 Succus porri quantum sufficit.
 Fiat massa

¶ Vacuant Pituitam crassam, crudam, ob
 id conferunt affectibus inde natis, arthriti-
 di, podagræ, gonagræ, dolori spinæ, & alia-
 rum iuncturarum, uentriculi, colico, alphis,
 elephantia, & albaras.
 Sit dosis 3 ii.

*Pilulæ Fœtide, secundum descriptio-
 nem Rhafis.*

R. Specierum Hieræ picræ Rhafis 3 x.
 Colocynthidæ interioris 3 v.
 Euphorbii 3 ii. s.
 Castorei
 Piperis
 Asæ fœtidæ
 Sagapeni
 Opopanacis
 Seitaragi
 Sinapis ana 3 ii.
 Centauræ minoris
 Elaterii ana 3 v.

Gummi, siue lacrymæ & liquores omnes
 densati, in succo Rutæ q. s. dissoluantur, de-
 inde admistis reliquis fiat massa.

SEITARAGI siue Scytari Indum, est herba
 similis Thlaspi maioris, id est, Merrettich, Lati-
 nis uocatur Lepidium maius. Germanicè, Roskres-
 sen, Pfefferrvutz, Romischkressen & Maurkres-
 sen;

Pilulæ

231

sen; accipiēda autem sunt radices eius aut semina.
ELATERIVM, id est, succus fructuum Cucu-
meris asinini exiccatus.

Pilulæ de Fumo terræ, descriptione

Auicennæ.

R. Myrobalanorum Citrinorum

Myrobalanorum Chebulorum

Myrobalanorum Nigrarum, id est, Indarum

ana 3 v.

Aloes 3 vii.

Scammoneæ 3 v.

Succi fumi terræ clarificati quantum suffi-
cit, vt formetur ter hæc massa, nam cum
primò fuerit siccata massa, plus succi est ad-
dendum & rursus exiccetur, idq; tertio est
faciendum.

¶ Educunt è corpore humores biliosos,
acres & salsos, ideoq; aduersus omnia cutis
uitia valent.

Sit dosis a 3 i. ad ii.

Pilulæ de Hermodactylis maiores, de- scriptione Mesuæ.

R. Hermodactylorum

Myrobalanorum Citrinarum

Aloes

Turbith

Colocynthidæ

Bdellii mollis

Sagapeni ana 3 vi.

Gastorei

Castorei
 Sarcocollæ
 Euphorbii
 Opopanaci
 Seminis Rutæ
 Seminis Apii ana 3 iii.
 Croci 3 i. s.
 Succī caulium quantum sufficit.
 Fiat massa.

¶ Aduersus podagram & arthritin profunt.

Sit dosis ab 3 i. ad ii.

Pilulæ Indæ, descriptione Haly.

R. Myrobalanorum nigrarum, id est, Indarum
 Hellebori nigri
 Polypodii ana 3 v.
 Thymi
 Epithymi
 Stœchados ana 3 vi.
 Agarici
 Lapidis Lazuli loti
 Colocynthidæ
 Salis Indi (aut salis gemmei) ana 3 iii.
 Succī Eupatorii inspissati
 Spicæ Indicæ ana 3 ii.
 Charyophyllorum 3 i.
 Hieræ picræ simplicis Galeni 3 xii.
 Succī Apii quantum sufficit.
 Fiat massa.

Valent ad affectus melancholicos, can-
 crum,

Pilulæ

233

crum, elephantiam, albos nigros curatu
difficiles, melancholiam morbum, & inde
ortum tumorem & mærorem, quartanam,
icterum, splenicum, & splenis dolorem.
Sit dosi a. 3 ii. ad aur. ii.

Pilule Hiere simplicis Galeni.

R. Aloes 3 1
Cinnamomi
Xilobalsami (aut succedanei eius)
Asari
Spicæ nardi Indicæ
Croc
Mastiches Chiæ ana 3 iii.
Mellis rosati quantum sufficit.
Fiat massa.

¶ Aduersus uitia ventriculi ex humoribus
biliosis & pituitosis nata, prosunt.

Pilule de Hiera composita, descriptio ne Nicolai.

R. Cinnamomi
Spicæ nardi Indicæ
Croc
Schoenanthi
Asari
Xylocassia
Xylobalsami
Carpobalsami } aut eorum succeda-
Violarum } neorum.
Absinthii
Epithymi

Epithymi

Agarici

Rosarum

Turbith

Colocynthidæ

Mastiches

ana ʒ ii.

Aloes

3 x. ʒ ii.

Fiat massa cum aqua Endiuizæ.

¶ Opẽ ferunt vitijs capitis, neruorumq;
ab humoribus pituitosis procreatis

Pilulæ Hieræ cum Agarico.

R. specierum Hieræ simplicis Galeni

Agarici trochiscati ana ʒ iii.

Aloes bonæ ʒ i.

Mellis rosati quantum sufficit.

Fiat massa.

¶ Auxiliantur & stomachicis, asthmaticis,
& aliis stomachi & thoracis vitiis a crassis
& pituitosis humoribus natis.

*Pilulæ de lapide Lazuli siue Cyaneo.
descriptione Mesuæ.*

R. Lapidis Lazuli abluti ana vi.

Epithymi

Polypodii ana ʒ viii.

Scammoneæ

Hellebori nigri

Salis Indi, aut gemmei ana ʒ ii. s.

Agarici ʒ viii.

Charyophil-

Pilulæ

135

Caryophyllorum

Anisi ana 3 iii.

Specierum Hieræ simplicis Galeni 3 xv.

Succi Endiuixæ quantum sufficit.

Fiat massa.

¶ Valent ad affectus melancholicos, & bile vsta natos.

Sit dosis ad 3 ii. cum aqua casei.

Pilulæ de lapide Armenio, descriptione Mesuæ.

R. Lapidis Armenii loti & præparati

Hieræ picræ ana 3 v.

Epithymi

Polypodii ana 3 viii.

Scammonæ coctæ in Citonio 3 iii.

Charyophyllorum 3 ii.

Salis Indi aut gemmei 3 i. s.

Cum succo Endiuixæ conficiatur massa.

¶ Melancholiam, & bilem vstam multiplicem utranq; elementer uacuant, ob id morbis inde natis conferunt.

Sit dosis ad 3. ii. cum aqua casei.

Pilulæ de Mezereo, descriptione Mesuæ.

R. Foliorum Mezerei præparatorum 3 v.

Myrabolanorum Citrinarum 3 iii.

Myrobalanorum Chebulorum 3 iii.

Confice cum Thereniabin & Tamarindis in aqua Endiuixæ dissolutis ana q. s.

THERENIABIN

THERENIABIN *sive Tereniabin, est man-
na orientalis, quæ Græcis vocatur Drosomeli &
Acromeli.*

¶ Serosum excrementum valenter purgât,
seu aquas, ob id hydropem iuuant.
Sit dosis ad 3 i.

*** Pilulæ de Hermodactylis minores de-
scriptione Mesuæ.**

R. Hermodactylorum 3 v.
Scammoneæ. 3 ii. s.
Mirabolanorum citrinorum 3 iii.
Rosarum. 3 ii.
Aloes 3 x.
Confice cum cathartico rosato.

MATERIAM *ex iuncturis biliosam præfer-
tim uacuant, sed & pituitosam ob id calide ar-
thritidi conducunt, sed etiam frigida.*

Pilulæ assaieret cum agarico.

R. Specierum assaiere t. 3 iiij.
Agarici electi. 3 ii.
Et cum Syrupo de stœcade conficiantur.

BILIOSOS, & pituitosos uacuant. auxilian-
tur asthmaticis, & alijs thoracis uitjs a crassis,
& pituitosis humoribus natis.

**Pilulæ Lucis maiores, descriptione Me-
suæ.**

R. Rosarum
Violarum

Violarum
 Absinthij
 Colocynthidæ
 Turbith
 Cubebæ
 Calami aromatici
 Nucis Muscatæ
 Spicæ nardi Indicæ
 Epithymi
 Carpobalsami
 Xylobalsami
 Seselios
 Seminis Rutæ
 Sœnanthi
 Mastiches
 Asari
 Charyophyllorum
 Cinnamomi
 Anisi
 Fœniculi
 Apij
 Cassiæ lignæ, uidelicet ueræ
 Croci
 Macis
 Myrobalanorum Citrinarum
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobalanorum Indarum
 Myrobalanorum Belliricorum
 Myrobalanorum Emblicorum
 Rued sen. i. Rheubarbari
 Agarici
 Senæ
 Euphrasiæ
 Aloes succotrinæ ad pondus omnium, id
 est

} aut eorum succeda
 } reorum.

ana 3 ii.

ana 3 iiii.

ana 3 v.

3 vi.

238

Pilulæ

est 3 xi. & 3 ii.
 Succī Foeniculi quantum sufficit.
 Fiat massa.

¶ Excrementa capitis pituitosa educunt,
 uisumque roborant.
 Sit dosīs a. 3 i. ad ii.

*Pilulæ Lucis minores, descriptione
 mesue.*

R. Xylobalsami } aut eorum succedaneo
 Carpobalsami } rum ana 3 i.
 Chelidonix, uidelicet maioris radicū 3 v.
 Rosarum
 Violarum
 Absinthii
 Euphrasix ana 3 iii.
 Senæ
 Epithymi
 Myrobalanorum Citrinarum
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobalanorum Indarum
 Myrobalanorum Belliricorum
 Myrobalanorum Emblicorum
 Agarici.
 Colocynthidæ
 Schœnanthi
 Lycii
 Lapidis Lazuli loti ana 3 iii. s.
 Aloes optimæ ad pondus omnium
 Succī Foeniculi aut Chelidonix quantū suf-
 ficit. Fiat massa.

Idem

Pilulæ

239

¶ Idem quod priora possunt, atram tamen bilem magis vacuant.
Sit dosiſ a. 3 i. ad ii.

Pilulæ Mastichinæ.

R. Mastiches 3 ii.

Aloes 3 v.

Agarici 3 i. s.

Infundatur Agaricus in aceto & oxymel le simplici per diem & noctem, & rursum exiccetur, deinde formetur massa cum succo Artemisiæ.

Pilulæ Mastichinæ Petri de Abano, siue Conciliatoris.

R. Mastiches 3 iiii.

Agarici optimi 3 iii.

Aloes electæ 3 x.

Confice cum syrupo de Stœcade.

¶ Præseruant stomachum ab omni ægritudine, leniter purgant, & maximè confortant, & non permittunt humores corrumpi, & qui eis utuntur, præseruantur à doloribus stomachi, capitis, uentris, & matricis: conferunt tristibus & melancholicis, & vitia matricis corrigunt.

Sit dosiſ a 3 i. ad iij.

Pilulæ de Aloe & Mastiche, descriptione Nicolai.

R. Aloes 3 i.

Mastiches

Mastiches

3

s.

Caryophyllorum

Rosarum rubearum

Croci

Diagridii

ana

3 ii.

Conformetur massa cum succo Fœniculi
aut Absinthij.

¶ Respiciunt virtutem naturalem: pur-
gant incolumiter stomachum a phlegmate,
& a cholera.
Sit dosis ad 3 ii.

Pilulæ de Aloe lota.

R. Aloes lotæ cum succo rosarum rubea-
rum

3 i.

Agarici trochiscati

3 iii.

Mastiches

3 ii.

Specierum Diamoschi dulcis

3 s.

Cû vino Maluatico cogantur in massam.

¶ Ventriculum, cerebrum, visceta reli-
qua, oculos, vterum putribus humoribus
purgant, & roborant.
Sit dosis ad 3 ii.

*Pilulæ de Rhabarbaro, descriptione
Mesuæ.*

R. Raved Seni. i. Rheubarbari

3 iii.

Succi Glycyrrhizæ

Succi Absinthij

Mastiches

Pilulæ

241

Mastiches ana 3 i.
 Myrobalanorum Citrinarum 3 iii. s.
 Seminis Apii
 Seminis fœniculi ana 3 iii. s.
 Trochiscorum diarhodon 3 iii. s.
 Hieræ picræ simplicis 3 x.
 Aquæ fœniculi quantum sufficit.
 Fiat massa.

¶ In febribus diuturnis, iecinoris obstru-
 ctionibus, & aquæ inter cutem initiis confe-
 runt.

Sit dosis ad 3 ii.

Pilulæ pestilenciales Ruffi, quæ alias de tribus uocantur.

R. Aloes electæ 3 ii.
 Myrrhæ optimæ
 Croci synceri ana 3 i.
 Confice cum uino aromatico.

¶ Mirificè aduersus pestiferæ luis contagia
 populatim grassantia pollent. Humores e-
 tiam ventriculo immerfos educunt.

Pilulæ de Sarcocolla, descriptione Me- sue.

R. Sarcocollæ 3 iii.
 Turbith 3 iii.
 Colocynthidæ
 Zingiberis ana 3 i. s.
 Salis gemmei 3 i.

L. Aquæ

Aquæ Rosarum quantum sufficit.
Fiat massa

Pituitam vacuant, ob id pituitosis affectibus commodant.

Sit dosis à 3 i. ad ii.

Pilulæ sine quibus esse nolo, descriptione Nicolai.

R. Aloes optimæ lotæ 3 xiiii.
Myrobalanorum Citrinarum
Myrobalanorum Chebulorum
Myrobalanorum Nigrarum, id est, Indarum
Myrobalanorum Bellericorum
Myrobalanorum Emblicorum
Rheubarbari
Mastiches
Absinthii
Rosarum
Violarum
Senæ
Agarici
Cuscutæ ana 3 i.
Scammoneæ præparatæ 3 vi. s.
Dissoluatur scammonia in succi Fœniculi
sufficienti, & cum hac dissoluta Scammo-
nea formetur massa.

¶ Mirabiliter purgant choleram, phlegma,
& melancholiam: valent propriè ad catara-
ctas & obscuritates oculorum, visum custo-
dientes: & aurium dolorem sanant: iliofis
conferunt.

Sit dosis

Pilulæ.

243

Sit dosiſ à 3 i. a i ii.

Pilulæ Stomachicæ Alkindi.

R. Myrobalanorum Citrinarum
Myrobalanorum Nigrarum
Myrobalanorum Chebulorum ana 3 iii.
Rosarum
Maſtiches ana 3 ii.
Cardamomi
Ligni aloes
Sandali citrini
Cubabarum
Charyophyllorum
Schœnanthi
Nucis muſchatae ana 3 ii.
Raued Seni.i. Rheubarbari 3 s.
Turbiti 3 vii.
Aloes ad pondus omnium. Fiat maſſa.

¶ Cerebrum, & ventriculum corruptis
humoribus purgant, ventriculum robo-
rant, coctionem iuuant, appetentiam exci-
tant.

Sit doſiſ ad 3 ii.

*Pilulæ Stomachicæ, deſcriptione Me-
ſue.*

R. Myrobalanorum Citrinarum
Aloes
Turbiti ana 3 x.
Rosarum
Spicæ Indicæ
L 2 Maſtiches

244

Pilulæ

Mastiches ana 3 ii. s.
 Anisi 3 i. s.
 Sâlis Indi aut salis gemmei
 Croci ana 3 i.
 Formetur massa cum succo Absinthii.

¶ Biliofos & pituitosos vacuant humores, eos potissimum qui caput & ventriculum obsident.

Sit dosis à 3 i. ad ii.

Pilulæ Imperiales magistrales.

R. Cinnamomi
 Amomi, leius loco sumatur acorus verus
 Anisi
 Mastiches
 Cardamomi minoris
 Zingiberis
 Zeduaræ
 Maceris
 Nucis Muschatæ
 Charyophyllorum
 Croci
 Cubebæ
 Ligni aloes
 Turbethi
 Tereniabin, id est, Mannæ
 Agarici
 Foliorum Senæ
 Myrobalanorum Citrinorum
 Myrobalanorum Chebulorum
 Myrobalanorum Indorum
 Myrobalanorum Belliricorum
 Myroba-

Myrobalanorum Emblicorum

Rhapontici veri, id est, Rheubarbari ad pondus omnium.

Aloes quantum totum æquat.

Conficiantur cū Sirupo rosato aut violato.

¶ Modicū soluunt & plurimum confor-
tant stomachum, & omnia intestina frigida:
muniunt virtutes naturales, remouent frigi-
ditatem, clarificant sanguinem & spiritum.
Sit dosis ad 3. iii.

*Pilulæ de opopanaco, descriptione Me-
sue.*

R. Opopanacis

Hermodytylorum

Sagapeni

Bdellii mollis

Ammoniacy

Colnecynthidos

Croci

ana 3 v.

Castorei

Myrrhæ rubeæ

Zingiberis

Piperis, id est, nigri

Macropiperis

Cassie lignæ

Myrobalanorum Citrinorum

Myrobalanorum Indorum

Myrobalanorum Belliricorum

Myrobalanorum Emblicorum ana 3 i.

Scammonæ

3 ii.

Turbethi

3 iii.

Aloes

3 xii.

L 3

Cogantur

Cogantur in massam cum infusione gummi
in aqua caulium.

¶ Valent ad paralyfim, spasum cyni-
cum, gonagram, podagram, & aliorum ar-
ticulorum dolores, morbosque partium ner-
uosarum frigidos.

Sit dosis ad 3 ii. cum eius aqua

*Pilulæ de quinque generibus Myroba-
lanorum, descriptione Nicolai.*

R. Quinque generum Myrobalanorum

Agarici

Diagridii

Colocynthidos

Senæ

ana 3 s.

Epithymi

Turbethi

Anisi

Marathri

Maltiches

Lapidis Lazuli præparati ana 3 ii. gr. v.

Aloes

3 i.

Formetur massa cum succo Absinthii.

Educunt humorem cholicum, phleg-
maticum, & melancholicum, & clarificant
sanguinem.

Sit dosis ad 3 ii.

*Pilulæ de octo rebus siue Optomere,
descriptione Nicolai.*

R. Aloes

Diagridii

Pilulæ.

247

Diagridii ana 3 ii.

Interioris Colocynthidos

Epithymi

Agarici

Mastiches

Dauci Cretici

Myrobalanorum Chebulorum

Abfinthii ana 3 i.

Cum succo Solani conformetur massa.

Purgant humores crassos à capite, vi-
sum clarificant, & cataractas oculorum pro-
hibent.

Sit dosis ad 3 ii.

*Pilulæ de Serapino, descriptione Me-
sue.*

R. Sagapeni

Ammoniæ

Opopanacis

Bdellii

ana 3 ii. s.

Seminis Apii

Ammios

Hermelæ, id est, seminis rutæ sylvestris

Anisi

ana 3 i.

Acori, id est, calami aromatici

Cassiæ lignæ ueræ

Calaminthæ

Spicæ Indæ

Centaurii, id est, minoris

Polii

Costi

Salis gemmei

ana 3 s.

Aloes

3 vi.

L 4

Colocyn-

Colocyntidos 3 v.
Cogantur in massam cum aqua aut succo
Matricariæ

NOTATO, ingreditur secundum Mesue sata-
ragum Indum, sed Clementius Clementinus loco
eius posuit Cassiam ligneam.

Pollent ad ischiadem, podagram, & re-
liquarum iuncturarum dolorem, ac etiam
yteri, mensesque promouent.
Sit dosis à 3. s. ad i.

Pilulæ de Bdellio maiores, Mesue.

R. Bdellii 3 xii.
Ammios 3 iii.
Myrobalanorum Chebulorum
Myrobalanorum Indorum
Myrobalanorum Belliricorum
Myrobalanorum Emblicorum
Auellanarum adustarum
Succini aut Karabæ ana 3 ii. s.
Maceretur Bdellium in succo foliorum Por-
ri, & conficiatur massa.

Valent ad fluxum hæmorrhoidum & ul-
cerum in eis, ad menses immodicos.
Sit dosis ad 3. ii. ad aur. ii.

*Pilulæ de Cynoglossa, descriptione Ni-
colai.*

R. Cynoglossæ
Opii

Seminis

Pilulæ

249

Seminis hyoscyami [ana 3 iiij.
Myrrhæ Troglodyticæ 3 v.
Thuris masculi 3 v.
Charyophyllorum 3 ii.

Cinnamomi
Styracis rubei ana 3 ii.

Cum aqua rosarum conficiatur massa.

¶ Magnam vim obtinent in tenuibus sistendis distillationibus, ac doloribus mitigandis.

Pilulæ Bechiæ.

R. Pineorum nucleorum
Amygdalarum amararum ana 3 i. s.

Glycyrrhizæ 3 vi.
Succi glycyrrhizæ 3 iiij.

Cum aqua rosarum conformetur massa.

¶ Aduersus tussim ueterem pollutam, & gutturis ac faucium asperitatem.

Pilulæ Alephanginæ, descriptione Valerij Cordi.

R. Myrobalanorum Chebulorum
Myrobalanorum Citrinorum
Myrobalanorum Indarum
Myrobalanorum Belliricorum
Myrobalanorum Emblicorum ana 3 i.

Acori veri

Galangæ

Zedoariæ

Doronici Romani

Radicularum Asari

L s Dictamn

Dictamni nostratis radicum

Abfinthii

Rosarum ana 3 iiii.

Contundantur omnia grosso modo, & Myrobalani per se macerentur prius in aquæ clarissimæ fontanæ lib. iiii. per horas xxiiii. deinde coquantur, donec ferè tertia pars aquæ sit in uaporem resoluta, postea coque etiam radices & aromata lento igne in duplici uase, cum aquæ clarissimæ lib. vi. & affunde his antea coctas Myrobalanos cū suo iusculo, ultimò rosas adiiciendo coquantur usque ad tertias, colentur postea fortiter exprimendo. hinc in colatura dissolue

Aloes optimæ & loræ, & rursus exiccata lib. iiii.

Ponantur omnia in uitrea patina ad solem aut in stufam, & agitentur sæpissimè, ut cō crescens in margine Aloe, liquido commisceatur: cū verò mellis spissitudinem fuerint consecuta, tunc adde sequentium specierum puluerem minutissimè tritum.

R. Galangæ

Cyperī

Zedoariæ

Doronicī

Ligni aloes

Cinnamomi

Schœnanthi

Nardi Celticæ radicularum

Nucis Muscatæ

Macis

Cubebarum

Carda-

Sirupi

251

Cardamomi
Charyophyllorum ana 3 iiii.
Mastiches
Succini, idest, Karabe ana 3 vi.
Myrrhæ
Croc ana 3 iiii.

Agitentur optime cum Aloe species, &
& fiat massa cum diligencia.

MIROBALANI omnes hoc pondus debent ha-
bere exemptis nucleis siue lignis.

PILVLAE istæ Alephangine sunt efficaces,
imò efficaciores prioribus: relinquimus tamen u-
nicuiq; liberum arbitrium, alterutram uel utran-
que componendi.

HOC loco nõ debet poni Dictamnus Creticus,
sed radices Diptamni, quæ uulgo in usu sunt, &
propriè cortex radicum eius. Germanicè uocatur
Aschvrtz, propterea quod folia eius sunt simi-
lia Fraxino arbori, & hac est uera Fraxinella.

S I R V P I.

Sirupus de duabus radicibus.

R. Radicum Petroselini
Radicum Fœniculi ana 3 iiii.
Aquæ quantum sufficit.
Sacchari clarificati lib. ii.
Coquantur secundum artem.

Sirupus de quinque radicibus.

R. Radicum Apii
L. 6 Radicum

Radicum Fœniculi

Radicum Petroselini

Radicum Rusci

Radicum Asparagi ana ʒ iiiii.

Aquæ quantum sufficit.

Sacchari lib. iiiii.

Coquantur secundum artem.

¶ Confert febribus pituitosis & biliosis, & incipientibus.

Sirupus Acetosus Simplex, descriptione Mesuæ.

R. Aceti uini lib. iii.

Sacchari clarificati in aqua lib. v.

Coquantur secundum artem.

¶ Est communis ad omnem materiam, digerit choleram, phlegma, & melâcholiâ, rationeq; aceti attenuat crassos humores, incidit uiscosos, duros mollit, ineptos euellit, ubique penetrat, oppilationes aperit, prouocat urinam, putredini resistit, & corrigit malitiam humorum, idcirco in febribus pestiferis iuuat: sed ratione remissæ frigiditatis, tenues & subtiles humorum partes inspissat, adæquat, calorem refrigerat, viscera lenit, & sitim sedat.

Sirupus Acetosus compositus, descriptione Mesuæ.

R. Radicum Fœniculi

Radicum Apii

Radicum

Sirupi

253

Radicum Endiuia ana \bar{z} iii.
 Seminis Anisi
 Seminis Fœniculi
 Seminis Apii ana \bar{z} i.
 Seminis Endiuia \bar{z} iiiii.
 Aquæ quantum sufficit
 Sacchari optimi lib. iii.
 Aceti acerrimi lib. ii.

Bilem crassam & auulsa difficilem, ac pituitam incidit, terget; obstructa hepatis, lienis, renum, aperit.

Sirupus acetositis Citri, descriptione Mesuæ.

R. Acetositis mali Citri per pannum destillatæ lib. vi.
 Sacchari albissimi lib. iii.
 Coquantur secundum artem.

RARO habent pharmacopola Sirupum acetositis Citri uerum: nam plerunque uenditur pro eo Sirupus Citreorum conditorum. Porro cum quis bene conficere uoluerit, oportet ut per filtrum aut pannum destilletur acetositas Citriorum, sine ulla ui aut expressione, alioquin coagulatur, cum refixerit, Sirupus.

Aestum ac feruorem bilis fluxæ, febrium que ardentium, & pestilentialium mitigat, sitim quoque vehementem restinguit.

Sirupus

Sirupus Acetositis Limonum.

R. Acetositis limonum maturorum per-
 filtrum destillatæ lib. vi.
 Sacchari albissimi lib. iii.
 Coquantur secundum artem.

¶ Vehementius infrigidat & penetrat,
 quam Sirupus acetositis Citri: & valet
 contra putrefactionem, contra uermes, ue-
 hementiam caloris febrilis, & alios crudos
 humores.

Sirupus Aranciorum acetosorum.

R. Succi Aranciorum acetosorum per pan-
 num aut filtrum distillati lib. vi.
 Sacchari albissimi lib. iii.
 Coquantur secundum artem.

AD hunc modum potest etiam fieri ex succo
 Aranciorum dulcium.

*Sirupus de Agresta, descriptione Me-
 sue.*

R. Agrestæ lib. v.
 Sacchari clarificati lib. iii. s.
 Coquantur secundum artem.

AGRESTA est succus uuarum immaturarum,
 qui Græcè uocatur Omphacium, & inspissatus ser-
 uatur: hoc autem loco recipienda est Agresta, non
 dum ad spissitudinem decocta.

Agresta exprimi debet ex generosissimis uuis,
 apud nos paulò ante maturitatem.

In

Sirupi

255

¶ In magnis æstibus ad sitim restringen-
dam mirifice confert, vomitum & alui pro-
fluuium biliosum sistit, febribus biliosis suc-
currit, grauidarum vomitum etiam reprimi-
t, ac uentriculum earundem firmat, uene-
nisque aduersatur.

Sirupus de Pomis, descriptione Mes- sua.

R. Succi pomorum dulcium
Succi pomorum acetosorum ana lib. v.
Coquantur, despumentur & colentur, de-
inde adde
Sacchari lib. iiii.
Coquantur secundum artem.

SVCCVS exprimendus est ex optimis pomis sive
ue malis, qualia sunt quæ vveynlinge siue vveym-
seurlen uocantur, in acetosorum genere: ex dulci-
bus etiam sapidissima sunt eligenda.

¶ Cor imbecillum roborat, ob id syn-
copen & cordis tremorem sanat.

Sirupus Granatorum dulcium descri- ptione Mesua.

R. Succi Granatorum dulcium lib. v.
Sacchari albisissimi lib. iii.
Coquantur secundum artem.

MALE hodie faciunt Sirupum granatorum,
indifferenter cum dulcibus acetosa granata miscen-
tes.

tes: oportet enim vtrunque Sirupum tam acetosum quam dulcium granatorum seorsim conficere, nam diuersis morbis, morborumque accidentibus medentur.

¶ Sitim, tussim & pleuritidem iuuat.

Sirupus Granatorum acetosorum, de descriptione Mesuæ.

R. Succi granatorum acetosorum lib. v.
Sacchari albissimi lib. iii.
Coquantur secundum artem.

Febres biliosas, & quæ ex pituitosis inflammationem multam inuehunt, iuuat.

Sirupus Dinarij siue de Bizantijs simplex, de descriptione Mesuæ.

R. Succi Endiuixæ
Succi Apii ana lib. ii.
Succi Lupuli
Succi Buglossæ domesticæ, aut syluestris
ana lib. i.
Succi depurentur & despumentur dum maneant lib. iiii.
Sacchari optimi lib. ii. s.
Coquantur cum facilitate, donec fiat Sirupus.

QVIDAM differentiam faciunt inter Sirupū Dinarj & de Bizantijs, alterum simplicem, alterum compositum vocantes. Sed nos simplicis & compositi

Sirupi

257

*compositi nomine distinguimus, utrunque Dinarum
sive de Bizantijs appellantes.*

¶ Humores crassos & lentos incidit at-
que extenuat, obstructions aufert, mor-
boque regio succurrit.

*Sirupus de Bizantijs compositus, de-
scriptione Mesue.*

R. Succi Endiuia uerae

Succi Apii

ana lib. ii.

Succi Lupuli

Succi Buglossae domesticae, aut sylvestris

ana lib. i.

In Succis decoquantur

Florum rosarum

3 ii.

Clycyrrhizae

3 liii.

Seminis Anisi

Seminis Foeniculi

Seminis Apii

ana 3 liii.

Spicae nardi Indicae

3 ii.

Colaturae adde

Aceti

lib. ii.

Sacchari albissimi

lib. iii.

Coquantur secundum artem diligenter.

Sirupus Bizantinus compositus, est effi-
caciior simplici.

*Sirupus de Artemisia, descriptione
Matthaei de Gradibus.*

R. Artemisiae

M ii.

Pulegii

Calaminthae

Calaminthæ
 Origani
 Melissæ
 Dictamni Cretici
 Perficaria
 Sabinæ, id est, Sauinæ
 Amaraci, hic accipe Maioranæ
 Chamædryos
 Perforatæ, id est, Hypericonis
 Camæpithyos, id est Iua aromatica
 Comarum Matricariæ
 Centauræ minoris
 Rutæ
 Betonicæ
 Buglossæ
 Radicum Fœniculi
 Radicum Apii
 Radicum Petroselinii
 Radicum Asparagi
 Radicum Brusci
 Radicum Saxifragiæ, eius loco accipiantur
 radices Pimpinellæ
 Radicum Enulæ Campanæ
 Radicum Cyperi
 Radicum Rubæ tinctorum
 Radicum Ireos
 Radicum Pœoniæ ana M i.
 Baccarum Iuniperi
 Seminis Ligustici
 Seminis Petroselinii
 Seminis Apii
 Seminis Anisi
 Seminis Nigellæ
 Carpobalsami (aut succedanei eius)
 Costi

Costi
 Radicum
 Radicum
 Costi
 Cardam
 Calam
 Piu, id est
 Aquæ quæ
 Sacchari
 Coque
 cundum an
 nia bullit
 PRO
 in Distillat
 et ad quæ
 SAPI
 cundum P
 de his de
 Medem
 em in
 uendunt
 nos, ap
 Strum
 Sirupi
 pitione Ma
 R. Abfin
 Rosarum
 Sica Indi
 Virelari
 Sicut Cyp
 Macerari

Costi

Radicum Afari

Radicum Pyrethri

Cassiae lignae aromaticae

Cardamomi

Calami aromatici

Phu, id est, radicis eius

Aqua quantum sufficit.

Sacchari

lib. iiii.

ana 3 s.

Coquantur omnia magna diligentia, secundum artem, ne plus quam necesse sit aromata bulliant.

PRO *vulgari & falso Dictamno hic debet poni Dictamnus Creticus, qui singulariter facit ad ea ad quae Sirupus hic est compositus.*

SAXIFRAGIAM Itali uocant eam herbam quam nos Pimpinellam appellamus, & huius radix hic debet accipi.

¶ Medetur passionibus matricis, & retinet eam in proprio loco, resoluit frigiditatem, uentositatem, & dolores, corroborat nervos, aperit poros, sanguinem corrigit, menstruis imperat, & prouocat.

Sirupus de Absinthio maior, descriptione Mesuae.

R. Absinthii Romani lib. s.

Rosarum rubearum 3 ii.

Spicae Indicae 3 iii.

Vini clari ueteris & optimi

Succi Cytoniorum ana lib. ii. s.

Macerentur in uase marmoreo aut fictili denso

denso per noctem unā, deinde decoquantur:

Colaturæ adde

Sacchari lib. ii.

Confice secundum artem.

Absinthium Romanum, id est, absinthium Ponticum gustu adstringens, & aromaticum: vulgate autem dicitur rusticum Absinthium.

¶ Ventriculum roborat & iecur, aliaq; instrumenta nutritionis, appetentiamq; excitat: contra regium morbum prodest, flatus discutit, humoresque per urinam pellit.

Sirupus infusionis Rosarum.

R. Infusionis rosarum lib. v.

Sacchari clarificati lib. iiii.

Coquantur cum facilitate.

¶ Est conueniens ad extinguendam sitim in febribus acutis, & ad remittendum excessum caliditatis in eis, confortans stomachum, relaxatum, & hepar supercalefactum, & cor, resistens putredini, conueniens tempore pestilentiae & resistens uenenositati.

Sirupus infusionis Violarum.

R. Infusionis violarum lib. v.

Sacchari clarificati lib. iiii.

Coquantur cum facilitate.

Febri-

¶ Febribus acutis, iecinoris & cordis caloribus, asperitati gutturis, morbo laterali, tussique aridæ succurrit, sitim restringit, aluumque emollit.

Infusio Rosarum Mesuæ.

R. Foliorum Rosarum lib. i. ponantur in vrceo angustiori, & infunde illis aquæ calidæ lib. iii. aut quantum sufficit ut madeant. Macerentur per horas viii. aut xii. obstructo fictilis orificio: deinde exprime leuiter, & excola infusionem, ab iectis rosis: iterum inde recentes rosas, & infusionem excolatam calefac, & infunde rosis, ac obstructo orificio vrcei in calido loco dimitte per horas viii. vel xii. Postea rursus excola, & colaturam infunde alijs recentibus rosis, & tertio dimitte, & si efficaciorē facere uolueris, etiam quarto recentes rosas in eodem diluto recalefacto macera, ac postremo addito saccharo, Sirupum facito.

Porro quidam tundunt Rosas, quidam uerò integras ponunt, & tusa quidem celerius vim suam & calorem in aquam deponunt, ac minorem locū occupant. At uiolæ cum tunduntur, aliquam herbaceam & tædiosam acrimoniam acquirunt, hoc est Syekrigen einem grufendē geschmackim müß quare consulantur hac de re Doctores medici.

HAEC infusio dicitur alio nomine Muchar & Mucharum, siue ex Violis siue Rosis fiat.

MESVE tantum bis iubet Rosas infundi, melius

*lius verò est, ut sæpius recentes abiectis substitu-
antur.*

Infusio Violarum.

Infusio Violarum eodè modo fit, quo Ro-
sarum infusio.

Sirupus de succo Fumi terræ maior, descriptione Mesuæ.

R. Myrobalanorum Citrinorum
Myrobalanorum Chebulorum ana 3 xx.
Florum Borriginis
Florum Buglossæ
Florum Violarum
Absinthii
Cuscutæ ana 3 i.
Glycyrrhizæ
Rosarum ana 3 iiii.
Epithymi
Polypodii ana 3 vii.
Prunorum numero C.
Passularum enucleatarum lib. s.
Tamarindorum
Pulpæ Cassiæ Fistulæ ana 3 ii.
Aquæ lib. x.
Coquantur secundum artem ad tertias, de-
inde cola, & colaturæ adde
Succi Fumi terræ depurati
Sacchari albissimi ana lib. iii.
Coquantur lento igne ad iustam consisten-
tiam, & repone.

MEVM

Sirupi

263

MEVM exemplar manu scriptum habet Prunorum lib. s. quemadmodum passule.

¶ Sirupus Fumariæ maior, uentriculum & hepar roborat, obstructions aperit, cutis morbos, præcipuè ab humore falso, uel vsto natos, vt pforam, lepram, impetiginem, serpiginem curat.

Sirupus de Mentha maior, descriptione Mesuæ.

R. Succi Cytoniorum muzorum

Succi Cytoniorum dulcium

Succi Granatorum acetosorum

Succi Granatorum dulcium

Succi Granatorum muzorum ana lib. i. s.

In succis macerentur per horas xxiiii. sequentia.

R. Menthæ siccæ lib. i. s.

Rosarum rubearum ʒ ii.

Coquatur deinde cum facilitate usque ad medietatis consumptionem, colentur. & colaturæ adde

Mellis, uel

Sacchari lib. ii.

Coquantur ad perfectionem, & cum reponis, aromatiza cum Gallia moschata trita vera, & in syndone ligata, atque ex officio uasis suspensa.

MVZORVM, id est, in uini saporem acescentium, nam muxus sapor de dulcedine & acetositate aliquid habet.

NOTAN-

NOTANDVM est, si quis cum melle velit hūc Syrupum conficere, ut accipiat mel odoratum aromaticum, quale ē Dantisco aduehitur, uel tale aliud, ut est quod uocant, virgineum mel, & Saxones kruthonig, quasi aromaticum mel, & non illud vulgare flatuosum.

¶ Ventriculum frigidum roborat, ob id nauseam, vomitum, singultum, fluorem alui sedat.

Sirupus de Mentha minor, descriptione Mesuæ.

R. Succi Menthæ depurati lib. i.
Succi Granatorum dulcium
Succi Granatorum acetosorum, ad medietatem coctorum
Sacchari, uel Mellis ana lib. i.
Coquantur sensim secundum artem.

IN hoc quoque Sirupo notādū est, quod in proximo Sirupo de Mentha maiore diximus de melle.

¶ Eandem ferè cum superiore facultatem habet.

Sirupus de Calamintha, descriptione Mesuæ.

R. Calaminthæ domesticæ
Calaminthæ sylvestris ana ʒ ii.
Ligustici, id est, Seminis
Dauci (uidelicet seminis eius) !
Schoenanthi

Sirupi

265

Schoenanthi ana 3 v.
 Passularum enucleatarum lib. s.
 Mellis lib. ii.
 Aquæ quantum sufficit.
 Coquantur secundum artem.

MEL cum additur huic Sirupo, tunc oportet
 esse optimum & aromaticum mel, ut ante etiam
 dixi. idq; in omnibus Sirupis & Oxymellibus ob
 seruandum est.

POTEST etiam cum Saccharo fieri hic Siru-
 pus, quia pauci optimum & aromaticum mel eme-
 re & expetere consueverunt.

DOMESTICA Calamintha est quæ in agris
 & cultis locis nascitur, & uulgo uocatur korn-
 mintze.

SYLVESTRIS autem Calamintha est quæ in
 incultis locis & montibus provenit, & appellatur
 Calamintha montana.

¶ Lienosis plurimum confert, quibus du-
 rus est lien & penè irresolubilis, & his qui
 frigida uiscera habent, & asthmate laborat,
 præsertim in senibus, & in habentibus anti-
 quas tusses: siquis enim uel pectus, uel uen-
 triculum, uel intestina crassa, tenaci & irre-
 solubili materia plena habeat, hoc Sirupo
 sanatur.

Sirupus de succo Endiuie simplex.

C. Succu Endiuie depurati lib. viii.
 Sacchari Tabarzeth lib. v. s.
 Coquantur secundum artem.

M Endiua

ENDIVIA vera, est herba sativa, caulibus folijsque Cichorea similibus, maioribus tamen pinguioribusque, flores etiam similes sunt Cichorea. allatum est semen eius ex Italia, & iam multis in locis apud nos seritur.

¶ Valet principaliter ad omnes supercalefactiones hepatis & aliorum membrorum nutritiuorum, & in morbo laterali maxime conuenit.

Sirupus de Endiuiā compositus.

R. Endiuiæ recentis

Borraginis

Scariolæ

Hepaticæ

Buglossæ

Melissæ

Lactucæ

Eupatorii

ana M. i.

Seminum frigidorum maiorum ana ʒ i.

Sandali albi

Sandali rubei

ana ʒ i.

Florum cordialium

ʒ iiii.

Coquantur secundum artem, in sufficienti quantitate aquæ: deinde cola, & colaturæ adde

Succi Endiuiæ depurati

lib. i.

Vini Granatorum

ʒ iiii.

Sacchari albi

lib. iiii.

Fiat Sirupus secundum artem.

¶ Valet præcipuè ad supercalefactiones hepatis,

Sirupi

267

patis, cordis, & aliorum membrorum nutritiuorum, & generaliter confert cuilibet complexioni calidæ: & est aperitiuus oppr-
litionum, & confortatiuus membrorum debilitatorum à mala complexione calida: est etiam digestiuius materialium cholericarum acutarum.

Sirupus de Cichorio cum Rhabarbaro Nicolai Florentini.

R. Endiuie domesticæ

Endiuie syluestris

Cichorii

Taraxacon

ana M ii.

Cicerbitæ

Hepaticæ

Scariolæ

Lactuæ

Fumiterræ

Lupulorum

ana M i.

Hordei non excorticati

3 ii.

Vesicariæ, id est, alkekengi

Glycyrrhizæ

Capillorum Veneris

Ceterach, id est, Asplenii

Polytrichi

Adiantos

ana 3 vi.

Radicum Foeniculi

Radicum Apii

Radicum Asparagi

ana 3 ii.

Coquantur in aqua sufficienti, & percolentur, deinde cum Saccharo albo clarescit fiat Sirupus, pro cuius vnaquaque libra

M 2 inter

inter coquendum adiiciantur

Rhabarbari optimi 3 iiii.

Spicæ nardi 3 iiii.

Colligato in linteolo raro quod sæpe exprimitur, dum Sirupus consistentiam iustā nanciscatur.

Valet contra omnem materiam uenensam in alterando & mundificando eam, & propriè in anthrace, & similibus. ualet & in febre pestilentiali. Confortat cor & nutritiua, mundificat materias per urinam & secesum, & facit appetere cibum, ac inducit somnum.

Oxysacchara, simplex, descriptione Nicolai.

R. Sacchari albi lib. i.

Succi malorum granatorum acetosorum 3 viii.

Aceti. 3 iiii.

Coquantur cum facilitate ad ignem in uase stanneo dum Sirupi crassamentum adsciscat.

Digerit materias cholericas phlegmatis, quæ grauant stomachum & præcordia, & faciunt tertianas duplas inordinatas, quas uocant erraticas, & similes quartanis.

Oxysacchara composita, descriptione Nicolai Præpositi.

R. Capillo-

Sirupi

269

R. Capillorum Veneris
 Linguae ceruinæ, id est, Phyllitidis
 Scolopendriæ, id est, Aspleni
 Polytrichi
 Hepaticæ
 Violarum
 Radicum fœniculi
 Radicum Rusci
 Radicum Asparagi
 Radicum Graminis

ana lib. i.

Hoc modo confice. In succo malorum granatorum, herbas, radices triduum macerato, quarto die parum bullire finito, cum forti expressione percolato, postremò addito Saccharo quod satis fuerit, ad iustam consistentiam concoquito.

¶ Concalefacta corpora potum iuuat: longis febribus, quas sanguis aut bilis creauit, & calori iecinoris auxilio est, & lienis obstructions tollit.

Sirupus de Iuiubis, descriptione Mæsuæ.

R. Iuiubarum numero lx.
 Violarum
 Seminis Maluæ ana 3 v.
 Capilli Veneris
 Hordei mundati
 Glycyrrhizæ ana 3 i.
 Seminis Citoniorum
 Seminis papaueris albi
 Seminis Melonum

M 3 Seminis

Seminis Lactuæ
 Tragacanthæ ana ʒ iii.
 Aquæ fontis lib. iiii. aut q. l.
 Sacchari lib. ii.
 Coquantur secundum artem.

Sirupus iste, confert raucitati, tussi, & pleuritidi.

*Sirupus violarum descriptione Me-
 sue.*

R. Violarum ʒ ii.
 Seminis Cytoniorum
 Seminis Maluæ ana ʒ i.
 Iuiubarum
 Sebesten ana numero xx.
 Aquæ cucurbitæ quantum sufficit.
 Sacchari lib. i. s.
 Coquantur secundum artem.

CUCURBITA debet destillari cum adhuc est tenera, antequam indurescere incipiat.

Prodest pleuritidi & tussi à causa calida.

Sirupus de succo Violarum.

R. Violarum recentium iamiam lectarum quantitatem satis magnam & decerpe ab iis purpurea foliola, & ab iis virides cori cauliculos, quoniam herbaceam habent acrimoniam, & floridum colorem hebetant. Con-
 tunde

Sirupi

271

tunde deinde decerpta violarum folia in
mortario marmoreo & exprime. mox

R. Expressi succi lib. ii.

Sacchari lib. iiii.

SACCHARVM prius clarificetur, & ad in-
stam consistentiã coquatur: amoto deinde ab igne
Saccharo tepefieri finito, & succum infundito, &
rursum læto igne ad spissitudinem coquitur, & em-
cantem in coquendo spumam continuo auferto.

QVIDAM spumam non auferunt, ne color pe-
reat. Sed citò corrumpitur cum spuma repositus.

HIC violarum Sirupus in Misnia fit, preser-
tim Lipsiæ, ubi eum vocant Succum violarum.

Bilis acrimoniam obtundit, ac ob lento-
rem thoracis uitiis est aptum.

Sirupus de Præfio, descriptione Me- sue.

R. Præfii 3 ii.

Glycyrrhizæ 3 i.

Capilli Veneris ana 3 vi.

Hyssopi

Calaminthæ

Anisi

Radicum Apii

Radicum fœniculi ana 3 v.

Seminis Maluæ

Seminis fœnogreci

Radicis Ireos ana 3 iii.

Seminis Lini

Seminis Cytoniorum ana 3 ii.

M 4 Passularum

Passularum enucleatarum $\bar{3}$ ii.
 Ficuum siccarum pinguium num. xvi.
 Penidiorum lib. ii.
 Mellis lib. ii.
 Aquæ quantum sufficit.
 Coquantur secundum artem.

MEL oportet esse aromaticum & optimum: potest tamen etiam cum Saccharo fieri.

Vitiis thoracis & pulmonis diuturnis, & à frigido tenaciq̃ humore excitatis, atque eradicatu difficilibus succurrit: hinc est quòd senibus & asthmaticis plurimum conducatur.

Sirupus de Glycyrrhiza, descriptione Mesuæ.

R. Glycyrrhizæ rasæ $\bar{3}$ ii.
 Capilli Veneris
 Hyssopi $\bar{3}$ s.
 Aquæ lib. iiii.
 Macerentur horis xxiiii. Deinde coquantur
 ad dimidias. Colaturæ adde
 Mellis optimi
 Penidiorum
 Sacchari ana $\bar{3}$ viii.
 Aquæ rosarum $\bar{3}$ vi.
 Fiat Sirupus secundum artem.

Thoracem & pulmonem expurgat, ideoque diuturnæ tussi & pleuritidi auxiliatur.

Sirupus

Sirupus de Hyssopo, descriptione Mesuae.

R. Hyssopi aridi
 Radicum Apii
 Radicum Foeniculi
 Radicum Petroselini
 Glycyrrhizæ ana ʒ x.
 Hordei mundati ʒ iii.
 Seminis maluæ
 Seminis cytoniorum
 Tragacanthæ ana ʒ iii.
 Capilli Veneris ʒ vi.
 Iuiubarum
 Sebesten ana numero xxx.
 Passularum magnarum enucleatarum ʒ i.
 ʒ iii.
 Ficuum siccarum
 Dactylorum pinguium ana num. x.
 Penidiorum alborum lib. ii.
 Confice secundum artem.

¶ Ad vitia thoracis & pulmonis efficax est, humoresque excreatu difficiles extenuat, & educit.

Syrupus de Eupatorio, descriptione Mesuae.

R. Radicum Foeniculi
 Radicum Apii
 Radicum Endiuizæ ana ʒ ii.
 Glycyrrhizæ
 M ʒ Schœnanthi

Schœnanthi
 Cuscutæ
 Absinthii
 Rosarum
 Capilli Veneris
 Bedeguaris
 Suchahæ
 Florum aut radicum Buglossæ
 Anisi
 Fœniculi
 Eupatorii
 Raues Senij, id est, Rhabarbari orientalis
 Mastiches
 Spicæ nardi Indicæ
 Asari
 Folii, pro folio pone Spicam Romanam,
 ana 3 ii.
 Aquæ quantum sufficit, aut lib. viii.
 Succii Apii
 Succii Endiuicæ
 Sacchari
 Coquantur secundum artem.

PRO Bedegware & Suchahæ quæ hodie non
 cognoscuntur, licet accipere Carduum Benedictum
 & Cardinam, id est, Cardopacia radicem.

Eupatorium quod Mesue semper intelligit, est
 Gratiola, ut ante etiam dictum fuit aliquoties.

¶ Frigidis iecinoris vitiiis, ac eiusdem ob-
 structionibus, aquæ inter cutem, maloque
 corporis habitui succurrit: humores enim
 crassos extenuat, roburque iecinori adiicit.
 Vrinæ mouet, & hypochondriorum tensio-
 nem demolitur.

Sirupus

Sirupus de Stœchade simplex.

R. Florum Stœchadis 3 xxx.
 Thymi
 Calaminthæ
 Origani ana 3 x.
 Anisi
 Passularum enucleatarum 5 iiii.
 Aquæ quantum sufficit. Coquantur secundum artem. Colaturæ adde.
 Mellis optimi lib. iiii. s.
 Condiatur cum
 Cinnamomi
 Calami aromatici
 Zingiberis ana 3 i. s.
 Ligentur in sindone & in Sirupo suspendantur.

*Sirupus de Stœchade compositus, de-
scriptione Mesuæ,*

R. Florum Stœchadis 3 xxx.
 Thymi
 Calaminthæ
 Origani ana 3 x.
 Anisi
 Pyrethri ana 3 vii.
 Piperis longi 3 iiii.
 Zingiberis 3 ii.
 Passularum enucleatarum 3 iiii.
 Aquæ quantum sufficit.
 Mellis optimi lib. v.
 M 6 Coquantur

Coquantur secundum artem lento igne.
Colaturæ adde mellis prædictas lib. v. &
cum reponis, tum condias sequentibus spe-
ciebus in sindone rara & munda suspen-
sis.

R. Cinnamomi

Calami aromatici

Spicæ nardi Indicæ

Croci

Zingiberis

Piperis nigri

Piperis longi

ana 3 i. s.

Contundantur grosso modo.

*Ego in condiendo Sirupo de Stœchadis utroq;
pro CALAMO aromatico mallem imponere, Schœ-
nanthum aut Galangam, nam vero Calamo aro-
matico iam caremus.*

¶ Iuuat omnes affectus frigidos cerebri &
neruorum, vt paralyfim, epilepsiam, spas-
mum, cynicum, tremorem, ac ventriculum
firmat.

Sirupus de Epithymo, descriptione

Mesue.

R. Epithymi

3 xx.

Myrobalanorum Citrinorum

Myrobalanorum Indarum ana 3 xv.

Cuscutæ

Fumiterræ

ana 3 x.

Thymi

Buglossæ

Calaminthæ

Sirupi

277

Calaminthæ
 Emblicorum
 Belliricorum
 Glycyrrhizæ
 Polypodii
 Agarici
 Stœchados
 Rosarum
 Fœniculi
 Anisi
 Prunorum
 Passularum enucleatarum
 Tamarindorum
 Aquæ quantum sufficit.
 Sacchari
 Sapæ
 Coquantur secundum artem

ana 3 vi.

ana 3 ii. s.

numero xx.

3 iiij.

3 ii. s.

lib. iiii.

lib. ii.

S A P A est mustum optimum ad tertias deco-
ctum.

Attram bilem, & alios humores vstos
 tiacuat, ob id morbos ex his nascentes, ele-
 phantiam, cancrum, ulcera maligna, fistu-
 losa, psoram, lepram præcauet, curatque.

Sirupus de Nymphaea, descriptione Frã
cisci de Pedemontium.

R. Florum Nymphaeæ 3 ii.
 Florum ungulæ Caballinae aquaticæ
 Psyllii integri
 Acetosæ
 Seminis Cucurbitæ

ana 3 i.

Seminis

Seminis Citrulli
 Seminis Cucumeris
 Seminis Melonis ana 3 iiii.
 Seminis Lactucæ
 Seminis Endiuia
 Seminis Scariolæ
 Seminis Portulacæ ana 3 ii.
 Radicum Foeniculi 3 i.
 Aquæ hordei quantum sufficit
 Sacchari lib. i.
 Aceti Albi
 Succu Granatorum acetosorum ana 3 ii.
 Coquantur secundum artem. deinde aroma-
 tizentur cum
 Sandali Citrini
 Spicæ nardi Indicæ ana 3 i. s.

DVAE sunt Nymphaeae species, altera candi-
 dum, altera luteum florem habet, & utriusque flo-
 res hunc Sirupum ingrediuntur. Nam autor hu-
 ius Sirupi eam speciem, quæ albos habet flores, vo-
 cat Nenuphar, alteram uerò quæ luteos fert flores,
 appellat ungulam Caballinam aquaticam, à folio-
 rum figura, & florum colore.

SCARIOLA est species Endiuia quæ in
 Germania uocamus, Enduiam, uulgò Gensdistel,
 & habet spinulas in dorso foliorum.

Bilis fluxæ feruorem extinguit, ideo-
 que mirificè in ardentibus aliisque acutis
 febribus auxiliatur, somnum quoque con-
 ciliat.

Sirupus

Sirupus de Papauere, descriptione Mesuae.

R. Capita papaueris albi recentia
 Capita Papaueris nigri recentia ana 3 lx.
 Aquæ pluuiialis lib. iiii.
 Coquantur usque quò remaneant tantum
 aquæ lib. i. s. Colaturæ adde
 Bacchari
 Penidiarum ana 3 vi.
 Fiat Sirupus secundum artem.

Valet ad catarrhum & tussim, causam in
 somniæ.

Sirupus de Papauere compositus descriptione Mesuae.

R. Papaueris albi
 Papaueris nigri ana 3 l.
 Capillorum Veneris 3 xv.
 Iuiubæ numero xxx.
 Seminis Lactucæ 3 xl.
 Seminis Maluæ
 Seminis Cytoniorum ana 3 vi.
 Coquantur in lib. iiii. aquæ usque ad
 duas, & cum
 Sacchari &
 Penidiarum ana 3 viii.
 Fiat Sirupus secundum artem.

Valet ad tussim siccam, phthisin, catarrhum, insomniæ causam.

Sirupus

Sirupus de succo Myrtillorum, descriptione Mesuæ.

R. Succi Myrtillorum depurati lib. viii
 Sacchari clarificati lib. iiii.
 Coquantur secundum artem.

*CVRANDVM est vt efferatur ex Italia, aut
 Narbonensi Gallia Myrtillorum succus, si quis vo-
 let hunc Sirupum conficere.*

Sirupus Myrtarum ventriculum & ui-
 scera roborat, ob id fluorem alui antiqua-
 tum sistit, & tussim mitigat.

Sirupus Myrtinus compositus.

R. Myrtillorum 3 xx.
 Sandali albi
 Sumach
 Balauftiorum
 Berberis ana 3 xxx.
 Mespilorum 3 centum
 Succi Granatorum
 Succi pomorum agrestium ana lib. ii.
 Omnia in dictis succis coquantur, & fiat Si-
 rupus cum
 Sacchari lib. v. secundum artem.

Hic Sirupus sistit ventris fluorem, etiam
 antiquum, & sreatum sanguinis.

Sirupus

*Sirupus de succo Acetosæ, descriptio
ne Mesuæ.*

R. Succi Acetosæ depurati lib. iii.

Sacchari clarificati lib. ii.

Coquantur secundum artem.

¶ Febribus biliosis & pestilentialibus salu-
ber est, cordis & uentriculi flammeum calo-
rem extinguit, ipsaque roborat.

Sirupus de succo Borriginis.

R. Succi Borriginis depurati lib. viii.

Sacchari despumati lib. iiii.

Coquantur aliquandiu. deinde

R. Florum Borriginis recentium lib. i.

Contundantur aliquantulum & coquan-
tur in aquæ quantitate sufficienti, & cola-
turam adfunde prædictis, & fac secundum
artem.

SVCCVS Borriginis prius est clarificandus
cum albuminibus ouorum, alioquin plus satis muc-
laginosus fieret Sirupus.

¶ Cor ipsum roborat, eiusq; tremorem
& syncopen sanat, maniacos & melancholi-
cos iuuat.

Sirupus de succo Buglossæ.

R. Succi Buglossæ depurati lib. viii.

Sacchari

Sacchari

lib. iiii.

Florum Buglossæ recentium

lib. i.

Flores tusi coquantur in aqua, & colatura prioribus affusa simul ad perfectionem coquatur.

Intelligo hic eam Buglossam, quæ vulgò in usu est, non illam Italicam maiorem.

SVCCVS Buglossæ difficulter exprimitur, nã fit mucilago dum tunditur Buglossa, ideo tusa dimittenda est per noctem in frigido loco, & postri die exprimendus Succus, atque cum albuminibus ouorum clarificandus.

¶ Cor confortat, lætitiãque generat.

Sirupus de Lupulo,

R. Succi Lupuli depurati lib. iiii.

Succi fumi terræ depurati lib. ii.

Sacchari lib. vi.

Coquantur secundum artem.

POTEST etiam hic Sirupus fieri è solo Lupuli succo, ut Mesuæ placet, in capite de speciebus nobilissimis, Exprimendus autem est succus Lupuli cum adhuc teneræ sunt eius viticulae & asparagi.

¶ Refrigerat, & collectionum impetus lenit. Bilem regio morbo laborantibus detrahit, pituitam in aqua intercutem exigit per aluum.

Iuleb Rosatum.

R. Aquæ rosarum lib. iiii.

Sacchari

Sacchari clarificati lib. ii.

Fiat cum diligentia secundum artem.

¶ Februm, thoracis, & ventriculi incendium, caloremque flammeum extinguit, sitim inexpletam sedat.

Iuleb Violatum.

R. Aquæ violarum lib. iiii.

Sacchari clarificati lib. ii.

Coque ut Iuleb Rosatum.

¶ Febres, phlegmonas, pleuritidem, asperitatem gutturis & thoracis, ac tussim mitigat.

*Miua Cytoniorum simplex, descriptio
ne Mesuæ.*

R. Succi Cytoniorum depurati lib. xii.

Coquantur ad medietatem, & affunde vini
ueteris optimi lib. viii.

Sacchari lib. xii.

Coquantur secundum artem.

¶ Ventriculum roborat, & cibum in eo
continet.

*Miua Cytoniorum aromatica, descri-
ptione Nicolai,*

R. Succi Cytoniorum acetosorum lib. xx.

Vini ueteris optimi lib. x.

Mellis despumati optimi lib. vi.

Potest

Potest tamen etiam cum saccharo fieri.

Coquantur ad perfectionem, & aromatizentur, in syndone ligatis, cum

Cinnamomi electi

Cardamomi maioris ana 3 iii.

Caryophyllorum 3 ii.

Zingiberis

Mastiches ana 3 i. s.

Croci 3 ii.

Xyloaloes

Macis ana 3 i. s.

Moschi 3 i.

Gallix moschatae verae 3 ii.

Fiat secundum artem.

¶ Ventriculum, hepar, & cætera uiscera roborat, appetentiam excitat, coctionem iuuat, vomitum & lienteriam sedat.

Mel rosatum, descriptione Mesuæ.

R. Rosarum rubearum nondum penitus apertarum lib. ii.

Mellis optimi lib. vi.

Coquantur lento igne secundum artem.

¶ Stomachum confortat & mundificat, & est digestivum materialium phlegmaticarum in stomacho & meseraicis contentarum.

Mel Rosatum aliud efficacius.

R. Foliorum Rosarum rubearum nondum explicatarum contusorum lib. ii.

Coquan-

Sirupi 285

Coquantur in aquæ cœlestis lib. iiii.

Colaturæ fortiter expressæ adde

Succi rosarum rubearum depurati

Mellis optimi despumati ana lib. iiii.

Coquantur secundum artem.

Oximel simplex descriptione Mesuæ.

R. Mellis optimi despumati lib. iiii.

Aceti uini acerrimi

Aquæ clarissimæ ana lib. ii.

Mel cum aqua despumetur iterum diligenter, & cum aqua fuerit consumpta, tunc adde acetum, & coque secundum artem.

¶ Humores crassos, lentos ac pituitosos incidit, extenuat, & abstergit, atque adeò obstructions aufert, sputum educit, spiritumque faciliorem reddit.

Oximel compositum.

R. Radicum Fœniculi

Radicum Apii ana ʒ iiii.

Radicum Petroselini

Radicum Rusci

Radicum Asparagi

Seminis Apii

Seminis Fœniculi ana ʒ i.

Coquantur in aquæ claræ lib. vi. aut quantum sufficit. Colaturæ adde

Aceti acerrimi lib. i.

Mellis optimi despumati lib. ii.

Coquantur secundum artem.

Humores

¶ Humores crassos & pituitosos incidit, extenuat, & abstergit: obstructions tollit, iecinoris, lienis, ac renum: vrinam mouet, sudoremque euocat.

Oxymel Scilliticum simplex, descriptione Mesuæ.

R. Mellis despumati lib. iii.
Aceti Scillitici lib. ii.
Coquantur secundum artem.

¶ Humores crassos, lentos, auulsu contumaces separat: ob in confert uentriculi, & aliorum uiscerū affectibus hos humores sequentibus, ructum acidum sanat, & uescæ mollificationem, seu urinæ incontinentiam.

Oxymel Scilliticum compositum.

R. Radicum Apii
Radicum Fœniculi ana ʒ iii.
Radicum Petroselini
Radicum Rusci
Radicum Asparagi
Seminis Apii
Seminis Fœniculi ana ʒ i.
Coquantur in aquæ lib. vi. aut quantum sufficit. Colaturæ adde
Aceti Scillitici lib. i.
Mellis optimi despumati lib. ii.
Fiat secundum artem.

Id

¶ Id potentius multò incidit, tenuat, terget, obstructa aperit, in diuturnis quartanis, & quotidianis, quàm Oximel compositum de radicibus.

Mel Anacardinum, descriptione Azarani.

R. Anacardos recentes. Terantur, & in aqua coquantur, donec melliginem quandam in rubeo colore fuscam remittat, eam aquæ innatantem auferto, & reponito.

Mel Emblicorum.

Mel emblicorum, est mel in quo Emblici Myrobalani sunt conditi.

Alii uerò vocant Emblicorum decoctum ad mellis consistentiam inspissatum.

Mel Passularum.

R. Vuarum passarum lib. iiii. Infundantur eis aquæ lib. xii. aut quantum sufficit, & macerentur horis xxiii. deinde coquantur ad remanentiam tertiæ partis. Colentur, & colatura decoquatur ad crassitudinem mellis, & reponatur. hoc decoctum uocatur Mel passularum.

R O B

Rob de Ribes compositum.

R. Succi Ribes lib. iiii.
 Sacchari optimi lib. ii.
 Coquantur secundum artem.

¶ Ventriculum firmat, vomitum biliosum reprimat, sitim restringit, aliasque excretiones biliosas sistit.

Rob de Ribes simplex.

R. Succi Ribes lib. viii.
 Coquantur per se ad spissitudinem mellis, & reponatur.

Rob de Berberis compositum.

R. Succi Berberis lib. iiii.
 Sacchari optimi lib. ii.
 Coquantur secundum artem.

Rob de Berberis simplex.

R. Succi Berberis lib. viii.
 Coquantur per se usque ad mellis spissitudinem.

¶ Rob ex oxyacantha easdem quas præcedens facultates obtinet.
 Sit dosis. \bar{z} i.

Rob

Rob Nucum, descriptione Mesue.

R. Succi corticum viridium Iuglandium
lib. iiii.

Mellis optimi lib. ii.

Coquantur secundum artem.

Destillationi tenuium humorum à ca-
pite, & inflammationem excitantium con-
fert.

Sit dosis ʒ i.

Diamoron, descriptione Nicolai.

R. Succi Mororum Celsi lib. s.

Succi Mororum rubi lib. i.

Mellis optimi despumati lib. i.

Sapæ ʒ iii.

Coquantur secundum artem.

Contra depascentia oris ulcera, ad den-
tium affectus & gingiuarum noxas, atque ad
omnia oris vitia gargarizatus proficit.

Sit dosis ad ʒ vi.

Diamoron aliud, descriptione Valerij

Cordi.

R. Succi Mororum rubi

Succi Mororum rubi Idæi

Succi Mororum Celsi

Succi Fragarum ana lib. ii.

Mellis despumati optimi lib. iiii.

Coquantur lento igne secundum artem.

N MORO

MORORVM omnium succus exprimendus est
antequam perueniant ad maturitatem. Porro Mo-
ra rubei Idæi & Fraga citius maturefcunt quā
alia, ideo oportet vt horum Succus colligatur, &
cum saccharo decoctus reponatur, donec alij matu-
rescant. Sint autem succi vniuscuiusque lib. ij.
Sacchari lib. i. ad quemuis eorum, id est, Sac-
chari lib. ij.

RVBVS Idæus est ille rubus, quem nos uoca-
mus Himpen. eius mora siue fructus vocantur
Himper.

LOHOCH.

Lohoch sanum & expertum, descri-
ptione Mesuæ.

R. Cinnamomi
Hyssopi siccæ
Glycyrrhizæ ana 3 iiii.
Iuiubarum
Sebesten ana numero xxx.
Passularum enucleatarum
Ficuum siccarum
Dactylorum pinguium ana 3 ii.
Fœnogræci 3 v.
Capilli veneris M i.
Anisi
Fœniculi
Ireos
Seminis Lini
Calaminthæ ana 3 iiii.
Coquantur secundum artem in aque cla-
rissimæ

Lohoch

291

rissimæ lib. iiii. ad consumptionem lib. ii.

Colaturæ expressæ adde

Penidiarum lib. ii.

Coquantur ad perfectionem, postea insperge subsequentiâ minutissimè incisa & tusa.

R. Pinearum mundatarum 3 v.

Amygdalarum dulcium mundatarum

Succi Glycyrrhizæ

Tragacanthæ

Gummi Arabici

Amyli ana 3 iiii.

Ireos 3 ii.

Agitentur omnia simul celerrimè, donec albescat.

¶ Tussi uocisque asperitati à frigiditate natæ auxilio est. Crassos in thorace & pulmone humores extenuat.

Lohoc de Pino, descriptione Mesuæ.

R. Pinearum 3 xxx.

Amygdalarum dulcium

Auellanarum assatarum

Tragacanthæ

Gummi Arabici

Glycyrrhizæ

Amyli

Capilli Veneris

Ireos ana 3 iiii.

Carnium dactylorum 3 xxxv.

Amygdalarum amararum 3 iiii.

Mellis paslularum

N 2 Butyri

Butyri recentis

Sacchari Tabarzet ana 3 iiii.

Mellis Tabarzet lib. iii. 3 i. 3 iiii.

Conterenda contundantur, & incidenda
incidantur minutissimè, & cum melle exci-
pianantur.

*MEL Tabarzet est optimum, syncerissimum at-
que odoratissimum mel, quale ex Dantisco affer-
tur.*

Tussi diuturnæ, difficultati spiritus, &
asthmatis succurrit: humores in thorace cras-
sos incidit, & extenuat.

*Lohoch de Papauere, descriptione Me-
sue.*

R. Papaueris albi 3 xxv.

Amygdalarum dulcium

Pinearum

Gummi Arabici

Tragacanthæ

Succi Glycyrrhizæ ana 3 x.

Amyli

Seminis Portulacæ

Seminis Lactucæ

Seminis Cytoniorum ana 3 iiii.

Croci 3 i.

Penidiarum albarum 3 iiii.

Sirupi de papauere lib. iii.

Omnia contundantur & incidantur, atq;
cum Sirupo excipiantur secundum artem.
Porro iste Sirup' de Papauere sic fieri debet.

R. Ca-

Lohoch

293

R. Capitem Papaueris albi recentium.
 Capitū Papaueris nigri recentium ana ʒ vi.
 Seminis Lactuæ
 Florum uiolarum ana ʒ i.
 Aquæ quantum sufficit, aut lib. viii.
 Coquantur, & colaturæ adde
 Sacchari lib. iiii.
 Coquantur ad spissitudinem.

*HOC Lohoch de Papauere appellatur etiam
 alio nomine Diapapauer.*

¶ Iuuat tussim, & gutturis asperitatem à
 catarrho calido, tenui (quem sputum liqui-
 dum indicat) eum enim coquit, & crassat.
 Confert etiam febribus ardentibus, dolenti
 thoraci, pleuritidi.

Lohoch de Scilla, descriptione Mez sue.

R. Succi Scillæ
 Mellis despumati ana lib. i.
 Coquantur secundum artem.

*Scilla propriè succum non habet, sed mucilagi-
 nem, quæ sic est colligenda.*

R. Scillas crudas tres aut quatuor eius laminas pu-
 riores, plenas & nitidas, in partes incidito cul-
 tello eburneo, deinde in pila siue mortario fictili
 aut lapideo siue marmareo terito cum agitaculo
 ex ligno Guaiaco siue sancto facto, & deinde ex-
 prime & vtere.

N 3 Eclegma

¶ Eclegma de Scilla, materiam crassam, lentam, coctu difficilem in partibus respiratoriis, expelli facilem strenuè reddit, & natam inde spirandi difficultatem, & thoracis dolorem leuat.

Lohoch de Pulmone vulpis, descriptione Mesuæ.

R. Pulmonis vulpini ficcati

Succi Glycyrrhizæ

Seminis Fœniculi

Capilli Veneris ana ʒ i.

Sacchari clarificati ʒ xv.

Conterantur omnia tenuissimè & cum Saccharo excipiantur.

¶ Abstergit & consolidat vlcera pectoris & pulmonis, & præferendum est aliis remediis in phthisi.

Lohoch ad asthma.

R. Scillæ affatæ ʒ s. aliàs ʒ iii.

Radicum Ireos ʒ ii.

Hyssopi

Prassii ana ʒ i.

Myrrhæ rubæ

Croci ana ʒ i. s.

Cum mellis quantitate sufficiente fiat Lohoch.

¶ Ad asthma & tussim antiquam valet: humorem enim crassum tenuat.

TROCHISCI

TROCHISCI.

Trochisci de Vipera, descriptione Andromachi.

R. Carnis viperinæ cum anetho, sale, &
aqua coctæ ℥ viii.

Panis triticei purissimi triti & cribrati ℥ ii.

Formentur trochisci cum iusculo, in quo decoctæ fuerint carnes Viperinæ, & inungantur cum Opobalsamo. aut oleo Macis, aut Charyophyllorum, aut Nucis muscatæ: sed oleum Charyophyllorū propius accedit ad naturam Balsami. Siccentur in loco umbroso libero, ventoque perflabili.

VIPERA est serpens, quem recentiores vocant Tirum, Itali verò Marassum & Scurzionem, & scribit Nicolaus Leonicens. Ingrediuntur autem hi trochisci in theriacam. Apud nos verò nondum licuit videre hoc serpentum genus. Igitur ex Italia peti debent veri trochisci de Vipera.

Trochisci Scillitici, descriptione Andromachi.

R. Scillæ aslatæ lib. i.

Farinæ Orobi ℥ viii.

Formentur trochisci secundum artem.

*Trochisci Hedychroi, descriptione
Aetij.*

R. Mari siue Maioranæ, aut loco eius Di-
ctamni Cretici

Asari

Sampsuchi

Aspalathi, eius loco sumatur semen agni
casti

Opobalsami, eius loco accipiatur oleum Ca-
ryophyllorum

Schoenanthi

Calami aromatici, eius loco sumatur

Galanga

Phu pontici ana 3 i. gr. xv.

Xylobalsami

Cinnamomi

Costi ana 3 i. s.

Myrrhæ Troglodyticæ

Folii, aut succedanei eius

Spicæ nardi Indicæ

Croci

Cassiae ana 3 iii. s. gr. xv.

Amomi, aut succedanei eius 3 ii. gr. xiii.

Mastiches 3 s. gr. vii. s.

Vini ueteris odorati dulcis quantum suffi-
cit. Formentur trochisci.

MARVM herba est non dissimilis Maiorana,
eius loco accipitur Dictamnus Creticus.

SAMPSVCHVS, id est Maiorana, quidam ha-
bent Amaracum, quod idem est. Non enim debet
hoc loco accipi Matricaria aut Cotula foetida, qua
etiam

etiam vocatur Amaracus

ASPALATHVS est cortex quidam odoratus.
eius loco accipe lignum Alæes aut Sandalum citri-
num odoratissimum, aut semen Agnicasti.

FOLIVM, pro Folio sume Spice Romanae ra-
dicum, Macis ana partes æquales.

HI Trochisci appellantur ab Arabibus Alinda
racaron, à recētioribus verò vt Nicolao sunt parit̃
immutati, & vocantur Diacoralli.

Trochisci Hedychroi, descriptione Galenī.

R. Corticum radicum Aspalathi, ipsius lo-
co sumatur semen Agni casti.

Nardi Indicæ

Calami aromatici, sume eius loco Galan-
gam

Foliorum Malabathri

Costi

Asari

Xylobalсами

Phu

Amaraci, hic significat Maioranam

Mastiches ana 3 vi.

Schoenanthi

Cinnamomi

Amomi

Cassie

Rheupontici, id est, Rhabarbari

Myrrhæ

Croci ana 3 xii.

Omnia subtilissimè trita cum vino Pha-
lerno, in trochiscos formètur, qui in umbra

N 5 exic-

exiccantur, & Opobalsamo aut oleo Charyophyllorum inuncti reponatur.

GALENVS in libello de Theriaca ad Pamphilianum scripto, ad hunc modum præcipit conficiendos esse Hedychroos trochiscos, Sunt enim proximis non ignauiores.

Pro Aspalatho, quo caremus, licet accipere semen Agni casti, aut ligni aloes, aut Sandalum ceyrinum odoratum. Oportet etiam diligenter aduersere, ne pro Aspalatho Asphaltum legatur aut accipiat.

Pro Amomo vero, quo caremus, pone Carpesium, aut vocatum Calamum aromaticum.

Pro Vino Phalerno accipe aliud quoduis vinum generosissimum.

Trochisci Hedychroi, alij Galeni.

R. Mari

Asari

Amaraci, id est, Maioranæ

Aspalathi ana 3 ii.

Schoeni, id est, squinanti

Calami odorati

Phu pontici

Xylobalsami

Opobalsami

Cinnamomi

Costi

Myrrhæ

Folii Malabathri, aut succedanei eius

Nardi Indicæ

Croci

} aut succedaneorum
eorum

ana 3 iii.

Cassia

Cassiae ana 3 vi.
 Amomi aut succedanei eius 3 xii.
 Mastiches Chia 3 i.
 Vini Phalerni quantum sufficit.

Formentur trochisci, & in umbra exiccantur, Opobalsamo aut oleo Charyphyllo-
 rum uncti.

Pro Maro sume Dictamnnum Creticum.

ASPALATHI loco, sume lignum Aloes, aut
 Sandalum Citrinum, aut semen Agni Casti, ut
 Galenus de succedaneis dicit.

Pro Calamo, sume Galangam.

Pro Opobalsamo, sume oleum Charyophyllorum.

AMOMI loco, sume vocatum Calamum aro-
 maticum.

Pro Malabathro, sume Spica Romanae radices,
 aut Spica Romanae radicem, & Macis ana partes
 aequales.

CASSIA, id est, Cassia lignea aromatica si-
 milis Cinnamomo.

MASTICHE chia, id est, Mastix è Chio in-
 sula, quae est optima.

HAEC est genuina Hedychroi compositio, ut
 Galenus dicit, & haec debet ingredi theriacam An-
 dromachi senioris.

GALENUS primo libro de Antidotis ad hunc
 modum carmine describit compositionem Hedy-
 chroi magmatis, ubi theriacae compositionem do-
 cet. Non tamen diligenter distinguit pondera re-
 rum. Nam omnia coniungit coniunctionibus co-
 pulatiuis, τε & ην hoc est, quae, & , et.

Trochisci Cyphi, descriptione Damocratis.

R. Carnium Vuæ passæ albæ & pingui-
 mæ
 Terebinthinæ coctæ ana 3 xxiiii.
 Myrrhæ
 Schoeni, id est, Squinanthi ana 3 xii.
 Calami vnguentarij 3 ix.
 Cinnamomi 3 iiii.
 Bdellii
 Onychis
 Nardi spicæ
 Cassiæ optimæ quæ est similis Cinnamo-
 mo
 Cyperi purgati
 Arceuthidum maximarum & pinguißima-
 rum ana 3 iii.
 Aspalathi 3 ii. s.
 Croci 3 i.
 Mellis optimi
 Vini ana quantum satis est ad formandum
 & incorporandum.

MELLIS & vini parum debet addi, ut tan-
 tum cum his conficiantur trochisci.

CARNES Vuæ passæ atque Iuniperi baccas re-
 centes & pingues minutissimè condito tūditoque,
 deinde Bdellium Myrrhamque affuso vino diluito,
 postea reliqua omnia in tenuissimum puluerem re-
 digito, ac demum adhibito modico mellis despu-
 mati optimi trochiscos formato.

ARABES hostrochiscos vocant Cochion.
 Per

Trochisci

301

Per *ruas passas* hic intellige eas, quas vocant *ruas cybibas*, vulgò *Cibeben*.

TEREBINTHINAE cocta. quomodo coquantur resina Terebinthina ostendam inferius in tra-
Elatu de preparatione medicamentorum.

CALAMVS vnguentarius, id est, aromaticus verus, pro quo sume Galangam, quia hodie caremus vero Calamo aromatico.

ONYCHIS, id est Blattæ Bizantie electa.

CYPERVM purgatum præcipit accipiendum, quoniam plerumque fibris sordidis sunt obsita radices eius.

ARCEVTHIDES, sunt bacca Juniperi, hic autem debent accipi Juniperi magna grandes bacca: quoniam autem caremus ipsis, vulgaris & minoris Juniperi baccas accipere licet.

Pro Aspalatho sumatur semen Agni Casti, esse mente Galeni de succedaneis.

Trochisci Ramich, descriptione Me- sue.

R. Succii Acetosæ aut loco eius succii
Cytoniorum austerorum ̄ xvi.
Rosarum ̄ i.

Bulliant parum & colentur. Colaturæ ad-
datur

Gallarum iamiani tritarum ̄ iii.

Coquantur denuò aliquantulum, deinde
inspergatur sequentium specierum minutis-
simus & optimè commistus pulvis.

R. Rosarum ̄ i.
Sandali machoziri ̄ i. 3 ii.
Gummi Arabici ̄ i. 3 iii.

Carnium

Carnium Sumach

Spodii ana $\bar{3}$ i.

Agrestæ 3 vii.

Granorum Myrti $\bar{3}$ iiii.

Ligni aloes

Charyophyllorum

Macis

Nucis Muscatæ ana 3 iiii.

Misceantur omnia optimè, deinde exiccantur, exiccata rursus in tenuissimum pulverem terantur, & formentur trochisci subriles cum Camphoræ aureo uno, & aqua Rosarum quantum sufficit. Exiccantur in umbra libera, exiccati reponantur.

Ventriculum, cor, hepar, imbecilla firmant, & lubrica viscera ac intestina, choleram morbum sistunt, acrimoniam, obtundunt, animum reddunt tranquillum, omnē hæmorrhagiam cohibent, ob quam naribus sanguinem fluentibus flando impellitur, aliis medicamentis miscentur.

Trochisci de Cappare, descriptione Mæ sue.

R. Corticum radicum Capparis

Seminiis agni casti ana 3 vi.

Hammoniæ 3 iiii.

Seminiis Nigellæ ueræ

Calaminthæ

Succi Eupatorii, id est, Gratiolæ

Amygdalarum amararum

Foliorum Rutæ

Radiciis

Trochisci 303

Radiciſ Aristolochiæ rotundæ ueræ
Seminis Naſturtii ana 3 ii.
Scolopendriæ 3 i.

Formentur trochiſci cum Hammoniaco prædicto in aceto diſſoluto, & exiccati reponantur.

SCOLOPENDRION eſt Ceterach, & non Lingua ceruina.

Ad ſplenis duritiem & ſtatuſ eiꝯ diſſipandos ualent.

Trochiſci de Eupatorio, deſcriptione Meſuæ.

R. Tereniabin, id eſt, Mannæ
Succi Eupatorii ana 5 i.
Roſarum 3 iiij.
Spodii 3 iii. s.
Spicæ Nardi Indiæ 3 iii.
Rheubarbari
Aſari
Aniſi ana 3 ii. s.

Formentur trochiſci cum aqua Cuſcutæ & in umbra libera ventoꝥ perſlata exiccati reponantur.

PRO Spodio ſumatur Ebur combuſtum.
EVPATORIVM Meſuæ, intelligendum eſt Gratiola.

¶ Obſtructionem & tumorem præternaturam hepatis & lienis ſanant, ac inde natas febres

febres antiquas, & harum rigorem, iſterum,
ac incipientem hydropem.

Trochisci Diaion, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Florum violarum 3 xv.
Amyli 3 ix.
Seminis papaueris albi 3 vii.
Rhabarbari 3 v.
Seminis plantaginis 3 iii.
Balsami (loco eius oleum Charyophyllo-
rum) 3 i.
Rhodostagmatis quantum sufficit.
Formentur trochisci.

DIANI, vel DIAVI alias vocantur hi tro-
chisci, sed corrupto nomine.

PER VIOLAS hoc loco oportet intelligere
Violas albas, quæ hodie vocantur Cheyri citrini
vulgò Gelbe Violen.

PER Balsamum intelligitur Opobalsamum.
RODOSTAGMA, id est, aqua Rosarum.

¶ Excalfactiones mitigant, aluumque
emolliunt.

Trochisci Diani, descriptione Nicolai.

R. Violarum albarum viridium 3 v.
Amyli 3 iii.
Papaueris albi 3 ii. 3 i.
Seminis Plantaginis 3 i.
Rheubarbari 3 i.
Opobalsami

Trochisci

305

Opobalsami (aut succedanei eius) 3 i.
Aquæ Rosarum quantum sufficit.
Formentur trochisci .

NICOLAUS alter, paulò aliter componit trochiscos Diani , vt ostendit compositio .

VIOLAE albae, id est, Cheyri citrini.

Trochisci de Lacca, descriptione Mesue .

R. Laccæ mundatæ
Succi Glycyrrhizæ
Absinthii
Berberis
Succi Eupatorii, id est, Gratiolæ
Rhabarbari
Aristolochiæ longæ
Costi
Asari
Amygdalarum amararum
Rubeæ tinctorum
Anisi
Apii
Schoënanthi ana 3 i.

Formentur trochisci drachmæ pondere
cum aqua Eupatorii .

Mesue intelligit suum Eupatorium, id est, Gratiolam

¶ Trochisci Cancami, valent ad obstructions hepatis, & lienis, & inde natas febres varias antiquas, & asclitem per urinas mouent.

Trochisci

Trochisci Diarhodon, descriptione Nicolai.

R. Rosarum uiridium 3 iiii.
 Spodij, id est, Eboris combusti 3 ii.
 Sandali rubei 3 i. s. gr. vii.
 Sandali albi 3 i. gr. xii.
 Croci 3 ii. gr. vii.
 Camphoræ gr. xii.
 Aquæ rosarum quantum sufficit.
 Formentur trochisci.

¶ Ista compositio debet administrari in magnis confectionibus ipsius Nicolai.

Trochisci de Rheubarbaro, descriptione Mesuæ.

R. Raues boni, id est, Rheubarbari 3 x.
 Succus Eupatorii, id est, Gratiolæ
 Amydalarum amararum ana 3 iiii.
 Rosarum
 Spicæ Nardi Indicæ
 Anisi
 Ruberæ tinctorum
 Seminis Apii
 Absinthii
 Asari ana 3 i.
 Formentur trochisci aurei unius pondere
 cum aqua Cuscutæ

¶ Valent ad hepatis obstructionem, dolorem, timores præter naturam, affectus inueteratos

Trochisci 307

inueteraros eiusdem, & hydropem, & icterum, & formæ corruptionem.

Trochisci de Berberis, descriptione Mesuæ.

R. Berberis 3 ii.
Spodii
Xyloaloes
Seminis Acetosæ
Mastiches
Galliæ moscatæ ueræ
Spicæ nardi Indicæ ana 3 i.
Gummi Arabici 3 iii.
Rosarum 3 v.
Aquæ rosarum quantum sufficit.
Formentur Trochisci.

¶ Trochisci Oxyacanthæ ualent ad intemperiem calidam, fluorem alui, & hepatis dolorem.

Trochisci Galliæ Moscatæ, descriptione Mesuæ.

R. Xyloaloes crudi 3 v.
Ambræ 3 iii.
Moschi 3 i.
Mucilaginis Tragacanthæ cum aqua rosarum factæ quantum sufficit.
Formentur Trochisci parui.

¶ Cerebrum corque roborant, uomitum & alui profluuium sistunt, oris, atque

que adeò corporis totius odorem commendant .

Trochisci Aliptæ moschatae, descriptione Nicolai .

R. Ladani purissimi	℥ iii .
Styracis Calamithæ	℥ i. s .
Styracis rubeæ	℥ i .
Ligni aloes	℥ ii .
Ambræ	℥ i .
Camphoræ	℥ i. s .
Moschi	℥ s .

Aquæ Rosarum quantum sufficit .

Formentur trochisci secundum artem .

STYRAX rubea, hic non significat Thymia-
ma, aridum illum & nigrum corticem : sed resi-
nam Styracis quæ subruffa, aut flava est, id est,
optima Styrax .

¶ Valent pueris patientibus asthma &
constrictionem pectoris, & etiam non va-
lentibus lac retinere : fit inde optimum fu-
migium & odoriferum, & assumuntur etiam
ad pretiosissimas medicinas .

*Trochisci de Agarico, descriptione me-
sua .*

R. Agarici electi	℥ iii .
Salis gemmæ	℥ i .

Sirupi acetosi simplicis quantum sufficit .

Formentur trochisci, & reponantur in ca-
lido siccoque loco .

Purgant

Trochisci 309

¶ Purgant ex cerebro & capite phlegma crassum cum cholera mistum. Et præcipuè educunt ex pectore crassios humores, putridos, & viscosos.

Agaricus Trochiscatus, descriptione mesue.

R. Agarici electi ʒ iii.
Vini infusionis Zingiberis quantum sufficit.
Formentur trochisci.

Trochisci de Caraba, descriptione mesue.

R. Carabæ aureos vi.
Cornu cerui vsti
Gummi Arabici assati
Coralli rubei vsti
Tragacanthæ
Acaciæ
Hypocistidis
Balaustiorum florum
Mastiches
Laccæ
Papaueris nigri assati ana aureos ii.
Thuris
Crocī
Opī ana aureum i. s.
Mucilaginis Psyllii quantum sufficit.
Formentur trochisci.
Fiunt & hi trochisci sine opio.
¶ Trochisci ex Succino, inuenti sunt ad
constringendū sanguinē vndecunque fluen-
tem,

tem, menstrua, sputum, fluxum sanguineum, & hæmorrhoidalem, & consolidant vlcera pectoris & pulmonis.

Trochisci de Myrrha, descriptione Rasis.

R. Myrrhæ 3 iii.
 Lupinorum 3i v.
 Foliorum Rutæ
 Menthastrī
 Pulegii Ceruini
 Cymini
 Rubææ tinctorum
 Allæ foetidæ
 Sagapeni
 Opopanacis ana 3 ii.
 Succī Artemisiæ quantum sufficit.

Formentur Trochisci secundum artem.

MENTHASTRVM est sylvestris Mentha pilosis & hirsutis folijs.

PVLEGIVM Ceruinum, id est, Dictamnus Creticus.

¶ Prouocant menstrua, & sedant passiones quæ ex retentione menstruorum proueniunt.

Trochisci de AlkeKengi, descriptione Mesue.

R. Fructus AlkeKengi 3 iii.
 Seminis Citrulli

Seminis

Trochisci

311

Seminis Albatechæ

Seminis Cucurbithæ

ana 3 iii. s.

Boli Armeniaci

Gummi Arabici

Thuris

Sanguinis Draconis

Papaueris albi

Amygdalarum amararum

Succi Glycyrrhizæ

Tragacanthæ

Amyli

Pinearum

ana 3 vi.

Seminis Apii

Carabæ

Terræ sigillatæ (aut Boli armeni leuanticæ)

Hyoscyami

Opii

ana 3 ii.

Succi Alkekengi quantum satis fuerit ad for
mandum trochiscos.

Fiunt & hi trochisci sine opio.

ALBATECHA *sive Batega, est Melō magnus
Indus uiridis & subniger.*

¶ Trochisci Halicacabi ualent ad renum
& uesicæ ulcera, & natam inde dysuriam.

**Trochisci de Rosæ, descriptione R4^a
ss.**

R. Rosarum

3 iii.

Ligni aloes

3 ii.

Mastiches

3 i s.

Absinthii

Cinnamomi

Cinnamomi

Spicæ nardi indicæ

Cassie lignæ (aut succedanei eius)

Florum Squinanthi ana 3 i.

Vini veteris quantum ad formandum trochiscos satis fuerit.

¶ Sunt efficaces ad multos affectus, præsertim ad uentriculi dolorem, malam coctionem, febres antiquas, hydropem incipientem, & illos maximè, quibus forma corrumpitur.

*Trochisci de Camphora, descriptione
mesuræ.*

R. Rosarum 3 iiij.

Spodii

Glycyrrhizæ ana 3 ii.

Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli

Seminis Cucumeris

Seminis Melonis

Tragacanthæ

Croci

Gummi Arabici

Spicæ nardi Indicæ ana 3 i.

Sandali citrini 3 ii. s.

Ligni aloes

Cardamomi

Amyli

Camphoræ ana 3 ii.

Sacchari Tabarzet

Tereniabin, id est, mannæ ana 3 lii.

Mucilaginis

Trochisci

313

Mucilaginis Psyllii cum aqua Rosacea facta quantum sufficit. Formentur trochisci.

¶ Trochisci Camphoræ, conferunt ad febres ardentes, bilis & sanguinis feruorem, ventriculi & hepatis intemperiem calidam, & ab his sitim inexplētā: icterum quoque, ac phthisim & hecticam curant.

Trochisci de Terra sigillata, descriptione Mesuæ.

R. Sanguinis Draconis
Gummi Arabici assati
Trochiscorum Ramich
Rosarum rubearum
Seminis Rosarum
Amyli assati
Spodii
Acaciæ
Lapidis Hæmatitis
Hypocistidis
Florum balauftiorum
Boli armeni
Terræ sigillatæ, vel Boli armeni
Corallii rubei
Carabæ ana 3 ii.
Margaritarum
Tragacanthæ
Papaueris nigri ana 3 i. s.
Seminis Portulacæ assati
Cornu cerui vsti
Thuris

O

Gallarum

Gallarum Cypressi

Croci ana 3 ii.

Aquæ Arnoglossæ quantum sufficit.

Formentur trochisci.

SPODII. *pro Spodio sume Ebur combustum
preparatum.*

SEMEN Rosarum hic significat Antheram,
id est, luteos apices qui sunt in rosis, hi exsiccati
rubescent.

GALLAE Cypressi etiam vocantur nuces Cy
pressi.

¶ Sunt admodum efficaces ad sputum san
guinis cum aqua plantaginis poti: ad fluo
rem verò sanguinis è naribus, fronti illiti:
ad menses immodicos, vtero iniekti, uel pu
bi illiti: ad mictum sanguinis, in vesicam in
iekti: & ad alias hæmorrhagias, parti san
guine fluenti impositi.

Trochisci de Spodio, descriptione Me sue.

R. Rosarum rubearum 3 xii.

Spodii 3 x.

Seminis acetosæ 3 vi.

Seminis Portulacæ

Coriandri præparati

Pulpæ Sumachi ana 3 ii. s.

Amyli

Florum balaustiorum

Baccarum Berberis ana 3 ii.

Gummi Arabici assati 3 i. s.

Agrestæ quantum sufficit.

Formentur trochisci.

¶ Valent

Trochisci

315

¶ Valent ad febres biliosas cum alui fluore. Inflammationem ventriculi, & hepatis, & sitim continuam sedant.

Trochisci de Absinthio, descriptione

Mesue.

R. Rosarum

Absinthii

Anisi

ana 3 ii.

Raued, id est, Rhabarbari

Succi Eupatorii, id est, Gratiolæ

Asari

Seminis Apii

Amygdalarum amararum

Spicæ nardi Indicæ

Mastiches

Folii

ana 3 i.

Succi Endiuizæ quantum sufficit.

Formentur trochisci secundum artem.

Pro Folio, accipe radices Spicæ Romanæ, aut radicum Spicæ Romanæ, & Macis ana partes æquales.

¶ Obstructiones ventriculi & hepatis, & ab his dolorem, & febres antiquas tollunt: dictas partes, reliquasque nutritorias roborant, ac appetentiam excitant.

Trochisci Alhandali, descriptione Mesue.

R. Pulpæ Colocynthis

3 x.

○ 2

Inci-

Incidantur minutissimè, & fricentur cum
olei Rosacei \bar{z} i.

Deinde sume

Tragacanthæ

Gummi Arabici

Bdellii ana 3 vi.

Macerentur hæc in aqua Rosacea, donec
liquefiant & dissolvantur: deinde cum parte
resolutarum lacrymarum formentur ex præ
dicta Colocynthide trochisci, qui siccentur,
& cum fuerint siccati, contundantur minu-
tissimè, & rursus formentur trochisci cum
reliquo diluto lacrymarum, atque repõ-
nantur.

¶ Trochisci Colocynthidos in hieram
Hermetis, & compositiones alias iniicien-
di loco Colocynthidos, sunt salubriores
quàm ipsa Colocynthis.

Trochisci Bechij albi.

R. Sacchari albissimi lib. i.

Sacchari Candi optimi

Sacchari Penidii ana \bar{z} iiii.

Ireos \bar{z} i. 3 vii.

Amyli \bar{z} i. s.

Mucilaginis Tragacanthæ albissimæ cum
aqua Rosacea factæ quantum sufficit.

Formentur trochisci parui, & signentur.

¶ Auxiliantur tussiculosis, & difficulter
spirantibus.

Trochisci

Trochisci Bechij nigri.

R. Succī Glycyrrhizæ ℥ iiii.
 Styracis Calamitæ ℥ i. s.
 Sacchari Candi ℥ ii. s.
 Specierum Diaireos Salomonis
 Specierum Lohoch sani ana ℥
 Sacchari Penidij lib. s.
 Sacchari albissimi lib. ii. ℥ iii.
 Mucilaginis Tragacanthæ cum aqua Hyssopi factæ, quantum sufficit.
 Formentur trochisci & signentur.

¶ Abscessus vocis iacturam resarciunt, & profunt his qui patiuntur tussim calidam & siccam: leniunt pectus, & faciunt sputum.

EMPLASTRA

Emplastrum Diachylon simplex, descriptione Mesuæ.

R. Mucilaginis Fœnogræci
 Mucilaginis seminis lini
 Mucilaginis radicem Althææ ana lib. i.
 Olei veteris clari lib. iii.
 Lithargyrii lib. i. s.
 Coquantur secundum artem, & fiat emplastrum.

O 3

DIACHYLON

DIACHYLON uocatur hoc emplastrum à succis viscosis siue mucilaginibus. hodie corrupto nomine dicunt Diaquilon.

MUCILAGINES istæ debent esse spissæ & viscosæ, ideoq; oportet ut quantitas seminum & radicum sit satis magna, unde fieri debent mucilagines.

¶ Scirrhus hepatis, lienis, ventriculi, & aliarum partiũ, ipsas etiam choeradas & durities reliquas emollit, & iuuat.

Emplastrum Diachylon compositum.

R. Mucilaginis radicum Altheæ
Mucilaginis seminis Lini
Mucilaginis Mediani corticis ulmi
Mucilaginis Fœnogræci ana ʒ iiii.
Olei Chamæmelini
Olei Liliorum
Olei Anethini ana ʒ i.
Hammoniæ
Galbani
Opopanacis
Sagapeni ana ʒ s.
Ceræ nouæ ʒ xx.
Croci ʒ ii.
Terebinthinæ ʒ ii.
Gummi siue lacrymæ resoluantur in vino optimo, & conficiantur secundum artem.

Porro hyeme licet oleorum & terebinthinæ pondus augere.

VLMVS arbor est quæ uocatur Germanicè Ylmen

Emplastra 319

men & Rufern. Cortex eius medius est similis cortici Tilia, Gleich wie ein bast, ex eo debet fieri Mucilago.

CHAMAEMELVM vulgo vocatur Camemilla.

Maturat apostemata & mollit durities, partim resoluit, & partim digerit, abstergitque saniem ruptorum apostematum, & sanat phlegmones.

Emplastrum Diachylon magnum, de descriptione filij Zacharie.

R. Lithargyrii mundi tenuissimè triti & per cribrum excussi ʒ xii.

Olei Irini

Olei Chamæmelini

Olei Anethini ana ʒ viii.

Mucilaginis seminis lini

Mucilaginis Fœnogræci

Mucilaginis ficuum pinguium

Mucilaginis passularum

Succi Ireos

Succi Scillæ

Oesypi

Glutinis Alchanach ana ʒ xii. s.

Terebinthinæ ʒ iii.

Resinæ Pini

Ceræ citrinæ ana ʒ ii.

Conficiatur secundum artem emplastrū,

SVCCVS Scilla est mucilago ex trita Squilla expressa.

O 4 OESYPVS

OESIPVS est pinguedo lanarum succidarum
cuius faciendi modum in ultimo tractatu indica-
bimus. uulgò uocatur in pharmacopoliis Hyssop-
us humidus.

GLVTEN Alchamach siue Alxanach est Ich-
thyocolla, id est, gluten siue colla piscium: uulgò,
Hau senblasen.

HOC Emplastrum debet habere consisten-
tiam & spissitudinem Ceroti.

¶ Resoluit & maturat omnes durities &
inflammationes.

Emplastrum Diachylon paruum, de-
scriptione Mesuæ.

R. Lithargyrii	℥ vi.
Olei ueteris clari	lib. i.
Mucilaginis Psyllii	℥ iii.
Mucilaginis Hyoscyami	℥ i. s.
Mucilaginis seminis Lini	
Mucilaginis radicum Maluæ ana	℥ ii.

Conficiatur secundum artem Emplastrum
Ceroti alicuius spissitudine.

¶ Tumores calidos digerit & maturat.

Emplastrum de Meliloto, descriptio-
ne Mesuæ.

R. Melioloti	℥ vi.
Florum Chamæmeli	
Fœnogræci	
Baccarum Lauri	

Radicum

Emplastra

321

Radicum Altheæ
 Absinthii ana 3 iii.
 Seminis Apij
 Cardamomi
 Ireos
 Cyperi
 Spicæ nardi Indicæ
 Cassiæ lignæ
 Ammios ana 3 i. s.
 Sampsuchi, id est, maioranæ 3 iii.
 Hammoniæ, id est, armeniæ 3 x.
 Styracis Calamitæ
 Bdellii ana 3 v.
 Terebinthinæ 3 i. s.
 Ficum pinguium numero xii.
 Seui Hircini
 Resinæ ana 3 ii. s.
 Ceræ 3 vi.
 Olei sampsuchini
 Olei Spicæ ana quantum sufficit.

OLEI Sampsuchini compositio inferius tradi-
 tur in tractatu de Oleis.

Per Oleum Spicæ Mesuæ intelligit oleum Spicæ
 Nardi siue oleum Nardinum. Mesuæ enim nusquā
 meminit Lauandulæ maioris quæ hodie Spica uo-
 catur, neque eius olei quod uocant oleum Spicæ.

Confice Emplastrum sic.

R. De Meliloto prædicto 3 v. 3 ij.

Fænogræci.

Chamæmeli seorsim præter prædicta ana 3 iiij.

Coquantur in lib. iiij. aquæ aut quantum sufficit,
 donec remaneat lib. i. deinde omnia arida cū re-
 liquis vi. drachmis Meliloti subtilissimè pulueri-

Q S æntur

xentur. in decoctione autem colata secundum artem dissoluantur Hammoniacum & Bdellium: solutis addantur ficus per se minutissimè incise contuse & optimè misceantur, postea ad ignem simul liquefiant Terebinthina, Seuum hircinum, Cera, & Resina pini, & addatur Olei Spicae Nardis Olei Sampsuchi ana circiter \bar{z} v. Cum deinde omnia sunt mista, addantur pulueres triti & fiat secundum artem Emplastrum.

Porro potes etiā sequēti ratione conficere \bar{z} vi. ingredientis Meliloti, unā cum reliquis aridis tundito, & iisdem permisceto. postea R. ad decoctionem priuatim Meliloti M. iiij. & Gummi uidelicet Hammoniacum atque Bdellium in uino dissoluito. Olei uerò Sampsuchini atque olei Nardini accipere tum oportet ana circiter \bar{z} iij. aut viij. & confice secundum artem Emplastrum.

¶ Emollit omnem duritiem quæ in iecinore, liene, & uentriculo existit. Dolorem item uehementer sedat, hypochondriaque tensa sanat.

Emplastrum Triapharmacum, descriptione Mesuæ.

R. Lithargyrii subtilissimè triti
Aceti uini ana lib. i.
Olei ueteris lib. ii.
Fiat secundum artem Emplastrum.

¶ Facit nasci carnem in uulneribus, & consolidat ea.

Emplastrum

*Emplastrum Oxycroceum, descriptio-
ne Nicolai.*

R. Ceræ
Picis
Colophonix
Crocī ana ʒ iiii.
Terebinthinæ
Galbani
Hammoniæ
Myrrhæ
Libani, id est, thuris
Mastiches ana ʒ i. ʒ iii.
Aceti phialam unam.

Galbanum & Hammoniæ in aceto sufficienti quantitate dissoluantur, & rursus ad lentorem coquantur, donec acetum in uaporem euanuerit: tum addantur liquefactis simul Ceræ, Picis, Colophonix & Terebinthinæ: postquam omnia sunt commista, inspergito etiam Myrrham, Libanum, & Mastichem, subtilissimè trita: ad ultimū uerò etiam Crocum per se in tenuissimum puluerem redactum. Et fiat secundum artem Emplastrum.

OXYCROCEVM dicitur hoc Emplastrum, ab ingredientibus Croco & Aceto.

NICOLAUS Alexandrinus secundum hunc modum tradit Oxycrocei confectionem. Alij autem qui ex eo hoc Emplastrum excripserunt, tertiam eius partem describunt, & cum ʒ iiij. in tres partes diuidere conarentur, tertiam earū par-

tem statuerunt $\bar{3}$ i. 3 iij. itaque resultat 3 i.
Nam ter tria novem faciunt. quapropter nos ma-
luimus ex fonte haurire huius Emplastri confe-
ctionem.

¶ Prodest ossibus fractis, item partibus,
quæ dolore aliquo affliguntur, duritiem de-
nique omnem emollit, & discutit.

*Emplastrum Apostolicum, descriptione
Nicolai.*

R. Lithargyrii $\bar{3}$ vi.

Ceræ fulvæ

Colophonix ana $\bar{3}$ ii.

Propoleos

Visci quercini ana $\bar{3}$ i.

Hammoniæ

Lapidis Calaminaris ana 3 vi.

Mastiches

Olibani

Mumiæ ana $\bar{3}$ i.

Terebinthinæ

Bdellii

Galbani

Myrrhæ

Aeris vsti

Squamæ æris

Viridis æris

Sarcocollæ

Dictamni Cretici

Aristolochiæ longæ

Prassii viridis

Opopanaci ana 3 iii.

Olei veteris lib. i.

Vini

Emplastra 325

Vini clari quantum Galbano, Hammonia-
co & Opopanaco dissoluendis satis fuerit.
Confice secundum artem & diligenter
Emplastrum.

PROPOLIS, non est sordes alueariorum a-
pum, sed est cera odorata, quæ apes ante hyemem
foramina alueariorum obturant. Germanicè uoca-
tur Bet & Nebenrrax eam apes colligunt ex
oculis Populi & Betolæ arborum.

VISCVM Quercinum hic non significat li-
gnum uisci quercini, sed gluten illud lentum ex ui-
sco quercino extractum, quo capiuntur aues, hoc
est, der Vogelleyrn auß Eichenmistell gemacht.

SQVAMA Aeris est duplex, una est crassa,
quæ uocatur Germanicè Rupfferschlag, altera fa-
rina modo tenuis, & ruffa, hæc uocatur kessel-
braum & est efficacior, & hic debet poni.

¶ Valet ad dolores ceruicis, potissimum
& renum, sagittas ac surculos corpori infi-
xos extrahit.

Emplastrum Apostolicum, descriptio- ne Nicolai Alexandrini

R. Lithargyrij 3 xviii.

Ceræ rubeæ

Colophonix ana 3 vi.

Propoleos

Visci Quercini ana 3 iii.

Hammoniæ

Lapidis Calaminaris

Thuris ana 3 ii.

Mastiches.

Mastiches

Mumiæ

ana 3 i. s.

Terebinthinæ

Galbani

Bdellii

Myrrhæ

Chalcucecaumeni

Sarcocollæ

Lepidos Chalci

Opopanacis

Dictamni Cretici

Aristolochiæ

Prasii uiridis

ana 3 i.

Olei ueteris quantum sufficit.

Vel lib. s. id est, 3 vi.

Nicolaus Alexandrinus non ponit olei pondus aut mensuram, mihi autem uidentur sufficere uncia vi.

Coquatur Lithargyrium secundum artem in Oleo, donec fiat massa purpurea, & non adhæreat manibus dum refrigerata tractatur, quod Græci uocant Amolintum: deinde omnia sigillatim secundum artem iniiciantur, Galbanum, & Opopanax in uino dissoluantur, reliqui Gummi terantur & inspergantur, Dictamnus Creticus uerus solus ultimo addatur.

CHALCVCECAVMENOS, id est, Aes rusti.

LAPIS CHALKV, id est, squama Aeris. Germanicè kupfferschlag uel kesselbraum. & efficacior est altera eius species quæ Kesselbraum vocatur.

PRASIVM viride hic significat Aeruginem, id est, uiride Aeris.

¶ Ad

Emplastra 327

Ad omnia uulnera recentia siue antiqua,
& ad neruos præcisos uel musculos, ad pun-
cturas uel morsum terrestrium animalium
uel maritimorum peculiariter congruit: edu-
cit ab eis humores & putredines intimè im-
mersas, & concauitates earum pura carne
replet: repletisque cicatricem absque detri-
mento inducit. Sagittas, calamos, & simi-
lia altius membris infixæ, sine dolore ex-
trahit.

Emplastrum album coctum.

R. Olei	lib.	ii.
Cerussæ	lib.	i. s.
Ceræ albæ	ʒ	iii.

Coquantur secundum artem, & fiat Em-
plastrum.

Opitulatur excoriatis à calciamentis,
scapellatione, vel ab alia causa.

Emplastrum Griseum, de lapide Calaminari.

R. Lapidis Calaminaris præparati	ʒ	i.
Lithargyrii	ʒ	ii.
Cerussæ	ʒ	s.
Tutæ	ʒ	i.
Terebinthinæ	ʒ	vi.
Ceræ albæ	ʒ	i. s.
Seui Ceruini	ʒ	ii.
Thuris electi	ʒ	v.
Mastiches	ʒ	iii.

Myrrhæ

328

Emplastra

Myrrhæ 3 ii.
Camphoræ 3 i. s.
Confice secundum artem.

¶ Desiccat, replet & cicatrizat ulcera.

Emplastrum uiride.

R. Cerae nouæ
Resinæ
Terebinthinæ ana ʒ iiij.
Olibani
Mastiches
Viridis æris ana ʒ iii.
Confice secundum artem.

Emplastrum Basilicum magnum.

R. Cerae albæ
Resinæ Pinæ
Seui Vaccini
Picis naualis
Terebinthinæ
Olibani
Myrrhæ ana ʒ i.
Olei quantum sufficit, fiat Emplastrum.

¶ Ulcera phlegmone carentia, præsertim partium neruosarum, terget, & carne implet.

Emplastrum

* *Emplastrum de betonica Petri Argillatæ.*

R. Succi betonicæ
Succi plantaginis
Succi apii colatorum. ana lib. i.
Resinæ
Ceræ nouæ ana 3 iii.
Terebinthinæ lib. i.

OMNIA præter terebinthinam decoquantur
ad succorum consumptionē: qua addita fiat em-
plastrum.

Vulnera capitis cicatrizat, consolidatque.

Emplastrum de adipibus magistrale.

R. Olei chamæmelini
Olei uiolacei ana 3 vi.
Butyri recentis
Adipis gallinæ ana lib. i.
Ceræ quantum est satis

IVVAT ad neruorum contractionem, & om-
nes duritias mollificat.

*Emplastrum de crusta panis montan-
gnanæ.*

R. Mastiches
Menthæ
Spodii

Corallii

Corallii Rubei
 Sandalorum rub. & alb. ana ʒ i.
 Crustæ panis tostæ & maceratæ in aceto per
 horam mediam ʒ ii.
 Olei de Mastiche
 Olei Cyt oniorum ana ʒ i.
 Farinæ hordei, quantum sufficit
 Fiat Emplastrum.

¶ Valet in vomitu puerorum, & his qui
 cibum retinere non possunt.

*Emplastrum de baccis Lauri, descrip-
 ptione Mesue.*

R. Thuris
 Mastiches
 Myrrhæ ana ʒ i.
 Baccarum Lauri — ʒ ii.
 Cyperi
 Costi ana ʒ s.
 Mellis colati quantum ad cogendum fa-
 tis est.

Si verò triplum Cyperi & stercoris vaccarum
 aut caprarum sicci ad pondus omnium accipiatur,
 erit efficacius ad hydropisim, & inflationes discu-
 tiendas.

¶ Ventriculi, intestinorum, hepatis, re-
 num, vesicæ, uteri, & partium aliarum do-
 lorem à flatibus aut intemperie frigida or-
 tum placat.

CEROTA

CEROTA

Cerotum infrigidans Galeni, ex Mesue.

R. Ceræ albæ ʒ ii.

Olei rosati Omphacini ʒ iii.

Conquassentur simul cum modico albi & clari aceti. Oleum uerò Omphacinum antequàm rosas recipiat, sæpius est lauandum cum aqua fontis gelidissima, deinde confice secundum artem.

¶ Refrigerat febres ardentes, calorem hepatis, & sedat dolores capitis, circum tempora, super hepar, & per spinam dorsi linimentum.

Cerotum Sandalinum, descriptione Mesue.

R. Rosarum rubearum. ʒ xii.

Sandali rubei ʒ x.

Sandali albi

Sandali citrini ana ʒ vi.

Boli armeniaci ʒ vii.

Spodii ʒ iii.

Camphoræ ʒ ii.

Ceræ albæ ʒ xxx.

Olei Rosati lib. i.

Confice secundum artem.

OLEVM Rosatum debet fieri ex oleo acerbo, id est, ex immaturis oliuis expresso.

Phlegmo-

¶ Phlegmonas & intemperaturas omnes calidas ventriculi, hepatis, & partium aliarum potentissimè extinguit.

Cerotum Stomachale Galeni, descriptione Mesuæ.

R. Rosarum rubearum 3 xx.
Foliorum Absinthii sicci 3 xv.
Mastiches 3 xx.
Spicæ nardi Indicæ 3 x.
Ceræ mundæ 3 iiii.
Olei rosacei lib. i. s.

Cera & oleum aliquoties ex aqua Rosarum lauentur, & excolata omni aqua rursus ad lentum ignem resoluantur, deinde alia omnia in subtilissimum puluerem trita, inspergantur.

¶ Ventriculum & hepar roborat, horum dolorem à frigido lenit, appetentiam excitat, coctionem iuuat.

** Cerotum de minio descriptione Argillatæ.*

R. minij 3 i.
Olei rosati, uel mirtini 3 ii.

Bulliant lento igne ad olei consumptionem, miscendo.

Vulnera consolidat, carneq; implet.

** Cerotum mollitium, quo utuntur Veneti medici.*

R. Mucilaginis altheæ

Mucilaginis

Mucilaginis fœnugræci

Mucilaginis feminis lini ana 3̄ vi.

Lichargirii aurei lib. ii.

Terebinthinæ

Medullæ cruris uaccini ana 3̄ iii.

Ceræ 3̄ iii.

Ireos puluerizati

Olei feminis lini lib. ii. s.

Resoluit, maturat, & dolores sedat.

* *Cerotum de pelle arietina Arnaldi e Villanoua.*

R. Litargirii

Lapidis hæmatitis

Sanguinis draconis

Boli armeni

Mastiches

Ammoniacy

Mummie

Galbani

Thuris

Costi

Lumbricorum terrestrium ana 3̄ s.

Picis naualis

Picis græcæ

Ceræ albæ

Ceræ rubæ ana 3̄ i.

Radici consolidæ maioris

Minoris

Mediæ ana 3̄ iii.

Rosarum

Myrrhæ

Aloes ana 3̄ quartam partem.

Paleæ

Paleæ marinæ combultæ

Balauftiorum.

Aristolochiæ rotundæ. ana ʒ vi.

Terebinthinæ

Visci quercini ana ʒ ii.

Sanguinis hominis ruffi ʒ ix.

¶ Pellem arietinam, siue hœdinam pilis onustam: quæ decoquatur quasi ad aquæ consumptionem: cuius recipias libram optimè per pannum colatam bulliat cum uisco in olla noua lento igne, mouendo: deinde addas lumbricos, postea ceram, & picem: præterea terebinthinam: ultimo colophoniam, mastichem, myrrham, hammoniæcum, & galbanum: quæ moueas, donec gutta aspersa coaguletur.

Valet ad exituras intestinorum, & ijs opitulatur qui uulgò dicuntur crepati.

VNGVENTA

Vnguentum Agrippæ Regis, descriptione Nicolai.

R. Radicum Bryoniæ lib. ii.

Radicum Cucumeris asinini lib. i.

Scillæ ʒ vi.

Ireos ʒ iii.

Radicum Filicis

Radicum Ebuli

Tribulorum aquaticorum ana ʒ ii.

Cere

Ceræ albissimæ 3̄ xv.
Olei albissimi lib. iiii.

Radices omnes istæ recentes incisæ & cō-
tusæ macerentur in oleo per dies octo, de-
inde coquantur, postea exprimantur: & in
colato oleo & expressio, resoluatur cera, &
fiat unguentum secundum artem.

Apud Nicolaum Alexandrinum inuenitur idē
Vnguentum, sed impressi codices non habent radi-
ces Filicis & Ebuli, & Tribulos.

Oportet omnes istas radices & tribulos esse re-
centes, quod si necessitas urgeat, & non sint ad
manus recentes, tunc sume siccatas & affunde vi-
ni optimi lib. iiij.

TRIBULI Aquatici siue marini sunt vras-
seruisse, & ipsi fructus accipi debent.

¶ Hydropicis, omnibusq; corporis œde-
matis succurrit. Neruorum mala sanat,
vrinam mouet extrinsecus illitum, ventrem
subducit, dolorique renum utile.

Vnguentum Apostolicum, descriptio-
ne Auicennæ.

R. Terebinthinæ

Ceræ albæ

Resinæ

Hammoniæ

ana 3̄ xiiii.

Aristolochiæ longæ

Thuris masculi

Bdellii

ana 3̄ vi.

Myrrhæ

Galbani

ana 3̄ iiii.

Opopanacis

Opopanacis
 Floris æris ana 3 ii.
 Lithargyrii 3 ix.
 Olei lib. ii. si fuerit æstas, in hyeme autem lib. iii.
 Aceti quantum satis est ad Hammoniæ, Galbanum & Opopanacum dissoluenda.
 Confice secundum artem.

FLOS Aeris propriè significat grana quedam parua, quæ a partibus æris prosiliunt, cum refrigerantur affusa aqua partes æris, hoc tamen loco solet poni viride æris.

¶ Est efficax contra vulnera & ulcera difficilia & fistulas, consumit carnem mortuam, & consumptam restaurat, duram mollit, & plagas sanat.

Vnguentum Arogoni, descriptione Nicolai.

R. Rosmarini
 Maioranæ
 Radicis Iari
 Serpylli
 Rutæ
 Rad. Cucumeris asinini ana 3 iiij. s.
 Foliorum Lauri
 Saluæ
 Sabinæ ana 3 iii.
 Publicariæ maioris
 Publicariæ minoris ana 3 iiij.
 Radicum Bryoniæ 3 iii.
 Laureolæ

Laureolæ \bar{z} ix.
 Foliorum Cucumeris asinini
 Nepetæ ana \bar{z} vi.
 Mastiches
 Olibani ana \bar{z} vii.
 Pyrethri
 Euphorbii
 Zingiberis
 Piperis ana \bar{z} i.
 Adipis Vrsini
 Olei Laurini ana \bar{z} iii.
 Olei moschelini \bar{z} s.
 Petrolei clari \bar{z} i.
 Butyri \bar{z} iiii. aut quantum suffi-
 cit.

Herbæ radices Maio mense collectæ in oleo macerentur diebus septem, deinde coquantur & colentur.

Colato oleo adice reliqua atque adde
 Cere lib. i. \bar{z} iii.

OLEVM debet esse purum & uetus. Porro autores non ponunt certam mensuram Olei. quidam iubent accipi lib. v. uel quantum sufficit. Sed tantum herbarum & radicum pondus et quantitas, non potest bullire in lib. v. olei, ideo accipe olei lib. medicinales vi. & affunde aquæ etiā aliquot libras, & coque ad consumptionem aquæ, & cola.

IARVS est vera serpentaria, pro qua ponitur Aron recentè effossum.

PVLICARIA, id est, Conyxa, Germanicè vocatur Durrurtz, & est similis Enule campanæ in folijs, caulibus & floribus. Sed multò minor
 P nascitur

nascitur humidis locis & exiccatis aquis circa stagna.

LAVREOLA, est planta similis Thymelæ, id est, planta in qua nascitur Coccognidium. eius loco sume radices vel folia Coccognidij.

OLEVM Moschellinum inferius describetur.

Prodest malis corporis frigidis, convulsionibus, resolutionibus partium: item dolori colico, renum, articulorumque.

Vnguentum Martianum, descriptione

Nicolai.

R. Cerae albæ

lib. ii.

Olei

lib.

viii.

aut quantum sufficit.

Rosmarini

Foliorum Lauri

ana ʒ

viii.

Rutæ

ʒ vii.

Tamarisci, foliorum scilicet.

ʒ

vi.

Maioranæ

ʒ vi.

Sabinæ

Balsamitæ

Saluiæ

Ocimi

Polii, uidelicet ueri

Calaminthæ

Artemisiæ

Enulæ

Betonicæ

Brançæ ursinæ

Spargulæ

Herbæ uenti

Pimpinellæ

Agrimo-

Agrimoniæ
Absinthii
Herbæ Paralyfis
Herbæ sanctæ Mariæ
Cimarum Sambuci
Herbæ Crassulæ
Millefolii
Semperuiuæ
Chamædryos
Centaureæ
Centumneruiæ
Fragulæ
Tetrahit
Quinquefolii ana ʒ iii. s.
Radicum Hibisci, id est, Althææ
Summitarum myrti ana ʒ iii.
Fœnogræci ʒ i. s.
Butyri ʒ ii.
Vrticæ
Violearum
Papaueris nigri
Menthæ Saracenicæ
Menthæ crispæ
Lapathioli
Polytrichi
Carduncelli
Matris syluæ
Maturellæ
Herbæ moschatæ
Alleluiæ
Lingux Ceruinæ
Camphoratæ
Styracis Calamitæ
Medullæ Ceruinæ ana ʒ s.
P 2 Adipis

Adipis urfini

Adipis gallinacei

Mattiches ana \bar{z} i.Thuris \bar{z} i.

Olei nardini 3 iii.

Herbæ omnes in Maio mense colligan-
tur, & incisæ macerentur in uino odorifero
per dies septem: octauo deinde die coquan-
tur donec ferè consumatur uinum: postea co-
la, & colaturæ expressæ adde oleum, & coq;
donec consumatur uinum, mox adde Ce-
ram & reliqua secundum artem.

*In hoc unguento multa sunt herbarum nomina,
quæ apud probatos autores nusquam inueniuntur:
ideoq; aliquis non faciliè eas interpretabitur.*

NICOLAUS Prepositus loco Maiorane habet
Esbrium, alij autem habent utrunq;. Sed non con-
stat quid sit Esbrium, alii enim dicunt Maioranã
esse: alii Saluiam, sed utrunq; ingreditur hoc un-
guentum tam Maiorana quam Salvia.

BALSAMINA, id est, Mentha aquatica.

BRANCA ursina uera, quæ Romana cogno-
minatur, accipi debet, quæ habet radices longas
multas glutinosas, sapore Tragacanthæ. Et alio
nomine uocatur Acanthus: quæ uerò Germanicè
uocatur Bernklavv, & habet Anethi umbellã &
semina odore & sapore Cymicum, & nihilo minus
est quàm Branca ursina: nam semper illam Ro-
manum Brancam ursinam intelligunt autores om-
nes. est autem urbana & hortensis herba Branca
ursina uera.

SPARGVLA, id est, Gallion, Germanicè uoca-
tur Ranrixe & Sprengelblum, herba est denso,
numeroso.

numeroſo & conferto, & odorato flore.

PIMPINELLA, quam autor intelligit, eſt ſāguiforba, Germanicè Blutsdropfflein uocatur.

HERBA Paralyſis, id eſt, Himelſchluffel.

HERBA ſancta Maria ſecundum interpreta-
tionem omnium eſt Perſicaria.

HERBA Craſſula pinguiſſima habet folia, naſci-
tur in muris & tectis, Germanicè uocatur, Fette
henne, ſive Donnerkraut.

CENTVMNERVIA, id eſt, Planta-
go maior.

TETRAHIT, id eſt herba Iudaica, quam di-
cunt eſſe Orobum.

LUMINARIS maioris autor, Ioannes Iaco-
bus Manlius pro Cymino & Myrtha habet Cima-
rum Myrthi, Sed nescio quā bene, non tamē im-
probo. Porro Nicolai Alexandrini impreſſum exē-
plar habet Cymini & Myrtha, ſed Nicolaus Pra-
poſitus pro Myrtha habet Myrtham, ſed malè.

LAPATHIOLVM, id eſt, acetofa.

POLYTRICON herba eſt ex ſpeciebus capilli
Veneris.

MENTHA Saracenica Germanicè uocatur Vn-
ſerfrayen mintze. Herba habet folia oblonga,
Lapatio. minora, in ſummis caulibus aureos flores
in corymbis diſpoſitos ſerè vt Tanacetum, tota o-
doratiſſima eſt.

CARDVNCELLVS .i. herba Turcha, quam
nos in Germania uocamus Carduum benedictum.

MATRISILVA eſt periclymenum, Germani-
cè uocatur Spekelilien, aſcendit arbores vt Vitis,
flores habet longos, reflexos & odore Lily. Nurem-
berge in hortis colunt, cū alibi proueniat ſpon-
te in ſyluis.

MATVRELLA, id est, Phu, id est, Valeriana maior; impressi codices Nicolai Alexandrini non habent Maturellam sed Marathrum, id est, Fœniculum, sed malè.

ALLELVIA, id est, Trifolium acetosum, Germanicè Buchampfer vocatur.

CRISPULA quæ sit herba, non constat recentioribus, alij enim Bupthalmum, alij herbam Cæcri: sic vocant, nec indicant figuram herbe Cæcri: ego autem ponerem eius loco Bupthalmum, id est, Cotulam maiorem, non fœtidam.

HERBA Mosthata duas habet species, una habet veluti acus longas, & est rostrum Ciconiæ, altera est parua, & non habet acus: sed est herba admodum parua, folia habet similia concava radici, id est, Holvurtz, odorem habet in Maio mēse Musci. nascitur umbrosis locis iuxta concavam radicem, id est, Holvurtz, in Maio tantum reperitur. Germanicè vocatur Bisem Kraut.

CAMPHORATA est Abrotonum, quia odore accedit ad Camphoram. quidam dicunt esse Abrotonum sylvestre siue album, sed perinde est, efficacius tamen est vulgare Abrotonum.

NICOLAUS Alexandrinus paulò aliter describit hoc unguentum, ut codices impressi ostendunt. ideoq; & eius modum subiungemus, nam variatur ponderum ordo & quantitas.

Aduersus frigida corporis mala, resolutionem coxendicum, nephritim, conuulsionem, & id genus alia valet: tumores reprimat, durities emollit, liuoremque cutis emendat.

Vnguentum

Vnguenta 343

Vnguentum Martianum magnum, de-
scriptione Nicolai Alexandrini.

R. Ceræ albæ lib. ix.

Olei sextarios vi.

Rosmarini

Foliorum Lauri ana lib. ii. s.

Amaraci

Esbrii

Sabinæ

Balsamicæ

Ocimi

Elelisphaci, id est, Saluæ

Polii, scilicet veri

Calaminthes

Artemisiæ

Enulæ

Betonicæ

Brançæ ursinæ

Herbæ venti

Pimpinellæ

Argemoniæ

Absinthii

Herbæ paralyfis

Herbæ sanctæ Mariæ

Cimarum Sambuci

Herbæ Crassulæ

Semperuiuæ

Millefolii

Chamædryos

Centaureæ

Centumneruiæ

Fragulæ

Quinquefolii

P 4 Herbæ

Herbæ Tetrahit ana lib. i. s.
 Radicis Euifci
 Cymini
 Myrrhæ ana lib. i.
 Fœnogræci lib. s.
 Butyri ʒ v.
 Vrticæ
 Violarum
 Papaueris rubei
 Menthæ Saracenicæ
 Menthæ alterius, id est, Menthæ crispæ fa-
 tiuæ
 Lapathioli
 Polytrichi
 Carduncelli
 Matris syluæ
 Marathri
 Herbæ Moscatæ
 Alleluia
 Lingua Ceruinæ
 Crispulæ
 Camphoratæ
 Styracis
 Medullæ Ceruinæ
 Adipis Vrsini
 Adipis Gallinacei ana ʒ iii.
 Thuris ʒ ii.
 Olei Nardini ʒ i.

Confice hoc modo. Herbas omnes atque radices
 in fine Maij mensis, uel circa Solstitium æstiuum
 collectas minutim incisas in uini sufficienti quan-
 titate macerato per dies septē. octaua deinde die
 coquantur lento igne donec propemodum uinū sit

con-

consumptum, postea cola & exprime, & affunde colaturæ expressæ, olei prædictas lib. viij. & 3. iij. & iterum coque donec omnis aqueus herbarum succus cum uino in uaporem resolutus fuerit: deinde adde ceram in partes cōfractam, & paulo post Adipes, Butyrum, atque oleum Nardinum. ad ultimum verò Storacem, Calamintham atq; Thus in minutissimum puluerem trita: melius tamen esset optimam & electam Styracem, & puram instar resinæ alicuius, unā cum cera indere, nam liquecit in oleo. Sed talis Styrax Calamita rarissime ad nos affertur. Porro miror in hoc unguento quòd tam parum olei, tot herbarum libris addatur, præterea etiam optimæ uires aromaticarum herbarum in coctura evanescent.

Ita se habet unguenti huius compositio secundum impressum Nicolai Alexandrini exemplar.

SEXTARIUS mensura est Romana quæ capit mēsurales uncias viginti olei, pondere uerò habet olei uncias sedecim, drachmas quinque, scrupulum unum. Sex autem Sextarii olei, faciunt in hoc unguento lib. viij. 3. iiii.

ESBRIVM quidam dicunt esse Maioranam, quidam flores Saluie: ego autem acciperem pro Esbrivo Maioranæ capitula, summitates, & flores.

AMARACVM, ego hic non credo significare Matricariam, quam etiam Maioranam possumus intelligere, nam utraque amara uocatur: si autem Maioranam inieceris, multò odoratiùs unguentum fiet, quàm si Matricariam addideris.

HERBA uenti, idest, parietaria uera.

PIMPINELLA, hic non significat Germanicam Pimpinellam acris radice, quam Itali uocant Saxifr agiam: sed eam, quam Itali uocant Sanguisorbam,

forbam, Germani Blusstroffley. Radicem habet rubram Tormentilla sapore. nascitur in pratis una eius species, altera in montibus, & Itali acetarijs miscent, habetq; Cucumeris odorem.

QVIDAM non habent Cyminum, sed Cymas Myrthe: est autem Myrtha idem quod Myrthus. Alij habent Myriham, sed malè.

PRO Papauere rubeo habent alij Papauer nigrum: est autem rubrum Papauer idem quod agreste Papauer in agris nascens.

MARATHRVM, id est, Feniculum. Porro ego hunc locum Nicolai Alexandrini credo esse corruptum, & censeo pro Marathro legendum esse Maturellam, id est, Phu mains, cuius radices accipi debent.

Lingua Ceruina est herba, quæ hodie improprie Scolopendria nominatur.

¶ Ad frigiditatem & dolorem capitis, petoris & stomachi, ad scliron hepatis & splenis, ad ilii dolorem, ad paralyticos, arthricos, ischiadicos, nephreticos, & podagricos, & ad omnes dolores, ad tumores, duritiem, & spasmus, & febrientes, & ad ignem vel solem inunctum.

Vnguentum Martianum paruum, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Foliorum Lauri	lib. iii.
Rutæ	lib. ii. s.
Amaraci, id est, Maioranæ	lib. ii.
Rosmarini	lib. i. s.
Foliorum Myrthæ	lib. i.
Esbrii (accipe summitates Maioranæ pro	
Esbrio.	

Esbrio)

Balsamitæ

Ocimi ana ʒ vi.

Butyri ʒ v.

Styracis

Medullæ Ceruinæ

Adipis Vrsini

Adipis Gallinacei ana ʒ iiiii.

Mastiches ʒ iii.

Thuris ʒ ii. s.

Olei Nardini ʒ i.

Olei Oliuæ

Ceræ mundissimæ ana quantum sufficit.

Ego Olei acciperem lib. vi.

Ceræ verò lib. iiiii.

Si verò duriusculum fit, detrahe aliquid de Cera. Porro hoc quoque vnguentum conficies ut proximum.

MYRTHA, id est, Myrtus: sunt autem accipienda folia vera Myrthi, quæ ex Italia afferuntur, & non eius plantæ, quam uocamus Germanicè Heydelber.

¶ Ad podagram frigidam siue calidam, paralyticos, arthriticos, nephreticos, ischiadicos, & ad omnia uitia & dolores nervorum ualet.

Vnguentum album.

R. Cerussæ in aqua rosarum lotæ ʒ xviii.

Lithargyri albi loti ʒ i. s.

Olei Rosati lib. ii. ʒ iiiii.

Ceræ albissimæ ʒ vi. aut circiter.

Confice secundum artem.

P 6 Quidam

Quidam alia ratione componunt hoc unguentum: nam alii addunt albumina Ovi, alii non addunt Lithargyrium, alii non Ceram sed Tragacanthum admiscunt.

¶ Pollet aduersus ulcera, scabiem, et adustionem.

Vnguentum Dialthæa simplex, descriptione Nicolai.

R. Radicum Althææ lib. ii.
 Seminis Lini
 Seminis Fœnogræci ana lib. i.
 Olei lib. iiii.
 Ceræ lib. i.
 Terebinthinæ ʒ ii.
 Resinæ ʒ vi.

Radices & semina contusa macerentur tribus diebus in aquæ lib. viii. aut quantum sufficit: quarta die coquantur donec remittant crassam & viscosam mucilaginem, eam deinde exprime. mox

R. Expressæ mucilaginis lib. ii. & coque cum oleo: cum deinde aquosum illud in mucilagine consumptum fuerit ceram addito, & fac secundum artem.

¶ Emolliendi vim habet, calefacit & humectat.

Vnguentum Dialthæa compositum, descriptione Nicolai.

R. Radicis

R. Radicis Altheæ lib. ii.

Seminis Lini

Seminis Fœnogræci ana lib. i.

Scillæ recentis ʒ vi.

Olei lib. iiii.

Ceræ lib. i.

Terebinthinæ

Gummi Hederæ

Albani ana ʒ iii.

Colophonix

Resinæ ana ʒ vi.

Radices & Lini semen contusa macerentur tribus diebus in sufficiente quantitate aquæ, deinde coquantur donec crassescat mucilago. Postea

R. Mucilaginis expressæ lib. ii. & adde reliqua, & fac secundum artem vnguentum.

Valet propriè ad dolorem pectoris ex frigiditate & pleuresi, & super pectus inunctum sanat omnia loca, infrigidata calefacit, mollificat, & humectat.

*Vnguentum Aegyptiacum, descriptio
ne Mesuæ.*

R. Aeruginis ʒ v.

Mellis optimi ʒ xiiii.

Aceti fortis ʒ vii.

Coquantur omnia simul donec fiat vnguentum spissum & colore purpureum.

AERVGO est viride æris.

Confert

¶ Confert ad vulnera antiqua, fistulasque
extergit, carnis excrescentiæ medetur, vehe-
menterque exiccat.

*Vnguentum Aureum, descriptione Me-
sue.*

R. Ceræ citrinæ ʒ vi.
Olei boni lib. ii. s.
Terebinthinæ ʒ ii.
Resinæ
Colophoniz ana ʒ i. s.
Thuris
Mastiches ana ʒ i.
Crocī ʒ i.
Confice secundum artem.

¶ Vulnera certò & salubriter glutinat.

*Vnguentum Citrinum, descriptione Ni-
colai.*

R. Boracis ʒ ii.
Camphoræ ʒ i.
Corallii albi ʒ iii.
Amenti dulcis ʒ i.
Vmbilici marini
Tragacanthæ albissimæ
Amyli
Cryſtalli
Enthalii
Dentalii
Thuris albissimi
Nitri ana ʒ iii.

Marmoris

Vnguenta

351

Marmoris albi 3 ii.
 Gersæ serpentariæ 3 i.
 Cerussæ 3 vi.
 Axungia porcina recentis non salitæ, sed
 præparatæ & mundatæ lib. i. s.
 Sæpi Caprini præparati 3 i. s.
 Adipis Gallinacei præparati 3 i.

Confice sic, axungiam porcina[m] atque adipem
 Gallinaceum liqua simul, & impone tepidis adhuc
 corticum Citrei mali satis magnam quantitatem,
 & macerentur per mensem unum. Postea eximito
 cortices & eliquati porcini adipis, R. ut dictum
 est lib. i. s. Adipis Gallinacei 3 i. & adde seuum
 Caprinum, deinde addantur reliqua tenuissimè
 trita, ultimo uerò insperge Camphoram subtilis-
 simè tritam.

Notandum est in hoc unguento non concordare
 exemplaria in ponderum characteribus. Nam qui-
 dam pro 3 ponunt 3 & contra.

BORAX est nitri species, qua aurum ferumi-
 nant auri fabri.

AMENTVM dulce est Gypsum, quod in capil-
 latas uenas scinditur.

UMBILICI Marini, lapilli sunt inuenti in lit-
 tore maris, figura Fabarum magnarum. Germani-
 cè uocantur Merbonen.

ENTHALIVM testaceum quiddam est mari-
 num, Fistula modo longum & concauum, foris stri-
 ctum longitudine digiti parui.

DENTALIVM conchula marina est parua,
 dentatam rimam habens.

NITRVM est Sal petra.

GERSA Serpentaria, est radix Serpentaria ne-
 ra præpa-

re preparata, ut infra ostendemus.

Faciei maculas emendat, scabiem in quacunque corporis parte extiterit, cicatrices extenuat, ruborem oculorum aufert, & ea quæ aspera sunt læuigat.

Vnguentum populeum, descriptione Nicolai.

R. Oculorum Populi arboris recentium.
lib. i. s.

Axungia porcina preparata. lib. ii.

Oculi populi contendantur & macerentur in axungia, donec sequentes herbae colligi queant æstate.

R. Foliorum Papaueris agrestis

Foliorum Mandragoræ

Cimarum Rubi tenerrimarum

Foliorum Hyosciami

Solatri

Vermicularis

Lactucæ

Semperuiuæ maioris

Bardanæ

Violaria

Scatuncelli

ana 3̄ iii.

Herbae contendantur & misceantur oculis Populi & axungia, & dimittantur per dies x. deinde coquantur supra lentum ignem in vini odorati sufficienti quantitate, donec uinum consumatur: postea colentur & ex primantur, & expressum vnguentum reponatur.

MANDRA

Vnguenta 353

MANDRAGORAE folia ubique haberi non possunt, ideo duplex pondus foliorum Hyoscyami sumendum est.

VERMICULARIS vera est Semperuiva minor, linguam non mordicans.

BARDANA, id est, Lappa maior, cuius radicem precipit esse accipiendam Nicolaus Alexandrinus.

SCATVNCELLVM, re vera est. umbilicus Veneris seu Cymbalaris, & non krentx kranx. Folia habet pingua concava ut Cymbalum, radicem Aroni simile perquam pauci eam cognoscunt.

¶ Contra nimium calorem valet, & temporibus illitum somnum conciliat.

* Vnguentum diapalma ex descriptione mesuae.

R. Olei ueteris

Lithargyri ana lib. iii.

Axungia ueteris purgata a membranis, & sale lib. ii.

Chalcitheos 3̄ iiiii.

Liquatis igni axungia, & oleo in uase stannato, asperge lithargyrū, & chalcitin, mouendo continenter tribus palmæ ramis recetibus, & coque ad iustam crassitudinem, iniecto ipsi inter coquendum ramo palmæ uno recenti minutim conciso.

Vel R. Lithargyri aurei lib. iii.

Adipis porci purgatae sale, & membranis 3̄ v.

Chalciteos

Chalciteos uiridis \bar{z} iiij.

Et cum ramis cannæ uel cannæ radice mouentur.

Valet ad uulnera cruenta, tumores pestilentes, & exituras, uista, rupta, contusa, & inde nata ecchymomata.

** Vnguentum basilicon magnum descriptione Mesuæ.*

R. ceræ albæ

Resinæ pini

Sepi uaccini

Picis naualis

Thuris myrrhæ ana par. æquales

Olei quantum sufficit

Terget ulcera phlegmone carentia, præsertim partiū neruofarum, & carne implet.

** Vnguentum ex matrisylua.*

R. Matrisyluæ

Betonicæ

Saluæ ana \bar{z} vi.

Aristolochiæ \bar{z} iii.

Ceræ citrinæ

Terebinthinæ

Resinæ pini

Olei communis ana lib. ii.

Olei abietini lib. i.

Gummi elemi \bar{z} vi.

Vini optimi quantum satis sit

Herbæ

Vnguenta 355

Herbæ siccæ & contusæ infundantur per noctem in uino. post omnia iam gummi ele mi in oleo liquefacta misceantur, & bulliant ad uini consumptionem.

Attrahit humores ad partes externas. cō fortat, terget, carne implet, & consolidat.

* Vnguentum defensuum

R. Boli armeni
Sanguinis draconis
Terræ sigillatæ ana par. i.
Olei rosati par. vi.
Ceræ citrinæ par. i. s.
Aceti optimi quantum sufficit

Liquefacta cera, & oleo, omnia misceantur diligēter in uase plumbeo: sed acetū paulatim inspergatur.

Ne humores ad loca affecta ueniant efficit, præterea præcauet ab apostemate.

* Vnguentum ex cerusa descriptione Mesuæ.

R. Cerusæ
Lithargyri ana 3̄ vi.
Plumbi usti
Scoriæ argenti ana. 3̄ s,
Mastiches
Thuris ana 3̄ ii. s.
Olei rosati

Aceti

Aceti albi

ana. quantum est satis.

Tritis omnibus in mortario, affunde paulatim nunc oleum nunc acetum, semper mouendo donec pinguescant, uelut nutrita.

Si argento uiuo eget affectus eius ualde.

3 v. & etiam, si opus est æruginis. 3 ii.

S A N A T ambusta, erysipelata, scabiem ficcā, & ulcera calida, ut quæ bilis uisā, & pituita salsa excitauit.

Aliud

R. Cerusæ lotæ 3 ii.

Olei rosati quantum sufficit.

Fiat unguentum crudum in mortario. ualentius, sed mordax est, pauco addito acetō.

** Vnguentum ex cerusa magistrale.*

R. Olei rosati lib. i.

Cerusæ lib. s.

Ceræ albæ 3 iii.

Caphuræ 3 ii.

Albumina ouorum numeto tria.

Cera, & oleum simul liquefiant. quibus affundatur cerusa, & caphura minutim trita, siue oleo liquata, semper mouendo. postremo ab igne sublatis, ac frigefactis addantur ouorum albumina.

INfrigidat, subtiliat, implet, mollificat, & resoluit moderate. ideo intemperiem calidam sedat, ulcera, & excoriationes à calore

re

Vnguenta 357

re solis, strictiore calceo, unguibus, itinere, equitatione, frictione, & coitu cum impura muliere factas sanat: nisi virus malignitatis hispanicæ insit.

* Vnguentum digestivum magistrale.

R. Olei rosati
Terebinthinæ ana lib. i.
Cerusæ albæ ℥ vi.
Simul liquefiant, & abluantur cum aqua plantaginis.

MVNdicat, & digerit.

* Vnguentum e calce descriptione Ioannis e Vigo.

R. Calcis novies lotæ, ac subtiliter pulverizatae ℥ ii.
Lithargyri aurei
Lithargyri argentei ana ℥. iii.
Cerusæ ℥ ii. s.
Tucæ 3 ii.
Sepi vitellini liquefacti ℥ vi.
Olei rosati completi lib. i. s.
Olei rosati omphacini lib. s.
Succi plantaginis
Solatri
Lactuæ ana ℥ iii.
Sepum, succi & olea bulliant simul ad succorum consumptionem colentur, & addatur ceræ albæ quantum sufficit: unguenti rosati. ℥ iii. iterum bulliant parumper,

per, & ab igne sublato uase moueantur,
& mineralia trita inspergantur.

valet ad ignis combustionem, pruritus,
erysipelata ulcerosa, uescas, & excoriatio-
nes à calida intemperie ortas.

* *Vnguentum è mirino magistrale.*

R. Olei rosati lib. ii.
Sepi arietis castrati. ʒ ii.
Cerae albæ ʒ vi.
Minij electi ʒ ix. fiat unguentum.

PROdest ulceribus malignis, & curatu dif-
ficilibus, erysipelatis, & infrigidat, excicatq;.

* *Vnguentum ex plumbo magistrale.*

R. Plumbi usti
Lithargyri ana ʒ v.
Cerae
Antimonii ana ʒ ii.
Olei rosati lib. ii.
Cerae albæ ʒ viii.
Terebinthinæ ʒ iiii.

Liquefiant ea, quæ liquefieri possunt. Po-
stea in mortario plumbeo misceantur o-
mnia simul, atq; diu agitentur.

REFrigerat, adstringit, mollificat, implet,
cicatrizat, consolidatq; quapropter utile
est ulceribus malignis & curatu difficilibus.
Vnguentum

Vnguentum Fuscum, descriptione Nicolai.

R. Olei lib. i. s.
Cerae nouæ ʒ iii.
Colophoniz
Picis naualis
Sagapeni ana ʒ ii.
Mastiches
Galbani
Thuris
Terebinthinæ ana ʒ i.

Confice secundum artem unguentum.

¶ Sanandi vim habet & extrahendi.

Vnguentum Diapompholygos, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Olei Rosacei
Cerae albæ ana ʒ vi
Succi fructus vix lupinæ quantum sufficit.
Cerussæ ʒ ii.
Plumbi vsti & loti
Pompholygis
Thuris puri ana ʒ i.
Confice secundum artem.

DIAPOMPHOLYGOS, id est, de Nihili albo. Nam Pompholyx est Nihili album, id est, Gel-meisug.

VVA LVPINA, id est, Solanum, siue Solatrum.

¶ Ad

¶ Ad exiccanda erysipelata, uulnera sordida, & ad sananda tibiæ ulceræ, aliorumque locorum concaua uel dissipata replet, refrigerat, & cicatrizat.

*Vnguentum Comitissæ, descriptione
Gulielmi de Varignana.*

R. Corticum medianorum Castanearum
Corticum medianorum Glandium
Corticis mediani Quercus arboris
Myrtillorum

Caudæ Equinæ

Gallarum

Corticum Fabarum

Acinorum Vuarum

Sorborum immaturorum siccorum

Mespilorum immaturorum siccatorum

Foliorum Pruni siluestris

Radicum Chelidoniæ ana $\bar{3}$ i. s.

Contundantur aliquantulum & coquantur in aquæ plantaginis lib. viii. aut quantum sufficit, donec media pars consumpta fuerit, deinde in colatura lauentur sequentia, nouem uicibus semper recentem aquam decoctionis affundendo quotiescunque laueris.

R. Cere nouæ $\bar{3}$ viii. s.

Olei Myrtillorum

Olei Mastichini ana lib. i. s.

Postea insperge sequentium rerum tenuissimum puluerem

R. Corticis mediani Castanearum

Corticis mediani Glandium

Corticis

Vnguenta

361

Corticis mediani Quercus arboris

Gallarum ana $\bar{3}$ i.

Cineris ossium cruris bubuli

Myrtillorum

Acinorum Vuarum

Sorborum siccorum ana $\bar{3}$ s.

Trochiscorum de Charabe $\bar{3}$ ii.

Confice secundum artem vnguentum.

ACINI hic significant lignea semina, quæ sunt in vis.

SORBA sunt fructus similes Mespilis, Germanice vocantur Sporling, Sporbism, Sporepsel & DreckseaKe.

PRVNVS Sylvestris, id est, Schlehendorn.

¶ Inceptum abortum prohibet, hæmorrhoides sistit, ac laxatos renes conciliat.

Vnguentum de Artanita maius, descriptione Mesuæ.

R. Succi Artanitæ lib. iii.

Succi Cucumeris asinini lib. i.

Olei Irini lib. ii.

Butyri Vaccini lib. i.

Pulpæ Colocynthidæ $\bar{3}$ iii.

Polypodii $\bar{3}$ vi.

Euphorbii $\bar{3}$ s.

Arida omnia contundantur & macerentur in succis per dies viii. affuso etiam oleo in uase uitreo diligenter obturato, inona deinde die coquantur lento igne aliquandiu, postea colentur. Colaturæ adde.

Q Saga-

Sagapeni in aceto dissoluti aureos v.

Myrrhæ aureos ii.

Coquantur iterum usque ad consumptionem succorum . postea adde

Ceræ $\bar{3}$ v.

Fellis Vaccini aur. vi.

Ferueant simul donec lique scat Cera . postea insperge sequentium rerum tenuissimum puluerem .

R. Scammoneæ

Aloes

Mezereon

Colocynthidæ ana aur. vi.

Euphorbii aur. ii.

Salis gemmæ aur. iii.

Turbith aur. v.

Piperis longi

Zingiberis

Camomillæ ana aur. ii.

Confice secundum artem.

Omnia ferè exemplaria habent Colocynthida ana aureos v. meus autem manu scriptus Mesuæ habet aureum i. quod magis probo, sed textum nolui immutare.

ARTANITA est Cyclamen siue Cyclaminus : quidam male vocant panem porcinum . Si radices eius non adsunt recentes , tunc accipe radices eius siccatas circiter lib. vi. contendantur & coquantur in aqua & eliciatur succus , vt ex Glycyrrhiza fit.

¶ Illitum stomacho , uomitum purgat : hypogastrio autem inunctum , aluum deiecit , ob id

Vnguenta 363

ob id hydropicos myrè iuuat, seorsum excrementum largè uacuando, uermes quoq; necat, & educit: adhibetur non potentibus sumere medicamentum purgans.

Vnguentum de Artanita minus, descriptione Mesu.e.

R. Succi Artanitæ
 Viscositatē quæ exprimitur è radice filicis
 Succi Cathengit ana ʒ viii.
 Succi extremitatum Tamarisci ʒ ii.
 Oesypi humidæ ʒ v.
 Olei Irini lib. ii.
 Bdellii
 Hammoniæ ana ʒ i. s
 Acetum quantum satis est ad hammoniacum dissoluendum.
 Cere Citrinæ ʒ vi.
 Corticum radicum Capparis ʒ i. s.
 Spicæ ʒ iii.
 Confice secundum artem unguentum.

FILIX non significat Polypodium, sed eam herbam quæ Germanicè vocatur vvaltsfaren & Creutzfaren.

CATENGIT significat Ebulum, est autem vocabulum valde corruptum in plurimis exemplaribus.

OESYPVS, id est, Hysopus humida, & est pinguedo lanarum succidarum.

¶ Splenis tumores etiam scirrhosos dissoluit, & strumas.

Q 2 Vnguen-

Vnguentum potabile.

R. Butyri recentis sine sale lib iii.

Rubeæ tinctorum

Castorei

Spermatis Ceti

Tormentillæ ana ʒ i.

Bulliant simul in uino odorifero ad uini consumptionem, ac fiat unguentum secundum artem.

¶ Datur ad consolidandum casum ex alto.

Vnguentum Rosatum, descriptione Mesuæ.

R. Axungia porcinæ recentis quantitatem quam volueris, & lauetur in aqua calida, & tantundem cum aqua frigida lotionem ultimam: deinde teratur cum ea rosarum rubearum æquum pondus, dimittantur marcescere per dies septem, postea coquantur cum facilitate ac percolentur, & rursus tantundem rosarum rubearum teratur & dimittatur per alios dies septem marcescere, atque adfundatur succi rosarum pars dimidia, olei Amygdalini partes vi. & rursus coquantur cum facilitate dum succi euanescent. quòd si porum Opii in aqua rosarum coliquatum inter decoquendum iniicitur, fit efficacius.

¶ Phlegmonas, erysipelata, herpetas, sedat: cephalalgiam calidam & uentriculi ac hepatis intemperiem calidam mitigat.

Vnguentum

Vnguentum pectorale.

R. Mucilaginis seminis Psyllii
Tragacanthæ
Gummi Arabici
Seminis Lini
Fœnogræci ana 3 i.
Adipis Gallinæ
Medullæ Vituli
Butyri recentis loti cum aqua violarum
ana 3 i. s.
Olei Violati
Olei amygdalarum dulcium ana 3 i.
Ceræ albæ quātum sufficit. fiat vnguentum.

¶ Mitigat dolores pectoris & tussim : digerit, maturat, faciliat sputum, & resoluit pleuresim.

Vnguentum album Caphuratum.

Olei rosati lib. i.
Ceræ albæ 3 iii.
Cerussæ 3 xii.
Albi ouorum numero vi.
Caphuræ dissolutæ cum aqua rosarum ex arte 3 ii.
Fiat unguentum secundum artem.

Vnguentum rubeum Caphuratum.

R. Olei rosati lib. i. s.
Lithargyrii 3 ii.
Q 3 Minii

366

Olea

Minii

3 iii.

Cerussæ 3 i. s.

Turæ

Caphuræ

ana 3 iii.

Cera vnc. ii. in æstate : sed in hye-

me vnc. i.

Fiat unguentum in pila plumbea cum pistil-
lo plumbeo.

O L E A.

Oleum ex ligno Iuniperi.

Fictile vas in foveam ponatur, supra id aliud fi-
ctile angustis orificij inuersum ponatur, recentibus
Iuniperi lignis minutimq; incisis plenum, cui sub-
ducatur lamina ferrea foraminibus peruia, vt de-
stillat liquor, & ne ligni segmenta delabantur: be-
ne autem aptentur & luto sapientie circumlinan-
tur fictilium orificia, ne quidquam expiret. Postea
inferius fictile vsque ad collum superioris obruito
terra, & facto pavimento ignem circa & supra
fictile superius accendito, atque ardere sinit o ali-
quot horas. Postremo liquorem qui destillauit, au-
fero. Cuius vsus est in purgadis sordidis ulceribus.

¶ Emendat cutis infectiones, serpiginem,
cancrum, ulcera maligna, qualia quæ in ti-
biis, & cruribus quorundam: malum mor-
tuum recentiores uocant.

Oleum

Oleum ex Iuniperi baccis.

Oleum è Iuniperi baccis elicitur per artem destillandi, ut vinum sublimatum: quia verò minoris emitur, quā ut ab aliquo pharmacopola preparari queat, confectionem eius non indicabimus.

Oleum Nardinum simplex, descriptione Mesuæ.

R. Spicæ nardi aromaticæ vnc. iii.

Vini

Aquæ ana vnc. ii. s.

Olei Sesamini lib. i. s.

Coquantur in duplici uase donec uinum & aqua in vaporem resoluantur, coletur deinde oleum, & colatum reponatur abiecta Nardi spica.

VAS duplex, Græcè vocatur **DIPLOMA** cōstat duobus crateribus, altero alteri imposito, ita in unum aromata & oleum coniungantur, in alterum verò aqua fundatur, quæ subiectis prunis calefacta suo tempore, unguenta & olea decoquit: est autem hoc notandum in omnibus aromaticis oleis quæ decoquuntur.

¶ Calefacit, tenuat, digerit, modicè adstringit: proinde affectus omnes frigidos & flatulentos cerebri, uentriculi, hepatis, lienis, renum, uesicæ, uteri, magnoperè iuuat: naribus iniectum caput purgat, corporis colorem & odorem commendat.

Q. 4 Oleum

*Oleum Nardinum compositum, descriptio-
ne Mesue.*

R. Spicæ Indicæ ℥ iii.
Sampsuchi, id est, Maioranæ ℥ ii.
Xyloaloes

Enulæ

Folii Indi

Calami aromatici, eius loco sumatur

Galanga

Foliorum Lauri

Cypero

Schœnanthi

Cardamomi ana ℥ i. s.

Contundantur omnia grosso modo. de-
inde affunde illis.

Aquæ fontanæ

Vini ana quantum sufficit, id est, circiter
℥ xiiii. ana.

Olei Sesamini lib. iiii.

Macerentur per noctem, deinde coquan-
tur in Diplomate, id est, duplici uase, secun-
dum artem.

*Pro Folio Indo, recipe Spica Romana radicem
Macis ana ℥ vi.*

*Oleum Costinum, descriptione Me-
sue.*

R. Costi optimi & ueri ℥ ii.

Cassia, aut succedanei eius ℥ i.

Summitatum Sampsuchi ℥ viii.

Vini

Vini quantum sufficit.

Olei Sefamini lib. iii.

Macerentur duabus noctibus, deinde co-
quantur in duplici uase secundum artem.

CASSIA Aromatica uera & Cinnamomo
simili accipi debet.

¶ Calfacit, obstrueta aperit, neruosum
genus roborat, ut neruos, musculos, tendo-
nes, ligamenta, uentriculum. Præter hæc,
hepar & capillos, canitiem ob id moratur,
& corporis colorem ac odorem commen-
dat.

*Oleum de Piperibus, descriptione Me
sue.*

R. Macropiperis, id est, longi
Melanopiperis, id est, nigri
Leucopiperis, id est, albi ana 3̄ iii.
Myrobalanorum Chebulatorum
Myrobalanorum Belliricorum
Myrobalanorum Emblicorum
Myrobalanorum Indarum ana 3̄ v.
Radicum Apii
Radicum Fœniculi ana 3̄ iii. s.
Sagapeni
Opopanacis
Hyoscyami albi ana 3̄ ii. s.
Turbith albi 3̄ xii.
Zingiberis 3̄ iii.
Caulis foliorum recentium
Thymi viridis

Q s Rutæ

Rutæ uiridis ana M. i.

Coquantur secundum artē in aquæ quantitate sufficienti ad tertias. Colaturæ adde olei de Cherua lib. ii. & iterum coque ad consumptionem aquæ.

¶ Iuuat morbos neruorum frigidos, ut paralyfim, spasmus, spasmus cynicum, tremorem, epilepsiam: adhæc ischiadem, & cæteras arthritidis differentias, & uteri, colicorum, uesicæ affectus frigidos, quia calefacit, tenuat, terget: ob id obstructions aperit, calculum frangit.

Oleum Mandragoræ, descriptione Nicolai.

R. Olei communis lib. ii.
 Succi pomorum Mandragoræ vnc. iiii.
 Succi Hyoscyami albi vnc. ii.
 Succi Violarum
 Succi Cicutæ tenerriam ana vnc. i.
 Opii
 Styracis Calamitæ ana vnc. s.

Succi cum oleo decem diebus ad solē macerentur, deinde coquantur secundum artem ad consumptionem aquæ.

Non habentur apud nos Mandragoræ poma, ergo loco succi Mandragoræ pomorum accipe infra scriptam decoctionem. R. Radicum Mandragoræ, id est, Corticum radicum eius lib. i. contundantur & coquantur in aqua sufficienti, & colatum

tum decoctum succis adde.

NICOLAUS Alexandrinus paulò aliter describit hoc oleum, vt. Latini impressi codices ostendunt, ideò etiam eius placita adscribere visum est.

¶ Ad nimios dolores capitis ualet, & phreneticis malè dormiētibus fronti illitū, & naribus iniectum uehemēter opitulatur: pulsibus brachiorum & plantis pedum illitum quocunq; modo uigiliis fatigatum, celerimè obdormiscere facit.

Oleum Mandragoræ, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Olei	lib. v.
Succi malorum Mandragoræ	vnc. viii.
Succi capitum Papaueris hortensis	℥ vi.
Succi Hyoscyami albi	℥ iiii.
Succi Violarum	
Succi Cicutæ tenerrimæ	ana ℥ ii.
Opium	
Styracis	ana ℥ i.

Confice sic. misce simul omnes succos oleo atque in uitreo uase obstructo orificio, soli exponito per decem dies, vndecimo die coquantur in duplici uase usque ad consumptionem succorum, deinde ubi refrigerari cœperit, cola, &colato oleo adde Styracem & Opium, & confice secundum artem.

STYRAX quidem syncerus & purus facilè in oleo dissoluitur.

Q 6

OPIVM

OPIVM uerò syncerum in oleo dissolui non potest, igitur tenuissimè tritum inspergatur oleo & sæpe misceatur, nam si in aqua aut uino dissoluatur, non commiscebitur oleo.

Oleum Mastichinum, descriptione Mesuæ.

R. Olei Rosacei ℥ xii.
Vini odoriferi ꝥ vnc. iiii.
Mastiches electæ vnc. iii.

Coquantur secundum artem usque ad consumptionem uini.

¶ Cerebrum, neruos, iuncturas, uentriculum, hepar corroborat: tumores duros lenit, dolores sedat.

Oleum de Euphorbio, descriptione Mesuæ.

R. Euphorbii ꝥ s.
Olei Cheyrini ℥ v.

Vini odoriferi tantundem, coque secundum artem, usque ad consumptionem uini.

¶ Iuuat maximè frigidos cerebri & neruorum affectus, cephalalgiam, hemicraniam, lethargum, naribus immissum: articulorum quoque & hepatis, & splenis dolores, illitum iuuat.

Oleum

*Oleum Castorei, descriptione Iacobi
de Manlijs.*

R. Castorei

Styracis calamitæ

Galbani

Euphorbii

Cassia lignæ ueræ

Croci

Opopanaci

Carpobalsami (aut succedanei eius)

Spicæ nardi Indicæ

Costi

ana 3 ii.

Cyperi

Schoenanthi

Macropiperis

Melanopiperis

Sabinæ

Pyrethri

ana 3 ii. s.

Olei

lib. iii.

Vini odoriferi

lib. ii.

Confice sic: Galbanum & Opopanax in uino seorsim dissolue: deinde reliqua omnia contusa cum oleo & uini lib. ii. coquito ad consumptionem uini in duplici uase, postea cola & dissolutum & expressum Galbanum cum Opopanax oleo adfunde, & iterum coque ad consumptionem uini, & reponere sæpius miscens in posterum ut Galbanum ut Opopanax in uasis fundo subsidens, oleo commisceatur.

¶ Est optimum contra omnes ægritudines frigidas, præsertim neruorum & iuncturarum:

rarum, medetur paralyfi, spafmo, tetano,
& sedat acerrimos rigores, & frigora fe-
brium, fi spina dorsi liniatur.

*Oleum Scorpionum simplex, descri-
ne Mesuæ.*

R. Scorpiones numero xxx.
Olei Amygdalarum amararum lib. ij.
Macerentur in uase vitreo stricti orificij
per dies xxx. caniculares ad solem, uel alias
tota æstate calidissimis diebus, postea cola-
tum ad usus reponere.

¶ Lapidem renum, & uesicæ fragit & ex-
pellit, lumbis, pubi, perinæo illitum, aut
per meatum vrinarium iniectum.

*Oleum Scorpionum compositum, de-
scriptione Mesuæ.*

R. Radices Aristolochiæ rotundæ
Gentianæ
Cyperij
Corticum radicum Capparis ana ʒ i.
Olei Amygdalarum amararum lib. i. s.
Macerentur in oleo contusæ radices ad
solem feruidum diebus xx. deinde coquan-
tur aliquantulum in duplici uase iniectis ad
ultimum scorpionibus numero xv. postea
iterum serenis diebus xxx. ad solem mace-
rentur, postremò excolatum oleum repo-
natur.

ARISTOLO-

ARISTOLOCHIA rotunda non est Holvritz
sed radix lutei coloris, odore & sapore Aristo-
lochia longa, affertur ex Italia.

¶ Valet contra uenena, & pestilentiam.

*Oleum Formicarum, descriptione Ni-
colai.*

R. Formicarum alatarum quantum uis,
Olei quantum sufficit.

Macerentur æstate ad solem diebus XL.
postea excolatum oleum repone.

¶ Valet ad confortandum coitum.

Oleum Lumbricorum terrestrium.

R. Vermium terræ lib. s.
Oleum Oliuarum lib. ii.
Vini 3 ii.

Bulliant omnia simul, & fiat oleum, dein-
de percoletur & reseruetur.

¶ Neros in frigidatos confortat, & utile
est doloribus iuncturarum.

*Oleum Vulpinum, descriptione Me-
sue.*

R. Vulpem detracta pelle, & abiectis inte-
raneis, incidatur in partes & coquatur in

Aquæ Fontanæ

Aquæ Marinæ

ana lib. i. s.

Olei

376

Olea

Olei ueteris clari lib. iii. vnc. ix.

Salis vnc. iii.

Inter coquendum adiiice

Anethi

Thymi ana lib. i. boni ponderis.

Coquantur autem quousque ab ossibus recedat caro, & aqua consumatur, deinde coletur oleum, & excolatum ad usus suos reseruetur.

Qui prope mare non habitant, sumant aquam salisam, id est, Muriam, siue aquam fontium salisforum, ubi saline fuerint. Porro ad coquendam uulpem non sufficiunt lib. ij. ideo accipe quantum abunde satis fuerit, & fortiter ultimo oleum exprime.

¶ Ad podagras, reliquasque arthritidis species, ac dorsi, renumque dolorem est efficacissimum.

Oleum de Cappare.

R. Corticis radicum Capparis ʒ i.

Corticum Tamarisci

Foliorum Tamarisci

Seminis Agni casti

Scolopendriæ, id est, asplenii

Cyperi ana ʒ ii.

Rutæ ʒ i.

Aceti

Vini optimi ana ʒ ii.

Olei maturi lib. i.

Coquantur in duplici uase usque ad consumptionem uini & aceti.

Valet

¶ Valet duritiei, oppilationi, & dolori splenis, ac omni eius ægritudine.

*Oleum de Lateribus, descriptione me
sua.*

R. Laterem aut tegulam ruffam antiquissimam ex ruffo luto ductam, eam confringe in frusta mediocria, & in prunis urito donec tota ex canduerint, deinde è prunis extracta fragmenta restinguito in oleo claro ueteri, & dimittito quousque se oleo impleuerint: postea oleo exempta in tenuissimum puluerem contundito, atque in Retortam aut Cucurbitam vitream indito, & secundum artem luto chymistico iuncturas vitrorum claudito, & subtus accensis prunis oleum elcito & elicatum reponito.

¶ Conuenit omnibus morbis frigidis. Est enim calidum penetratiuum, resolutiuum: mollit dura, & discutit tumida: opitulatur his qui patiuntur epilepsiam, uertiginem, obliuionem, paralysem, spasmodum, dolorem dorsi, genuum, podagram, vel alios iuncturarum & neruorum morbos: medetur spleni, vesicæ & renibus.

Oleum Terebinthinæ.

R. Resinæ Terebinthinæ aut Laricinæ, quam in Germania Terebinthinam vocamus lib. iiii. eam pone in capacem Retortam, siue Cucurbitam vitream, & per artem destillatoriam

toriam elice eius oleo, ita ut Cucurbita aut Retorta arenæ imponatur. primò autē cum aqua exhibit oleum tenue & clarum, secundò aurei coloris, ultimò fuscum & crassum: horum vnum quodque per se auferto & reponito.

¶ Confert omnibus ægitudinibus frigidis, & maximè neruorum.

Oleum Tartari.

R. Tartari puri lib. iiii.

Pone in ollam & ure in fornace cum lateribus aut tegulis aut fictilibus, vel per se donec omnino excandescat Tartarum. Postea impone in facculum laneo pāno factū, & suspende in cellario, tum destillabit ex eo clarus quidam liquor, quem repone. Porro re uera hic humor non est oleum, sed acerrima aqua.

¶ Valet ad faciem tergendam, & erugandam.

Oleum Citoniorum, descriptione Mesuæ.

R. Citoniorum non excorticatorum quantum sufficit, id est partes conuenientes, videlicet quantum libuerit.

Succi Citoniorum quantum sufficit.

Incidito Citonia & impone in uas uitreū, & affunde succum. Affunde etiam oleū Omphacinum,

phacinum, hoc est immaturum, vt excedat eius quantitas succi mensuram. Postea strin-
ge uasis orificium, & ad Solem omnia mace-
ra aut in æstuario diebus quindecim: deinde
coque in duplici vase, & abiice posthac Ci-
tonia & adde recentia, & rursus macera &
coque: inde etiam tertio recentia Citonia
imponere, & prædicto modo omnia pera-
ge, tum reponere diligenter obstructum, ne
expiret.

Hodie tanta diligentia non fit hoc oleum. igitur rogo vt maiorem diligentiam impendant.

¶ Est optimum contra debilitatem sto-
machi, vomitum & fluxum: sistit sudorem,
restaurat resolutionem, lapsas uires, corro-
borat neruos, & uires, confortat digesti-
uam.

Oleum Sampsuchinum.

R. Foliorum Sampsuchi M iiii.

Serpylli M ii.

Foliorum Myrti M i.

Abrotoni

Sisymbrii ana M s.

Cassie lignee ueræ ʒ ii.

Olei Omphacini quantum sufficit.

Concidito & contundito omnia, & impone in
vitrum, & infunde oleum ut supra species emineat,
tum obstructo uasis orificio macera ad solem uel in
æstuario diebus octo. Postea exprime, & expres-
sum

sum oleum infunde recentibus speciebus, & hoc etiam tertio facito.

Folia vera Myrti accipi debent, quæ ex Italia & Narbonensi Gallia afferuntur.

SISYMBRIVM, id est, Mentha aquatica. est & aliud Sisymbrium in montibus nascens, multò odoratius, quod melius esset si ubique haberi posset.

OMPHACINVM, id est, ex immaturis oliuis expressum.

¶ Lassitudini utile est, & morbis cerebri & nervorum prodest: ob id in balneo inunctum paralyfim iuvat, & spasnum cynicū, uulgò torturam oris, naribus iniectum: & auribus immissum, à flatu tinnitum dissipat, menses ciet, ac morsui scorpionis prodest.

Oleum Vitellorum ouorum.

R. Oua recentia numero centum, coquito donec penitus indurentur. Postea vitellos eorum exime, & comminutos assa in sartagine, donec ruffescant, & pinguedinem quandam remittant: deinde offam feruentē inde in sacculum pilis contextum & exprime, quodque expressum fuerit oleum reponere.

¶ Experiētia plurima probatum est cutim expurgare, impetiginem, serpiginem, & alia cutis vitia persanare, capillos regnere, & vlcera maligna & fistulosa curare.

Oleum

Oleum Hyperici.

R. Summitatum Hyperici iamiam matur-
rescentis $\bar{3}$ iii.

Macerentur in uino odorifero diebus iii.
bulliant deinde in uase duplici obturato ori-
ficio uasis: postea exprime, & recentis Hy-
perici par pondus iniice, & iterum macera
& coque, & exprime: tum eam tertio recēs
Hypericum adde, & si vinum minuetur, ad-
de aliquid. Postea

R. Terebinthinæ claræ $\bar{3}$ iii.

Olei ueteris clari $\bar{3}$ vi.

Croci $\bar{3}$ i.

Coquantur in duplici vase usque ad con-
sumptionem uini, postea exprime, & à se-
dimento purgatum oleum repone.

¶ Calidum est & siccum, stipticum: ob
id consolidat vulnera incisorum neruorum,
& combustionem ignis, sedat dolores fe-
moris & uesicæ, & prouocat urinam.

Oleum Irinum.

R. Olei lib. vi.

Vini lib. i.

Lauetur oleum ter in aqua calida, deinde ef-
fusa aqua adde uinum, & insperge

Macis $\bar{3}$ iiii.

Cardamomi

Zedoariæ ana $\bar{3}$ ii.

Macerentur in loco aliquo calido obstru

atur

Et o uasis orificio per dies octo, postea in duplici uase coquito usque ad consumptionem uini dimidij. Postea exprime oleum, & insperge ei puluerem subtilem.

Iridis Illyricæ lib. ii.

Macera ut prius diebus viii. deinde exprime oleum, & recentis Iridis contusæ par pondus iniicito, tunc rursus ad solem aut loco calido diebus viii. macerato, & rursus exprime. Postremò etiam tertio exprime, & aliam Iridem adde, & similiter omnia perage, deinde in duplici vase oleum una cum ultimò inspersa Iride aliquandiu coquito, ad ultimum deinde exprime & reponne oleum. cumque videris subsidere ad fundum uasis Iridis puluerem, leuiter cola.

Cum ita permutatur crebrò Iris, oleo singulis vicibus aliquid decedit, ideò boni ponderis lib. vi. olei accipiantur.

¶ Attenuat, resoluit, maturat, & digerit malos humores phlegmaticos pectoris & pulmonis, faciliat sputum & anhelitum, sedat tussim & frigidos dolores hepatis, splenis & maximè matricis, resoluit dura apostemata & mollit durities, & confert spasmus, doloribus iuncturarum, aurium, & foetori narium.

Oleum Irinum, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Olei sextarios x.

Aquæ

Aquæ sextarios iii.
 Radicum Iridis lib. iii. 3 iiii.
 Crini domestici radicis 3 xv.
 Cyperi viridis radicem 3 vi.
 Heleni 3 iii.
 Anchusæ 3 ii.
 Cinnami
 Asæ
 Spicæ ana 3 i.

Contundantur radices & aliæ species, &
 macerentur in oleo & aqua diebus quinque
 ad solem uel loco calido, obstructo uasis o-
 rificio postea supra lentas prunas in dupli-
 ci uase coquito donec aqua consumpta fue-
 rit, deinde refrigerare finito, ultimo expri-
 mito, & cum aliquid subsederit, sensim ex-
 colato oleum.

NICOLAI Alexandrini latinum & impres-
 sum exemplar ita tradit huius olei confectionem.

SEXTARIUS Romanus mensura est quæ ha-
 bet olei uncias ponderales xvi. 3 v. 3 i.

CRINON domesticum, id est, lilium odora-
 tum album, quod in hortis plantatur.

Non ubique habentur radices Cyperi virides:
 ideo aridas sume, & uino asperge tritas.

HELENII, id est, Enule Campanæ, uideli-
 cet radicem eius.

ANCHUSA, est Buglossa Sylvestris, rubra ra-
 dice, quam aliqui hodie non recte Alcannā vocant.
 tinguntur ea radice unguenta, & cera.

CINNAMVM, idem est quod Cinnamomum.

ASAE, ego hic non dulcem Asam sed fœtidam
 ponerem, licet tamen utriusque 3 s. accipere.

¶ Vsurpatur

¶ Vsurpatur ad diuturnum catarrhū nari-
bus illitum. Ozænas & putredines nariū
aufert, tinnitum aurium cum aceto & ruta
ex amygdalis amaris commistum & auribus
iniectum tollit, asthmaticis gargarismo ad-
hibito opitulatur, hæmorrhoidas ueteres
iniunctum siue colo iniectum educit.

*Oleum Moschelinum, descriptione Ni-
colai.*

Olei puri	lib. viii.
Aquæ	lib. iii.
Folii(aut succedanei eius)	
Spicæ nardi Indicæ	
Costi odorati & ueri	
Mastiches	ana ̄ iii.
Styracis Calamitæ	
Croci	
Myrrhæ Troglodyticæ	
Xylocinnamomi (in eius absentia, corticis cinnamomi)	
Cassia lignæ veræ	ana ̄ i. s.
Carpobalsami(aut succedanei eius)	
Charyophyllorum	
Bdellii	ana ̄ i.
Moschi	3 vi.
Nuces Indicas	numero iiii.

Confice sic. Folium aut eius succedaneū.
Myrrham, Cassiam, Carpobalsamum &
Bdellium tere, & per biduum in aqua & o-
leo macera. postea coque supra lentum ignē
in duplici uase usque ad consumptionem a-
quæ: deinde reliqua omnia in tenuissimum
puluerem

puluerem redacta insperge excolato & expresso oleo, & iterum macera & coque parumper: vltimò deinde Moschum admisce, & repone, & patere vt aromata subsidant, ea interdum oleo commisce, agitato uase.

Ex Nicolao Alexandrino desumptum est hoc oleū, apud quem non puri sed Punici olei legatur, id est, in Aphrica nati, quod omnium optimum & dulcissimum existit.

Pro Folio, sume radicularum Spica Romanae, Macis. ana \bar{z} i. s.

Pro Xylocinnamomo, sume Cinnamomum electum.

NVX Indica hic non significat grandem illā nucem, quæ ubique Indica nux uocatur, sed nucem muscatam. Nam ueteres Græci eam appellant Caryon siue Carydion Indicon, id est, nux siue nucula Indica: uocatur etiam Caryon Myrepsicon, id est, nux unguentaria siue odorata, & Moschocaryon, hoc est, Muscata nux, quod diligenter in hoc oleo notandum est.

¶ Est optimum ad omnem frigiditatem corporis, potissimum ventriculi, & ad dolorem lateris foris inunctum. Stranguriosis, & colicis, & ad omne neruorum uitium illitum optimè facit. miscetur epithematibus & emplastris, quæ ad stomachi & renum affectione asciscuntur.

Oleum Rutæ.

R. Rutæ recentis incisæ & contusæ quantum
R tum

tum libuerit, pone in vase vitreo, & affunde olei veteris clarissimi sufficientem mensuram, & macera ad solem, aut in loco calido aliquo diebus quindecim: deinde in duplici uase coquito, & abiecta Ruta recentem iniicito, & iterum quindecim diebus macerato: postea simili modo coquito exprimito, & tertio recentem Rutam iniice, macera quoque & cola.

Ita debet preparari oleum hoc & aliquot sequentia.

Est calidum, aperitiuum, resolutiuum, & mitigatiuum dolorum, calefacit renes, vesicam, matricem, & sedat dolores eorum, & maximè colicam, si uenter ungatur, & fiat ex eo solo clyster: præterea opitulatur nervis, confert spasmis, & expellit frigidos humores,

Oleum Anethinum.

Oleum Anethinum fit ex floribus & folijs Anethi, & oleo ueteri claro eodem modo quo Rutaceum oleum.

Sedat dolores, aperit poros, & resoluit vapores, & apostemata, tumores & durities: mitigat dolores & rigores febrium, prouocat somnum & sudorem.

Oleum

Oleum Chamæmelinum

Oleum Chamæmelinum siue Chamomilla (ut vocant) fit ex floribus Chamæmeli, id est, Chamomilla & oleo ueteri claro, ut Rutaceum oleum.

Valet ad plura, aperit poros, resoluit uapores, sistit fluentes humores, corrigit malas qualitates, confert neruis & membris neruosis & apprimè mitigat dolores.

Oleum Lilinum.

Oleum Lilinum siue Liliorum fit ex Lilij albis odoratis recentibus, & oleo ueteri claro, ut oleum Rutaceum.

Sedat frigidos dolores pectoris, renum, uesicæ, matricis, & colicam: est enim calidum, resolutiuum, nūitigat tussim, & efficaciter resoluit, & citius maturat apostemata.

Oleum Narcissinum.

Oleum Narcissinum fit primo uere ex recentibus floribus albi Narcissi, qui uocatur Germanicè Mertzenblum, vveysß hornungßblum, vveysß april lenblum, vveysß Iosepßstebe, ut Rutaceum.

Valet ad emolliendas vuluæ duritias, præclusionesque.

R 2 Oleum

*Oleum Ligustrinum, descriptione Me
sue.*

*Oleum Ligustrinum, quod Græci uocant Cypri
num, Arabes autem oleum de Alcanna, fit ex flori
bus recētibus Ligustri florente uite, aut paulò post
& oleo veteri clarissimo ad modum Rutacei olei.*

*Est autem Ligustrum arbuscula salicis ferè fo
lio, floribus paruis candidis, ueluti spumosis & mu
scosis, Germanicè vocatur Reynrveyden & Mun
tholtz, Nasceitur copiosè ad Renum, & in Mysnia,
Hessia, Sueuia Vritembergensi, Thuringia, & cir
ca Nurembergam non longè Kalkreut.*

*Partes neruofas; roborat, & capillos à ca
nitie vendicat.*

Oleum Sambucinum.

*Oleum Sambucinum fit ex floribus Sambuci et
oleo neteri clarissimo, quemadmodum etiam o
leum Rutaceum.*

*¶ Lenit, abstergit, & mundificat cutim:
medetur icteritiæ, & maximè hepati infir
mo, oppilato, & plurimum confert dolori
bus iuncturarum.*

Oleum Iasminum.

*Oleum Iasminum, quod Arabes uocant Iesemi
num & oleum de Zimbach, fit ex floribus Iasmi
nis, siue Iaseminis siue Zambachi, & oleo veteri
claro*

claro, & oleum Rutaceum.

Est autem flos similis Violis aut Cheyri admodum odoratus, nascitur in frutice, qui multis viticulis ascendit pergulas: & concamerationes, ut vitis. Colitur in Italia & Gallia.

¶ Opitulatur corporibus, quæ calefactionem, laxationemque desiderant.

Oleum Cheyrinum.

Oleum Cheyrinum fit ex Leucoijs luteis, hoc est, ex Cheyris citrinis, & oleo ueteri claro, ut Rutaceum oleum. Cheyri autem Germanicè dicuntur Gelbe Violen.

¶ Dolores neruorum, aliarumque partium corporis mitigat, eaque quæ in thorace, renibus & uesica sunt, discutit.

Oleum Myrtillorum.

Oleum Myrtillorum fit ex Myrtillis, hoc est bacis uera Myrti, & oleo Omphacino, hoc est immaturo, eodem modo quo Rutaceum: quoniam uerd Myrtus uera apud nos non nascitur, neque habemus semper uirides Myrtillos, sed aridos, ut plurimum ex Italia afferuntur, ideo necesse est ut uino odorato aspergantur.

Refrigerat & adstringit, ideoque cœliacis affectibus subuenit, sanat igne ambulata, pustulas erumpentes illitu emendat, attritos hyeme concitatos, & intertrigines illitum

R 3

litum corrigit. Sedis rimas, condylomata,
laxatos artus persanat, & sudores coerces.

Oleum Myrtinum.

Oleum Myrtinum fit ex folijs uera Myrti, & Oleo Omphacino, id est, immaturo, quemadmodum oleum Myrtillorum.

Quoniam uero Myrti uera recentia folia apud nos haberi nequeunt, idèò sume folia Myrti uera, quæ ex Italia & Narbonensi Gallia, & Candia afferuntur denuò, & asperge ea contusa uino ueteri odorato, ut dictum est proximè in oleo Myrtillorum.

Cerebrum, neruos, cor & uentriculum roborat.

Oleum Menthae.

Oleum Mentha fit ex Mentha crispa satina & oleo Omphacino, id est, immaturo, eodem modo quo Myrtinum aut Rutaceum oleum.

Ventriculum refrigeratum & imbecillum calefacit: firmat nauseam, uomitumq; reprimit, appetentiam excitat, coctioneq; iuuat.

Oleum Absinthij.

Oleum Absinthij fit ex Absinthio Pontico, & oleo Omphacino claro, quemadmodum oleum Rutaceum. Porro Absinthium Ponticum nos non habemus,

bemus, quod uidelicet non adeo calidum est, sed
suauioris odoris & ualde adstringens. Nostrum ue-
ro Absinthium siue rusticum Absinthium calidius
est, & nihil ferè adstringit, ut etiam Galenus scri-
bit: ideò corrigendum est cum Rosis, quæ dimi-
dium eius pondus æquent.

Calefacit ac roborat ea quæ sunt refrige-
rata, potissimum uerò uentriculum, excitat
appetentiam, obstructions aufert, lumbri-
cosq; enecat.

Oleum Rosaceum.

Oleum Rosaceum siue Rosarum fit ex Rosarū
rubearum nondum penitus apertarum decerptis fo-
lijs & oleo Omphacino, id est, immaturo, eodem
modo quo Rutaceum oleum.

Refrigerat & adstringit, inflammatio-
nibus præsidio est, æstuantem uentriculum
restringit, erosiones intestinorum clysteri-
bus inditum, & dolores dentium, si eo col-
lantur, sanat.

★ Aliter quoque paratur admodum resol-
uens. folia rosarum rubearum recentium
trita quantitate sufficienti, oleo ex oliuis,
uel sesamino recenti, & aqua fontana aliquo-
ties loto, macera in uase uitreo obturato.
diebus septē insola, postea coque tribus ho-
ris in uase duplici. Expressis folijs, & abie-
ctis noua immitte, & insola iterum dies se-
ptem. coque, ut prius: & tertio idem fiat.
Deinde recipias aquæ infusionis rosarum,
R 4 quam

quam in syrupis descripsimus, quantum est oleum. misce, opercula, & insola dies quadraginta. post excola, & iterum diu insola.

Alio mō magis resolvēs fit ex succi, & aquæ infusionis rosarū p̄dictæ, ana parte una: olei loti, & parati, ut diximus, partibus tribus: foliorum rosarum contusarum quantitate sufficienti. hæc omnia in uase insola: pōst coque. folia rosarum permuta, & insola, idq; bis fiat. postremò oleum solum cū succo rosarum, & aqua infusionis earum in uase vitreo insola dies quadraginta.

Tertio modo, amygdalas dulces purgatas, curiosè tritas foliis rosarum tritis misce in offas, quas in aere calido horis vigintiquatuor serua, tere, & subige continenter in mortario, affusa pauca aqua infusionis rosarum, & aqua infusionis rosarum calente. tandem torculari exprime oleum, uasq; vitreo impositum opercula, & insola.

Quarto modo cum sesamo excorticato fit qualiter cum amygdalis: sed rudi rosato aptiores sunt amygdalæ, completo autem sesamo.

Vltimo nobis collatum est oleum rosatū fieri odoratissimū putrefactis mense uno rosis sub fimo in uase, bene operculato. sed calidiores vires obtinet non secus, ac id, quod æstate in aqua fontis frigidissima positum uase optimè opculato frigidiores possidet.

Oleum Violaceum.

Oleum Violaceum, sine Violarum, fit ex floribus

Olea 393

bus Violarum, & oleo Omphacino, idest, immaturo, quemadmodum Rutaceum & Rosaceum.

Refrigerat, in candescentibus inflammationum feruoribus vtile est.

Oleum Nenupharis albi.

Hoc oleum fit ex recentibus floribus Nenupharis, quæ albos flores producit, & oleo Omphacino quemadmodum Violaceum.

Nymphæatum oleum, vires habet Violati, refrigerat tamen magis quàm Violatū, & minus quàm Papauerinum: hypnoticis, & intemperaturam partium, vt renum, calidam sanantibus vtiliter miscetur, & ueneris tentiginem prohibet genitali inunctum. fomnum etiam conciliat.

Oleum Nenupharis Citrini.

Hoc oleum fit ex luteis, siue citrinis Nymphaeæ hoc est, Nenupharis floribus, & oleo Omphacino, Vt Violaceum oleum.

Oleum Populinum.

Populinum oleum fit primo uere ex oculis Populi arboris contusis & oleo ueteri claro, loto in aqua calida aliquoties, eodem modo quo Rutaceum aut Anethinum oleum.

R 5 Oleum

Oleum Populinum, descriptione Nicolai Alexandrini.

R. Olei $\bar{3}$ lxxxvi. faciunt
lib. vij. $\bar{3}$ ii.
Vini lib. iiii.

Gemmarum Populi arboris recentium veris initio collectarum lib. iii.

Gemmae Populi diutissimè terantur & macerètur in uino & oleo diebus septem, & quotidie sæpe agitentur: octaua deinde die supra lentas prunas in duplici vase coquito, usque ad consumptionem uini, deinde exprimatur oleum & reponatur.

Porro hoc oleum efficacius erit si secundo, & tertio recentes Populi gemmae addantur.

GEMMAE Populi, id est, oculi Populi.

¶ Expedit ad capitis dolorem, arthriticis, nephreticis, & podagricis, & ubicunque dolor sit.

Oleum Amygdalarum dulcium.

R. Amygdalarum dulcium siccarum non tamen rancidarum. Contundantur minutissimè, postea in sartagine aliquantulum torrefacias affuso aquae Rosaceae modico, postea prælo exprime.

Lenit asperitates pectoris, gutturis, & pulmonis, duritiem & siccitatem iuncturarum: est suaue in cibus, & confert hecticis & phthisicis:

Olea

395

& phthificis: impinguat, auget sperma, sedat tussim & ardorem urinæ vesicæ & vuluæ excoriatæ, cum fistula iniectum.

Oleum Amygdalarum amararum.

Fit hoc oleum eodem modo quo ex dulcibus Amygdalis.

Aperit oppilationes, & discutit ventositates & uapores, sed potissimum medetur surditati, sibilo & dolori aurium, lenit duritiem neruorum, & delet maculas faciei.

Oleum Balaninum.

Oleum Balaninum fit ex Balano Myrseica, id est, glande unguentaria, quam Arabes uocant granum Ben: fit autem ex tuso, assatoq; affusa Rosacea aqua fructu isto. Porro fructus ipse Auellane magnitudinem habet, colorem candicantem, & figuram plurimum triangularem. Cortice tenui claudis pinguem quendam nucleum fungosa & alba tunica inuolutum. affertur ex Syria & Arabia.

Oleum Balaninum repurgat maculas, uaros, lentigines, cicatricum nigritias, fucos, aluum soluit, sed uentriculo aduersatur, dolores aurium emendat. Item si sonant aures, vel strepitum, aut sibilum edunt, cum adipe infusum auxiliatur.

Oleum de Cherua.

Oleum hoc fit ex pingui quodam semine, quod
R. C. Arabes

Arabes Cherua, Græci Crotona, Latini Ricinum vocant. fit autem eodem modo quo oleum Amygdalarum. Planta uerò quæ semen hoc producit, uocatur a recentioribus Cataputia maior, ab Italis palma Christi, & Mirasolis, à Germanis wunderbaum, Zeckensame, & Heydnisch Sprinck Korner.

Prodest psoris, vlceribus capitis erumpentibus, sedis inflammationibus, vuluis quæ occlusæ conuersæq; strangulant, cicatricibus foedis, aurium doloribus: potu aluum ciet, quæ aquis grauatur, lumbricos eiicit.

Oleum Papaueris.

E semine utriusque Papaueris tam albi, quam nigri exprimitur oleum, eodem modo quo ex Amygdalis, Balano, Myrepica, & Cherua.

Impinguat, asperam arteriam lenit, februm ardorem mitigat, & insomnium.

Oleum Hyoscyami.

Hoc oleum exprimitur ex Hyoscyami semine eodem modo quo ex Papauere.

Oleum Spicæ.

Oleum Spicæ fit per distillationem ex maiori Lavendula quæ spica uocatur. apud nos maioribus sumptibus fit quam in Gallia Narbonensi, ideo potius

potius emendum est à mercatoribus qui illud è Gal-
lia afferunt.

Oleum Laurinum.

Oleum Laurinum apud nos non facile fieri po-
test: quoniam uerò in magna copia affertur ex
Italia & aliunde, ideo facile emitur à materia-
listis.

Calidum est & aperitiuum, mitigat coli-
cam, & frigidos dolores ventris, stoma-
chi, capitis, hepatis, splenis, renum, matri-
cis, neruorum, iuncturarum: denique om-
nibus ægritudinibus frigidis confert.

Oleum Sesaminum.

Oleum Sesaminum exprimitur è Sesami semi-
ne. affertur autem ex Alexandria Aegypti Vene-
tias ubi ematur syncerum: nam adulteratur oleo
Nucum & Papaueris, sed odore & sapore facile
deprehenditur à peritis dolus.

Oleum Sesaminum impinguat, auget
sperma, lenit guttur, & omnem asperita-
tem & duritiem, & clarificat vocem.

Petroleum flauum.

Petroleum clarum,, quoddam est album, quod-
dam uerò aurei coloris, defluit autem ex petris in
Italia & plerisq; alyis locis, unde ad nos affertur.

Calefacit, siccatur, essentia tenuitate in
altum

altum penetrat, digerit, proinde materiam omnem excrementosam consumit: ob id epilepsiæ, paralyfi, uertigini, obliuioni, & lienis, renum, vesicæ, uteri, neruorum, articulorum omnium, & reliquarum partium neruosarum, doloribus frigidis maiorem in modum confert.

Petroleum nigrum.

Petroleum nigrum siue Naphta nigra crassius est quàm flauum. gignitur autem in agro Borchdorpiano & Brunswicensi in Saxonia.

PETROLEVM, id est, Naphta.

P R A E P A R A T I O -
N E S Q V O R V N D A M
simplicium.

Modus abluendi Aloen cum Aromatibus.

R. Aloes purissimæ & cribratæ lib. i.

Cassiæ lignæ

Spicæ nardi Indicæ

Asari

Schœnanthi

Carpobalsami

Xylobalsami

Cinnamomi

}

aut succedaneorum
eorum.

Ligni

Ligni aloes

Croci

Mastiches

Laccæ

ana 3 iii.

Decoquantur aromata in aquæ quantitate sufficienti, secundum artem in duplici uase, deinde colentur. in colatura dissolue Aloen continuè agitando, & pone ad solem in uitrea aut uitreata patina donec exiccetur. Oportet autem patinam linteolo puro tectâ soli apponere ne aliquid incidat: quòd si hyemè lauanda est Aloe, in æstuarium ad fornacem ponatur. oportet etiam fundo uasis insidentes arenas & si quæ sunt aliæ sordes diligenter auferre.

Modus abluendi Aloen simplex.

R. Aloes purissimæ & tritæ lib. ii.
Aquæ cœlestis quantum sufficit, aut lib. vi.

Misceantur in patina uitrea ita ut aqua calesacta prius infundatur, deinde subsidere finito sordes & calculos, & puram pingueq; aquam cui se pura Aloe miscuit sensim excolato, & sordes in fundo abiicito, postea colaturam tectam linteolo in sole exiccato.

Modus abluendi Laccam.

Modus abluendi Laccam, qui passim à scriptoribus traditur, admodum absurdus est, & qui eum primus inuenit aut tradidit, Lacce naturam penitus ignorauit: nam quicquid purum, sincerum, et
efficax

400 Præparationes

efficax est in Lacca, illud aqua miscetur, eam illi dicunt abijciendam esse. & quod remanet in Trochiscos formandum, hoc est calculos, ligna & sordes. Nos uerò rectius modum trademus.

R. Aristolochiæ longæ
Schœnanthi ana ʒ ii.

Decoquantur in aquæ lib. iiii. aut quantum sufficit, donec remaneant lib. iii. colaturæ insperge

Lacæ integræ lib. i. ʒ iiii.

Decoquatur Lacca deinde lento igne, donec aqua fiat coloris sanguinei, & quidquid in Lacca boni fuerit dissoluatur, tum per filtrum aut laneum pannum cola, & remanentes sordes abiice: excolatam uerò & sanguinei coloris aquam lentis prunis in duplici uase vsque ad mellis spissitudinem coquito, & tepidam massam in Trochiscos fingito: hic itaque uerus est modus abluendi Laccā.

Modus lauandi plumbum.

R. Mortarium plumbeum, in eum infunde aquam cœlestem, & agitato aliquot horas aquam in mortario, donec aqua colorem acquirat liuidum, & crassescat in modum limi. istum limum per linteum exprime & exiccatum repone.

Præparatio limaturæ ferri, quam quidam Scoriam uocant.

R. Limaturam Ferri optimi, aut Chalybis,
aut

Quorundam simplicium 401

aut squamam, hoc est, Batituram eius. purga eam ab omnibus immunditijs, hoc modo, proiciatur in aquam clarissimam, & fricetur manibus, postea sordidam aquam effunde totam, deinde impone limaturam in vitream patinam, & affunde modicum aceti ut tantum humectetur, nec emineat acetum, postea macera diebus xxx. ultimo tere & repone.

Scammoneam preparandi modus.

R. Scammoneæ optimæ ℥ iiii.

Contere in subtilissimum puluerem, deinde insperge illi olei Violati optimi modicum, ut fiat massa: deinde excava aliquot Cytonia mala magna, & in cavitatem eorum impone massam Scammoneæ, & cooperi foramina Cytoniorum: postea assa in fornace, cum pane, donec Cytonia perfecte sint assata, deinde exime Scammoneam, & impone sequenti diluto.

R. Carnium Myrobalanorum Citrinarum ℥ i.

Succi Cytoniorum ℥ iiii.

Conterantur Myrobalani & misceantur cum calefacto Cytoniorum succo, & stent in infusione horis xxiiii. deinde leuiter cola, colaturam verò infunde Scammoneæ & optime simul misce, ultimo in loco calido exicca, & exiccatam repone Scammoneam.

Colocinthidis præparatio.

R. Colocinthidæ pulpæ lib. i.
Bdellii

Bdellii

Tragacanthæ ana 3 xii.

Incidatur Colocynthis minutissimè, Tragacanthum uerò & Bdellium dissolue in aqua Rosarum quantum sufficit, & dissoluta insperge incisæ Colocynthidi & fac Trochiscos, quos in sicco aliquo loco siccabis, exiccatos deinde Trochiscos iterum subtilissimè terito, & reforma Trochiscos adhibita Mastiche in oleo Rosaceo dissoluta.

Squilla præparatio.

R. Squillam magnam recentem, neque putridam, neque gelu flaccidam, abiice eius exteriores aridas tunicas, inuolue deinde eam massæ siue pastæ pistorum unde panis fit, affato postea in furno cum panibus, donec panes percocti fuerint, hinc è furno exime Squillam & sigillatim omnes tunicas detrahe, & funiculo traiectas in calido loco exiccato, abiicito uerò medium squillæ cor, unde germen enasci solet. Porro squilla nō est incidenda ferreo aliquo cultro: sed è ligno solido aliquo facto, nam contrahit à ferro venenosam quandam rubiginem.

Mezerei præparatio.

R. Foliorum Mezerei quantum libuerit, ea macera in aceto vini horis xxiiii. Postea exiccantur: cū uerò uti iis uoles, contere, & in contundendo abiice eorum uenas & peruos.

Efulæ.

Quorundam simplicium 403

Esulae præparatio.

Esula tam maior quàm minor, præparatur eodem modo quo Mezereon.

Gersam serpentariæ faciendi modus.

R. Radices serpentariæ veræ, vel loco eius radicum Ari, id est, Aronis \bar{z} iii. Terantur subtilissimè, & infunde eis aquæ Rosacæ \bar{z} iiii. deinde exiccentur ad solem in vitrea patina, linteolo tecta. Postea secundò tantum aquæ Rosacæ infundito, & simili modo exicca: tertio modo eodè aquæ Rosacæ quantitas inspergatur, & vltimò ficcata farinam cum uino odorato in Trochiscos siue orbiculos finge & repone: ingreditur autem hæc Gersa, unguentum Citrinum, & reliqua quæ ad nitorem cutis cõficiuntur.

Spodium præparandi modus.

R. Eboris in partes secti lib. i.
Pone id in nouum & nondum crematum fictile, & crudo operculo tegito, & iuncturam luto figulino diligenter oblinito, postea in fornacẽ figuli mitte, & cremari finito donec fictilia percocta sint: deinde exemptũ ebur in tenuissimum puluerem terito, & cribrato, & infunde ei in patina uitrea aquæ Rosarum lib. ii. & exiccari finito: deinde secundum terito, & alias ii. lib. aquæ Rosacæ

Rosaceæ affundito, atque similiter exicca. Tertiò etiam terito & admisce aquæ Rosarum libram vnam, in qua diligenter dissolutæ sint Cāphoræ tritæ, & subtilissimæ 3 iiii. Tere omnia in tabula marmorea durissima, & finge Trochiscos, quos repone in denso vase aliquo ne expirent. Porro si ebur habere non poteris, loco eius sume cornu ceruinum, & similiter præpara: est enim hoc quoque efficax medicamentum ad multa, præsertim contra uenena.

Ebur crematum, melius est ut operto fictili fiat, alias enim non candidum sed nigrum fit.

Pulmonis Vulpini præparatio.

R. Pulponem uulpis recentem, extrahe ex eo arteriam siue fistulam, & laua in uino odorato calefacto, mox ollæ impositum exicca in tepido furno: deinde exiccatum repone in loco sicco, & inuolue Absinthio ne putrescat.

Hepatis Lupini præparatio.

Hepar lupi eodem modo præparatur, quo pulmo uulpis.

Sanguinis Hircini præparatio.

Hircum mediocris ætatis domi alito & per mensem nihil aliud dato præter Pimpinellam, Apium, Petroselinum, Leuisticum, & similia,

Quorundam simplicium 405

& similia, deinde sanguinem eius qui ex arteriis fluxit excipito, & concrefcere finito, atque aqueum illud effunde, grumos uerò sanguinis in furno exicca. Mañandus autem est hircus veris exitu, id est, principio æstatis cùm Sol Cancrum ingressus est.

Adipum uel pinguedinum præparatio.

R. Adipem vel pinguedinem cuiuscunque animalis, & laua in aqua aliquoties, donec pura defluat aqua, & non amplius saniosa aut cruëta appareat, deinde incisam liqua in duplici uase, & eliquatā in frigido loco reponne sine sale.

Medullas præparatio.

Medullas ex ossibus auferto Autūni initio, & laua, & liqua in duplici uase secundū modum, qui traditus est in Adipum siue Pinguedinum præparatione.

Oesypum faciendi modus.

R. Lana succida, hoc est nondum purgata, ex collo, fæminibus & fæmoribus ouium detonsa, quantitatem satis magnam, infunde ei aquam feruidam, & laua diligenter, quousque omnem suam pinguedinem in aquā deposuerit. Postea expressam lanam sepone, & aquam illam pinguem & sordidam uasculo aliquo diutissimè ex alto fundito & refundito, donec spumosa fiat: tum finito spumam subsidere & collige aquæ innatantem pinguedinē, iterumq;

406 Præparationes

iterumq; aquam refundito donec spūmet, & subsidentem pinguedinem auferto, & rursus refundito donec non amplius spūmet, & nulla concre scat supra aquam pinguedo. Tum collectam pinguedinē inungito, & in aqua lauato manibusq; diducito, donec pura fiat & aqua clara defluat & albescat & linguam admota non mordeat, tum repone in fictili denso, loco frigido. Porro hic Oesypus hodie uocatur corrupto nomine Hysopus humida, sed nō bene preparatus habetur in Pharmacopolis.

Modus coquendi Terebinthinam resinam.

R. Resinæ Terebinthinæ aut eius loco Laricinam resinā, quam Terebinthinam hodie uocant, lib. i. affunde ei aquæ lib. xxiiij. & coque in magno uase donec odorē amittat & inspissetur, adeo ut refrigerata digitis in puluerem teri queat, hoc modo, vsta resina ingreditur in quædam unguenta, olea, & in trochiscos Cyphi, qui pertinent ad Mithridatium.

Acaciæ Succedanea.

Acacia uera apud nos non potest confici. eius autē loco sumunt nostri Pharmacopola, totius ferè Europæ, succum Prunorum syluestrium, id est, Schile hensaffi. Sed hæc, quam describemus, propius ad ueræ Acaciæ uires accedit.

R. Seminum Tamarindorum
Sumach ana lib. ii.

Contundantur,

Quorundam simplicium 407

Contundantur, & affunde eis aquæ cœlestis lib. viii. aut quantum sufficit. Macera deinde per horas vigintiquatuor. Postea coque donec tertia pars aquæ remaneat: excolatam deinde aquam, cum albuminibus ouorum clarifica & despuma, despumatam deinde iterum coque supra lentas prunas ad spissitudinem iustam, deinde repone, vt Acaciam ex prunellis sylvestribus factam.

Finis eorum, quæ Valerius Cordus
Nurembergenſi Senatui
exhibuit.

APPENDIX

APPENDIX EX
scriptis D. Iacobi Syluij Me-
dici Parisiensis , pro in-
structione Pharmaco-
polarum.

DE SINGVLORVM MEDI-
CAMENTORVM SIMPLICIVM
*exacto delectu, Collectionis tem-
pore legitimo, Repositione
commoda, & Dura-
tione eorum.*

DE RADICIBVS.

RADICES euellende sunt,
cū medicamentosa sunt
maximè. Quæ dos omni-
bus eodem non inest tempo-
re, sed alia alio uegeta
magis sunt: quanquam
sunt qui putent omnes radi-
ces legendas Autumno, ubi folia deciderūt: alij Ve-
ris initio, priusquàm in folia aut caulem erūpant.
Omnes tamen integrae sunt, si fieri potest, uellende,
& unaquæque in solo & cælo nat ura ipsius maxi-
mè familiaris, bene nutrita, bene habita, nō præ ali-
menti copia enormes, neque ob inopiam strigosa, te-
nues, rugosa: mox aqua lauanda, & radiculis
portionem

portionem quandam alimenti repetentibus, & stolonibus etiam trahentibus; purganda: post (nisi utendi recentibus aliqua inceperit vel commoditas vel necessitas) siccanda: quadam umbra & vento, ut apij, fœniculi, iridis, & quæ aliæ sunt vel minores, vel sicciore, vel rariores, quarum vires sol ceu ignis promptè dissipet: quadam contrariæ dictis sole & vento, vel igni siccantur, si cœlum est nubilum, aut hyems: & sæpè versanda, ne mucida aut putrida fiant, ut bryonia, gentiana, mandragora, rhei pontici. Si uero siccatis citò est opus patelle ignita impositas sæpe uersando sic cabis. Quadam item integra siccantur, ut gentiana: alia in taleolas dissectæ, ut iris: alia lignosa matrice (sic enim cor plantarum Gaxa ex Theophrasto uocat) ademptæ, ut fœniculi, petroselini, apij. Deinde reponuntur loco non insolato, non infumato, non humido, non puluerulento, sed sublimi, puro, sicco, aut septentrionem, aut potius meridiem spectante, præsertim quando hęc planta quædam adhuc humidiores requirunt, modo non flent austri. Eadem quandiu vegetæ adhuc sunt seruandæ, parvæ scilicet ac tenues & rare, ut asari, asparagi anno tantum: quamvis elleborus uterque etiam triennio seruari possit, ut magna et crassa essentia prædita, bryonia rheon ponticum, aristolochia, gentiana. Hæc autem tria, colligendi tempus legitimum, repositio commoda, & duratio, non in radicibus solis obseruanda sunt, sed etiam in alijs plantarum partibus, atq; adeò quibusdam animalium aliquorum partibus, ut sanguine hircino, hepate lupi, pulmone uulpis, uesica apri. Propterea chamæpityn, chamædryn, thlaspi, centaurium, polium; hypericum, aliq; florentia

S

capie-

capiebat Galenus, theriacen, uel aliud medicamen-
tum compositurus, non sole actiuo siccata, neque
dum fructus eorū adhuc crudi et imperfecti sunt.
Iubet idem continua speculatione cognoscendum.
quando fructus sunt futuri, quando eduntur, quā-
do augentur, quando denique rigent. Quo tempo-
re potissimum eos commodè decerpas, & in siccis
domunculis repositas custodias, ne à solis radijs
rrantur, neque humiditate à tecto, vel muris ma-
desiant. Ob id domo non vult subterranea eos re-
poni, nec alijs vicina, neque sub tegulis, sed ho-
rum media, quæ ostia meridiem spectantia habeat:
propè quæ tamen medicamētā ne reponas. Omnia
igitur legenda, quando summæ sunt virium,
& accusandi tum mercatores, tum herbarij, qui
radices, liquores, succos, flores, germina, fructus
extra anni tempus carpunt, & in urbes conferūt.
In quibusdam & astrorum obseruatio ualere puta-
tur. Peonie enim radix ad epilepsiam legenda de
crescente luna quibusdam uidetur, & Alysson sub
astu caniculæ uult legi Galenus, ut Aeschiron can-
cros f. uuliatiles capi contra rabiem, unde est herbe
nomen tanquam vis quadam illis contra rabiem à
sydere accedat, rabiem canibus afferente. Plantas
item calidas ex calidis regionibus, & ex harum
editis & siccis locis, ut Cretæ montibus, præfert
Galenus.

D E H E R B I S.

Q V A E prius in radicibus dicta sunt de col-
lectione, repositione, duratione illarum, ad her-
bas etiam transferri possunt, nisi quod his ferè re-
centibus ut mēr, quibusdam omnino, ut portula-
ca, lactuca, buglossa, atriplice, beta, brassica,
acantho, nasturtio, helxine, mercuriali, viola ni-
gra,

Simplicium 411

gra, intylo, fumaria, hyoscyamo, mandragora, & alyis permultis. Quibusdam verò recētibus vti-
mur, quando his mitioribus opus est, vt ruta, men-
tha, absinthium, abrotanum, recentes minus ca-
lent ob mistam humiditatem excrementosam, sic-
cata verò calidiores sentiuntur, & fumaria recens
minùs aluum subducit, magis sicca.

Colliguntur ferè cum floribus herba, aut semi-
nibus, sic benedictus carduus acanthium putatus,
centaurium paruum, calamintha, chamadrys,
chamæpitys, daucus, fumaria, maiorana, polium,
pulegium, origanum, serpillum, thymus: aut sal-
tem cum uigent folia magnitudine, odore, colore,
presertim quæ cacumini sunt propiora.

Siccantur in umbra magis, nisi si quæ scapo
sunt crassiore, aut folio humidior, & ob id apto
putrere. Vbi probè sunt siccata, reponuntur uti
radices, sed minùs diu seruari possunt, ob id quot-
annis mutandæ.

DE FLORIBVS.

FLORES vt plantarum partes reliquæ le-
gantur, cum maximè uigent, ut capparis in gem-
ma, rosa expandi cæpta, reliqui ferè aperti. Sed
haud ita pridem & ex quibus uis, nondum exha-
lavit, siccantur sole magis, minus, pro uaria ipso-
rum natura: quidam siccandos uolunt, donec ex
ponderibus decem unicum supersit. Reponuntur, ut
alia, quotannis mutantur, quamuis schœnanthos
etiam decennium efficax seruari possit: chamame-
lum item diu uegetum est, ob fortem partium sua-
rum misionem.

¶ Flores & omnia quæ incundum odorem
efflant,

efflant, arculis tiliaceis nullo situ obductis reponuntur.

DE SEMINIBVS.

LEGENDA sunt semina, cum sunt matura, & fructus quibus includuntur maturi. Semina vero quotannis mutare praestiterit, etiam si pleraque diutius seruari possint.

¶ Ut aptè perennent, charta aut folijs aptè inuoluantur.

DE FRUCTIBVS.

FRUCTVS vt maturi decerpantur necesse est.

DE CORTICIBVS.

CORTICES vt recondantur eximere conuenit, cum herba suis folijs exsiccantur. siccantur etiam expurgata inibi, locis asperginem non redolentibus, sed cum luto aut puluere sunt obsita, aqua elui debent.

DE S V C C I S.

ΣΥΚΚΟΣ, id est, succus ex plantis totis, vel plantarum partibus concisis & rasis, torculari vel manu, vel aliter expressus, aqua interdum aspersa, aut uino, aut liquore alio, vel recens usurpatur, vel vase, aut lumentamento aliquo reponitur, hicq; uel liquidus, uel siccus. Liquidus item aut per se seruatur, ut uinum, acetum:

rum : aut misto sale, vt omphacium, oleum ; aut
superfuso phiala oleo, vt succus rosarum, grana-
torum, limonum, cidoniorum, sambuci, ebuli,
& similium : aut sole, vetustateve aut igni per
se siccatur, vt succus glycyrrhizæ, opus Cyrenai-
cus, scammonium : aut coctione cum melle, vel
saccharo ad iustam crassitiem facta sole vel i-
gni, vt in plurimis syrupis audies. Qui verò suc-
ci sine melle aut saccharo reponuntur, plurimum
corrumpuntur, nisi igne diutius cocti, aut sole
æstivo usque ad mediocrem crassitiem siccati fue-
rint. Idem temporis spatium sicciores euadunt, plu-
ribusque annis seruati, eò siccitatis veniunt, vt
balausticis similiter leuigari possint (quales sunt
succus hypocistidis, uue acerba, glycyrrhizæ,
centaurij, & alij propè omnes) qui verò ex his
lentorem quendam natura habent, dilatantur
magis, quam leuigentur, nisi siccioribus multis
mista horum parua portio. Portulacæ, semperui-
ni cotylidonis, & aliarum similiter glutinosarum
succus, præ lentore nimio per se non potest expri-
mi, cum omphacio probe trita herba exprimitur :
alij tritas igni lento calefaciunt : alij tritas loco
frigido, ut cella uinaria, vimineo vasi impositas in
catinum subiectum destillare permittunt. $\chi\epsilon\iota\lambda\omicron\varsigma$
etiam, id est, succus, sæpe cum humore aliquo ex-
tractas ex partibus plantarum, ut semine psyllij,
cydoniorum, lini, fœnogræci, lentorem, aut uelut
cremorem & muccorem significat, unde dictum
est emplastrum $\delta\iota\alpha\ \chi\upsilon\lambda\omicron\upsilon\nu$, id est, de glutinosis qui-
busdam succis, diuersum tamen ab eo, quod est de
mucilaginibus, ut in compositis leges.

¶ Liquidis medicaminibus densior materia ar-
gentea, vitrea, aut cornea conuenit. Fictilis etiam
S 3 si modò

si modo rara non sit, accommodatur, & lignea, præsertim è buxo, sed anea vasa ocularis medicamentis liquidisq; &c.

DE LACRYMIS.

Δακρυον, id est, lacryma seu humor ex planta sponte sua defluens, siue in gummi aquea res concreseat, siue in resinam liquecat, oleaginosa eius substantia. Arborum partibus præsertim truncis a germinatu incisis & scarificatis, etiam resinas edimus. Accensis autem arboribus resinosis, ut pinu, picea, larice, terebintho, theda, cedro, ex resinosa substantia ignis parum siccata fit pix liquida, cui quod supernatat, pissanthum tenui consistentia & facultate est astringente, ob id caniciem sine ulla noxa tardat, ut pisselaum, id est, pix liquida cum oleo mista. Galen. lib. 1. comp. ph. part. Pissasphaltus autem est Mumia Serapionis. Si pix iterum coctione siccetur, Palimpissa dicitur, sicca adeo ut pulverizari possit, qualis est Græca, etiam Colophonia, & Hispana, & Gallica dicta πῖσσα βρύτια, lib. 8. comp. ph. part. & Dioscoridi probatur & Lycia. Est etiam Dioscoridi ex isdem arboribus resina liquida & sicca. Resina omnis calefacit, siccatur, tenuium est partium, magis minus.

DE ANIMALIBVS,

& eorum partibus.

SANGVIS hirci quadrimi, bene habiti, aliquandiu nutriti uino albo, fœniculo, seseli, lauro, & cæteris calculum fragentibus, Augusto

gusto mense iugulati, medius effluens (nam primus tenuior, postremus crassior putatur) uase vitreo receptus, tectus linteo raro, sole siccatus, etiam cum myrrha, folijs lauri, & similibus, calculum potenter frangere dicitur Tralliano, Anicenna, & ceteris practicis.

¶ Adipem & medullam stanneis vasis recondi conuenit.

¶ Medulla loco sicco & edito, & septentrionem spectanti reponitur, cum folijs lauri siccis, vt putrescant, aut situm ducant, qua iniuria in locis humidis meridiem spectantibus eis accidit. sunt qui reponant bifariam, adipum modo.

A D V L T E R I A

Simplicium Medicamentorū.

ACACIA succo & carne prunorum agrestium representatur dolo parum malo, cum utraque viribus conueniant.

Aloes crassa partes & impura lotionē separate aqua marina & croco Mesue adulterantur: sed croci odor dolum aperit. Alij acacia, alij gummi immiscendo adulterant, tuncq; minus est ad minima friabilis, & odor & sapor est alius.

Ambra puluere ligni aloes, styracis, ladani ambra largioris moscho in aqua rosarum soluto. Sed hac manuum attritu multo ceu cera mollescit: vera non mollescit. Platearius.

Amomum planta amomide similis, sed inodora, ex Armenia delata: seminis dissimilitudo uitium detegit.

Asphalium, id est, bitumen pice mistum Dioscoridi

scoridi, licet adulterari non posse, ut neque carpo-
balsamum, neque xylobalsamum, scribit Galen.
lib. 1. antid.

Aerugo multis modis adulteratur Dioscoridi:
sed hodie syncerior uidetur, si adulteratum suspice-
ris, notas ex eo repete.

Aeris flos delinata eris scobe.

BDELLIVM adulteratur gummi: sed ite-
ritiatum minus est amarum, & suffitu odoratum
Dioscorid.

Balsamum, id est, opobalsamum, uitiatur te-
rebinthina pauco opobalsamo mista, uel sine hoc
croco orientali & succo foliorum citri, uel oleo nar-
dino. De quo in opobalsamo plura leges.

Bitumen adulteratur pice, ut in Asphalto
dixi.

CASTORIVM uariè adulteratur: uitiū
autem facile deprehendes attentus notis quas in
uero & laudatiore castorio diximus in partibus
animalis medicamentosis.

Costus radice prædura Helenij Comagenij, sed
odor Helenij minus uehemens, neque caput ten-
tans, & sapor minus acer quàm costi.

Crocus misto crocomagmate tunso, flore cnei,
uel oleo & puluere bersily, ut vocant, qui frican-
do dolum detegit: uel sape sublitu & litargyro,
uel plumbagine ad pondus augendum utrunq; mi-
nus odore uegetum est: præterea hoc est pulueru-
lentum. Adulterati quoque croci color & odor
celeriter euanescent, ueri diu permanent. Gal. 1.
antid.

Castia odorata, corticibus capparis, & radi-
cistama-

cis tamaricis mistis.

Caphura, gummi Iuniperi: sed hoc est minus odoratum & durius: illa est friabilis, & odore valentiore. Platearius.

Caryophylli uetustate examinati uino puluerē optimorum caryophyllorum habente irrigantur, siccantur, foris solum caryophyllos olent, & nix ad dies decem: molliores sunt integris.

Carpobalsamum adulterari semine hyperici simili, quod Petra Palestina oppido affertur, author est Diosc. adulterari tamen non posse, affirmat Gal. lib. I. antido.

EUPHORBIVM lacte hœdino, sarcocola, & glutini misione conspurcatur: experientia veri est difficilis, nam Euphorbium leui gustu os diu accendit, ita ut omnia gustata euphorbium resipiant. Idem iniectum igni odorem edit fastidientum. Diosc.

Eburustum (quod cur spodium uocet uulgus non uideo) ossibus canis ustis vel albo marmore usto: id uerò granitate proditur, illud forma ossis & linearum desiderio.

GALBANVM mutatur resina, farina fabarum excorticatarum, hammoniaco, Diosc. ex cuius notis syncerum deprehendes.

Galanga acris cypero europeo insipido, uel salso, uel bistorta (ut uocant) radice austera: si uerò dictæ radices aceto puluerem uera galangæ & piperis habente biduo macerentur, foris solum galangam referunt. Platearius.

LADANVM stercore caprino & puluere
S. S. nigro

nigro : id autem tractando non mollescit , sed in puluerem abit , modo ladani uetustate exuncti . Viribus præterea & odore ladani caret , quod sic uitiatum est.

Lasr omne antequàm siccescat adulteratur sagapeno, aut fabæ lomento : sed maleficium deprehenditur colore , odore , sapore , dilutione . Diosco.

Lycium quibusdam amurca, surco absinthij, fel le tauri : sed id à viribus synceri multum recessit.

Lemniam terram sic adulterant, ut nemo ueram à falsa possit secernere , sic & Lycium Indicum, & plurima alia, ut uerorum nota à falsorum notis non exactè discerni possint .

Ligustici semen adulteratur semine quodam simili : quod faciliè gustu discernitur, amarū enim est : alii semen faniculi aut seseleos admiscentes ligusticum dolo uitiant.

Lentiscina resina, id est, massiche thuris & resine pineæ nucis mistura .

M O S C H V S pelliculis incisis puluere carnis columbinæ siccata , sanguine hædino, pane affo. Si eius certum pondus pelui madenti impositum aliquandiu sit grauius, est legitimum: si pristinum pondus seruat , supposititium.

Manna Arabum saccharo & folliculis senæ. Myrrha adulteratur gummi macerato in aqua in qua myrrha maduerit. Diosco.

N A R D V S adulteratur stimmi , seu stibio cum aqua aut palmeo uino inspissationi pondenisq; causa inspirato .

Nardus Celtica adulteratur imposita herba simili.

mili, quæ hirculus ab odoris gravitate uocatur : sed herba candidior sine cauliculo, minoribus folijs, radice nec amara nec odorata, uti vera nardus est.

O P I omnes adulterantur addito sagapeno, antequam inarescant : colore, odore, sapore donlus deprehenditur, & quia cum aqua uel salina non mox solvuntur adulterata. adulterantur etiam fursure, & farina præcipuè κλωιδας, id est, qui ex caule defluit, quia dilutior: ριζιδας uerò, id est, qui ex radice perlucidior & purior. Quavis enim radice incisa aut caule, quod effluit crassum & lentum οπιδας, id est, liquor dicitur, lib. 6. simpl.

Opium, semine lactuce agrestis.

Opopanax, hammoniaco aut cera : tunc in aqua si digitis teratur, non soluitur, nec latefcit uti syncerum, Diesc.

Os ex corde cerui cartilaginofum, simili ex maiorum animalium corde.

Opobalsamum tam uairè adulterant & astutè, ut eius adulteria etiam exercitatissimos fallant. Hæc uerò adulteria inuulganda non cenfeo, ne maligni etiam uitient à nobis edocti. Vitiatur mistic unguento terebinthino, lentiscino, Cypri-
no, balanino, susino, metopio, melle, uel Cypria cera liquida. Sed maleficium facile deprehenditur. Nam uerus liquor in uestem laneam fusus maculam non facit, & post lotionem notam non relinquit, cum uitiatus inhereat. Adhæc merus, lac si instillatur coagulat, & in aqua aut lacte celerrimè liquatur, & colore lactescit. Alias quasdam notas apuleun-

dem & Simeonem si libet, legeris potius, quàm apud barbaros hoc seculo adhuc legi solitos, pro funda hominum ignorantia, & magno mortalium in commodo.

PIPER longum fraudulentè preparatum, est herba quedam flaua, quæ a Xene affertur, aspectu quidem, non autem gustu macropiperi similis: hæc autem aqua irrigata soluitur, natium macro piper insolubile permanet, Galen. lib. I. antidotorum. Piper longum uerum ex Barbaria affertur: adulteratum uerò duplex est, alterum, quod in Alexandria maximè conficitur, alterum herbe cuiusdam germen. Quod factitium est, si per diem totum in humore maceretur, illico liquatur ac soluitur. lib. 4. sanit. tuend. Illud fortè ex maxa subacta aqua, in qua dissolutum aut maceratum. sit piper, & in formas effictas, coniecta, post siccata. Vidi etiam adulteratum ex germine & uelut nucamento betula & coryli.

Pastili theriaci ex radice pentaphylli, id est: tormentille, Venetjs malè componuntur, non ex uiperarum carne. Hermolaus in Corall. Musa.

Phu radice rusci admista uitiatur: sed maleficium facile deprehenditur, quia hæc dura est, frangi contumax, & sine ulla odoris gratia.

Pompholyx, taurino glutine, ouillo vel marino pulmone, aut grossis vel quibusdam alijs crematis.

Pentapetalon. Pentaphyllon, Polium, nihil simile habent in plantis, ob id non adulterantur.

R H A Ponticum, radice centaurij magni.

Rhabarbarum exanimatur maceratum aqua diebus.

diebus quinque. postea siccatur idem minus in crocum tingit, intus nigricat, uarietatem in fracturis amisit, densius est, astringit magis: ex aqua uero illa siccata trochisci fiunt regibus.

P'noy cum uiget ac integrum est, ualenter astringit, densum est ac contractum tota substantia, tamen celeriter perforatur. Incola regionis in qua gignitur, coctione uires eius in aquam trahunt, deinde rheum siccatur tanquam integrum sit, nec coctum transmittunt, sed id rariius est & laxius integro, nullam aut minimam astrictio-nem retinens. Quantum aliis notis rheon à rhabarbaro differat, alibi diximus.

SAGAPENV M succo lasaris & galbano, Diosc. id non liquefcit, sed uerum uino uel aqua affusa statim dissoluitur. Gal. lib. 1. antid.

Sarcocolla puluerizata est suspecta adulterii, Diosc. à quouis puluere misto, integra eligatur.

Styrax modis multis Dioscoridi adulteratur: sed dolus facile deprehenditur notis ab eo dictis.

Sandala lignis alijs, rubrum bersilio inodoro: flauum & album ligno cedrino odoratiore linguam calfaciente.

Scammonium lacte tithimali & sarcocolla, uel erui farina, tunc linguam minus ualenter pungit & mordet.

Saccharum intus faculentum aut spuma succi canne eius auclum, tunc in ore uanescit, & fractum nigricat.

TVRBITH, gummi dissoluto quibusdam radicibus extremis illito: uerum autem si frangitur, gummosum est intus.

Tamar Indi, prunis adulterati non splendent, humidiores sunt, sapore & nucleo prunorum, multum à

tum à semine Tamar Indorum diuerso.

Thus, pini resina & gummi: suffitum autem gummi flammam non edit, resina autem in fumum uanescit, thus statim ardet: odore etiam maleficium proditur.

Thuris cortex, pini aut nucis pineae cortices, horum tamen index ignis, nam reliqui cortices suffiti, quanquam incenduntur, sine odore fumant. Thuris uero cortex ardet, & odorum fumum edit.

Thuris manna adulteratur cribrata pini resina, aut polline aut cortice thuris contuso: sed hæc igne deprehenduntur.

Hæc abundè fuerint ei, præsertim qui ueras simplicium sincerorum notas, ex libro primo accuratè didicerit. Nam cum rectum sui & obliqui sit index, ut initio huius docuimus, & in unoquoque rerum genere quod perfectissimum est, idem sit simplex ac unicum. Id si cognoueris, alia ei congeneria aut etiam arte affinia nullo negotio secreueris.

423
SIMPLICIS ALI-

C V I V S N O M I-

ne absolute scripto,
quid accipien-
dum.

Item tradamus simplicis
alicuius nomine scripto
absolute & sine determi-
natione sexus, coloris,
magnitudinis, figurae, lo-
ci, temporis, uel nota-
rum probitatis aliarum,
vel partis eius simplicis,
radicum, foliorum, florum, seminum, &c. quod-
nam sit eligendum: nam pro uarijs scopis uaria,
sed in scopis efficaciora deligimus. Quam in rem
te inuabit nostra simplicium per locos communes
descriptio. Quae enim radicibus solis sunt effica-
ces planta, illarum nomine radices ueniunt: quae
folijs, floribus, fructibus, seminibus, cortice, li-
gno, liquore, succo, gummi, sunt utiles ac medi-
camentose magis, dum planta nomen effertur,
partem eius usurpari solitam elige: quum uero
pluribus suis partibus ad res etiam varias ua-
lent, quibus sit opus, coniecta ex partium illa-
rum facultate & affectus natura, & medica-
menti constituendi forma, ut ammi, anisum,
apium, carum, enicus, cuminum, gith, liby-
sticum, nasturtium, psillium, seseli, staphis a-
gria, semine sunt praestantiora, idq; solum il-
larum

larum nomine intelligendum, in alijs multis similiter.

Anisum, Cretense lib. 4. sanit. tuend.

Agnus, id est, flos eius aut semen, licet folia etiam sint utilia.

Agaricus, albus & fœmineus.

Aloe, id est, succus eius, aloe Indica libr. 9. simplicium in diphryge.

Alumen, scilicet scissile, quia praestantissimum. lib. comp. pharm. gen. primo.

Acetum, ex vino non hydromelite vel cereuisia.

Aristolochia pro re proposita explicanda est, rotunda enim cum multum tenuare crassum humorem, tergere ulcera, digerere ex utero: longa autem cum mitiora hæc volumus. Clematidis autem quia fragrantior in vnguentis expetit.

Amomum, Scytichum lib. 8. comp. phart. par.

Ammi, Illyricum lib. 9. eiusdem, Aegyptium alii laudant.

Balsamum, opobalsamum potius intelligendum quam carpobalsamum aut xylobalsamum lib. 2. comp. phar. part.

Bryonia, alba, quia efficacior quam nigra.

Buglossum utrunque foliis & flore efficacius, radice tamen non inutile.

Casia uel Cassia in libris Grecorum. Cassia syriaca optima, et cinnamomo viribus & toto habitu finitima. In libris Arabum eadem lignea dicitur, altera verò fistula his dicta ponitur, cum medicamentum est purgatorium.

Cardamomum, maius.

Capparis:

Quid accipiendum 425

Capparis, cortex radicis

Centaurium, minus in purgantibus medicamentis, in ceteris maius dictum à facultate multiplici & efficaciore.

Calamintha, montana, quia efficacior quàm domestica.

Costus, amarus, cum subamarus & ualde acer solum nominetur: dulcem tamen nescia quem Arabes inuexerunt.

Cypressus, id est, nucis eius in astringentibus medicamentis, lignum aut folia in diureticis.

Cinnamomum, optimum, de quo in simplicibus abundè.

Cerallium, rubrum.

Cuminum, Aethiopicum, lib. 4. sanit. tuend.

Daucus, agrestis, nam satius pastinaca est alimentum verius, quàm medicamentum.

Elleborus, niger Mesue, quia salubrior, albus Galeno, Aph. 1. lib. 5. Obserua igitur, an compositio sit Arabica aut Græca. Elleborus vterque & helenium ex locis editis præstant.

Eruca, sylvestris, quia efficacior hortensi.

Epithymum, Atticum melancholiam ex ventriculo purgat, id in Græcis compositionibus usurpandum, in Arabicis Arabicum.

Feniculus, semen, sed in collyrijs succus foliorum aut radicum.

Galla, solida efficacior quàm perforata.

Gummi, Arabicum, id enim omnium perfectissimum, vel Plinio authore.

Gluten, mastiche, ceteris glutinis efficacius, ut vitrum etiam glutinet, quibusdam intelligitur:

426 Simpl. absol. scripto,

tur. alijs ichthiocolle, alijs taurocolla magis placet glutinis nomine.

Hyssopus montanus hortensi melior, ut calaminthe montana efficacior domestica. Hyssopum Cilicium Diosc. Creticum verò Archigenes, apud Gal. lib. 8. comp. pharm. part.

Hyoscyamus, albus, seu album eius semen, quod tamen interdum exprimitur, frequentius tacetur.

Iris, radix ireos Illyricæ veteribus, nunc pharmacopolarum ignavia Florentina usurpatur, cum illa per Venetos facile haberi queat.

Lupinus amarus, nam dulcis esculentus est, ut ille amaritudine per macerationem in aqua deposita.

Lactuca, semen, praterquam in victus ratione. ubi herba potius intelligitur.

Lapathum, Oxylapathum efficacius rotundo.

Lithargyros, aurum: tamen lithargyros chrysitidis aliquoties in lib. comp. ph. Gal. legitur.

Mastiche, Chia lib. 7. meth. & alibi passim. Aegyptiam tamen ac recentem ob id pinguis-
simam laudat lib. 2. ad Glaucon.

Marrubium, album prestantius nigro.

Mel apum, alterum, aeromeli seu mel aerium & rosidum.

Margaritæ, solida meliores perforatis, nisi etiam sint flavae, obscuræ, solidis pares.

Medulla si non additur cuius animalis, & valens futurum est medicamentum, ceruina miscenda ualentior quam vitulina, lib. 6. comp. pharm. part.

Nuclei, pini, oliuæ: dactyli autem Auicennæ.

Oleum,

Quid accipiendum 427

Oleum, olium ex oliuis expressum.

Opium, Thebaicum Gal. lib. 7. simp. & post eum omnes.

Petroselinum, Macedonicum, & in hoc Astreoticum, & huius semen maxime in usu est lib. 8. comp. ph. part.

Pruna, si alius deicienda est, Damascena, & Hispana seu Iberica hodie Augustana & Cathalaunica Italis dicta, sunt multo praestantiora, vel si qua his similiter sunt pingua, dulcia: si ad cohibendum & astringendum fit medicamentum, Damascena immatura, vel potius quae lorana nobis dicuntur. S. Iuliani & Turonica.

Papauer, album semen.

Piper, album, quia acrius, & linguam magis pungit quam nigrum, à quo per adustionem vis exhalauit, Gal. lib. 8. simp. sed album id maturum intellige. Nam album ex macropipere in racemum granatim dehiscente, recens factum, minus est acre, & macropiperi facultate proximum, quale apud Serapionem est accipiendum.

Pix liquida in suppurantibus & tergentibus: sicca, in siccantibus unguentis epuloticis, & glutinantibus. Gal. lib. 7. simp.

Peonia, mas seu eius radix, uel semen, Marnardus atatis nostra medicus longè doctissimus in epistolis.

Polypodium, quernum vulgo surpatur: murale & à saxis pretulerim cum Narbonensibus quibusdam, quod frequentissimum, & pro querno omnes venditant, nisi si quando astrictione opus est, qua ratione hederam quoque quernam, nonnullis expeti audio.

Quatuor

428 Simpl. absol. scripto.

Quatuor emollientia, malua, althæa, viola nigra, acanthus.

Quatuor semina	Frigida	Maiores, melonum, co-
		cumeris, cucurbi-
	Calida	ta, citrulli.
		Minora, lactuca, por-
		tulaca, intybi, ci-
		chorij.
		Maiores, cumini, car-
		ui, anisi, fœniculi.
		Minora, apij, dauci,
		ameos, amomi.

Quinque radices vreticæ, apij, petroselinij asparagi, graminis, rusci.

Resinarum, primas non iniuria meruit lentiscina, id est, mastiche. inter alias verò preferatur terebinthina, quia melior quàm colophonina, & phryctæ dicta, aut illius loco ponitur larix dicta, terebinthina propè similis, Galen. lib. I. comp. ph. gener. Recentioribus verò pinea intelligitur.

Ruta, folia rute agrestis, Græcis verò folia rute domestica. Illam verò & illius semen, moly vel besanum, uel besasia, uel cum Syris, apud quos nascitur, Hermola ferè vocant.

Rosa, rubra recens in purgantibus, sicca in astringentibus.

Rhaphanus, sylvestris.

Rosmaris, folia, interdum flos, quem nescio cur hodie vulgus & ydros, id est, florem absolute appellat.

Rhus, cortex fructus sumach dicti.

Stæchas, stæchados Arabica flos.

Styrax

Quid accipiendum 429

Styrax, *calaminthes*, nam liquidus vulgò dictus est *myrrha* *stacte*, si uerus sit.

Santalum, flavum.

Spica, *nardi Indice*.

Sulfur, ἄντρον, id est, ignem non expertum seu uiuum, est nobilissimum, ad quædam extintum ceu nobis familiarius præfertur.

σχοῖνός, id est, iuncus, pro *schœno anthos*.

Tres flores cordiales, *violarum*, *buglossi* vtriusque.

Thymum, *Atticum* aut ex editis locis & siccis, lib. 4. sanit. tuenda.

Viola, nigra seu purpurea, vulgò *Martia* & *quadragesimalis*, quòd in ea tempora flos ferè incidat, & eadem recens si haberi potest, nam sicca inefficax.

Ziziphia, id est, *iuiuba* recentia & bene maturata, aut saltem integra, non putria aut vetustate exucta, quod istis post sextum mensem ferè accidit.

Sic quæ singula in singulis regionibus sunt præstantissima & laudatissima.

Alumen Mesium.

Agaricus Ponticus *Andromach.* iuniori in *theriaca*,

Mysicyprium.

Nitrum Berenicium,

Sinon Syriacus.

Cuminum Hispanum, alibi *Aethiopicum*, melius *Aegypto*.

Anisum & *Thymum* & alia plurima *Cretica*, lib. 4. sanit. tuend. in *diatrion piper*. & *diacala*.

Meom

Meon Hispanum & Macedonicum.
 Aristolochia Pontica, & hac melior Cretica, lib. 10. comp. ph. part.
 Phu Ponticum, Castorium Ponticum.
 Daucus Creticus, semine & radice bonus, ceteri solo semine.

In Dicearchia quæ nunc vocatur Puteolli, ærugo, cerussa, æs, squama æris, & alia nonnulla, Romæ argenti spuma sit optima: ex Sicilia, item magna Libya & Creta quotannis multo præstantissima Romam afferebantur.

QVID PRO QVO.

ΑΝΤΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑ, hoc est, simplicia quæ aliorum facultate similium penuria supponi possunt Medici consilio: quæ nomine Galeni circumferuntur, & à Paulo ad verbum propè citantur. Galeni non esse hinc liquet, quod statim ipso initio Galenum citat. Adhuc anacardij fructus mentionem facit, qui Galeno ignoratus fuit. Postremo multa supponit absurdissima, ut loco agarici, euphorbium: pro serpyllo, potamogitona: vice gallæ, sordes gymnastiorum: in locum polypodij, radicem chameleæ aut chamaleontis: propolytricho, absinthium, & alia eius generis plurima viribus dissimilia. Tamen quæ recipienda magis sunt, tum ibidem, tum ex Galeni libris, tum etiam ex Arabibus utcumque profereamus: ut pro:

Aqua pluvia, supponi potest aqua fontana pura, & ab omni mistione sincera, Galenus lib. 1. comp. pharm. part. in diacodio.

Acacia

Quid pro quo 431

Acacia, succus & caro prunorum agrestium,
vel hypocisthis, Auic. 2. canon.

Asaro, acori par pondus & dimidium. Car-
pesum quoque pro asaro & cum asaro, libro 2.
comp. ph. part.

Absinthio, cum Gal. abrotanum: & contra
pro abrotano absinthium.

Acanthij semine, lychnis & contra αὐτι-
βαλλομέων author.

Acantha Arabica seu Aegyptia herba (que
sucaba Serapioni dicitur) acanthaleuce nostras,
eidem dicta bedegar.

Alicacabo, semen solani.

Asphalto, pix liquida, brutia.

Aethiopice olea lacryma, lacrymarum Aca-
cie partes due, seu pro gummi elemmi, gummi
Arabicum.

Acoro ad flatum & hepar ac lienem iuan-
dum, cumini par pondus, & tertia pars aristo-
lochie. Aui.

Anchusa, hyacinthus.

Arsenico, sandaracha.

Amylo, sicca farina.

Amygdalis amaris, absinthium.

Aristolochia quavis, una ex tribus aristolo-
chis, quamcunque habueris, Gal. lib. 3. comp.
ph. part.

Adipe vulpis, vrsinus.

Adipe ceruino, anserinus.

Alumine, sal fossitius.

Pro Balaustio, malicorium.

Buccinis, ostrea vsta.

Balsami liquore, myrrha stacte.

Pre

Pro Cinnamomo casia aut Amomi duplum ad
 odoris gratiam, Gal. lib. 5. comp. ph. part. in
 dentifricio. Pro cinnamomo, duplum optima ca-
 sia, uel cum Quinto medico duplum, uel mul-
 tum carpesij, uel certè non paucior casia, Gal.
 lib. 2. 3. & 8. comp. ph. part. & lib. antid.
 Quidam carentes cinnamomo in uicem eius po-
 nunt æquale pondus ex semine cardamomi, Da-
 mocrates in Cyphi. lib. 2. antidotorum Gal.

Casia cinnamomum, Galen. lib. 2. comp.
 ph. part.

Casia cortice, nardus Indica uel malabathri
 folium, uel contrà, lib. 6. comp. ph. part.

Chamemeli floribus, duplum foliorum, &
 radicum.

Costo hodie rarissimo, pyrethri dimidium,
 uel bacca cedri, uel radix helenij, uel ireos.

Cimoliv terra ex Cimolio una Cycladum, re-
 trimentum ferri & mole simul attritorum.

Struthio, in sternutamentis elleborus albus.

Cardamomo maiore, minus, & contrà,

Calaminthe omnis, menthastrum, pulegium
 sunt similia facultatibus, ob id inuicem sunt an-
 tiballomena.

Pro Croco, crocomagma.

Cypero, iuniperus maior.

Cumino, semen ruta vel agni.

Clinopodio, heliotropium.

Colocynthide, semen ricini.

Capparis radice cortice, cortex radice tama-
 ricis vel erice.

Cicuta semine, coriandrum.

Pro dictamno, elelisphacus vel nepitha.

Doronico,

Quid pro quo 433

Doronico, dimidium seu due tertia charyophyl-
lorum, Auic.

Damafonio, eryngium.

Pro Elaterio, succus foliorum cucumeris a-
grestis.

Ebeno, lignum Guaiaci, & contra. Nam
quas vires hodie in ligno Guaiaci experimur, ebe-
no tribuit Galenus lib. 6. simp.

Eupatorio Mesue, absinthij & asari ana di-
midium pondus eius, ut ambo simul mista æ-
quent pondus Eupatory Mesue, ab Eupatorio Gre-
corum diuersi.

Pro Folio, folium charyophylli, nardus Indi-
ca si inuenitur, cassia, id est, vulgare cinnamo-
mum, macis. Auicenna. 2. canone.

Ferrum, ferrugo, squama ferri, idem propè
pollent, & pro se mutuo ponuntur.

Fimo palumbis, finus columbe.

Felle suillo, vel perdicis, vel piscium.

Pro Gentiana, asari & radicis capparis ana
dimidium.

Congilide heliotropium.

Glycyrrhizæ succo, æquale radicis eius. An-
dro. in arteriace 15. apud Gal. lib. 7. comp.
ph. part.

Gnidio cocco, semen lathyridis, & contra
Galbano, sagapenum.

Pro Hammoniaco, propolis.

Hermodylo, in doloribus iuncturarum fo-
lia anchusæ & dimidium bdellij.

Hedera gummi, gummi persici.

Hyacintho, flos Isatidis.

Pro Iride Illyrica, helenium odoratum.

T Pro

434 De succedaneis

Pro Lapide Asio, lapis gagates.

Pro lapide Magnete lapis Phrygius.

Lapide Phyrigio, pyrites lapis uel argyrises.

Libystico, semen staphilini, id est, pastinaca, praesertim agrestis.

Lepore marino, cancer fluuiatilis.

Lanaria radice radix ueratri nigri.

Lycio, succus radicis centaurij magni lib. 7. simp. alijs succus baccarum periclymeni, author li belli Dynameon, Galeno male adscripti.

Pro Melle, mel aerium uel saccharum.

Malabathro, casia, uel nardus Indica.

Myrrha troglodytica, calamus odoratus.

Myrrba, Smyrnium, & contra, Diosc. in Smyrnio.

Pro Nasturtij semine, folia eius sicca.

Nuce muscata, pro spica.

Nardo Syriaca, iuncus odoratus.

Pro Opopanace, hammoniacum, uel galbanum, uel sagapenum, uel bdellium; libro 2. ad Glauconem in curando scirrho.

Ocimo charyophyllato, melissa in affectibus cordis.

Oleo laurino, pix liquida, licet illo inferior, uel oleum cedrinum, uel cicinum, uel vetus, uel oleum ex lucerna cum Hera, Gal. libr. 1. comp. ph. part. uel coctum (sic enim tenuius fit, & ueteri ac cicino simile) uel sordes lucernarum luti crassitie. Ibidem.

Oleo rosato, violatum, nymphaeae: amygdalinum autem loco rosacei boni, id est, ex multis rosis cum oleo omphacino insulso facti, lib. 3. com. phar. part. initio.

Oleo

Quid pro quo 435

Oleo ricinino seu cicino, raphaninum.

Opobalsamo, opocarpasum Gal. vel myrrha
stacte, vel liquor myrti.

Oryza, hordei farina.

Oesypo, medulla ceruina.

Omphacio, succus rhois, uel uinum austerum.

Pro Pipere longo, album: pro albo, nigrum
optimum, id est, gratissimum: & contra 4. sa-
nit. tuend.

Periclymeni fructus drachmis tribus, radi-
cis eiusdem drachmae tres. lib. 9. comp. ph. part.

Phoenicobalanorum pinguium carnis drach-
mis tribus, palmula seu dactyli tres, aut sex.
Gal. lib. 7. comp. pharm. part. in arteriace. 15.
Andromachi.

Psyllio, lens palustris.

Petroselino Macedonico in theriaca, alterius
regionis petroselinum, Gal. lib. 1. antid.

Pro Resina phryeta, pix, aut pix brutia.
Gal. lib. 9. comp. pharm. part.

Rubigine, scoria feri,

Raphani seminis drachmis decem, succi eius-
dem cyathus unus; Gal. lib. 9. comp. ph. part.

Rosis, flos rosarum, uel contra, Gal. lib. 6.
comp. pharm. part.

Rhoe coriario, rhus obsoniorum, & contra,
Gal. lib. 6. comp. pharm. part.

Pro Staphide agria, pyrethrum.

Spodio Græcorum cinis super fornacem aura-
riam iuuentus melior quàm ebur vsum, quod
nescio, cur hodie Barbari spodium vocent.

Styrace, castorium.

Sale Indo, saccharum candefactum.

T 2 Sagapeno,

436 De succedaneis

Scogapeno, gummi cedri, hammoniacum, resina picea sicca.

Spuma nitri, nitrum molle, uel aphronitrum, Gal. lib. 3. comp. pharm. part.

Sulfure vino, stannum velustum & purgatum.

Satyrion, semen eruce, vel scincus, uel contraria.

Sinapi, cardamomum vel cardamum.

Scammonio, ricinus.

Sibio confuso, squama aris, stannumustum Sepie osse, pumex.

Serapiade, peonia radix.

Scilla bulbos.

Pro Terebinthina larix dicta resina, ei propemodum similis, Gal. lib. 1. comp. pharm. gen. Thapsia succo, chameleontis nigri succus, vel nasturtium, uel nasturtij aut eruce seminis pondus aequale licet illa sint multo inferiora thapsia, Gal. lib. 1. comp. pharm. part.

Tamaricis succo, succus sambuci, Gal. lib. 9. comp. pharm. part.

Pro veratro albo, nigrum.

Visco querno, chameleon niger.

Vino phalerno, aliud quodvis colore fulvum substantia tenuis, ut perluceat, & sit odorum vehementer, ut Ariusum ex Chio, Lesbium ex Mytilene, Cresso, Methymna & Imolites, Galen. lib. 1. comp. pharm. gen.

Pro Zedoria, aristolochia,

Gingibere, pyrethrum.

Αὐτιβαλλόμενα, vel horum aliqua uel alia, potest quaevis regio noua, desideratis facultate affinia

affinia facere, doctorum medicorum consilio: nam si Arabibus & Græcis pro sinapi cardamomum fortè ipsis frequentius licet substituere, quidni pro cardamomo frequentissimum nobis sinapi usurpabimus? præsertim cum ut pro cinnamomocasiam, sic contrà pro casia cinnamomum assumi probauimus: idemq; in alijs faciendum puto. Ob id Galen. lib. 7. simplicium, melissophyllum (inquit) marrubio facultate simile, sed ipso multò imbecillius, ob id melissophyllo utitur nemo. Nam absurdum fuerit, præsertim ubique terrarum magno marruby prouentu uti melissophyllo. Si cui uero ad manum non fuerit marrubium, melissophyllo uti poterit, obseruata eius præ illo imbecillitate, ut ob id quantitas eius augeatur: hæc Galenus. qua ratione pro cinnamomo duplum casie optime miscemus medicamentis, ut quantitate qualitatis imbecillitatem redinamus.

Quæ igitur apud singulas gentes sunt copiosa, modo sint facultate proxima his quæ desiderantur, quia facilliora sunt paratu, ponantur, ut in Asia in frigidis capitis affectibus, aut in declinatione calidorum, rustici cedrio dicto utuntur: eius penuria pissaleo, id est, pice & oleo mistis liquida forma: interdum etiam cedrio & pissaleo simul magis & minus mistis, prout uires eius intendere student: hoc autem linunt sinciput, nares, frontem, aures, & quibusdam plantam & sedem, Galenus libro 2. comp. pharm. part.

Sed videmur antiballomenis non egere, qui magna cura iam simplicia generis omnis in promptu habeamus: imò maxime egemus, cum multa simplicia ueteribus laudatissima (ut Theriaces compositio docebit) hodie nobis parum sint cognita. Quæ

ta. Quæ ubi certa erunt, his utendum potius quàm antiballomenis. Vt enim pluris est equo domini oculus, quàm equisonis industria: pluris agro domini uelutium, quàm uillici stercorizatio: pluris familie paterfamilias, quàm procurator: pluris prator, consul, rex, pastor, quàm proprætor, proconsul, prorex, mercenarius: sic plus tribuendum puto his, quæ maiores magno delectu & ratione optima in compositiones cooptauerunt, quàm quæ illorum loco coacti adoptamus. Hæc hæcenus ex Iacobo Syluio.

QVALEM

439

QVALEM VIRVM

Pharmacopolam esse conueniat.

AGNVM præsidium
humanæ inbecillitati in
medicina situm est, vt
Homerus omnium poe-
tarum præstantissimus,
Medicum non sine cau-
sam πολλῶν ἀντάξιον
ἄλλον pronūtiasse uidea-
tur. Verum huius laudis, ut nunc quidem
medicina administratur, non exiguam par-
tem Pharmacopola sibi vendicat, cū sit
medici, quasi dextra manus, periclitetur-
que ipsius culpa sæpè, non solum ægri va-
letudo, verū etiam Medici, quantumuis
præstantis, fama, & existimatio. Quum
ea quæ Medicus rectè præscribit, parum dex-
trè exequitur, aut materia vtitur exoleta,
aut adulterata. Inde enim frequenter acci-
dit, ut æger vel non iuuetur omninò, vel
quod multò peius est, etiam lædatur. Me-
dicus autem, præterquàm quòd pro im-
perito habetur, etiam in errorem duci-
tur, dum se aut de morbo non rectè iu-
dicasse, aut non debitam medicinam ad-
ministrasse suspicatur. Quare non teme-
rè quemlibet ad huius muneris functio-
nem admittere deberent, qui ad gubernacu-
cula

cula rerum publicarum sedent. Verùm illi vt uolent, suo fungantur officio, nos idoneum Pharmacopolam paucis delineabimus, vt ineptos & improbos à functione tã periculosa submoueamus, idoneos autem ad hoc munus cape ssédú alacriores reddamus.

Principiò, Latinæ linguæ non vulgariter tantum, sed ad mundiciem & proprietatem vsque peritum esse oportet, vt ea quæ eruditi Medici, vel in genere, vel in specie ipsi præscribunt, rectè & exactè intelligere possit. Neque confidat se satis instructum esse, si semel vulgarem quandam viam functionis suæ, quasi artificium manuarium perdidicerit. Nam cùm multa quotidie noua conficiendarum medicinarum ingenia inueniantur, multa etiam veterum, obliuione sepulta, iterum in lucem etuantur, noua illi itidem quotidie discenda erunt, neque semper habere poterit aliquem, qui ea ipsi quasi per manus tradat, & ad oculum demonstret, ex eruditorum virorum descriptionibus ea vt discat necesse est. Quare si Latinæ linguæ probè peritus non fuerit, fructu nouorum ingeniorum, aut omninò, aut magna ex parte expers manebit.

Deinde opus est illi etiam cognitione rerum minimè vulgari, aut protrita, earum præsertim, quæ propriè ad functionem eius pertinent, cuiusmodi sunt simplicia omnia, quorum descriptiones expressantissimis authoribus peritas, ad res ipsas conferre debet, donec exactam illorum cognitionem hauriat, & prorsus imbibat. Co
gnita

gnita verò, viso, gustu, olfactu, tactu, & aliis debitis modis sæpe ac diligenter examinet, non solum vt falsa à veris & adulterata à synceris, verum etiam vt præstantissima à mediocribus, & mediocria à degeneribus discernere consuescat.

Est & alia causa, cur tam diligenti examine opus sit: quædam enim alioqui grata, & salubria, ob insignem tamen acrimoniam, in vasculis æreis decocta, aut instrumentis ferreis diu tractata, tam tetræ ac horribile virus inde contrahunt, vt gustu fiant abominanda, & quouis valenti ventriculo intolerabilia. Quare hoc quoque scire debet, quo genere vasculorum, & instrumentorum, unaquæque medicina sit coquenda, tractanda, & conseruanda.

Hanc curam, alia quasi huic connexa sequitur, scilicet, ut herbas, flores, fructus, semina, radices, debito tempore colligat, & ritè reponat, ne uel parum efficacia sint, uel putrescant, aut nimis arefacta, uirtutem omnem amittant.

Habeat etiam ædes salubri loco sitas, ac uariis reponendis conseruandisq; accommodas: nonnulla enim humido, pleraque calido, quædam sicco, quædam etiam frigido loco rectius conseruantur, quam uarietatem non quælibet domus præstare potest.

Diuitiæ quoque saltem mediocres adesse oportet in primis autem animus liberalis, ab avaritia sordibusque alienus. Diuitiæ. n. hoc præstare poterunt, ut commodè habitet, & medicinas quæ emendæ sunt, suo tempore quam

442 Qualem uirum Pharma.

re quàm optimus coemat. Animus autem liberalis, minimeq; auarus, cauebit, ne compendii, aut lucri sui causa, deteriores uili pretio libentius, quàm præstantissimas, paulò largiore, comparet.

Iam simplicibus medicinis omnibus diligenter collectis, coemptis, & repositis, succedit industria compositarum ritè dispensandarum, ubi eum in primis uigilantem & circumspectum esse oportet. Nec temerè confidet ingenio suo, in succedaneis eligendus, sed peritum medicum consulat. Quem etiam omnino in conficiendis Opiatis, & similibus præstantibus ac magni momenti medicinis, ut præceptorem & iudicem adhibebit: cui adiunget, si commodè fieri poterit, unum & alterum bonum atque doctum uirum, uel Senatorii ordinis, ut eos habeat ueluti testes suæ diligentiae, industriæ, ac fidei. Deinde quamque medicinam, sic ritè præparatam, debito ac præscripto tempore, fermentari sinat, antequàm eam in usum publicum expendat.

Nec minor in eo fides requiritur, in reiiciendis simplicibus atque compositis, quàm in iisdem reponendis & componendis. Debet enim singulis mensibus, aut sæpius etiam, omnia lustrare, & diligenter considerare, ut corrupta, putria, muccosa, exoleta, & quouis modo inutilia, vel inefficacia reddita, reiiciat, bona fide, nec in iis quæ rat suum lucrum, quibus ægroto crearetur vitæ periculum: sed sit, ut diximus, animo liberali, & magno, cogitetque, paruum illud damnum

damnum, fide sua iam perspecta, maioris sibi
lucris causam fore.

Hæc omnia cùm indefessam diligentiam
& animum sibi semper præsentem requi-
rant, hoc quoque obseruare conuenit, ne sit
aleæ, aut similibus ludis deditus, ne com-
potationibus gaudeat, aut alioqui vinosus
vel ebriosus, neque fœdis amoribus impli-
catus teneatur. Alea enim negligentiam pa-
rit: ebrietas errores, obliuionem, & stupo-
rem inducit: turpis verò amor, etiam vene-
ficia illi extorquere possit. Quare omnino
si fieri potest, maritus sit, cui cum vxore re-
ctè conueniat, liberosque habeat, quos ho-
nestè educare studeat: huiusmodi enim pi-
gnoribus obstrictus, vagas libidines detesta-
bitur, neque illis fomenta sciens submini-
strat, & posteritati suæ consulens, bonam
conscientiam seruare adnitetur, nec metu,
nec gratia, nec prece, nec pretio, ad vllum
veneficium impelletur.

Quòd si accesserit vera pietas, hoc est
timor Dei, & fides in Crisum, charitas
erga proximum, & spes futuræ vitæ, omnia
erunt tutiora, illustriora, & feliciora. Tum
enim cogitabit: Si quid per negligentiam
in uitam, aut valetudinem proximi pecca-
uero, iudicium Dei non effugiam: quantò
minus effugiam, si sciens ac prudens vene-
num dederò, abortum procurauero, aut ali-
quod aliud ingens atque insigne flagitium
designauero? Et si humanitas eorum, qui in
firmos & ægros tantùm visitare solent,
Christo adeò grata est, vt illud beneficium,
in se

444 Qualem uirum Pharm.

in se ipsum collatum esse affirmet: quanto gratior erit illi mea cura, & sollicitudo, dum studeo illis medicinas rectè componere, tempestiuè exhibere, & non propter lucrum tantum, verum etiam humanitatis respectu operam dare, ut melius habeant & conualescant?

Hæc & similia si cogitabit, ultro, ac sua sponte, erit humanus, placidus, affabilis, benignus, alacris, in primis autem mitis erga pauperes, commodus erga imperitos: non enim in eorum ineptias, sed in necessitatem ægroti respiciet, ac DEVM omnium in spectorem ac iudicem præ oculis habebit, qui rectè agenti longè maiora & beatiora præmia largietur, quàm ab ullo mortalium persolui possint.

F I N I S.

Elect^m ex soldanella b. Elides
Medici Baron^{is} celeberrimi.

℞ follic. rana, tartari m. jridis
pulv. quercini an ʒiij. Turbit^{is}
ʒr, soldanella ʒij. rana ju
niperi, rhabarb^{is} an ʒiij.
diagr. ʒj. ligni albes, cinamⁱ
gingiberis an ʒj. s. Cardu^m spi
ca ʒr. Sacchari dissoluti in aq
cicⁱ ʒi. lib. ʒiij. et paratur
Electuarium.

Aliud Florentinis celebre.
℞ pulv. soldanella ʒij, rana
jridis crudi ʒj. gingib. navi
cinamⁱ an ʒj. Can. ʒiij
et dimidia melle aptini fiat
elect^m.

Quibus dictis Balsamum
apud Germanos usualis.

℞ fl. viol, longⁱ an ʒij, gingib.
spica an ʒj. liquir. anisi an
ʒij, Liagrⁱ ʒij, rhab^{is}
ʒij. Turbit^{is} ʒj. rana ʒij.
M. et fiat pulv. rub^{is}. doro
ʒi. cu dimidia in robur^{is} non
exardet.

